

یادداشت ماه

■ برگزاری نمایشگاه بین‌المللی فرصتی است تا مسئولین فرهنگی، برنامه‌ریزان و دست‌اندرکاران صنعت نشر کتاب به کارنامه خویش بنگرند و به انتقاد از خویش بپردازند و فراز و فرود کار خویش را به ترازوی نقد بسنجند. عرضه تولیدات فرهنگی در نمایشگاه این موقعیت را فراهم می‌سازد تا صنعت کم رونق نشر نفسی تازه کند و اهل قلم و تحقیق با تازه‌های کتاب در جهان آشنا شوند.

در آستانه برپایی نمایشگاه بین‌المللی کتاب تهران ۷۷، در جریان توزیع کتاب تلاش‌های تازه‌ای صورت گرفته است. گشایش. نمایشگاه دائمی کتاب «پکا» اقدامی است که بیشتر در جهت تصحیح روند توزیع کتاب انجام گرفته است. شرکت سهامی پخش و توسعه کتاب ایران (پکا) با مشارکت شصت ناشر ایرانی در کنار خطوط توزیع کتاب و برای جبران نواقص کار آنها و کمک به ناشران و نویسندگان راه اندازی شده و با گسترش شعبه‌های خود به دیگر شهرهای ایران، کار اطلاع رسانی و انتقال کتاب را در برنامه خود قرار داده است.

■ بحث اخلاق در رمان، قدمتی به دیرپایی زایش پدیده‌ی رمان به مثابه قالب ادبی دنیای مدرن دارد. اگر این بحث گاه به صورت برخورد‌های مناقشه‌آمیزی نیز میان نویسندگان و اخلاق‌مداران متجلی شد (نظیر آن چه در مورد اولی یا مادام بوواری رخ داد) ولی زمینه طرح بحث‌های جدی را فراهم آورد که عمدتاً بر لزوم مرزبندی میان رمان‌های هرزه (Poronographic) و اروتیک و از سوی دیگر رمان‌هایی آرمان‌گرا که دغدغه طرح مفاهیم عمیق انسانی را دارند تأکید می‌کند. این بحث‌ها، متکی بر در نظر داشتن مفهوم رمان به مثابه طراح مفاهیم فکری و فلسفی دنیای مدرن در قالب روایی است و بر ارج نهادن به رمان به مثابه جوهره تفکر و اندیشه‌ی انسان جهان امروز تأکید می‌کند. این گونه تأکیدها، هنوز نتوانسته در تبیین حدود به کارگیری ضوابط اخلاقی و عرفی در رمان به توفیق چندانی دست یابد، آن چنان که در جوامع اخلاق‌گرا، همچنان رمان در معرض آسیب تنگ نظری‌ها و اعمال سلیقه‌های شخصی است. در جامعه خودمان، همچنان با شرایط و ضوابط بکارگیری کلمات و نقل قول‌ها، چگونگی توصیف‌ها، صحنه‌ها، محدوده جایز برای ارائه نظرگاه‌های فکری و ... مواجهیم. واقعاً حدود بکارگیری اصول اخلاقی در رمان چه باید باشد؟

فراوانش نکنیم که رمان‌های بزرگ، میراث‌های

بقیه در صفحه ۴۰

ادبیات ۶-۷

تخصصی اطلاع رسانی
و نقد و بررسی کتاب

صفحات ۴-۷

◀ مدخلی بر تکراداشت مقام علمی و فرهنگی

استاد سید جلال آشتیانی و استاد محمدحسن لطفی

صفحات ۸-۹

◀ پایدیا

دکتر رضا داوری

صفحات ۱۶-۱۷

◀ شعله‌طور

دکتر عبدالحسین زرین‌کوب

صفحه ۱۹

◀ زمینه‌آفرینش کار فرهنگی در ترجمه آشفته می‌بینم

گفتگو با رضا پرهیزگار

صفحه ۲۰

◀ فرهنگ زنده: زندگی در فرهنگ

گفتگو با بیه‌مونتسه

صفحات ۳۱-۳۲

◀ ناکجا آباد مرد چهار فصل

سید حسن اسلامی

صفحات ۳۴-۳۵

◀ بر سریر نگاه

گفتگو با کامیار عابدی

صفحات ۳۸-۴۰

◀ در یک نگاه

◀ نقد هنوز جایگاه خاص خودش را پیدا نکرده

گفتگو با دکتر محمود طاووسی

صفحات ۳۲-۳۳

◀ پیرامون اصول نقد ادبی

گفتگو با دکتر سعید حمیدیان

صفحات ۴۸-۴۹

◀ فهرست کتاب‌های منتشر شده

اسفند ۱۳۷۶ و فروردین ۱۳۷۷

(زبان، ادبیات، فلسفه و روانشناسی)

کتاب ماه ادبیات ماهنامه‌ای است که باهدف اطلاع رسانی در زمینه کتاب و مسایل نشر و کمک به ارتباط خلاق بین پدیدآورندگان، ناشران، کتابداران و سایر فعالان عرصه نشر و فرهنگ کشور از سوی موسسه نمایشگاه‌های فرهنگی و خانه کتاب ایران انتشار می‌یابد. هر ماه فهرست کامل انتشارات ماه پیشین که با مجوز وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی انتشار یافته است و در نظام اطلاع رسانی خانه کتاب ایران وارد شده‌اند بر اساس نظام رده‌بندی دهدهی دیویی ارائه می‌شود. شناسه کتابها تا حد امکان - حداقل کتابهای چاپ اول - با خلاصه‌ای از کتاب همراه است. در پایان این بخش نمایه‌ها نیز آورده شده است. مسئولیت نقد و ارزیابی کتاب و مسایل کتاب بر عهده نویسندگان است و به هیچ وجه به منزله نظر رسمی خانه کتاب نیست.

ماهنامه تخصصی اطلاع رسانی و نقد و بررسی کتاب

صاحب امتیاز:
خانه کتاب ایران
مدیر مسئول:
احمد مسجد جامعی

زیر نظر:
شورای سر دبیری
بخش فهرست و خلاصه کتاب:
مدیریت اطلاع رسانی و خدمات
رایانه‌ای
مدیر فنی و هنری:

محمد کرمی
مدیر داخلی:
مسعود سلیمی
همکاران و نویسندگان این شماره:
علی اصغر حقدار، اردلان عطارپور،
حسن سید عرب
عکس:
نوشتا سلیمی
لیتوگرافی، چاپ و صحافی:
مؤسسه چاپ الهادی قم
نشانی: تهران خیابان انقلاب بین صبا و
فلسطین شماره ۱۱۷۸
صندوق پستی ۱۳۱۴۵-۱۴۵۵
تلفن: ۶۴۱۵۴۶۹

مدخلی بر نکوداشت مقام علمی و فرهنگی

استاد سید جلال آشتیانی

و

استاد محمد حسن لطفی

دکتر سید حسین نصر

داشته و در سال ۱۳۵۷ از شغل وکالت کناره گرفته و همه اوقات خود را تا امروز صرف خواندن و نوشتن و ترجمه نوشته‌های فلسفی کرده است. دکتر لطفی با زبانهای آلمانی، انگلیسی و فرانسه آشناست و از سال ۱۳۲۸ خورشیدی به ترجمه آثار افلاطون (اندک مدتی با همکاری مرحوم رضا کاویانی و سپس به تنهایی) اشتغال داشته و پس از آن نیز کار ترجمه نوشته‌های فلسفی را تا امروز ادامه داده است.

کتابهایی که تاکنون به همت استاد ترجمه شده به این شرح است:

- ۱- زندگی افلاطون و آثار او نوشته ویلاموتیس مولندورف، بنگاه مطبوعاتی صفی‌علیشاه، ۱۳۵۵
- ۲- دوره آثار افلاطون (هفت جلد کاغذی یا چهار جلد زرکوب)، انتشارات خوارزمی، ۱۳۵۶
- ۳- افلاطون نوشته کارل یاسپرس انتشارات خوارزمی، ۱۳۵۷
- ۴- سقراط نوشته کارل یاسپرس انتشارات خوارزمی، ۱۳۵۸
- ۵- فلوپین نوشته کارل یاسپرس انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۳
- ۶- گوستین نوشته کارل یاسپرس انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۳
- ۷- آغاز و انجام تاریخ (فلسفه تاریخ) نوشته کارل یاسپرس انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۳
- ۸- رساله‌های منسوب به افلاطون انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۵
- ۹- دوره آثار فلوپین (۲ جلد) انتشارات خوارزمی، ۱۳۶۶
- ۱۰- خاطرات سقراطی نوشته کسنوفون انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۴
- ۱۱- افلاطون نوشته کارل بورمان انتشارات طرح نو، ۱۳۷۵
- ۱۲- مرگ سقراط (تفسیر چهار رساله افلاطون) نوشته رمانوگواردینی، انتشارات طرح نو، ۱۳۷۶
- ۱۳- متفکران یونانی (سه جلد) نوشته تئودور گمپرتس انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۶
- ۱۴- پایدیا (تاریخ ادب و فرهنگ یونان) نوشته ورنر یگر انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۶

صاحب نظران، ترجمه و انتشار دو اثر «متفکران یونانی» و «پایدیا» را رویدادی حیرت انگیز و از کتابهای مهم و اساسی سال ۱۳۷۶ یاد کرده‌اند که همه ما مدیون همت بی‌همتا و شیفتگی بی‌شائبه استاد محمد حسن لطفی می‌باشیم.

از دکتر لطفی ترجمه دو کتاب «گفتارها» اثر ماکیاولی و «تاریخ رنسانس در ایتالیا» اثر بورکهارت در دست انتشار است که در نمایشگاه بین‌المللی کتاب عرضه می‌شود.

علی اصغر محمدخانی

در طول مدت فعالیت فرهنگی به نویسندگان، استادان و فرهیختگان فراوانی ارادت داشته و از محضرشان بهره برده‌ام، اما انگشت شمارند کسانی که از نظر علمی و اخلاقی و بزرگواری و انسانیت برایم جاذبه خاصی داشته‌اند. استاد محمد حسن لطفی از شمار مردانی است که محضرش بسیار سودمند است و این خصوصیات درس آموز را داراست. مترجمی که آثار مهم و ارزنده و بنیادین فلسفه را به فارسی زبانان ارمغان داشته و نامش با افلاطون پیوندی ناگسستی دارد.

انسانی متواضع که ذره‌ای غرور و بخل در او راه ندارد و سالهاست که تمامی اوقات گرانیهای خویش را در راه ترجمه آثار کلاسیک فلسفه وقف کرده و دانش آموختگان فلسفه قدر زحمات او را می‌دانند.

دکتر محمد حسن لطفی در سال ۱۳۹۸ خورشیدی در تبریز متولد شده، تحصیلات دبستانی و دبیرستانی را در تبریز گذرانده و در سال ۱۳۲۰ از دانشکده حقوق دانشگاه تهران فارغ التحصیل شده و در سال ۱۹۴۶ میلادی از دانشگاه گوتینگن آلمان دیپلم دکتری در حقوق گرفته است. پس از بازگشت به ایران دو سال در دانشگاه تبریز دانشیار بوده و از سال ۱۳۲۹ تا سال ۱۳۵۷ در تهران به شغل وکالت دادگستری اشتغال

استاد سید جلال الدین آشتیانی از استوانه‌های محکم فرهنگ و اندیشه‌ای اسلامی و از حکیمان و شارحان برجسته عرفان نظری دوره حاضر است. بزرگداشت ایشان، بزرگداشت تفکر و به معنای اخص آن بزرگداشت فلسفه‌ای اسلامی است. او تنها شارح و مؤرخ حکمت و عرفان نیست، بلکه اندیشمندی است که متذکر عهد ما با فلسفه است. او با سائها تلاش و کوشش مستمر توانسته غبار نسخ را از میراث فلسفی ایران و اسلام بزداید. کوشش ایشان در سنت پژوهی، زوایای ناگشوده‌ای از این حکمت را که هنوز درباره آن به جدیت اندیشه نشده بود گشود. تألیف، تصحیح و شرح بسیاری از میراث مکتوب در حوزه فلسفه و عرفان اسلامی به همت استاد آشتیانی انجام شده است.

استاد آشتیانی و استاد لطفی دو استوانه فلسفه در ایران بوده و برگردن بسیاری از استادان و دانشجویان و اهل اندیشه متنی بزرگ دارند و آثار متعدّدشان در قلمرو فلسفه اسلامی و فلسفه غرب همواره در کار دانش پژوهان راهنما بوده است. به پاس بزرگداشت مقام فرهنگی و علمی استاد آشتیانی مجموعه «خرد جاودان» که به اهتمام ارادتمندان استاد فراهم آمده است در آینده‌ای نزدیک و به همت انتشارات فرزنان روز انتشار خواهد یافت که مقاله دکتر سید حسین نصر از این مجموعه از نظر خوانندگان کتاب ماه می‌گذرد.

استاد سید جلال الدین آشتیانی عرض و طول تاریخ فلسفه اسلامی

نوشته و در واقع خطاطی هنرمند هستند که آن خود نشانه ذوق ایشان توأم با حدت ذهن در حل مسائل فلسفی است.

از سال ۱۳۳۷ که اولین بار استاد آشتیانی سعادت آشنایی دست داد تا به هنگام عزیمت حقیر از ایران در سال ۱۳۵۷ دوستی و همکاری نزدیک بین ما وجود داشت و این بند همواره ناظر بر استعراق ایشان در حکمت و فلسفه و عشق به احیای معارف اسلامی و تربیت شاگرد و بی توجهی به امور دنیا بوده است. با هم به کرات به قزوین سفر کردیم تا از محضر حکیم بی بدیل مرحوم سید ابوالحسن قزوینی که در تحریر حکمت ملاصدرا نظیر نداشتند بهره‌مند شویم. نیز ده‌ها بار با هم در حلقات درس علامه طباطبائی شرکت کردیم، و به خاطر دارد آقای آشتیانی روزی پس از یکی از این ملاقات‌ها به بنده گفتند: «قبل از آمدن حاجی آقا (علامه طباطبائی) به قم، ما فقط دروس فقه و فلسفه می‌خواندیم و توجهی به جنبه اخلاقی تعلیم و تربیت اسلامی نداشتیم. ایشان بودند که ما را متوجه ساختند که همراه با فراگیری متون باید به تصفیه نفس و کسب صفات اخلاقی پرداخت». نیز دفعاتی بی‌شمار به خدمت مرحوم سید محمدکاظم عصار رسیده و مشکلات عرفان و حکمت را خدمتشان مطرح ساختیم. استاد آشتیانی از همان آغاز عشقی حیرت‌آور به متون فلسفی و عرفانی و احیای آنها داشتند و بسیاری از کتب ایشان پس از مشورت بین ما دنبال و تکمیل می‌شد. چنانکه ایشان با لطفی که به حقیر داشتند به چاپ اولین آثار خود پیرامون ملاصدرا در سال ۱۳۴۰ اهتمام ورزیدند، درست در زمانی که حقیر به چاپ «رساله سه اصل» صدرالمآلهین و یادنامه او در تهران اشتغال داشت و می‌کوشید که به مناسبت چهارصدمین سالگرد تولدش توجه بیشتری به او در داخل و خارج از کشور بشود. هر گاه حقیر؛ استاد آشتیانی را ملاقات می‌کرد، چه در تهران و چه در سفرهای گوناگونی که به مشهد انجام می‌شد، ایشان نسخ خطی آثار مختلف فلسفی را با خود حمل کرده و در محل اقامت حقیر درباره آن به بحث می‌پرداختیم و بنا به امر ایشان حقیر معمولاً مقدمه‌ای ناچیز به انگلیسی و یا فارسی و یا هر دو بر اثر مورد بحث می‌نگاشت.

نیز از آغاز تدریس ایشان در مشهد رابطه‌ای محکم بین استاد و شاگردانشان ایجاد شد که هنوز نیز ادامه دارد. در طی قریب به چهل سال که این استاد مبرز

در چند دهه اخیر گرد و غبار فراموشی و غفلت تا حدی از چهره فلسفه اسلامی و سیر تاریخی آن زدوده شده و فصولی درخشان از فلسفه اسلامی که حتی وجود آن بین دانشمندان غرب و نیز عرب و هند و پاکستانی تا چندی پیش انکار می‌شد، اکنون مورد توجه همگان قرار گرفته است. می‌توان گفت که در نیم قرن اخیر هم به طول تاریخ فلسفه اسلامی افزوده شده است و هم به عرض آن. هم دیگر ختم فلسفه اسلامی با این رشد را نمی‌توان جدی گرفت و هم انکار پیوند فلسفه اسلامی را با کلام و عرفان و اصول و علوم طبیعی و ریاضی و غریبه تأیید کرد و آثار ناشناخته فلاسفه اسلامی را نادیده گرفت. تحولی بزرگ در تصویر کلی از فلسفه اسلامی بوقوع پیوسته است، و برغم مخالفت گروه‌های گوناگون از طرفداران تعبیر کاتولیکی از تاریخ فلسفه قرون وسطی و سهم مسلمین در آن گرفته تا ناسیونالیست‌های عرب که نمی‌خواهند عنایتی به فلسفه دیرین اسلامی داشته باشند، افقی جدید در زمینه تحقیق در فلسفه اسلامی گشوده شده است که در کتب و مقالات گوناگون چند دهه اخیر منعکس است.

استاد آشتیانی یکی از عوامل اصلی این تعریض و تطویل فلسفه اسلامی هستند و سهمی اساسی در این تحول مهم داشته و هنوز نیز دارند. از آن جا که سالیان دراز شاهد و همکار فعالیت‌های استاد در این زمینه بوده است، لازم می‌داند کلمه‌ای چند درباره خود استاد و فعالیت‌های ایشان در زمینه فلسفه و شیوه کارشان مرقوم دارد، گرچه یقیناً دیگران در این مجلد و در جاهای دیگر مفصلاً درباره زندگی نامه و آثارشان مطالبی مبسوط مندرج ساخته‌اند.

استاد آشتیانی از دوران شباب به علم و مخصوصاً فلسفه و حکمت نظری علاقه‌مند بودند و سالیان دراز در محضر استادانی همچون میرزا احمد و میرزا محمود آشتیانی و سید محمد کاظم عصار و علامه طباطبائی و سید ابوالحسن رفیعی قزوینی به تلمذ پرداخته و در ایام جوانی بر متون فلسفی و عرفانی تسلط یافته و در عین حال از مطالعات ادبیات عربی و فارسی نهایت بهره را برده و با بزرگترین آثار ادبی این دو زبان آشنایی کامل حاصل کرده بودند. چنانکه در آثار علمی آن استاد ارجمند مشهود است. وانگهی مانند بسیاری از منشیانی که از دیار آشتیان در قرون گذشته برخاسته و از نعمت خط زیبا بهره‌مند بودند، استاد آشتیانی سبک‌های مختلف خط و مخصوصاً خط شکسته را با استادی کامل

به تدریس اشتغال داشته‌اند تعداد زیادی از طالبان دانش از محضر ایشان استفاده کرده و برخی خود در زمره دانشمندان و فلاسفه درآمده‌اند. این حلقه‌ها نه فقط در دانشگاه بلکه در خانه ایشان نیز تشکیل می‌شد و هنوز نیز می‌شود. و استاد مانند بزرگان سلف رابطه‌ای کامل انسانی و پدانه با شاگردان خود داشته و دارند.

شاگردان استاد آشتیانی به ایرانیان محدود نبوده، و ایشان همواره متوجه اهمیت خاص اشاعه فلسفه اسلامی که خانه و مأوی آن در قرون اخیر بیشتر در ایران بوده است در سایر کشورهای اسلامی و نیز غرب و ژاپن داشته‌اند و در راه نیل به این هدف تعداد قابل توجهی دانشجوی خارجی پذیرفته و به تعلیم آنان در زمینه فلسفه و عرفان پراخته‌اند. برخی از این افراد اکنون خود محققان و دانشمندان به نام هستند مانند استاد ویلیام جیتیک که اکنون برجسته‌ترین مفسر افکار ابن عربی در جهان انگلیسی زبان است و مدتی نیز استاد فصوص و شروح آن را تلمذ می‌کرد.

همین علاقه به اشاعه فلسفه اسلامی در خارج بود که پس از معرفی استاد هانری کربن به آقای آشتیانی توسط این بنده رابطه گرم علمی بین آن دو به وجود آید. به خاطر دارد روزی استاد کربن طرح چند جلدی «متنباتی از آثار حکمای الهی ایران» را با حقیر در میان گذاشت و پاسخ فوری بنده این بود که تنها راه تحقق یافتن این طرح عظیم دعوت استاد آشتیانی به همکاری است. طولی نکشید که این موضوع با استاد آشتیانی مطرح شد و ایشان نیز با آغوش باز از این همکاری استقبال کردند و با کوششی بلیغ متونی فراهم ساختند که برخی از آنها از استادان فن در خود ایران تا آن زمان مکث و پنهان مانده بود. با همکاری این دو استاد چهار مجلد از این طرح عظیم به اتمام رسید و باب جدیدی در تاریخ فلسفه اسلامی در ایران گشوده شد. افسوس که درگذشت کربن اجازه تکمیل سه جلد نهایی را نداد. باید یادآور شد که کربن به استاد آشتیانی لقب «ملاصدرا» دوباره زنده شده» داده بود و در نوشته‌های خود نیز این لقب را به زبان لاتینی درباره ایشان به کار برد.

ثمر عظیم فعالیت‌های علمی و فلسفی استاد آشتیانی را می‌توان به چهار دسته تقسیم کرد:

اول - تصحیح و تنقیح و شرح متون عرفانی از متقدمین و متأخرین از شرح فصوص قیصری گرفته تا آثار آقا محمد رضا قمشه‌ای و سید محمد کاظم عصار.

دوم - تصحیح و تنقیح و شرح متون فلسفی که در این زمینه توجه ایشان بیشتر به حکمای بعدی و مخصوصاً پیروان مکتب ملاصدرا و خود او معطوف بوده است. ایشان آثار متعددی از صدرالمآلهین و نیز شاگردش ملامحسن فیض کاشانی و حکمای دوزان قاجاریه مانند میرزا مهدی نراقی و ملاعبدالله و ملاعلی زوزی و حاجی ملاهادی سبزواری و نیز برخی از معاصران مانند سید محمد کاظم عصار را به حلیه طبع آراسته و با شروح

و تفاسیر پر ارج خود این نصوص را زنده کرده‌اند.

سوم - تحقیق در تاریخ فلسفه اسلامی و نیز عرفان که بیشتر در مقدمه‌های مبسوط استاد بر متون گوناگون مانند «الشاهد الربوبی» و «شرح مشاعر» آمده است، علاوه بر «متنباتی از آثار حکمای الهی ایران» که خود منبع عظیمی از برای تحقیق در تاریخ فلسفه از دوران میرداماد به بعد است. آقای آشتیانی رابطه بین استاد و شاگرد و انتقال مشعل فلسفه و عرفان اسلامی را از یک نسل به نسل دیگر به صورتی بی‌سابقه روشن ساخته و در برخی موارد برای اولین بار چگونگی انتقال سنت فلسفی را در اسلام نمودار ساخته‌اند، چنانکه در مورد تفحصی که در انتقال مکتب ملاصدرا از اصفهان به قم در پایان دوران صفویه کرده‌اند مشهود است. تحقیقات ایشان در تاریخ عرفان نظری و گسترش مکتب ابن عربی نیز دارای ارزش فراوان است.

چهارم - استاد آشتیانی فقط احیاءکننده متون عرفانی و فلسفی نیستند بلکه خود در این زمینه صاحب‌نظراند و از حکمای برجسته معاصر محسوب می‌شوند. تحلیلات فلسفی و عرفانی ایشان نه تنها در کتب به مانند «حسی از نظر فلسفه و عرفان» و «شرح مقدمه فیضی بر فصوص الحکم» دیده می‌شود، بلکه بسیاری از مقدمه‌ها و حواشی ایشان بر متون عرفانی و فلسفی گذشتگان خود حائز ارزش فراوان فلسفی و عرفانی است.

اگر طول تاریخ فلسفه اسلامی را به معنای سیر زمانی طی سیزده قرن تفکر اسلامی، و عرض تاریخ فلسفه اسلامی به معنای مباحث گوناگون فلسفی و آثاری که در این زمینه در هر دوران نگاشته شده و ارتباط فلسفه با سایر نحله‌های اندیشه و تفکر انتزاعی تلقی کنیم، باید اذعان داشت که خدمات استاد آشتیانی در هر دو بُعد این تاریخ بسیار شایان توجه و عظیم است. از لحاظ سیر تاریخی فلسفه اسلامی ایشان دیدشان به مانند فلاسفه غربی که تاریخ فلسفه را خود فلسفه دانسته و برای مباحث فلسفی اصالتی خارج از زمان و دوران خاص تکوین این و آن اندیشه قائل نیستند نبوده است، بلکه با وجود توجه به پیوند حلقه مانند ادوار گوناگون فلسفه اسلامی برای مکتب‌های گوناگون فلسفه اسلامی اصالت قائل بوده و گفتار «أنظر إلى ما قال ولا إلى من قال» هیچ‌گاه از مدنظر ایشان دور نبوده است و لذا تصور ایشان از فلسفه اسلامی و تاریخ آن خود از دیدگاه فلسفه اسلامی است و نه غربی. به همین جهت هانری کربن که سخت با تاریخ‌گرایی متداول در غرب مخالف بود و روزی می‌گفت باید اکنون کتابی پیرامون «ضد تاریخ ضد فلسفه» در غرب نگاشت، سخت به آثار استاد آشتیانی حتی برای تحقیقات اصیل تاریخی و نه فقط تاریخ‌گرایی علاقه‌مند بود.

از آنجا که برخی از ادوار فلسفه اسلامی بیشتر از ادوار دیگر مورد مطالعه قرار گرفته بود، استاد آشتیانی هم خود را مصروف حلقه‌های مفقوده سلسله فلسفه و حکمت اسلامی کردند. در آغاز فعالیت‌های علمی ایشان، تاریخ فلسفه اسلامی مانند سلسله جبال رفیع

بود که در افق فقط قله‌های مرتفع آن مشهود بود و آن هم تا حدی در پرده ابرها پنهان. ایشان به تجسس و تفحص در نشیب و فرازهای این قله و تپه و ماهورهای کمتر نمایان آن پرداختند. چندان عنایتی به دوران اول تفکر فلسفی که درباره آن آثار متعدد چاپ شد نداشتند، ولی به رابطه بین شیخ الرئیس و خواجه و حکمای فی مابین آن دو بزرگ مانند بهمنیار و لوکری سخت علاقه‌مند بودند و توانستند رابطه نسل بعد از نسل حکمای مشائی را از استاد بزرگ این مکتب یعنی ابن سینا تا احیاءکننده افکار او در قرن هفتم یعنی خواجه نصیر در تحقیقات خود روشن سازند.

دوران بعدی تاریخ فلسفه اسلامی مورد توجه استاد آشتیانی که در واقع بیش از هر دوران دیگر از آن غفلت شده است، یعنی قرون هشتم تا دهم، شاگردان خواجه و قطب‌الدین شیرازی را به مکتب اصفهان می‌پیوندد، همواره مورد توجه ایشان بود و حقیر به خاطر دارد بارها درباره بزرگان این دوران همچون محمود و محمد دهمدار و خاندان دشتکی و خفری و دیگران که اکنون به اعضای مکتب شیراز شهرت یافته‌اند با هم سخن داشتیم و امیدوار بودیم بتوانیم برخی از آثار عمده این دوران را به حلیه طبع بیاراییم: استاد علاقه‌ای خاص به یکی از برجسته‌ترین شخصیت‌های این عصر داشتند که همان ابن ترکه اصفهانی بود و همین علاقه منجر به چاپ اثر بدیع ابن حکیم «تهدیه‌الخواعد» با مقدمه مبسوط ایشان شد.

از آنجا که استاد آشتیانی مانند اکثر طلاب رشته‌های معقول دوران خود به فراگیری حکمت متعالیه پرداخته بودند، طبعاً توجه خاصی به آثار صدرالمآلهین و مکتب آن بزرگ داشتند، چنانکه آثار متعدد ایشان در این زمینه گواهی می‌دهد. از لحاظ تاریخ اندیشه این دوران یعنی عصر صفویه و دنباله آن در دوران قاجاریه آثار استاد آشتیانی واقعاً از لحاظ کفی و کیفی کم‌نظیر بلکه بتوان گفت بی‌نظیر است. ایشان بسیاری از گوشه و کناره‌های تاریخ فلسفه این دوران را به صورتی بی‌سابقه روشن کردند و بر بسیاری از آراء متداول مانند ادعای به اینکه حکمت متعالیه سریعاً فراگیر شد و سایر مکتب‌های فلسفی را از صحنه بیرون رانید، و یا اینکه شاگردان بلافاصله ملاصدرا به علت شرایط خاص سیاسی دوران خود از حکمت متعالیه دوری جستند خط بطلان کشیدند. ظهور کتاب «متنباتی از آثار حکمای الهی ایران» خود نظریه اولیه را مطرود ساخت و چاپ «اصول السعارف» ملامحسن فیض کاشانی استمرار تعالیم حکمت متعالیه را در نوشته‌های معروف‌ترین شاگرد او روشن ساخت.

نیز استاد آشتیانی علاقه‌ای خاص به کشف نحوه استمرار مکتب آخوند و انتقال آنان از اصفهان به قم و سپس دوباره به اصفهان و تهران داشتند و کوششی بلیغ در کشف آثار اردستانی و سایر حکمای گمنامی که رابط بین شاگردان ملاصدرا و ملا علی نوری بودند می‌بذل داشتند و راه را برای محققان بعدی هموار ساختند. اثری مانند کتاب پیراج آقای منوچهر صدوقی سها پیرامون

حکمای الهی چهل سال اخیر و سایر بررسی‌های چند سال اخیر پیرامون تاریخ تفکر فلسفی در ایران در سده‌های اخیر بدون تفحصات ره‌گشای استاد آشتیانی غیر قابل تصور است.

و بالاخره از لحاظ سیر تاریخی فلسفه اسلامی، باید به کوشش استاد آشتیانی از روشن ساختن انتقال حکمت از اصفهان به تهران و تأسیس مکتب تهران در عصر قاجاریه و استمرار آن تا دوران معاصر اشاره کرد. ایشان در این زمینه، تفحص در متون و رسائل خطی را سنت شفاهی که سینه به سینه انتقال یافته و از استادان ایشان که خود تربیت یافتگان این مکتب بودند دریافت شده بود، آمیختند و نکاتی مهم را در سیر اندیشه فلسفی از ملا اسمعیل خواجه‌نوی و ملا علی نوری تا استادان خودشان مانند مرحوم سید محمد عصار و مرحوم سید ابوالحسن قزوینی روشن ساختند.

البته هنوز راهی طولی در پیش است تا تمام جزئیات سیر فلسفه اسلامی روشن شود ولی یقیناً تحقیقات متعدد استاد آشتیانی نه تنها روشنگر این راه است بلکه راهنمایی نیز برای مراحل بعدی تفحص و تحقیق در این مهم است. به یمن آثار پربرت و چند جانبه ایشان تا حدی قیل رفیع سلسله جبال فلسفه اسلامی از پشت ابرها بیرون آمده و تپه و ماهورهای دیگری که تاکنون نامرئی بود نمایان شده است، گرچه هنوز نقشه دقیق تمام این سلسله جبال در دست نیست. و اما عرض تاریخ فلسفه اسلامی، در این زمینه فعالیت استاد آشتیانی بیشتر به بخش الهیات در فلسفه و نیز عرفان و تا حدی کلام اختصاص داشته است و ایشان کمتر به طبیعیات و منطق و نیز علوم طبیعی و ریاضی قدیم توجه داشته‌اند و حتی عنایتی به کلام اهل تسنن نداشته و دیدگاه ایشان نسبت به کلام کمابیش همان منظر ملاصدرا و استادان مکتب حکمت متعالیه بوده است ولی به رغم نقد از اشاعره و حتی انکار مشروعیت بحث‌های متکلمان این مکتب، استاد آشتیانی خدماتی شایان به بهتر شناساندن کلام فلسفی تشیع کرده و پیرامون شروح متعددی که طی قرون بر کتاب‌های اخیرید خواجه نگاشته شده نکاتی بس ارزنده نوشته‌اند. و حتی حقیر به یاد دارد روزی می‌گفتند، باید تحقیقی علی‌حده درباره تمام این شروح از علامه حلی گرفته تا دانشمندان قرن گذشته انجام پذیرد.

با علاقه خاصی که به مباحث الهیات و در ظل آن علم النفس داشته و دارند، طبعاً بیشتر آثار استاد آشتیانی صرف احیای متون این فن شریف و شرح و بسط آن شده است. و باید گفت که هیچ دانشمندی در ایران به اندازه ایشان در تنقیح و تفسیر متون فلسفه و عرفان نظری موفق نبوده است. از چاپ الشواهد الزبویه ملاصدرا با شرح حاجی و المبد، و المعاد آخوند و رسائل متعدد دیگری از او گرفته تا آثار حکمای دوران قاجاریه مانند حاجی و نزوی‌ها، استاد آشتیانی به تنهایی کتابخانه‌ای بسیار ارزنده از لحاظ کتب و کیفی به طبع رسانیده و ثمر کار شخص ایشان از بسیاری از مؤسسات و گروه‌های دانشگاهی که فعالیتشان در این

زمینه‌هاست بیشتر بوده است. کرین که خود دانشمندی فوق‌العاده پرکار بود هر بار به ایران می‌آمد و با اثری جدید از ایشان مواجه می‌شد، از پشت کار و توفیق ایشان در عرضه کردن آثار مهم فلسفی حیرت می‌کرد. در نتیجه فعالیت‌های علمی استاد آشتیانی «عرض» حیات فلسفی بسیاری از دوران‌های پُرثمر فلسفه اسلامی بیش از پیش روشن شد و عظمت چهره بزرگانی که با وجود شهرت نامشان بیشتر آثارشان به بوته فراموشی سپرده شده بود نمایان شد. این امر حتی در مورد ملاصدرا صادق است. کیست که بتواند سهم بزرگ استاد آشتیانی را در احیای تفکر ملاصدرا که اکنون همه در جستجوی آثارش هستند انکار کنند؟ هنگامی که به مناسبت چهارصدمین سال ولادت او به اشاره مرحوم علامه طباطبائی قرار شد آثاری از او چاپ شود، چه آثاری از این حکیم بی‌بدیل در دسترس بود؟ اکنون پس از گذشت چند دهه شاید فراموش شده باشد که در آن زمان به جز اسفار و شواهد و چند رساله چاپ سنگی که نادر بود دسترسی به نوشته‌های این ستاره درخشان آسمان فلسفه در دوران اخیر امکان نداشت مگر برای آنان که می‌توانستند از نسخ خطی آثار او استفاده کنند. این امر درباره رسائل حاجی نیز صادق است و در واقع بسیاری از این رسائل برای اولین بار توسط استاد آشتیانی ویراسته شد و با تحلیل و نقد دقیق به طبع رسید.

در عرفان نیز بسیاری از آثار مهم عربی و فارسی متعلق به مکتب ابن عربی و در رأس آن مقدمه قیصری بر شرح فصوص که دوره‌ای کامل از عرفان نظری است توسط استاد بررسی و چاپ شد و شرح خود ایشان دوره‌ای کامل از عرفان عملی را به زبان فارسی در اختیار علاقه‌مندان به این علم عالی بلکه اعلی قرار داد.

در این گفتار امکان بحث پیرامون تمام آثار استاد آشتیانی وجود ندارد و هدف نیز این نبوده است، بلکه مقصود اشاره به اهمیت فعالیت‌های چهل ساله استاد آشتیانی در بهتر شناساندن عرض و طول تاریخ فلسفه اسلامی است. البته هنوز نه عرض و نه طول این سنت پُربار فلسفی و عقلانی حصر شده و تمام نشیب و فرازهای آن از پرده فراموشی و غفلت بیرون آمده است. هنوز راهی دراز باقی است تا آثار متعددی که در گوشه و کنار باقی مانده است بررسی شده و بسیار از دُر اندیشه که در این آثار مستتر مانده است به لسان امروزی عرضه شود. لکن بدون شک تحول شگفتی که در دهه‌های اخیر در بهتر شناختن فلسفه اسلامی انجام پذیرفته است، موهون فعالیت‌های خستگی‌ناپذیر استاد آشتیانی است؛ و نام ایشان همواره به عنوان یکی از پیش‌آهنگان راه کشف دوباره میراث فلسفی اسلامی ایران و احیای این سنت فکری که تنها وسیله دفاع فکری در مقابل تهاجم اندیشه‌های ضد حکمت الهی و دنیامدارانه جدید است ثبت خواهد شد، مخصوصاً که بخش مهمی از آثار ایشان مصروف بزرگان اندیشه در دوران اخیر همچون مرحوم سید

محمد کاظم عصار شد، بزرگانی که خود شاهد تهاجم فلسفه غربی به ایران بودند. دیگران را رسالت مقابله با این فلسفه بود ولی استاد آشتیانی کار خود را در حفظ و استمرار و احیای فلسفه اسلامی می‌دیدند و سلاح این مبارزه فکری را برای دیگران فراهم ساختند.

در این زمان که کاخ فلسفی غرب از درون تزلزل یافته و نه یکی دو بلکه بسیاری از فلاسفه غربی از پایان نفس فلسفه سخن می‌گویند و هستند آنان که با جدیت در جستجوی فلسفه به معنی عشق به حکمت به سوی فلسفه اسلامی روی می‌آورند و در این دوران که نسلی جوان‌تر در ایران و سایر ممالک اسلامی خودباختگی نسل گذشته را در مقابل فلسفه غربی از دست داده و با چشمی باز به سوی یافتن دوباره خویش در بُعد فکری و فلسفی آن هستند، اهمیت کوشایی پیاپی توأم با حدت فکر و ایمان و عشق به حق و حقیقت که در وجود استاد آشتیانی ساری‌ست نمایان می‌شود.

پرتو تحقیقات استاد بر عرض و طول تاریخ فلسفه اسلامی نظرگاه این سنت بزرگ فلسفی را برای همیشه در جهت کمال تغییر داد، به همین جهت برای نه فقط این دوران بلکه نسل‌های آینده، مجموعه آثارشان یک راهنمای مطمئن و یک زاد ضرور در این سفر بزرگ در جهان وسیع فلسفه اسلامی است و نام ایشان برای همیشه در تاریخ فلسفه این عصر باقی خواهد ماند. از درگاه پروردگار متعال مسألت دارد که افاضات ایشان سالیان دراز ادامه یابد و رهنمود و رهگشای شاگردان مستقیم و غیرمستقیم ایشان و طالبان معرفت و حکمت در ایران و سایر ممالک اسلامی و حتی سایر نقاط عالم باشد. □

پایدیا

■ نویسنده: ورنر یگر

■ مترجم: محمد حسن لطفی تبریزی

■ در سه مجلد، ۱۴۳۴ صفحه،

■ ناشر: تهران، انتشارات خوارزمی، ۱۳۷۶

دکتر رضا داوری اردکانی

پایدیا نام کتاب بزرگ ورنر یگر است. اکنون لفظ یونانی پایدیا کم و بیش مترادف با فرهنگ است و مترجم گرامی نیز آن را فرهنگ ترجمه کرده و گاهی به جای لفظ یونانی ترجمه فارسی آن را آورده است. اگر به مترجم اعتراض کنند که چرا عنوان کتاب را پایدیا یعنی لفظ خارجی (یونانی) گذاشته و به جای آن لفظ زیبا و موجه فرهنگ را نیاورده است، حدس می‌زنم که ایشان پاسخ بدهند که نویسنده کتاب پایدیا را با فرهنگ به معنی متداول کنونی یکی نمی‌دانسته و در مقدمه کتاب این معنی را به تفصیل بیان کرده و در آنجا پایدیا را عین تاریخ یونان دانسته است.

حتی اگر مؤلف توضیح نداده بود همین که خود یک لفظ یونانی و ترجمه آلمانی آن را عنوان کتاب قرار داده است، مترجم را به تأمل وامی‌داشت و چه بسا که نتیجه تأمل حفظ عنوان پایدیا بود.

در صدر کتاب این جمله یونانی با ترجمه فارسی آن (ظاهراً به خط مترجم) قرار گرفته است: «پایدیا (= فرهنگ) برای آدمیان فانی پناهگاه طبیعی است». اگر این بیان معنی پایدیا را چندان روشن نمی‌کند به پیشگفتار مؤلف رجوع کنیم که در آنجا آمده است: «پایدیا شکل بخشی به سیرت انسان یونانی است به عنوان شالوده‌ای برای بررسی تمامی تاریخ یونان باستان». در ظاهر این وصف بیشتر وصف کتاب است تا وصف و بیان معنی و حقیقت پایدیا. با مطالعه تمام مقدمه می‌توان دریافت که مؤلف پایدیا را به چه معنی دریافته است.

او چنان که در صفحه ۲۱ (مقدمه) آمده است پایدیا را تربیت انسان در یونان می‌دانسته و کتاب خود را برای این نوشته است که ویژگی ممتاز تربیت انسان در یونان و تحول تاریخی این تربیت را نمایان سازد. یگر از آن رو نام کتاب خود را پایدیا گذاشته است که از نظر یونانیان اندیشه تربیت (پایدیا) «همچون نماینده معنی و هدف همه تلاش‌های آدمی ظاهر گردید و توجیه نهایی وجود جامعه انسانی و استقلال فردی شد» (صفحه ۲۱). به نظر او «بدون اندیشه فرهنگ یونانی نه دوره باستان وجود می‌داشت و نه دنیای فرهنگی باختر زمینی».

یگر بازمانده آلمانی‌هایی است که معجزه یونان چشم آنها را خیره کرده بود و شاید از این حیث در پی هگل و هولدرلین آمده باشد ولی او نه فقط نسبت به یونان اعجاب دارد بلکه فرهنگ امروزی را ناچیز و خوار می‌شمارد. «ما برحسب عادت، مفهوم فرهنگ را در زبان فرسوده روزمره خودمان تنها بدین معنی یعنی آرمانی که فقط به مجموعه اقوام یونان مدار تعلق دارد، نمی‌فهمیم بلکه آن را به معانی بسیار مبتذل در مورد همه اقوام روی زمین و حتی اقوام ابتدایی به کار می‌بریم و به عبارت دیگر برای فرهنگ معنی دیگری قائل نیستیم جز مجموعه مظاهر و اشکال زندگی خاص یک قوم. از این رو کلمه فرهنگ به سطح یک مفهوم مردم شناسی تنزل یافته است.» (صفحه ۲۲) یگر در دنباله

این مطلب می‌گوید هر یک از اقوام چینی و هندی و مصری و یهودی حتی نه در زبان خود لفظی دارند که به معنی پایدیا باشد و نه با چنین مفهومی آشنایی داشته‌اند. البته تصدیق می‌کند که همه این اقوام نظام‌های تربیتی داشته‌اند اما این نظام‌ها با آنچه یونانیان در تربیت بنیاد نهاده‌اند، تفاوت دارد و چون معمولاً این تفاوت از نظرها دور مانده زمینه تحریف تاریخ فراهم شده است.

یگر فرهنگ کنونی را بی‌ارتباط با پایدیا یونانی نمی‌داند اما معتقد بود که «آنچه امروز ما عنوان فرهنگ بر آن اطلاق می‌کنیم صورت مسخ شده آرمانی یونانی است و به عبارت دیگر به جای اینکه پایدیا باشد به قول یونانیان «اسباب و لوازم خارجی زندگی است.» (صفحه ۲۳)

نه اینکه اسباب و لوازم خارجی زندگی بی‌اهمیت باشد اما پایدیا یونانی را در هنر و ادبیات و فلسفه یونانی باید دید. یگر به وجود نیرویی در تاریخ یونان قائل است که منشأ اصلی هنر و اندیشه و فلسفه است «این نیرو قدرت مشاهده و دریافت قواعد ابدی حاکم بر همه رویدادها و همه تغییرات چه در طبیعت و چه در زندگی آدمی است.» (صفحه ۲۶)

وصف یگر از پایدیا یونانی چندان با دلستگی و عمق بیان شده است که حیف می‌آید که بعضی عبارات و جملات او را نقل نکنم: «هنگامی که یونانیان در برابر مسئله تربیت قرار گرفتند آگاهی روشن بر اصول طبیعی زندگی انسانی و قوانین درون ماندگار که نیروهای جسمی و روانی آدمی مطابق آنها فعالیت می‌کند، برای ایشان اهمیت فوق‌العاده یافت... بزرگ‌ترین اثر هنری که اینک می‌بایست به وجود آورند انسان زنده بود و برای نخستین بار این شناخت در ذهنشان پدیدار شد که تربیت بشر فرایند شکل بخشی آگاهانه‌ای است.» (صفحه ۲۸)

یگر شرح می‌دهد که چگونه تفکر یونانی به نحو منطقی، از اندیشه کیهانی به طرح مسئله انسان می‌رسد و این اندیشه در فلسفه سقراط و افلاطون و ارسطو کمال می‌یابد. در شعر یونانی هم همه جا مسئله تقدیر آدمی مطرح است. او سیاست یونانی را هم جدا از هنر و فلسفه نمی‌دانست و به نظر او وظیفه درست هم صورت بخشیدن به وجود و زندگی آدمی است. درست است که یونانیان فرد را کشف کردند؛ اما پایدیا نه فرد است و نه جمع «مبدأ پایدیا ایده است نه فرد. بر فراز آدمی همچون عضو گله و آدمی همچون من مستقل فرضی آدمی به عنوان ایده قرار دارد. و این فرد، آن نمونه‌ای است که مریبان و شاعران و هنرمندان و فیلسوفان یونانی همیشه چشم بر آن دوخته بودند.» (ص ۳۰)

یگر با این تلقی که اجمالاً با آن آشنا شدیم در کتاب سه جلدی خود که نام پایدیا بر آن نهاده شده است چه مطالبی را می‌توانست و می‌بایست بیاورد؟ موضوع این کتاب مسئله کهنه‌ای است که این بار به صورت تازه به میان می‌آید زیرا تربیت آدمی از آغاز با مطالعه تاریخ

دنیای باستان مرتبط بوده است... پژوهندگان تاریخ (در تفکر تاریخی جدید) تحت تأثیر هیجان کشف و روشن ساختن واقعیات گذشته، تمام هم خود را صرف این کردند که دوره باستان (کلاسیک) را همچون فصلی از تاریخ - هر چند فصلی بسیار شایان توجه - تلقی کنند و برای تأثیر آن در جهان امروزی چندان اهمیتی قائل نشوند... تنها عده‌ای انگشت شمار توجه داشتند که هنوز نوعی فرهنگ کلاسیک وجود دارد که با تمام نیرو و موقعیت خود را حفظ کرده است. پژوهش جدید، تصور تاریخی پیشین را که آرمان فرهنگ کلاسیک بر آن قرار داشت، ویران کرد و پژوهندگان جدید نکوشیدند تا آن را بر پایه‌ای نو مستقر سازند ولی در این لحظه که تمامی فرهنگ خود ما در حالی که تجربه تاریخی مقاومت ناپذیری بنیادش را به لرزه درآورده است، یک بار دیگر آزمودن ارزش خود را آغاز کرده است... وظیفه پژوهش تاریخی این نیست که تصویری خوش آیند و تصنعی از یونان عرضه کند بلکه این است که با مطالعه روایات خود یونانیان دستاوردهای تربیت دوره باستان و نیرویی را که همه حرکات فرهنگی ادوار بعدی از آن اخذ کرده‌اند، دریابد و تفسیر کند.» (ص ۳۵)

جلد اول کتاب شرح پیدایش و رشد فرهنگ یونانی در دوره کلاسیک تاریخ یونانی و پایان دوران عظمت یونانیان است و مطالب این مجلد با انقراض قدرت آن به پایان می‌رسد.

در مجلدات دوم و سوم ظهور فلسفه و یا به قول نویسنده «تولد دوباره روح و فکر یونانی در عصر افلاطون و نبرد آن برای بازسازی دولت و تربیت و تحول فرهنگ یونانی به فرهنگی که بر سراسر جهان حاکم می‌شود»، شرح شده است. در حقیقت مؤلف می‌خواسته است بگوید که حتی روم و مسیحیت نیز از آغاز کار خود با بسط و انتشار فرهنگ یونانی همنا شدند و در آن شرکت جستند. گرچه بیشتر مطالب کتاب راجع به افلاطون و تعمق در فلسفه اوست، ظاهراً یگر فلسفه افلاطون را در متن فرهنگ و ادب یونانی دیده و قصد نداشته است که شرح کاملی از فلسفه افلاطون بنویسد. چنان که در کتاب او از مکالمه‌های تئتئوس و سوفسطایی و مرد سیاسی و پارامیدس و تیمائوس یعنی آثاری که در آنها فنی‌ترین آراء افلاطون طرح شده است، چیزی نمی‌یابیم. با این همه شاید این کتاب بیشتر و بهتر از هر کتابی خواننده را با روح تفکر یونانی و فلسفه افلاطون آشنا سازد. اما اگر کسی بپرسد که چگونه یک محقق بزرگ تاریخ تفکر در بحث از افلاطون از مطالب مهم‌ترین کتاب‌های او چیزی نگفته است، این امر مخصوصاً در نظر کسی که قصد تتبع در آثار افلاطون دارد شاید قدری عجیب به نظر آید. اما یگر در کتاب خود کمتر به آراء و مطالب و بیشتر به اوصاف ویژگی‌های عالم یونانی و فرهنگ یونان یعنی شرایطی که در آن آراء مهم افلاطون و ارسطو پدیدار شد، نظر داشته است. از این کتاب خواننده علاوه بر اینکه فلسفه می‌آموزد می‌تواند در طرح و درک بهتر مسائل عصر و به خصوص مسئله تعلیم و تربیت

درس‌های بسیار بگیرد. من فعلاً راجع به کتاب یگر بیش از این نمی‌گویم و امیدوارم فرصتی پیش آید که به تفصیل به آن بپردازم.

مترجم این کتاب آقای دکتر محمد حسن لطفی تبریزی است. این نام در نزد همه کسانی که در ایران با فلسفه و کتب و آثار فلسفی سر و کار دارند آشناست؛ اما شاید همه قدر او را یکسان نشانند. ظاهراً خود آقای دکتر لطفی در بند تشریفات و تعارفات نیست. او در مورد ترجمه کتاب یگر در یادداشت خود نوشته است: غرض اینجانب از ترجمه آن (پایدا) گذاشتن راهنمایی چنین گرانیها در دسترس فارسی زبانانی بوده است که مشتاق آشنایی با فلاسفه یونانی خاصه افلاطونند. در ترجمه متفکران یونانی نوشته تئودور گمپرتس نیز غرضی جز این در میان نبوده است. این عبارت مترجم را

◀ ترجمه پایدا و متفکران یونانی به زبان فارسی برای فارسی زبانان در حد خود اهمیتی کمتر از تألیف آنها به زبان آلمانی‌ها و اروپایی‌ها ندارد.

◀ همه کسانی که در ایران تعلقی به فلسفه دارند و خواننده آثار و کتب فلسفه‌اند باید قدر دکتر لطفی این بزرگمرد میدان ترجمه آثار مهم و اساسی فلسفه را بدانند.

◀ فردا که به حساب فلسفه معاصر ایران رسیدگی می‌شود، مسلماً یکی از نامهای بزرگی که در فهرست دوست‌داران و خادمان فلسفه با احترام برده می‌شود نام دکتر لطفی است.

مخصوصاً از آن جهت نقل کردم که بتوانم به یکی دیگر از کارهای مهم مترجم نیز اشاره کنم. آقای لطفی کتاب ماندگار متفکران یونانی اثر تئودور گمپرتس را نیز قبل از پایدا در سه مجلد ترجمه و منتشر کرده است. به نظر مترجم «کسی که آرزومند آشنایی با فلسفه افلاطون است از طریق متفکران یونانی از نظام‌های فلسفی پیشینیان افلاطون و اثر بخشی آنها در اندیشه‌های این فیلسوف بزرگ، آگاهی می‌یابد و با مطالعه پایدا که جلد اولش تاریخ تحلیلی دقیق ادبیات بسیار غنی یونانی تا زمان افلاطون است، با شاعرانی که افلاطون تربیت یافته مکتب آنهاست مأنوس می‌گردد و آنگاه چنان تفسیر روشن و دقیق و تازه‌ای از نوشته‌های کوچک و بزرگ افلاطون در برابر خود می‌یابد که به جرأت می‌توان گفت نظیرش را در صدها کتاب و رساله و مقاله که تاکنون درباره افلاطون نوشته شده است، به

ندرت می‌توان یافت.» (صفحه ۱۱، یادداشت مترجم) در تحسین مترجم از کتاب یگر، هیچ مبالغه‌ای نیست. خواننده‌ای که اهل فلسفه باشد، اعم از اینکه با تلقی‌ها و آراء یگر مخالف یا موافق باشد، نظر مترجم و اهمیت کتاب یگر را تصدیق و تأیید می‌کند. به نظر راقم این سطور اگر مترجم کاری جز ترجمه این دو کتاب نکرده بود می‌بایست در نزد اهل فلسفه عزیز و گرامی باشد، اما فصل اول کار مهم آقای دکتر لطفی ترجمه آثار افلاطون و افلوپین است که شاید یکی از مهم‌ترین فصول کتاب فلسفه معاصر ایران باشد و در حقیقت ترجمه کتاب‌های مرگ سقراط، متفکران یونانی و پایدا را باید فصل بزرگ دیگر این کتاب به شمار آورد. من فکر می‌کنم که ترجمه این کتاب‌ها (و به خصوص کتاب یگر) به زبان فارسی برای فارسی زبانان در حد خود اهمیتی کمتر از تألیف آنها به زبان آلمانی برای آلمانی‌ها و اروپایی‌ها نداشته باشد. به این قضیه از دو زاویه می‌توان نگاه کرد یکی نگاه کسی است که شغلش معلمی فلسفه است و کم و بیش به اهمیت «پایدا» و «متفکران یونانی» وقوف دارد و می‌داند که ما چه نیازی به این قبیل کتاب‌ها داریم و دانشجویان فلسفه از مطالعه این کتاب‌ها چه فوایدی می‌توانند ببرند. مطلب مهم دیگر همت دکتر لطفی و خدمت بی‌منت او به فلسفه است. دکتر لطفی وکیل دادگستری است و جای هیچ تعجب نیست که یک وکیل دادگستری با فلسفه تفنن کند؛ اما مترجم گرامی ما با فلسفه تفنن نمی‌کند بلکه من گمان می‌کنم او شغل وکالت دادگستری را حفظ کرده است، تا نان خود را از آن راه به دست آورد و بتواند به شغل حقیقی‌اش که فلسفه است بپردازد. من هنوز دکتر لطفی را ندیده‌ام و شاید لازم و درست نباشد که درباره اوصاف روحی و اخلاقی ایشان چیزی بگویم اما وقتی به «مقال» می‌نگرم نمی‌توانم حق شناسی و احترام خود را به «من قال» اظهار نکنم. همه کسانی که در ایران تعلقی به فلسفه دارند و خواننده آثار و کتب فلسفه‌اند، باید قدر این بزرگمرد میدان ترجمه آثار مهم و اساسی فلسفه را بدانند. من این یادداشت را صرفاً برای ادای احترام به دکتر لطفی نوشته‌ام. البته می‌دانم با چند کلمه نه می‌توانم کتاب گمپرتس و یگر را معرفی کنم و نه حق را که دکتر لطفی بر همه دانشجویان فلسفه دارد، ادا کنم. قرار است وقتی این یادداشت چاپ شد، کتاب دوست صفحه‌ای فلسفه در قرن بیستم را که خود ترجمه کرده‌ام به پیوست مجله برای آقای دکتر لطفی بفرستم و بنویسم توانایی من این بوده است که کتاب کوچک ژان لاگوست را ترجمه کنم. شما که این کارهای بزرگ را انجام می‌دهید، قدر خود را بدانید و بدانید که حتی اگر امروز فلسفه دانان ما از شما یاد نکنند، (که البته چنین نیست) فردا که به حساب فلسفه معاصر ایران رسیدگی می‌شود، مسلماً یکی از نامهای بزرگی که در فهرست دوست‌داران و خادمان فلسفه با احترام برده می‌شود، نام دکتر لطفی است. من دو فصل بزرگ از کار آقای دکتر لطفی را دیده‌ام و امیدوارم فصول دیگر هم در پی این دو فصل بیاید. □

پایدا

ورنر پیگر

محمد حسن لطفی

■ تألیف: ورنر پیگر

■ ترجمه: محمد حسن لطفی

گزارشی از کتاب پایدا

امیر نصری

کلمه پایدا (Paideia) که شاید با اندکی تسامح بتوان آن را تربیت معنا نمود، در فرهنگ یونانی از اهمیت بسزایی برخوردار است. کلمه پایدا از ریشه «Pais» به معنای کودک مشتق شده است. و این کلمه با پایدا (Paidia) به معنای بازی نیز هم ریشه است. و اولین کسی که در فرهنگ یونانی سعی در نزدیک تر کردن این مفهوم به جامعه و اجرای آن داشت افلاطون بود. البته پیش از او نیز حکمای قبلی به بررسی تربیت یا پایدا پرداخته بودند اما نه وسعتی که افلاطون به مطرح ساختن آن در نظام فکری خود وارد کرده است. ورنر پیگر یونان پژوه المانی در کتاب سه جلدی خود بنام پایدا به بحث درباره همین امر می پردازد و جای تعجب نیست که افلاطون در سراسر این سه مجلد. سایه افکنده است. یگر که کتاب ها و تحقیقات گوناگونی پیرامون یونان نگاشته است در این کتاب خاص تجربیات خود را در عرصه یونان پژوهی کنار هم گذاشته است تا ریشه های فکری تنک افلاطون را از لابه لای آثار پیش از او بیابد. تأثیری که ادبیات یونان بر افلاطون نهاده است یا تأثیر طب سنتی یونان بر افلاطون و بخصوص فلاسفه طبیعی پیش از سقراطی از مسائل جالب توجه کتاب است. به طور کلی بدین گونه می توان نتیجه گیری نمود که: «فلسفه یونان دریای بی کرانی است که جویبارهای گوناگون ... که از منابع مختلف جاری شده اند در آن بهم پیوسته و به غنا و رنگارنگی بخشیده اند. یکی از این دو رود فلسفه پیش از سقراطی از تالس به بعد است و دیگری رود خروشان شعر است که مؤلف با بررسی دقیقی که در اشعار شاعرانی نظیر هومر، هزیود، تور تایوس و خطیبان نام آوری چون ایسوکراتس و مورخ مشهوری چون ترسی دید بعمل می آورد سعی در نشان دادن این تأثیر داشته است. بطوری که انسان می تواند ریشه های فکری افلاطون را به دقت از میان مطالب بزرگان سنتش باز یابد. البته نباید از اعتدال علمی خارج شد و لازم به توضیح است که مؤلف کتاب مانند بسیاری از مورخان غربی چنان در برابر فرهنگ با عظمت یونان شگفت زده می شود که عنان قلم را از اختیار می دهد و در مقدمه کتابش اشاره می کند که «تنها یونانیان بودند که آدمی ساختند» (ص ۲۹) البته این شگفتی مؤلف چیزی از ارزش علمی اثرش نمی کاهد. زیرا مطالعات دقیق او بر روی ادبیات یونان (به خصوص شعر) نشان از ذوق و تلاش خستگی ناپذیر وی دارد و همین تلاش و یافتن ریشه های فکری افلاطون به عنوان نماینده جاودان فرهنگ و تربیت یونان از وجهی دیگر می تواند بیانگر این باشد که یونانیان دریچه ذهن خود را برای پذیرش اندیشه های دیگران باز گذاشته اند. گرچه مؤلف به تأثیر اندیشه های افلاطون - از میان متفکران یونانی - نظر دارد. اما همین امر خواننده را بر می انگیزد که در ریشه یابی تربیت و فرهنگ یونان به گذشته رجوع کند و تعامل فرهنگی یونانیان با ملل دیگر را نیز بررسی نماید.

البته این کتاب، تاریخ فلاسفه است و نه تاریخ

فلسفه، بلکه سعی در شناخت اندیشه دارد. و این اندیشه اگر بدرستی ریشه یابی گردد و آن را تشخیص دهیم شاید بتوان با منبع عظیمی از تفکر فلسفی در قرون بعدی نیز آشنا شویم و این یادآور سخن مشهور و این است که می گوید تمام فیلسوفان، حاشیه ای بر افلاطون هستند و اگر اندیشه افلاطون را بکاویم می توان دریافت که ظهور فلسفه در میان یونان حاشیه ای بر فرهنگ و تربیت آنان است.

مطالب و معلومات کتاب بقدری بسیار است که اگر بخواهیم فهرست مختصری از آن را ارائه دهیم از عهده بخوبی بر نیاییم، اما چه باید کرد که دست ما کوتاه است و گناه ما تنها فکر پریشان ما نیست.

جلد نخست کتاب، بیشتر به تاریخ ادبیات در میان یونانیان می پردازد و کمتر به تفکر فلسفی در میان آنان توجه دارد. البته تاریخ ادبیات یونان در این مجلد از نوع تاریخ ادبیات تذکره گونه نیست، بلکه می توان به درستی تاریخ مردم یونان را در آیین ادبیات دید. و همین امر به تشریح مسایل بعدی کتاب کمک وافری نموده است. همانطور که می دانیم در میان یونانیان دو جریان مهم اشرافیت و فرهنگ روستایی وجود داشته است، که نمایندگان بزرگ این دو جریان اجتماعی هومر و هزیود هستند. هومر با منظومه های حماسی اش سعی در به تصویر کشیدن طبقه اشرافیت در آیین شعرش دارد. او می تواند بزرگترین نماینده این جریان باشد زیرا سند معتبری که ما را به کاوش در این طبقه و تأثیر آن در فرهنگ یونان و می دارد، منظومه های حماسی اویند. و فرهنگ یونانی برای نخستین بار در اذهان با تصویر معینی از انسان برتر در دنیای اشرافی آغاز می شود که نخبه ترین فرزندان قوم باید برای تحقیق آن پرورده شوند. (ص ۴۱) و قدیمی ترین شاهد برای این پرورش و تربیت اشرافی باستانی تنها هومر است. البته «به شرطی که بتوانم دو حماسه عظیمش یعنی ایلیاد و اودیسه را از او جدا ندانیم آن دو حماسه مهمترین منابع تاریخی ما برای پی بردن به چگونگی زندگی در آن زمان هستند. زیرا آرمانهای ماندگار آن عصر را در قالب شعر به تصویر می کشند. و بی سبب نیست که در میان اشراف، فضیلت یا آرته (arete) به معنای سجایای اخلاقی فهمیده نمی شود، بلکه این واژه بیانگر نیرو و مهارت مرد جنگی است. به بیانی دیگر حکایتگر تن پهلوان است، نه به معنی ای که امروزه به عنوان سجایای اخلاقی تفسیر می شود. و این قواعد رفتار اشرافی در میان یونانیان دو تأثیر عمده داشته است. یکی مردانگی و شجاعت و دیگری گشاده دستی و بزرگ منشی در زندگی بوده است. در حماسه های هومر این دو خصلت در کنار یکدیگر جمع گردیده و احساس وظیفه را در میان پهلوانان ایجاد نموده است. بطوری که دیگران باید بدین گونه تربیت شوند و خود را با این ارزش های آرمانی تطبیق دهند. و این احساس وظیفه (aidos) و کیف عادلانه (nemssis) در اشعار هومر اجزای اساسی آرمان اشرافی هستند. (ص ۴۵)

بی سبب نیست که یونانیان همیشه شاعران را

مربی قوم تلقی کرده‌اند و در نظر آنان هومر نمونه شریف ترین شاعر و مربی است و افلاطون نیز بدین گفته اذعان دارد. (ص ۸۰) زیرا او یک حماسه سرا است و هدف تربیتی حماسه نیز نشان دادن تصویر عینی از زندگی و نشان دادن آدمی در حال نبرد با سرنوشت برای وصل به اهداف متعالی است. «پس حماسه می‌تواند ریشه‌ای برای انواع تربیت یونانی باشد.» (ص ۹۰)

هزیود، دیگر نماینده جریان فکری یونان و نماینده فرهنگ روستایی است. درست نقطه مقابل اشراف و هومر که روایتگر آنان بود. البته یونانیان هیچ گاه شأن وی را همتای هومر ندانسته‌اند و او را دومین شاعر بزرگ خود لقب داده‌اند. شاید بخاطر دنیای است که هزیود آن را در کتاب «کارها و روزها» تصویر می‌کند و آن دنیا غیر از عالم اشرافی هومر است. دنیای هزیود شامل زندگی روستائیان و تکلمه بسیار مهمی است از شرح اندک هومر بر این مردمان: «پس هزیود از روی دومین منبع فرهنگ و تمدن یونانیان پرده بر می‌دارد که عبارت است از ارزش کار (ص ۱۰۸) تن پهلوان میدان جنگ اشعار هومر رنگ می‌بازد و در اشعار هزیود به روان خردمند بدل می‌شود. البته این غیریت هزیود بدور از تأثیر هومر نیست. محیط اندوهناک جنگ باید به کار و تلاش تبدیل می‌شد و بدین سبب بود که دیگر انسان روستایی، بی‌فرهنگ نبود، بلکه با ظهور هزیود ادبیات از سطح طبقات بالای جامعه به میان عامه مردم آمد، لذا ارزش ثبت شدن را دارد.

با این مقدمات بود که فرهنگ یونانی کمابیش توان تدوین یک تمدن عظیم را در خود یافت و با ظهور دولتشهرها صورت واقعی خود را یافت و در این تحول مهمترین نقطه تاریخ خود را یافت. البته دولتشهر نیز دو نماینده عمده داشتند، که فرهنگ یونانیان در این دو نماینده جمع گردیده است: یکی دولت جنگجوی اسپارت بود و دیگری دولت قانونی آتن. «این دو دولت نماینده اصول سیاسی هستند که دقیقاً نقطه مقابل یکدیگرند. این تقابل و تعامل میان این دو، سبب تأسیس تمدن یونان گشت.» (ص ۱۲۳).

دولت جنگجوی اسپارت نه در تاریخ فلسفه موقعیتی مستقل دارد نه در تاریخ هنر. مثلاً ایونان در شکوفایی این فرهنگ نقش رهبری داشتند اما در میان اسپارتیان حتی یک نام نمی‌توان یافت که در فهرست طولانی اسامی فیلسوفان طبیعی وجود داشته باشد. اما در تاریخ تربیت اسپارت موقعیت ممتازی دارد. این دولت برای نخستین بار نیروی تربیت را به وسیعترین معنی‌اش بکار برد. اگر به مقایسه شیوه زندگی اسپارتیان با اهالی آتن بپردازیم، ما را بر آن می‌دارد که زندگی اشتراکی مردم اسپارت، سازمان‌های نظامی، برتری زندگی اجتماعی بر زندگی فردی و خصوصی و تربیت فرزندان توسط دولت را بر شیوه حکومت دموکراسی آتن که سبب مشکلاتی گردید برتری دهیم. افلاطون نیز در کتاب جمهوری از این شیوه حکومت تأثیر بسیار گرفته است. بطوری که سرمشق افلاطون در

نظریات تربیتی‌اش بر سرمشق اسپارتی تربیت مبتنی بود.

شاید تنها منبع مهمی که ما را با این دولتشهر آشنا می‌سازد اشعار تور تایوس باشد. تور تایوس روایت‌گر این دولتشهر است. و اوضاع و احوال زمان پیدایش سروده‌های تور تایوس، میهن پرستی و فداکاری اسپارتیان را توجیه می‌کند. پیگر درباره تور تایوس می‌گوید: «او صدای قوم است و ایمان همه شهروندانی را اعلام می‌کند که درباره جامعه درست می‌اندیشند. به همین جهت بارها به صیغه اول شخص جمع سخن می‌گوید: بیا بید بجنگیم، بیا بید بمیریم.» (ص ۱۴۵).

□ اگر به ریشه‌یابی تفکر فلاسفه طبیعی یونانیان بپردازیم می‌توان ریشه‌هایی از آن تفکر را در میان شاعران یافت. مثلاً اندیشه هومری که اکئائوس (اقیانوس) را مبدأ همه چیز می‌دانست چه فرقی با نظریه تالس دارد که آب را مبدأ اصلی جهان تلقی نمود. یا نظریه عشق (مهر) و نفرت (کین) در فلسفه امپروکلس که دو نیروی طبیعی پیوند دهنده و جدا کننده‌اند یا اروس هزیود در نظریه پیدایش جهان از یک تبارند پس تفکر علمی نه با آغاز تفکر مبتنی بر عقل شروع می‌شود و نه با پایان تفکر اسطوره‌ای. حتی در فلسفه افلاطون و ارسطو نیز تفکر اسطوره‌ای اصیل را می‌توان یافت، مثلاً در اسطوره افلاطون درباره نفس یا در نظریه ارسطو درباره عشق همه موجودات به محرک بی حرکت جهان. (ص ۲۲۳)، البته مؤلف آن چنان یونان زده نیست که نقش شرق را در این تحول نادیده بگیرد. «در نتیجه ارتباط دریاوردی و ستاره‌شناسی را از آنها آموختند. بلکه توجهشان به مسال عمیقی جلب شد که اسطوره‌های مصری و آسیایی درباره الوهیت و آفرینش جهان، به آنها پاسخهایی بکلی متفاوت با پاسخ‌های یونانی داده بودند.» (ص ۲۲۸).

شناخت خود را از زندگی و موقعیت اجتماعی اشراف یونانی در قرنهای ششم و پنجم مدیون شاعران هستیم.

آثار هنر تجسمی و بقایای اندکی از نوشته‌های تاریخ نویسان آن دوره بدست ما رسیده است. فقط تصویری از واقعیاتی که در آثار شاعران می‌یابیم. گواهیهای مجسمه‌ها و ساختمانهای و نگاره‌های کلدانی بی‌گمان بسیار گران بها هستند. ولی همه این آثار هنری تنها هنگامی با ما سخن می‌گویند که آنها را در روشنائی شعر بنگریم. (ص ۲۶۴) شاعر دیگری که روایتگر جامعه یونان می‌باشد ثوکلیس است که اشعارش زائیده مبارزه طبقاتی است. این شاعر در آغاز کتابش چند قطعه شعر نسبتاً دراز دارد که اوضاع اجتماعی رمانش را به روشنی در برابر چشم ما قرار می‌دهد. وی رهبران را متهم می‌کند که از راه عدالت منحرف شده‌اند و مردمان را به فساد سوق می‌دهند. و جز انباشتن کیسه و افزودن قدرت خود اندیشه دیگری در سر ندارند. وی تصویر تاریک غم انگیزی از اوضاع اجتماعی‌اش نشان می‌دهد. و خود را موظف می‌داند تا

قواعد اخلاق اشرافی را تفسیر سازد و روشن کند و در این ناپسامانی سیاسی این فرد را «گرانپا تر از طلا بداند» (ص ۲۷۷) البته در میان این شاعران «پیتندار» است که ستایش و سرودهای دینی را از آسمان به خاک می‌آورد و بزرگداشت از افراد انسانی را به ستایش از خدایان ترجیح می‌دهد. و بدین گونه است که انسان موضوع سرودهای دینی قرار می‌گیرد. و شهر را وسیله ستایش کسانی قرار می‌دهد که باید سرمشق آیندگان باشد. اگر بخواهیم وجه مشترکی میان این شاعران بیابیم به طور کلی می‌توان گفت که فضیلت ریشه اصیل راهنمای آنان و صورت بخش شعرشان می‌باشد. تحول مفهوم فضیلت از تن پهلوان در اشعار حماسی هومر آغاز می‌شود و به روان خردمند در اشعار دیگران می‌رسد. بدین ترتیب پلی میان اندیشه شاعران حماسی با حکما قرار می‌گیرد. به طوری که «مردمان باید در سرمشق‌ها تصویر خویشتن حقیقی خود را منتها در سطحی والاتر ببینند. در این جا نیز قربت اجتماعی و روحی آرمان تربیتی اشرافی او را با روح تربیتی نظریه مثل افلاطون و فلسفه افلاطون به طور کلی، به روشنی می‌توانیم دید. (ص ۲۹۹) و این جای تعجب است در مقدمه آثار افلاطون نام شاعران سلفش به چشم نمی‌خورد اما نام فیلسوفان طبیعی یونانیان همواره به چشم می‌خورد تأثیری که شاعران در تفکر افلاطون داشته‌اند شاید کمتر از فیلسوفان طبیعی قبلی نباشد. زیرا تفکر تأثیری که شاعران در تفکر افلاطون داشته‌اند شاید کمتر از فیلسوفان طبیعی قبلی نباشد، زیرا تفکر افلاطون بخصوص در مرحله نخستین شاعرانه است. البته مخالفت‌های افلاطون با شاعران در مراحل بعدی تفکرش می‌تواند دلیل دیگر داشته باشد.

دوره بعدی تفکر یونانیان که نویسنده به آن به اوج ذهن آشیان نام می‌دهد: دوره‌ای است که اشراف دست به کار شده و خودشان روایتگر طبقه خاص خودشان هستند. در این میان، سولون و آیکخولوس بزرگترین نمایندگانی هستند که از خانواده اشراف بیرون آمده‌اند و در این دوره شاهد تعویض نوع ادبی نیز هستیم، یعنی حماسه جای خود را به تراژدی می‌دهد. به طوری که از لحاظ غنای موضوع و نیروی خلاقیت با حماسه به رقابت می‌پردازد. تراژدی در شکلی که به ما رسیده است به تولد دوباره اسطوره‌های کهن دست یازیده است. آگاهی از اسطوره‌های دینی و اخلاقی را بخصوص در تراژدی‌های آیکخولوس می‌توان دید. به طوری که پیگر می‌گوید: «تراژدی به والاترین مظهر انسانی تبدیل شد که دین و فلسفه هنوز برای آن واحد قسمت ناپذیری بود.» (ص ۳۳۳) و بدین گونه تأثیر تراژدی به حدی می‌رسد که تراژدی پردازان بزرگ نمایندگان روح ملی می‌شوند. یعنی مقامی که پیش از این در اختیار حماسه سرایان بود. آنتیان آنان را رهبران روحانی خود به شمار می‌آوردند و برای آنان مسئولیتی به مراتب جدیتر و بزرگتر از مسئولیت رهبران سیاسی قائل می‌شوند (ص ۳۳۴) پس اعتراض افلاطون در کتاب

جمهوری را می‌توان به توجه بیش از حد مردم آن به شاعران توجیه نمود.

تفاوت تراژدی با حماسه هنگامی بدرستی مشخص می‌گردد که بپذیریم: «شاعران حماسه سرا داستان را برای خود داستان نقل می‌کردند. و حتی در لایه‌های جدید ایلای آنجا که اندیشه‌ای ظاهر می‌شود و بر سراسر داستان حکمفرماست. این اندیشه بر بخش‌های مختلف تمامی حماسه به نحو برابر چیره نیست. شاعران غنایی نیز وقتی که داستانی را موضوع شعر قرار می‌دادند تنها به عناصر غنایی آن توجه داشتند. نخستین بار شاعرانی تراژدی پرداز اندیشه سرنوشت انسانی و فراز و نشیب گریز ناپذیر و پایان فاجعه آمیز آن را اصل و بنیاد ساخت و ترکیب تراژدی ساختند. مطالب اصلی برای شاعر شخص نیست بلکه سرنوشت است.» (ص ۳۳۴) گاه نیروهایی فوق انسانی، شخصیت اصلی این تراژدی‌ها هستند. البته کمال تراژدی در مرحله نخستین رشدش سبب رقابتهایی با آن گردید. این رقابت، سایر هنر و حرف را در بر گرفت: زیرا یونانیان هنرهایی مانند مجسمه‌سازی را نیز تربیت می‌دانستند. گروه دیگری که در تاریخ تربیت (پایدا) یونان ظهور کردند. سوفسطائیان بودند. به طوری که همواره نام این گروه همراه بزرگان یونان برده شده است. البته بر خلاف آنچه تصور می‌شود سوفسطائیان تنها مخرب فرهنگ نبودند، بلکه واکنشی نسبت به شرایط زمان خود بودند. تشتت آراء در میان متفکران پیش از سقراط و تکیه بیش از حد آنان بر «شیء» سبب ظهور جشنی گردید که یک نوع پاسخ در برابر این آرای گوناگون باشد و بجای تکیه بر «شیء» نسبت به «ذهن» تکیه داشته باشند و بیشتر به مسائل انسانی بپردازند. و نخستین هدف آنان در هم شکستن جهان بینی کهنه و از میان برداشتن اعتقاد اساطیری بود. این جشن برای نخستین بار بدین اندیشه که فضیلت مبتنی بر دانستن باشد رواج یافت. و در ابتدا نیز به جوانان برگزیده روی آورد و کسانی در حلقه شاگردان ایشان درآمدند که می‌خواستند تربیت سیاسی کسب نموده و در اداره شهر شرکت جویند. و این تربیت سیاسی را استعداد سخنوری می‌دانستند. این کوشش انعکاسی برای دگرگونی ساخت دولت بود. برای این دگرگونی از روش‌ها و وسایل تربیتی گوناگونی استفاده می‌کردند. که این روش‌ها را عمدتاً به سه دسته تقسیم می‌کنند. یکی تربیت دائرةالمعارفی است. یعنی وارد نمودن انبوهی از مواد علمی گوناگون به ذهن شاگرد و دیگر روش تربیت صورتی همه جنبه‌های ذهن است. روش سوم تربیت سیاسی و اخلاقی است. که با دوروش پیش تفاوت دارد. زیرا در این روش فرد همچون عضو جامعه نگرسته می‌شد، نه مانند موجودی تنها و انتزاعی. اما وجه اشتراک در این روشها تربیت برای سخنوری بود و تعلیم فضیلت سیاسی و سعی در فعال ساختن شخص در این دو زمینه داشتند. البته مخالف افلاطون با سوفسطائیان نیز متوجه علم آنان نبود، بلکه متوجه همین زندگی و

عمل خاص آنان بود. و فقط در آثار افلاطون یک استثناء برای این امر یافت می‌شود و آن انتقاد از نظریه شناسایی پروتاگوراس در رسالهٔ تئوتتوس است.

مؤلف دربارهٔ ارتباط سوفسطائیان و شاعران می‌گوید: «سوفسطائیان راه همان شاعران را ادامه دادند و در واقع گام آخر را در این راه برداشتند و موضوعات انواع شعر تعلیمی حاوی عنصر تربیتی را به جامه نثر هنرمندانه که خود در آن مهارت داشتند آراستند و بدین سان با شعر چه در شکل و چه در محتوا به رقابت برخاستند.» چنانکه از این سخن آشکار می‌شود یکی از عوامل ظهور سوفسطائیان توجه بیش از حد مردم یونان به شعر و بطور کلی تفکر شاعرانه بود. پس انتقادهای افلاطون از شعرای سبب نیست. پیش از افلاطون سوفسطائیان سعی در پاسخ دادن به این توجه بیش از اندازه داشتند. البته همواره این انتقاد بر آنان وارد است که بدون توجه دوران زندگی شاعران و مقتضیات زمان آنان دربارهٔ شعر بحث می‌کردند و سعی در تفسیر اشعارشان را داشتند. به طوری که حماسه‌های هومری را دائرةالمعارفی از دانش‌های انسانی به شمار می‌آوردند یا حماسه و تراژدی را فقط از دیدگاه فایده گرایانه تفسیر نمودند.

البته ظهور آنان و مقابله آنان با تفکر شاعرانه، سبب گشت «شکل سنتی تربیت قدیم که از زمان هومر در قالب شعر تحقیق می‌یافت به شکل زبان و شیوه عقل گرایی خودشان درآمد.» (ص ۴۰۰)

«یونانیان همیشه به نیروی تربیتی شعر آگاه بوده‌اند بدین جهت عمل آگاهانه تربیت منحصر به پرورش کودک نماند و شامل آموزش و پرورش جوانان نیز گردید. آنان یکباره دریافتند که مردان بزرگسال را نیز می‌توان تربیت کرد و کلمه پایدا (تربیت) از اینجا بود که مفهوم وسیعی گرفت.» (ص ۴۰۶) و این اندیشه آگاهانه در امر تربیت و وسعت این مفهوم را مدیون دو گروهیم. یکی شاعران و دیگر سوفسطائیان و اگر به فلسفه افلاطون نیک بنگریم، رستخیز روح دینی تربیت یونان باستان از هومر تا شاعران تراژدی پرداز را در آن می‌یابیم. افلاطون در حالی که به دنبال اندیشه تربیت سوفسطائیان می‌رفت آن را پشت سر گذاشت و از آن فراتر رفت: و در عصری که معیارهای سنتی زندگی یونانیان در حال از هم پاشیدن بود سوفسطائیان وقوف یافتند که وظیفه اصلی و فوری یونانیان تربیت به معنی اخص است و نه تنها خود بدین نکته وقوف یافتند بلکه یونانیان را نیز بدان واقف ساختند، و بدین ترتیب هدف حقیقی و نهایی تحول تمامی قوم را که هر گونه زندگی متشکل و آگاهانه باید روی در آن داشته باشد کشف کردند. (ص ۴۰۷) و این کشف کوچکی از جانب سوفسطائیان نبود و بدین ترتیب است که آنان را دنباله شاعران در زمینه تربیت در میان یونانیان بشمار می‌آوردند.

یکی دیگر از مخالفت‌های سوفسطائیان در برابر اشراف، مورد تربیت پذیری آدمیان بود. اشراف در تربیت پذیری همه مردم شک داشتند، و همه جامعه را

شایسته تربیت نمی‌دانستند. اما سوفسطائیان با این ادعا خوشبختانه برخورد می‌نمودند و طبیعت آدمی را تربیت پذیر می‌دانستند و در مورد طبیعت آدمی اعتقاد داشتند که انسان گرایش به نیکی دارد و افرادی استعداد یا دارای استعداد منفی را در این زمینه استثناء تلقی می‌کردند. سوفسطائیان علاوه بر این که همه مردم را شایسته تربیت می‌دانستند، با دولتی شدن تربیت مخالف بودند. یعنی بر همان سنت سابق آتیان باقی ماندند که مخالف دولتی شدن تربیت بودند. تنها پروتاگوراس با این امر موافق بود که الگوی تربیتی اسپارت را پیش رو داشت. لازم به ذکر است که افلاطون از شیوه تربیتی اسپارت تأثیر بسیاری پذیرفته بود. به طوری که در کتاب قوانین این تأثیر مشهور است.

«پیش از سوفسطائیان در هیچ کجا ذکری از دستور زبان و بلاغت و دیالکتیک بر میان نمی‌آید و از این رو باید آنان را مبدع این رشته‌ها دانست.» (ص ۴۲۰) به طوری که شیوه آنان را «شکل بخشی به ذهن نیز نامیده‌اند و در واقع بلاغت و سخنوری به مهمترین عضو تربیتی اواخر دوره کلاسیک یونان بدل می‌شود. و این هنر در نزد یونانیان شأن بسیاری می‌یابد. تا این توجه بیش از اندازه به بلاغت و سخنوری یکی از مایه‌های تباهی این قوم می‌گردد.

البته با تمام اوصافی که از سوفسطائیان رفت مؤلف کتاب در پایان به طور کلی دربارهٔ آنان این گونه نظر می‌دهد: «سوفسطائیان دربارهٔ آدمی و دولت و دنیا فاقد آن عمق و جدیتی است که نسل گذشته را به ساختن دولت آتین توانا ساخت و نسل آینده آن را در فلسفه بازیافت. ولی موفقیت عمده سوفسطائیان را نباید در حوزه فلسفه و اخلاق جست. کار اصلی آنان ابداع نظام جدید تربیت صوری است نقطه ضعفشان فقدان پایه فلسفی و اخلاقی تعالیمشان.» (ص ۴۴۰)

سه فصل پایان جلد نخست به اورپید تراژدی‌پرداز آتینی، اریستوفانس کمدی پرداز و توکودیدس مورخ و متفکر سیاسی می‌پردازد.

اورپید تراژدی پرداز، آیینة تمام نمای بحران عصری آتن است. ولی تحت تأثیر عمیق سوفسطائیان قرار داشت. بطوری که تأثیر بلاغت سوفسطائیان در آثار او نمایان است. «اورپید در نمایشنامه‌های آغاز سالخوردگی‌اش به گنجاندن مسائل زندگی طبقه متوسط زمان خود در مایه اساطیری اکتفا نورزیده بلکه بعضی اوقات تراژدی را به کمدی نزدیک ساخته است.» (ص ۴۵۸)

در تراژدی‌های اورپید دورنمای آینده پیداست. عناصری که سبک شعر او از آنها پدید آمده نیروهای فرهنگی طبقه متوسط بود و این نیروی فرهنگی بعدها سبب تباهی اسطوره گردید.

در مورد اریستوفانس باید گفت که از او منتقدان تربیت قدیم است. و در آثارش «ماهیت سیرتی را نشان می‌دهد که مولود نظام جدید است...» (ص ۴۹۶) و آثارش سبب گردید تا کمدی بتواند رقیبی در کنار تراژدی باشد.

روزگار قبل از خود
 ۱۱- توجه مؤلف به زمینه‌های تاریخی اندیشه فیلسوفان
 ۱۲- بررسی تأثیر افلاطون بر آگوستین و سایر فیلسوفان قرون وسطی
 ۱۳- توجه مؤلف به مراحل مختلف افلاطون پژوهی از قرن هجدهم به بعد و بررسی آثار متفکرانی چون شلایرماخر
 ۱۴- مؤلف از علم طب به عنوان نشریه‌ای درباره طبیعت آدمی از جهت تأثیر عظیم آن در ساخت پایداری سقراطی و افلاطونی بخوبی سخن می‌گوید و در این راه از مدارک معتبر و دست اول استفاده نمی‌کند.

در مجموعه مؤلف سعی دارد تا نشان دهد که فلسفه سقراط و افلاطون، فلسفه تربیت است و این دو فیلسوف بر خلاف فیلسوفان پیش از سقراط که اشتیاق در گشودن معمای جهان داشتند، به ضرورت دانش برای حفظ زندگی انسانی و شکل بخشی به آن عنایت نشان می‌دهند.

در پایان باید از دکتر لطفی، مترجم پرتوان و فرهیخته کتاب سپاسگزاری نمود که آثار پراهمیتی چون این کتاب را به فارسی زبانان عرضه داشته‌اند. و برای ایشان طول عمر همراه با سلامتی آرزومندیم تا شاهد نشر آثار با ارزش دیگرشان نیز باشیم. □

«در گزارش جنگ نیز قدرت سیاسی مسأله اصلی است (ص ۵۲۵) البته او متفکر سیاسی دیوانه قدرت نیست بلکه متفکری است که به صراحت جنگ را جزئی از کل زندگی انسان تلقی می‌کند که قدرت طلبی یگانه محرکش نیست. و آرمان و تربیت و فرهنگ شهر را از عالیت‌ترین مظاهر شهر آتن می‌داند و زوال ناپذیری آن را از همین امر می‌داند.

نکات مهم کتاب را می‌توان به صورت زیر خلاصه نمود:

۱- ارتباط فلسفه افلاطون با شعر و فلاسفه قبل از سقراط.

۲- رابطه ادبیات با جامعه در فرهنگ یونان.

۳- اهمیت انسان سیاسی در تفکر یونان.

۴- ریشه‌یابی واژه‌ها در کتاب از قبیل پایدیا، آرته و...

۵- توجه به ریشه‌های فکری افلاطون و ارسطو از نقطه نظر اشرافیت

۶- مقایسه دقیق میان ایلید و اودیسه و بررسی شخصیت زن در آن و تربیت پذیری افراد از راه انگیزه‌ها در اودیسه

۷- دقت مؤلف در امروزی تفسیر نکردن آثاری مانند ایلیاد

۸- بررسی تأثیر اودیسه بر اندیشه افلاطون

۹- بررسی ویژگی‌های شعر یونانیان

۱۰- تأثیر پذیری فیلسوفان از اندیشه‌های اجتماعی

سخنان شهادت آمیزی که تراژدی سالیان پیش گفته بود اینک از زبان کمدهای آریستوفانس می‌شنویم. توجه به روحیات مردم زمانه نیز در این آثار مشهور است. به طوری که آریستوفانس با کمدهایش توانست به رسالت تربیتی خود را انجام دهد.

توکودیدس آخرین متفکری است که در این مجلد معرفی می‌شود. توکودیدس تاریخ نویس و متفکری بود که «هیچ کدام از تاریخ نویسان پیش از او با او قابل قیاس نیست و هیچ یک از جانشینانش نیز راهی را که او گشاده بود در پیش نگرفت زیرا هر کدام شکل و معیار کار خود را از گرایش ذهنی و فکری زمان خود می‌گرفت.» (ص ۵۰۴) توکودیدس را آفریننده تاریخ سیاسی دانسته‌اند. یعنی مقامی که حتی به هرودوت نیز تعلق نگرفت. هرودوت را تاریخ نویس سیاسی ندانسته‌اند چون تاریخ را با روحی غیر سیاسی نوشته است. اما «اثر بزرگ توکودیدس بیان کامل و مناسب تمرکز حیرت انگیز اندیشه و اراده سیاسی است که در پیدایش آتن آشکار می‌شود.» (ص ۵۰۶) البته دلیل این دید و نگرش این است که او گذشته را با چشم مرد سیاسی می‌نگرد و در واقع تنها به قدرت می‌اندیشد. این دید سبب می‌گردد که او نظریه‌ای کلی اظهار نمی‌کند و سخن از نتیجه اخلاقی حکایت به میان نمی‌آورد.

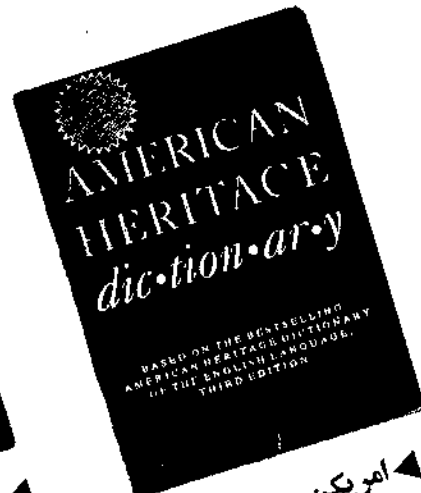
نشر شادگان منتشر کرده است

سینما و زمان
 همراه با فیلمنامه
 «داستان عامه پسند»
 اثر کوئنتینو تارانتینو
 ترجمه و تألیف: سیاوش جمادی

عرب «خانم» نیست
 دکتر علی الطائنی

امریکن هری تیج
 دیکشنری

رحیق مختوم (شرح حکمت متعالیه)

عبدالله جوادی آملی

جرعه‌ای

از شراب ظهور

■ رحیق مختوم (شرح حکمت متعالیه)

■ عبدالله جوادی آملی

نشر اسراء، چاپ اول، ۱۳۷۵، ۵ جلد

سید محسن میری

اگر بخواهیم نقطه اوج و قله‌ای را برای فلسفه اسلامی در نظر بگیریم ضرورتاً کسی جز حکیم بزرگ صدرالدین محمد شیرازی (۹۷۹-۱۰۵۰) معروف به صدرالمآلئین یا ملاصدرا نیست. اگر چه پیش از وی سنتهای فلسفی قدرتمند و توانایی در فرهنگ اسلامی به درازی عمری هزار ساله وجود داشتند.

فلسفه مشاء با درخشش فیلسوف بزرگی چون ابن سینا به نحو قابل ملاحظه‌ای بر غنای سنت ارسطویی افزوده بود و در جولانگاه عقل، یگانه و بی‌همتا بود و دقتی ریاضی‌گونه داشت. لیکن بیش از آنکه با واقعیت پیوند داشته باشد محصول ذهن و قیاد فیلسوف بود و بهمین خاطر کام تشنه انسان پویایی سرچشمه زلال شهود و وجدان را سیراب نمی‌کرد. در این مکتب سخن از وصل، محبت، فناء، اشراق و ... چندان بی‌تکلف نمی‌نمود و نظریه جدایی موجودات از هم (تباین موجودات خارجی) در این مکتب مانعی جدی برای حل این مشکل بود. عکس العمل در مقابل این مکتب عقل‌گرا، فلسفه اشراق بود که با شیخ شهاب الدین سهروردی قوام و منزلتی شایسته یافت. وی سعی کرد با اتکاء بر نظریه وحدت تشکیکی نور و عقلانی کردن دریافتهای شهودی، خلاء فلسفه مشاء را بپوشاند، اما هنوز در فلسفه او اسیر وجود بمثابة مفهومی انتزاعی و غیرواقعی بود و ماهیت که خود منشاء و سرچشمه جدائیها و کثرتها و فراقها بود عرصه را بر دستیابی این فلسفه به کمال خود، تنگ نموده بود. افزون بر این، هنوز از منابع وحیانی بهره لازم گرفته نشده بود. در حالیکه این منابع می‌توانست پرده‌ها و حجابهای متعدد دستیابی به حقیقت را چنان از پیش روی انسان بردارد، که او را از انسانی مبتلا به ذهنیات به عارفی دلسوخته بدل کند که خود را همواره در محضر وجود حق ببیند و بجای آنکه با عینک مفاهیم بنگرد، با چشم جان، نگاه خود را بر عین حقیقت بدوزد.

در این میان حتی اهل کلام نیز نتوانسته بودند از این آبشخور (کتاب و سنت و عترت) طرف چندانی ببندند چرا که تا حد زیادی در ظواهر و بطون اولیه آن متوقف شده بودند. از طرفی معضلات عقلی و گره‌های فلسفی راه را سخت بر گسترش این علم بسته بود.

مکتب عرفانی محی‌الدین عربی عارف بزرگ با همه دستاوردهای گرانقدرش در توحید وجود، رابطه حق و خلق، انسان کامل و ... چون قابل عرضه به صورت استدلال برهانی و عقلی نبود و مبتنی بر مشاهدات شخص عارف بود مقبولیت نظری چندانی نیافته بود. در این میان صدرالدین شیرازی بود که با مبنا قرار دادن این مجموعه گرانگ از معارف وحیانی (کتاب و سنت معصومین(ع)) و علوم عقلی و مشهودات عرفانی مکتبی جدید پدید آورد که تمامی مزایا و جهات مثبت مکاتب فلسفی و عرفانی پیش‌گفته را داشت و از نقایص آن عاری بود. او توانست با تأکید بر اصول محکم و متقن گذشته و سنت ریشه دار فلسفی و عرفانی گذشتگان و دستیابی به رهاوردهای ارزشمند کتاب و سنت که بر خودسازیه‌ها و مجاهدتهای نفسانی او تکیه داشت،

بینانگذار حکمت متعالیه باشد. چندانکه پس از گذشت نزدیک به چهار قرن همچنان به حاکمیت بی‌معارض خود ادامه می‌دهد. وی حقایق ثابت و ابدی را نگاهی تازه کرد و با اتکاء بر منابع وحیانی آراء عرفانی را به زینت استدلال برهانی آراست و بین دین و عقل و دل، پیوندی ایجاد کرد که ثمرات مبارک آن پیوسته نصیب اهل اندیشه و دل بوده است.

در هجوم سیل آسای فرهنگ غربی در دوره مشروطه که دستاوردهای فرهنگ این مرکز و بوم را تهدید می‌کرد؛ حکمت متعالیه به دلیل همان قدرت و توانایی از این تعرض مصون ماند. دوره زندگی وی را به سه بخش می‌توان تقسیم کرد.

۱- دوره آغازین حیات و اشتغال به تحصیل دانشهای عقلی و نقلی در محضر بزرگانی چون میرداماد و شیخ بهایی و استادانی دیگر در حوزه‌های علمیه شیراز و اصفهان

۲- دوره انزوا، انقطاع و جدایی از هر بحث و گفتگویی علمی و اشتغال به خودسازی و ریاضت در قریه‌ای نزدیک به شهر قم به نام کهک

۳- دوره بازگشت به عرصه علم و فعالیت و تعلیم و تدریس و تألیف

پیدایش حکمت متعالیه او مربوط به مرحله سوم است که اوج شکوفایی این شخصیت بود.

کتابها و تألیفات صدرالمآلئین فراوان است. برخی در زمینه تفسیر آیات قرآن کریم است و بعضی در تشریح و تبیین احادیث معصومین (ع) همچون کتاب ارزشمند «شرح اصول کافی» و برخی در فلسفه. مهمترین اثر وی در فلسفه کتاب گرانسنگ «الحکمة المتعالیه فی الاسفار الاربعه العقلیه» است که به «اسفار» معروف است در مراحل تخصصی فلسفه در حوزه‌های فلسفی تدریس می‌شود که در آن تفصیلاً به دیدگاههای فلسفی خود پرداخته است. از آنجا که وی سفر انسان سالک و عارف به سوی خدا را در چهار مرحله و مقام می‌داند و از طرفی حکیم از نظر او همچون سالک است که سفر به سوی حق دارد. چرا که غایت حکمت متعالیه وصول به خداست. بنابراین بخشهای این کتاب را بر اساس این چهار مرحله تبیین کرده است.

۱- السفر من الخلق الی الحق «سفر از خلق به حق»

در این مرحله وی به بحث وجود و عوارض ذاتی آن همچون تشکیک وحدت و اصولاً امور عاقله می‌پردازد.

۲- السفر بالحق فی الحق «سفر در حق با حق»

در این مرحله از جوهر و عرض و اصولاً مقولات بحث می‌شود.

۳- السفر من الحق الی الخلق بالحق «سفر از حق به خلق با حق»

این قسمت مربوط به اثبات حق تعالی و صفات و اسماء و افعال اوست.

۴- السفر بالحق فی الخلق «سفر در خلق با حق»

در این قسمت بحث در مورد نفس است از آغاز پیدایش تا هنگام به کمال رسیدن و بازگشت به سوی حق تعالی

گفتارها

■ نوشته: ماکیاولی، ترجمه: محمد حسن لطفی
■ انتشارات خوارزمی

«ماکیاولی در محیط فرهنگی ما با «شهریار» شناخته شده است ولی مهمترین نوشته او «گفتارها» است. محمد حسن لطفی، مترجم کتاب، با این جمله نخستین ترجمه فارسی این کتاب را در اختیار فارسی زبانان می‌گذارد.

نخستین مطلب بسیار جالب توجهی که خواننده «گفتارها» با آن مواجه می‌شود، سیرت و شخصیتی است که در این کتاب از ماکیاولی نمایان است، سیرت و شخصیتی - به قول مترجم کتاب - «به کلی برخلاف تصویر متوجی که هنگام مطالعه سرسری «شهریار» روی می‌نماید».

در گفتارها مردی را در برابر خود می‌یابیم که آزادیخواه و پایبند اصول اخلاقی به تمام معنی، و رایشی دلسوز و روشن بین برای جامعه‌ها و مدیران جامعه‌هاست؛ آزادی را والاترین موهبت‌ها می‌داند و آنجا که سخن از آزادی به میان می‌آید، می‌گوید: «در جامعه‌ای که استبداد جای آزادی را می‌گیرد... آن جامعه دیگر پیشرفت نمی‌کند، نه ثروتش افزایش می‌یابد و نه قدرتش، و در بیشتر موارد جامعه در سراشیب زوال می‌افتد» (گفتارها، کتاب دوم، فصل دوم)؛ و در فصل بیست و ششم کتاب اول گفتارها پس از آنکه روشها و وسایل لازم - دور از اصول اخلاقی - برای موفقیت فرمانروایان را باز می‌نماید و سخنانش در نظر اول - همچنانکه در شهریار - به صورت توصیه بر فرمانروایان نمودار می‌شود، می‌نویسد: «البته همه این وسایل ستمگرانه‌اند و ویرانگر زندگی مدنی؛ و هر انسانی نه تنها در مقام تابع دین مسیح بلکه به خاطر انسانیت باید از آنها دوری گزیند و زندگی شهروندی بی‌نام و نشان را به سلطنتی که به قیمت جان آن همه آدمی به جنگ آید، برتری نهد». مهمترین وظیفه دولت را تأمین امنیت در جامعه می‌داند و در فصل سوم کتاب اول گفتارها می‌نویسد: «چه قدر خطرناک است اگر دولتی جمهوری یا پادشاهی از طریق مجازات‌ها و اهانتهای پیاپی، مردم شهر را در حال ترس و نگرانی دایم نگاه دارد! برای دولت رفتاری خطرناکتر از این نمی‌توان تصور کرد، زیرا آنجا که شهروندان احساس ناامنی کنند برای مصون ماندن از خطر به هر وسیله‌ای دست می‌یازند... و از کوشش برای براندازی دولت نمی‌هراسند». و چون معتقد است که آزادی جز در زیر لوای قانون پرورش نمی‌یابد، قانون شکنی در نظرش بدترین کاری است که از زمامداران جامعه سر می‌تواند زد و بدین ملاحظه در فصل چهل و پنجم کتاب اول گفتارها می‌نویسد: «بدترین سرمشی که به جامعه می‌توان داد این است که قانون بنهند اما رعایتش نکنند، و بدتر از آن این است که خود قانونگذار، قانون را

اختصاص به تبیین مختصات حکمت متعالیه و تطور فکری ملاصدرا و تبیین سفرهای چهارگانه دارد ادامه می‌یابد. به دنبال آن، شرح اسفار آغاز می‌گردد و بحثهایی درباره تعریف و موضوع فلسفه و نیز مباحثی مربوط به وجود همچون اصالت، بدهاقت مفهومی، عوارض ذاتی، اشتراک معنوی، تشکیک، بساطت مفهوم، مساوقت با شئیت و وجود رابط می‌باشد.

جلد دوم شرح، به مباحثی چون ماده و جهت، و جهات سه گانه (وجوب، امکان، امتناع) ماهیت و انیت واجب، خصوصیات واجب بالذات، وحدت واجب و خصوصیات هر یک اختصاص دارد.

جلد سوم درباره ممکن بالذات و خصوصیات آن، تبعیت ماهیت از وجود، نفی اولویت ذاتی وجود یا عدم، ملاک نیاز به علت، وجوب و امتناع سابق و لاحق بر ممکن، امکان ذاتی و امکان استعدادی، احکام متمتع بالذات، علم به متمتع و معدوم، زیادت وجود بر ماهیت، و اتحاد خارجی وجود و ماهیت است.

جلد چهارم درباره اثبات وجود ذهنی و دفع اشکالات آن، وجود روابط و رابطی، معقول ثانی، خیر محض بودن وجود، نزاهت وجود از مثل و ضد است.

جلد پنجم در مورد وحدت مفهوم عدم، علیت و معلولیت عدم، عروض عدم بر عدم، امتناع اعاده معدوم، رابطی نبودن عدم، عدم و حکم سلبی و ایجابی، سلب برخی وجودات از واجب تعالی، توقف یا عدم توقف ممکن بر متمتع ذاتی، شناخت حقایق اشیاء، امکان ذاتی و استعدادی، مجموعیت وجود و تشکیک در وجود است.

در پایان هر یک از مجلدات فهرست تفصیلی مباحث ذکر شده و پس از آن، فهرست آیات، روایات اعلام و کتب به ترتیب صفحات آمده است و در صفحهٔ ما قبل آخر و پشت جلد، معرفی مشخصات کتاب به زبان انگلیسی آمده است. تنظیم این مباحث توسط فاضل ارجمند حجة الاسلام حمید پارسا است که دیری است در تنظیم و عرضه آثار ارزشمند استاد کوشاست. تلاش بلیغ و توان علمی ایشان در خور تقدیر است.

حروفچینی و آماده سازی کتاب مطلوب است که البته مرهون تلاش ناشر «مرکز نشر اسراء» است. سعی جملگی، مشکور باد. امید می‌بریم با توجه به فاصله زمانی نه چندان درازی که تا برگزاری کنگره بزرگداشت صدرالمآلهین باقی مانده است، با تلاش مشترک دست‌اندرکاران محترم این کار سترگ، شرح استاد بر مجلدات دیگر اسفار نیز در اختیار دوستداران و علاقه‌مندان حکمت قرارگیرد.

تعبیر «رحیق مختوم» به معنای شراب ناب و خالص سر به مهر و برگرفته از آیه شریفه قرآن کریم (آیه ۲۵ سوره مطففین) است (یسقون من رحیق مختوم)؛ [نیکان در بهشت] از شراب ناب سر به مهر [عاری از ناخالصی] نوشانیده می‌شوند.

همان‌طور که می‌دانیم وی بر حکیمان اسلامی پس از خود تأثیر بسیاری داشته است که بزرگانی چون ملا علی نوری، حکیم زنوزی، حکیم سبزواری (رضوان الله تعالی علیهم) از آن جمله‌اند. اینان حافظان ذخیره گرانبار بوده و البته خود نیز در رشد و بالندگی این جریان تأثیرات قابل توجهی داشته‌اند.

تلاش علامه طباطبائی و استاد شهید مطهری (رضوان الله تعالی علیهما) در دوره معاصر برای رشد، سازماندهی و عرضه حکمت متعالیه جهت پاسخگویی به نیازهای فکری و فلسفی این زمان، کاری سترگ و فراموش ناشدنی است.

حکیم فرزانه آیت الله جوادی آملی خلف صالح علامه بزرگوار با تدریس و تألیف و پرورش شاگردانی بی‌شمار، نقشی تعیین کننده در حفظ، اشاعه و عرضه این سنت به همراه نظریاتی بدیع و نو داشته‌اند و دارند. استاد طی سی سال گذشته دوبار کتاب اسفار را تدریس نموده و اکنون در میانه دوره سوم تدریس با سبکی نو بدینند و کتاب «رحیق مختوم» محصول مبارکی از تعلیم این درسها در دوره اخیرست.

این تعلیم که در پنج جلد تنظیم شده است، شرحی بر جلد اول کتاب اسفار، ملاصدرا «از اسفار نه جلدی» است. همان‌طور که می‌دانیم این جلد از اسفار مهمترین بحثهای فلسفی را که مبنای بسیاری از بحثهای مطرح شده در مجلدات دیگر است در بردارد. سامان این شرح به این نحو است که ابتدا بخشی از متن عربی اسفار به طوری که تقطیع آن موجب اشکال در تبیین مطلب نگردد، ذکر می‌شود و سپس به شرح مبانی و معانی آن پرداخته می‌شود و مرحله سوم که از سوی استاد «اشارات» نام گرفته است به بررسی نظریات متفکران دیگر که در متن یا به صورت اجمال از آنان ذکر شده و یا به هر دلیلی بدانها پرداخته نشده است و نیز نظر خود استاد اختصاص دارد.

تسلط بر مبانی صدرالمآلهین و تقریر روشن و زیبا و درعین حال عمیق مطالب، ذکر سیر تاریخی مباحث به همراه بیان نحوه رشد و بالندگی آنها و نیز رعایت نظم و ترتیب منطقی و دقیق آنها از ویژگیهای منحصر به فرد شرح است. استاد دیدگاههای بنیادین و اصلی یا به تعبیری محکومات فلسفی صدرالمآلهین را چنان ماهرانه می‌نمایاند که در پرتو آن می‌توان به کلید فهم متن دست یافت و بر راز عدم وقوف و طعن برخی خردورزان نسبت به شأن و منزلت صدرا مطلع گردید.

طرفه آنکه اگرچه در این شرح، استاد در موارد متعددی انتقاداتی چند بر نظریات بزرگان حکمت داشته‌اند، اما نه تنها هرگز از آن انتقادات رایحه معارضه طلبی و طعن، حتی به صورت کنایی، شامه دل و جان را نمی‌آزارد، بلکه فضای عطرآگین تقوی و اخلاق علمی و تواضع استاد، صحنه‌هایی دل انگیز و بیاد ماندنی از احیاء این سنت دیر پای اسلامی که امرز پیش از همه بدان نیازمندیم را در ذهن انسان به یادگار می‌گذارد.

جلد اول شرح با سخنی کوتاه از ناشر درباره سیر از آغاز تا انجام کار شروع می‌شود و با پیشگفتار استاد که

صعود و نزول دولتها و فرمانروایان و شرارت‌های سیاست را به چشم دیده و بدین نتیجه رسیده است که «هر که بخواهد در همه حال پرهیزگار باشد در میان آن همه ناپرهیزکاری سرنوشتی جز ناکامی به نخواهد داشت.» آیا ماکیاولی براسستی «ماکیاولیست» است یا «ماکیاولیست» نیست؟ قضاوت نهایی را باید به خواننده واگذار کرد. □

بحث در موضوعاتی معین فراتر نرود، در حالی که ماکیاولی در گفتارها آن قید را ندارد و عقاید خود را در همه موضوعات سیاسی با کمال آزادی و بی‌پروایی و بدون پرده پوشی شرح می‌دهد. گفتارها اثر قلم دانشمندی بی‌خبر از واقعیات دنیا نیست، بلکه تبلور تجربه‌های مردی سیاسی است که علاوه بر مطالعه توارخ، سالیان دراز دریای متلاطم سیاست را پیموده،

بشکند» یا «آنجا که عادت بر این باشد که قانون اساسی را برای هدف‌های خوب بشکنند، به همین بهانه برای هدف‌های بد نیز می‌شکنند.» نظام جمهوری را بهترین نظام‌های سیاسی می‌داند و در هر فرصتی که پیش آید این معنی را هر بار با عبارتی دیگر بیان می‌کند: مثلاً: «حکومت جمهوری بهترین نوع حکومت است» و «نظام جمهوری عمری بیشتر از نظام استبدادی دارد و با کامیابی بیشتر قرین است»؛ «من فرمانروایی را که اکثریت مردم را دشمن خود ساخته‌اند و برای حفظ مقام خود مجبورند به زور توسل جویند بدیخت می‌دانم» و جمله‌ها و عبارات بی‌شمار از همین قبیل.

خلاصه کلام، خواننده وقتی که مطالعه گفتارها را به پایان می‌برد و کتاب را به یک سو می‌نهد، ناچار درباره تصویری که با خواندن شهریار و شنیدن و خواندن سخنان مخالفان ماکیاولی بدست آورده است در اندیشه فرو می‌رود و بعید نیست سرانجام با متفکرانی مانند مونتینی فیلسوف و نویسنده فرانسوی و ژان ژاک روسو و فرانسیس بیکن و هگل و دیلتای و نیچه که همه ستایشگران ماکیاولی هستند، همدستان شود و بدین عقیده برسد که باید شهریار را باری دیگر و با دقت و بی‌طرفی بیشتری بخواند تا شاید سخن مترجم کتاب را بپذیرد که در حالی که متفکران دیگر در سیاست‌نامه‌های خود خصایص دینی و اخلاقی را که زمامداران باید داشته باشند بر می‌شمردند و به عبارت دیگر می‌گفتند سیاستمداران چگونه باید باشند، ماکیاولی چون به چشم دیده است که مردان سیاسی چگونه‌اند، صفات و خصوصیات واقعی آنان را باز نموده است.

اما در گفتارها با مطالبی بسیار مهمتر نیز آشنا می‌شویم و اهمیت گفتارها در همین جاست. ماکیاولی بر اثر مطالعه و تجربه دریافته بود که سیاست باید علمی مستقل باشد و اینک در گفتارها این علم را پایه‌گذاری می‌کند و برای اینکه علم سیاست را بر شالوده‌ای هر چه استوارتر مستقر سازد، در تأسیس آن روش علوم طبیعی، یعنی روش استقرا را، بکار می‌برد. علم طبیعی از طریق استقرا به قوانینی دست می‌یابد که با یاری گرفتن از آنها می‌توان در رویدادهای طبیعی اثر بخشید و بر آنها چیره گردید و علم سیاست از همان طریق قوانینی کشف می‌کند که با استفاده از آنها می‌توان در رویدادهایی که در جامعه انسانی به وقوع می‌پیوندند مؤثر واقع شد، برای عالم علم سیاست رفتار اجتماعی آدمیان ماده اولیه‌ای است که حکمرانی که استعداد و فهم سیاسی دارد می‌تواند در آن اثر بیخشد و هر صورتی را که می‌خواهد، به آن بدهد.

در گفتارها ماکیاولی احکام کلی را که از طریق استقرا به آنها دست یافته است به صورت سرفصل مباحث می‌آورد و سپس مثالهای قدیم و جدید را که احکام را از آنها استنتاج نموده است برمی‌شمارد تا استدلالش خواننده را به درستی احکام کلی قانع سازد. همین روش را در شهریار نیز می‌یابیم با این فرق که شهریار برای جلب توجه فرمانروایی تصنیف شده است و از این روز لازم بود کوتاه و منسجم باشد و از حدود

نشر آوران

یک فرهنگ و هنر ایران

From Iran

تهیه و ارسال محصولات فرهنگی ایران به سایر کشورها

- کتاب
- نشریه
- نوار و CD صوتی
- صنایع دستی
- کارت تبریک، تقویم، نقشه و سایر محصولات فرهنگی

نشانی:
تهران، خیابان ولیعصر،
بالا تر از سه راه شهید بهشتی،
خیابان شهید اکبری، شماره ۴۶
صندوق پستی: ۱۳۶۶-۱۵۸۷۵
تلفن: ۸۷۲۳۲۲۸ و ۸۷۱۷۴۳۴
دورنویس: ۸۷۱۴۵۱۴

زمینه آفرینش کار فرهنگی را در ترجمه آشفته می بینم

بازار کتاب باید بتواند از بین ترجمه‌های مختلف یکی را انتخاب کند، تا کارهایی که واجد شرایط یک اثر مطلوب نیستند، خودبخود فروش نروند

من پژوهشی را به صورت میدانی، در دست کار دارم که در آن، می‌خواهم بدانم معیار انتخاب خواننده‌ها از یک اثر ترجمه شده چیست؟ آیا بیشتر به اسم نویسنده آن توجه دارند؟ یا مترجم آن؟

○ شما از مترجمان خوب و با سابقه کشور هستید، اما کم کاری شما در فضای ادبی و فرهنگی کاملاً محسوس است. چرا؟!

● به خاطر مشغله‌هایی که دارم، نمی‌توانم به کار ترجمه، که بسیار مورد علاقه من است، بپردازم. البته کارهایی، رو به اتمام دارم. پیش از اینها، روی ترجمه بیشتر کار می‌کردم. اما، بخاطر تدوین رساله دکتری، فترتی پیش آمد. با وجود اینکه، در دانشگاه تدریس می‌کنم، و کار ترجمه ممکن است به کار حرفه‌ای من و تدوین رساله‌ام لطمه نزند، اما کارهای زیادی در ترجمه انجام داده‌ام. در حالیکه می‌بایست، رساله‌ام را در اولویت قرار می‌دادم. کارهایی را هم که در ترجمه انجام داده‌ام، مورد توجه مطبوعات قرار گرفته است. در چندین

شماره از «کلیک» مطالبی را ترجمه کرده‌ام. در روزنامه‌های محلی نیز - در شیراز - مقاله و ترجمه‌هایی داشته‌ام. در آدینه هم شعرهایی را ترجمه کرده‌ام. با توجه به اینها، بسیار آرزو مندم که رساله‌ام، به پایان برسد، همه وقت‌م را در کار ترجمه صرف کنم، بخصوص ترجمه شعر و ادبیات مدرن که در حوزه کاری مورد علاقه من است.

○ استاد! ترجمه‌های شما، بسیار بلیغ و رسا هستند و این مایه مباحثات و افتخار جامعه ادبی ماست. بفرمایید در حال حاضر چه کارهایی را در دست ترجمه دارید؟

● یکی از کارهایی که تقریباً رو به اتمام است، ترجمه رمانی به نام «رنگ ارغوانی» اثر خانم «آلیس واکرمان» می‌باشد. منتقدین، کار این نویسنده سیاهپوست آمریکایی را، در حد کار خانم «تونی موریسون» یعنی رمان «دلیند» دانسته‌اند و حتی برتر از آن. رمان «رنگ ارغوانی» جایزه «پولیتزر» را به خود اختصاص داد. من، مقداری از این رمان را، چند سال پیش، در یکی از مجلات چاپ کردم. «اسپیل برگ» هم از روی این رمان، فیلمی ساخته، که بسیار موفق بوده است. این رمان تا آنجایی که من می‌دانم، و در ادبیات نقد هم جستجو کرده‌ام، مانند رمان «دلیند» اثر «تونی موریسون»، از نظر ساختار و شیوه بیان، جزء آثار پست مدرن است. من امیدوارم بتوانم هر چه زودتر، ترجمه رمان «رنگ ارغوانی» را، به اتمام برسانم. از دیگر ادیبان بزرگ آمریکا، «رالف الیسون» می‌باشد، که به گمانم پارسالی از دنیا رفت و او را در حد «فاکنر» دانسته‌اند. با اینهمه او متأسفانه در ایران، چندان شناخته شده نیست. ایشان کتابی دارند بنام «مرد نامرئی» که البته، آنرا نباید با «مرد نامرئی» اثر «ولز» اشتباه گرفت. من، ترجمه قسمتی از پیشگفتار آنرا، در ضمیمه ادبی مجله «سرو» شیراز، چاپ کرده‌ام. از آرزوهای بزرگم در کار ترجمه این است که، بتوانم «مرد نامرئی» اثر الیسون، این کار شگفت و عظیم ادبیات آمریکا را، به خوانندگان فارسی زبان، معرفی کنم. البته، این رمان، کار بیشتری می‌برد. چون رمان سنگینی است. ولی واقعاً جای آنرا در بین کتابهای ترجمه شده، خالی احساس می‌کنم و انشاءالله هر وقت منتشر بشود، به درستی سخنم پی خواهید برد. آنوقت خوانندگان در می‌یابند که، رمان و ادبیات مدرن آمریکا بجز همینگوی و فاکنر، کسان دیگری را نیز دارد.

«رالف الیسون» که یک سیاهپوست آمریکاییست، در رمان «مرد نامرئی» هویت خودش را به عنوان یک سیاهپوست، مطرح کرده است. عنوان کتابش هم، استعاره و تمثیلی از این جریان است که، سیاهپوستان آمریکا هرگز در جامعه آمریکایی دیده نمی‌شوند.

○ شما به عنوان یک منتقد و صاحب سبک در ترجمه متون ادبیات داستانی، بخصوص متون مدرن و پست مدرن، روش شناسی خاصی در انتخاب متون جهت ترجمه دارید. از طرفی هم، بر روی آثار منتشر شده‌ای که منتخب نیز هستند، نقد و بررسی انجام می‌دهید. حال، می‌خواستیم بدانیم چه دیدگاهی راجع به ادبیات مدرن و پست مدرن که ادیبان، داستان نویسان و شاعران ایرانی به آن روی آورده‌اند، دارید؟ و چه شیوه‌ای را در نقد این آثار بکار می‌برید؟

● اگر بخواهم راجع به ترجمه به طور کلی، و ترجمه ادبی به طور خاص صحبت کنم، بسیار طولانی می‌شود. اما، در کل، زمینه آفرینش کار فرهنگی را در ترجمه، آشفته می‌بینم.

بعد از انقلاب بسیاری، به دلیل تجربه‌هایی که در یک زبان خارجی داشتند، و یا در دانشگاه‌ها انگلیسی و فرانسه خوانده بودند، به ترجمه روی آوردند. و این، تنها ظاهر قضیه بود. اینها گمان می‌کردند دانستن یک زبان خارجی برای ترجمه، کافیهست. اما این درست نیست و آشفته‌گی می‌آفریند.

راه حلی که در این مورد به نظر می‌رسد این است که، خود بازار کتاب باید بتواند از بین ترجمه‌های مختلف یکی را انتخاب کند، تا کارهایی که واجد شرایط یک اثر مطلوب نیستند، خودبخود فروش نروند. در حال حاضر نقد بر ترجمه، چندان وجود ندارد و در این مورد کار حرفه‌ای و تبادل اطلاعات کمتر دیده می‌شود. مجلات حرفه‌ای هم به آن صورت نداریم تا بی‌طرفانه، یک اثر ترجمه شده خوب را از بین دیگر کارهای مشابه برگزینند. البته نمی‌خواهم بگویم که مطلقاً نیست، اما آنگونه که باید باشد، نیست. من پژوهشی را به صورت میدانی، در دست کار دارم که در آن، می‌خواهم بدانم معیار انتخاب خواننده‌ها از یک اثر ترجمه شده چیست؟ آیا بیشتر به اسم نویسنده آن توجه دارند؟ یا مترجم آن؟ و یا به موارد دیگری چون: موضوع، ناشر...؟ در یک حساب سرانگشتی که داشتم، خوانندگان، حتی آنها که متخصص و فرهیخته و باسواد هستند، تفاوتی بین مترجمان قائل نمی‌شوند و بیش از هر چیزی موضوع برایشان اهمیت دارد شاید هم نقد ترجمه، کار متخصص آن باشد.

در مورد مترجمین هم باید بگویم بسیاری از آنها، این پیش فرض را پیش خود دارند که هر چه ترجمه کنند، کسی آنرا نقد و مقابله نمی‌کند. بنابراین هر کجا را نفهمند، رد می‌کنند و این گمان را دارند که کسی یقه آنها را نخواهد گرفت. از طرفی اگر در مطبوعات هم، کار آنها را نقد کنند، به دلیل کالا شدن فرهنگی، خواننده در یک جو سالم قرار نمی‌گیرد.

خواننده باید هدایت شود و یک کار ترجمه را از روی اطلاعاتی که مجلات تخصصی به او می‌دهند، انتخاب کند. در مورد کتابفروشی‌ها هم، ممکن است خود کتابفروش اصلاً اطلاعی در این باره که کدام ترجمه بهتر است نداشته باشد. و یا اینکه کتابی را که ترجمه‌اش چندان مطلوب نیست، صرفاً بخاطر روابط دوستانه‌ای که با فلان ناشر دارد، بفروشد. از طرفی هم، اگر در یک جامعه فرهنگی کاناالی وجود داشته باشد که بخواهد این جریان را هدایت کند، و بر این قضیه نظارت داشته باشد، می‌شود مثل همان چیزی که آقای کریم امامی چند سال قبل، پیشنهاد کرده بود که این هم ممکن است به نحوی از آن، بوی سانسور بیاید و عده‌ای از آن استفاده بکنند و بگویند فرضاً، چه ترجمه‌ای منتشر شود و چه ترجمه‌ای منتشر نشود. بنابراین، به نظر من راه حل میانه آن است که ما، ضمن اینکه نقد ترجمه داشته باشیم، از طریق مطبوعات بطور مرتب بیاییم و ترجمه‌های خوب را معرفی کنیم، تا خوانندگان به سراغ ترجمه‌های غلط و نادرست نروند.

نکته دیگری که می‌خواهم برایتان بگویم این است که استادان ادیب و بزرگوار و مترجم ما، به طریق شم غریزی شروع به ترجمه کرده‌اند و در زمینه زبان شناسی دانشی را تحصیل نکرده‌اند. این مسأله را، آقای صالح حسینی هم در مقاله‌شان نوشته‌اند و از این راه نگاهی نو به ترجمه کرده‌اند. امروزه کسانی که زبان شناسی می‌خوانند، دو رشته جدید را تحصیل می‌کنند که بدون اطلاع از این دو رشته، یک ترجمه، خوب از آب در نمی‌آید، مگر به طور تصادفی. یا اینکه مترجم آن به طور استثنایی دارای یک شم و غریزه فوق العاده در فن ترجمه، باشد. مثل مرحوم محمد قاضی و یا آقای نجف دریابندری. و آن دو زمینه دانشی که گفتم برای ترجمه لازم است، یکی دانش زبان شناسی با شاخه منظورشناسی است. یا همان پراگماتیک و گفتمان و تحلیل سخن کاوی یا دیسکو آنالیزم، که فوق العاده لازم است. دومی هم، شناخت نظریه‌های متأخر و جدی ادبی است مثل نظریه تأویل یا هرمنوتیک می‌باشد.

شعله طور

تاریخ از همان لحظه که موضوع کار خود را آغاز می‌کند، از بیطرفی کامل خارج می‌شود. سالها پیش این حرف را گفته‌ام و هنوز هم در صحت آن تردیدی ندارم.

به قدری کرامات غریب و اوصاف و خصال والا و مافوق انسانی به او منسوب شده است که انسانی بدان طهارت روح، بدان مایه تقدس، و بدان گونه ایزدی وار امکان ندارد صورت حیات عادی هر روزینه انسانهایی همانند ما را تحمل کرده باشد.

یک یادداشت حلاج درباره زندگی خود او، یک مشت نامه از ابن فاتک شاگرد و مرید و همراه سالیان او، با چند گزارش و یک گفت و شنود از معاصران حلاج که همه درباره اوست. اگر این جمله یک سلسله اسناد واقعی و موثق می‌بود دیگر حلاج یک موجود اثیری گونه، یک شخصیت خیالی وار، و یک وجود نیمه واقعی به نظر نمی‌آمد. اما حلاج یک قدیس، یک قهرمان، و یک قربانی حقیقت است - در واقع قربانی خشونت پندارهایی که همواره با اصرار سعی دارد فاصله خود را با حقیقت حفظ کند. به قدری اتهام‌های گزاف مبالغه آمیز شخصیت او را در بر گرفته است که ممکن نیست چنان موجودی با آن همه شرانگیزی و زشت اندیشی، در جامعه انسانی و حتی در جامعه‌ایی به تدنی و سقوط اخلاقی برخی جامعه‌های عصر ما مجال زیستن یافته باشد. به قدری کرامات غریب و اوصاف و خصال والا و مافوق انسانی به او منسوب شده است که انسانی بدان طهارت روح، بدان مایه تقدس، و بدان گونه ایزدی وار امکان ندارد صورت حیات عادی هر روزینه انسانهایی همانند ما را تحمل کرده باشد.

تصویری که از او، در اذهان دنیای بعد از او باقی است، او را چنان ماوراء انسان نقش می‌زند که هنوز بعد از قرن‌ها چهره واقعی او در هاله‌ایی از قدس و عصمت یا در مه و دودی از تهمت و سوء تفاهم ناپیداست - و از وی وجودی می‌سازد که دایم بین هستی و نیستی، بین زشتی و زیبایی، بین آنچه خدایی است و آنچه اهریمنی است در حال تبدل و تغیر است و به آسانی از یک شکل به شکل دیگر در می‌آید.

با این حال این اسناد، بدان گونه که در این مجموعه آمده است اگر در واقع آن همه قرنهای پرشیفتگی و پر سوء تفاهم را پشت سر گذاشته بود و هم بدین گونه که هست به ما رسیده بود، حلاج را به صورت یک انسان واقعی تصویر می‌کرد، انسانی که در زیر همین آسمان کبود ما زیسته بود، از همین هوای آلوده به شرارت انسانی استنشاق کرده بود، از همین چشمه خورشید جهان افروز که امروز هم مثل عهد عاد و ثمود بر خاکدان ما می‌تابد، روشنی و گرما گرفته بود.

اما به نظر می‌آید که این ابهام، این گریز در پرده استار اوهام، و این ناشناخته ماندن بدفرجام برای حلاج چیزی مثل یک سرنوشت بوده باشد، چرا که در صحت انتساب این مجموعه تو یافته اسناد مربوط به او، هم اکنون شبهه‌های بسیار هست و با این مایه شبهه که در آنها هست نمی‌توان سیمای واقعی، یا نزدیک به واقعی حلاج را از ظلمت ابهام بیرون کشید یا حتی فقط خطوط اطراف آن سیمای شگرف را ترسیم کرد. نسخه این مجموعه اسناد خطی تقریباً به تازگی به دست آمده است، اما شواهد و قراین نشان می‌دهد که دستهایی غیر از آنها که اسناد بدانها منسوب است باز به همین تازگی در آنها دستکاریهایی کرده است.

نمی‌دانم، و از این بابت جداً متأسفم که درباره تاریخ تحریر نهایی این اسناد و ارزش واقعی آنها چه حرف دقیق قابل اعتمادی به خواننده این نوشته می‌توان

تحويل داد. در حقیقت نسخه منحصر به فرد این مجموعه اسناد، به همین گونه که هست، به تازگی و در همین چند هفته پیش در بین ورق پاره‌های فراموش شده‌یی که سالها در اعماق کتوهای میز تحریر من گرد و خاک می‌خورد کشف شد. خط، البته خط خود من بود، اما هیچ نمی‌توانم به یاد بیاورم این یادداشتها را چه وقت و از روی چه جور نسخه‌یی برای خود پاک‌نویس کرده باشم. اما از وجود یک مأخذ کهنه هم در این باب چیزی به یاد ندارم یا نمی‌توانم به درستی به یاد بیاورم. همین نسخه حاضر را هم که به خط من است، چند هفته پیش، برادرم عظیم زرین کوب در بازنگری نهایی کاغذهایی که می‌بایست برای تمیز کردن میز تحریر من، به کیسه‌های زباله سپرده شود پیدا کرد. توی یک کیسه نایلون زرد روشن که او از ورای پرده نازک خیال مانند نایلون الفاظ حلاج، شعله طور، محاکمه و مرگ حلاج را از نظر گذرانده بود. اگر از نسخه، اصل دیگری موجود بود این نکته که نسخه حاضر به دور ریخته می‌شد البته موجب دریغی نبود، اما چون اصل دیگر ندارد یا اصل واقعی آن قابل شناخت نیست سعی برادرم در نجات دادن آن به زحمتش می‌ارزید.

از سالهای کودکی که در عبور از تذکره‌الاولیاء عطار نیمرخ مردانه حلاج را در میان آن همه شکنجه و آزار چنان بی‌تأثر، مردانه و قهرمانی یافتم همواره در هر گوشه و کنار به دنبالش شتافتم. اما همیشه از پیش چشم مشتاق و جویندهام به درون تیرگی‌های ابهام گریخت. در همان ایام که گاه شکسته بسته شعری می‌گفتم در طی غزلی عاشقانه با شور و شوق یک کودک آرمان اندیش - که بودم - سرمستانه این فریاد را برآورده بودم که:

مدتی شد محفل دلدادگان را شور نیست /
ما دگر ره نغمه منصور سر خواهیم کرد

جای خوشوقتی است که خیلی زود، تقریباً از همان ایام، دریافتم آن نغمه، بر خلاف پندارم، نغمه‌یی نیست که از هر زبانی و در هر زمانی از گوینده‌اش یک قدیس یا یک قهرمان بسازد. اما از بس بعدها درباره حلاج کتاب خواندم، درباره اقوال و افکار او فکر کردم، و اسناد و اطلاعات گونه‌گون از متون کهنه جمع آوردم خسته شدم و با نومی‌دی هر چه را نوشته بودم به کناری افکندم و کوشیدم تا خود را از شب حلاج برهانم، این کار آخر برایم ممکن نشد. حلاج مدتها قهرمان رؤیایها و اندیشه‌های روحانی من باقی ماند - و هر چند در کارهای دیگر مستغرق شدم حلاج لااقل در اندیشه، در حقیقت، در خیال بیش و کم شاعرانه‌ام، چهره نهفت و یکسره محو نگشت.

اما این مجموعه اسناد را که به تازگی در بین نوشته‌هایی به خط من کشف شد در فراغت روزهای بیماری یا سفر بارها مرور کردم. و اکنون که در آنها باز می‌نگرم می‌بینم درستی هیچ یک از این اسناد را نمی‌توانم، خالی از هر شبهه و شایبه‌یی، تضمین کنم. در بسیاری از آنها تصویرهایی گسسته، قلم انداز، و کنایه آمیز از عصر ما نیز هست که همواره به خواننده

نکته یاب، خود را نشان می‌دهد. شیوه بیان، حتی اگر نقل و ترجمه‌یی از متون کهن باشد، باز بیش و کم امروزی است. سخنان حلاج و اشعار او و آنچه هم‌معاصرانش درباره او گفته‌اند به گونه اجمال و ایجاز نقل شده است، در ترجمه آنها هم نقل به معنی اکتفا شده است. چیزی که هول و شتاب یک عصر بی‌حوصله را که عصر ماست می‌رساند.

گزارش یک منشی محکمه و «رپرت» یک خفیه نویس دستگاه شرطه هم، به نظرم با آداب و رسوم اداری عهد حلاج چندان سازگاری ندارد. گفت و شنود بین نویسنده نامه‌ها با آن کس که آن نامه‌ها برای او فرستاده می‌شده است نیز ظاهراً غریب به نظر می‌آید. نمی‌پندارم محاوره‌نویسی در آن ایام چندان رایج، یا اصلاً متداول بوده باشد.

با این همه در مروری که بر مجموعه این یادداشتها کردم اکثر روایات را با آنچه در مآخذ تاریخی بازمانده از گذشته‌ها آمده است موافق یافتیم. مآخذ تعداد زیادی از روایات، اشعار، شطحیات و سخنان حلاج را به همان گونه که در این یادداشتها هست توانستم در اوراق تاریخها و تذکرها باز یابم. تعدادی روایات هم در این مجموعه اسناد هست که در هیچ جا مأخذی برای آنها پیدا نشد. در باب دوران کودکی حلاج که اینجا در روایت خود او آمده است، اشارت روشنی در مآخذ یافت نشد. اما آنچه در اینجا از قول خود او نقل است اگر نه زندگی حلاج آن عصر را، لامحالہ زندگی یک مولی‌زاده آن عصر را در واسط و در بین اعراب آن شهر تا حدی تصویر می‌کند.

درباره خواهر حلاج که روی ناپوشیده در بین کسانی که گرد صلیب او فراز آمده بودند اشاره‌یی در برخی مآخذ هست، اما اینکه او و شوهرش در قیام صاحب الزنج شرکت داشته‌اند ظاهراً در مآخذ کهنه مذکور نیست. نام ام‌الخیر هم که در طی مجموعه نامه‌ها آمده است هیچ جا در روایات تاریخ به نظر نرسید، اما تاریخ هم به ذکر نام انسانهای عادی علاقه‌یی ندارد و آنها را تا در جنایت یک جنگ یا جنون یک فتنه عام درگیر نباشند به چیزی نمی‌گیرد.

نقش عیاران بغداد در توطئه‌یی پنهانی برای رهاندن حلاج از زندان هم با وجود جستجویی که در این باب رفت در مآخذ به نظر نرسید. این هم که در بغداد ضمن آشوبهایی که بر ضد حامد بن عباس وزیر درگرفت و تظاهراتی نیز برای اعتراض به بازداشت حلاج شده باشد نمی‌دانم مأخذش چیست؟ طغیان گدایان شهر بر ضد ارباب ثروت ظاهراً به حوادث دوران نزدیک به عصر ما بیش از دوران حیات حلاج شباهت دارد، اما آنچه اینجا هست تصویر زندگی است - انعکاس ناخرسندی‌هایی که حتی آشوب و شورش عام هم آن را چاره نمی‌تواند کرد. واقعه تجمع یاران حلاج در نزدیکی جسر بغداد و آنچه در آن باب از بوته مشتعل و شعله‌طور در نامه ابن فاتک آمده است، به یک قصه خیال آمیز بیشتر می‌ماند تا یک رویداد واقعی. اگر خیال شاعرانه هم هست چیزی از طرز نگرش حلاج و یارانش

را به دنیای پیرامون آنها نشان می‌دهد. درباره مخفیگاه حلاج هم هیچ جا در مآخذ نام تستر ذکر نشده است. در تمام روایات این مخفیگاه را در شوش ذکر کرده‌اند - و هر چند این اختلاف قابل ملاحظه بسیار نیست صحت اسناد را تا حدی در معرض تردید قرار می‌دهد.

این نکته که در تمام این اسناد، به ماجرای اتهام حلاج در دعوی عنوان باب، آن گونه که در روایات شیعه آمده است، جز یک بار و آن نیز به صورتی کوتاه هیچ اشارتی نیامده است در صحت انتساب این اسناد تردیدهای قوی پیش می‌آورد. به نظر می‌آید آنکه این اسناد را به ترتیب موجود تنظیم کرده است، عمداً پاره‌یی روایات را از اصل اسناد انداخته باشد و تردید دارم که این کار به زیبایی و لطف بیان روایت قصه گونه لطمه‌یی وارد کرده باشد.

مروری بر مجموعه اسناد این اندیشه را به خاطر می‌نشانم که ظاهراً در کار گردآوری این اسناد سعی بر آن بوده است که شخصیت حلاج و دنیای عصر او را از روی رویدادهای آن عصر به طور آزاد بازسازی کرده باشند، و بیشتر به درون شخصیت‌ها و باطن پنهان رویدادها نگریسته باشند.

در بسیاری موارد قصه بیش از تاریخ واقعیت دارد از آنکه احتمال تکرار و وقوع در جزئیات آن هست و در جزئیات تاریخ نیست.

باری، مروری بر مجموعه اسناد این اندیشه را به خاطر می‌نشانم که ظاهراً در کار گردآوری این اسناد سعی بر آن بوده است که شخصیت حلاج و دنیای عصر او را از روی رویدادهای آن عصر به طور آزاد بازسازی کرده باشند، و بیشتر به درون شخصیت‌ها و باطن پنهان رویدادها نگریسته باشند. به هر تقدیر، اگر این اسناد، تا حدی به واقعیت‌های اجتماعی و احوال روانی حاکم بر عصر حلاج نزدیک شده باشند، فقدان یک اصل کهن و حتی فقدان قدمت در اصل گزارش به ارزش آن لطمه‌یی نمی‌زند - حتی اگر آن را بیشتر قصه تلقی کنند تا تاریخ. در بسیاری موارد قصه بیش از تاریخ واقعیت دارد، از آنکه احتمال تکرار و وقوع در جزئیات آن هست و در جزئیات تاریخ نیست. البته پاره‌یی روایات که در اسناد دیگر در باب حلاج آمده است، در این اسناد نیست. این شاید تا حدی عمدی است. مأخذی که این اسناد از آنجا آمده است یا از آن روایات خبر نداشته است یا آنها

را عمداً نادیده گرفته است. تاریخ از همان لحظه که موضوع کار خود را آغاز می‌کند، از بیطرفی کامل خارج می‌شود. سألها پیش این حرف را گفته‌ام و هنوز هم در صحت آن تردیدی ندارم. به علاوه روایات مختلف چنان با یکدیگر تناقض دارند که همه آنها را در یک صورت واحد نمی‌توان تلفیق کرد. پاره‌یی از آنها چنان به نظر می‌آید که به اسطوره حلاج بیشتر تعلق دارند تا به واقعیت تاریخی او. نمی‌توان تصور کرد که تمام آنها، وجود فاصله‌یی که در نقل آنها هست، قابل اعتماد باشد. هر چه هست، در طی این اسناد حاضر، لااقل یک تصویر به هم پیوسته عرضه شده است - که اکثر روایات آن را هم تاریخ تأیید می‌کند: این تصویر برای درک اقوال و احوال او از نقل اقوال متناقص که در روایات متضادگونه دیگر آمده است، بیشتر می‌تواند سودمند و روشنگر باشد.

می‌پندارم که این اسناد، اگر تصویر واقعی از احوال روحی یک قدیس و یک قهرمان مانند حلاج هم نباشد، به هر حال سعی مجدانه‌یی برای بازسازی عصر او هست. پی‌جویی مآخذ آن محتاج کوششی بود که شاید آنچه در یادداشت‌های پایانی کتاب آمده است، آن را سودمند و حتی لازم نشان دهد. حلاج این روایات، حلاج تاریخ است جز آنکه از دیدگاه یک مورخ تصویر نشده است، دیدگاه یک قصه پرداز هم با آن آمیخته است. تصویر سایه روشنی از صحنه سازی و خیال پردازی را شامل است که شاید از یک تحقیق خشک تاریخی بیشتر و بهتر حالات و مقالات حلاج را نشان می‌دهد. یک تحقیق علمی و انتقادی تازه در باب حلاج، با وجود کتاب جامع و جالب و مفصلی که استاد لویی ماسینیون فقید تحت عنوان مصیبت نامه حلاج * در این باب انجام داده است، ظاهراً دیگر مورد نیاز نیست. لویی ماسینیون، در آن کتاب و در تعدادی دیگر از کتابهای خویش تحقیقات ارزنده‌یی در باب وی انجام داده است که تا مدت‌ها بعد برای یک بررسی تازه در باب حلاج، جایی باقی نمی‌گذارد. باید آرزو کرد که این کتاب پرمایه، به زبان فارسی درآید و مجموعه روایات راجع به حلاج را در دسترس طالبان علمان ما قرار دهد.

با این حال، تحقیق تاریخ هم، حلاج را از میان تیرگیهای افسانه‌هایی که طی قرن‌ها دوستان و دشمنانش برگرد وجود وی پدید آورده‌اند جدا نمی‌کند. نوشته حاضر فقط ممکن است برخی از این ابهام‌ها را قابل توجیه سازد یا آنها را در شعاع واقعیت‌های ادوار بعد از حلاج قابل تصور نشان دهد. باشد که یک نوشته قصه مانند، بهتر از یک بررسی تحقیقی، معمای شطح‌های او را بگشاید - شطح‌های او که تمام اسرار شخصیت و تعلیم او در همانهاست. همین و بس. □

تهران - اردیبهشت ۱۳۷۷

Louis Massignon, Passion D'al- Hallaj,
Edition Gallimard, IV Volumes, Paris 1976.

تدارک، ویرایش، چاپ و نقد کتاب در
ایران بسیار غنی است، اما
مشکلی که دیدم و برای همه
شناخته شده، مربوط به روش توزیع
کتاب است.

فرهنگ رنسانس در ایتالیا

■ نوشته: یاکوب بورکهارت، ترجمه محمدحسن لطفی
■ انتشارات طرح نو

یاکوب بورکهارت - که نامش برای مردمان با فرهنگ کشور ما ناشناخته نیست - یکی از نامدارترین پژوهندگان، تاریخ در قرن نوزدهم است و مهمترین اثر کلاسیک او با عنوان «فرهنگ رنسانس در ایتالیا» شرح منظم و منسجم تکوین و گسترش یکی از بزرگترین جنبشهای فرهنگی است که از قرن چهاردهم میلادی، هنگامی که تصورات و فرهنگ و شیوه فکر قرون وسطایی توانایی خود را برای خرسند ساختن روح و ذهن مردمان اروپا از دست داده بود و جامعه غربی نیاز به ادب و فرهنگی نو را احساس می کرد، در ایتالیا، مخصوصاً در شهر فلورانس، آغاز گردیده، تصورات و فرهنگ قرون وسطایی را پشت سر نهاده، بزودی با همه پیامدهای نیک و بدش سراسر اروپا را فرا گرفته و چهره باختر زمین را از بن دگرگون ساخته است.

انسان ایرانی متفکر امروزی، که مانند همه اندیشمندان ملل غیر اروپایی، مخصوصاً اقوام و ملل شرقی، با چشمانی بازتر از گذشته، خود را رویاروی وزنه سنگین فرهنگ غربی می بیند که در شرف این است که تمامی شئون زندگی او را در برگیرد و عمیقترین و ریشه دارترین سن باستانی و فرهنگ او را از بن براندازد و سیرت و شخصیت و حتی انسانیت شرقی او را دگرگون سازد، به حق، هر چند قدری هم دیر شده باشد، بدین فکر افتاده است که مبادی و علل و ریشه های فرهنگ غربی را چنانکه برآستی هست بشناسد و از فرهنگ غربی آنچه را برای سعادت خود سودمند می داند بپذیرد و برای مصون نگاهداشتن خویش از آنچه برای شخصیت و انسانیت خود زیانبار می بیند یا استفاده از سلاح سنت دیرپای خود در برابر آنچه با روح و درون او بیگانه و ناسازگار است قد برافرازد، از مطالعه دقیق کتابی از نوع «فرهنگ رنسانس در ایتالیا» بی نیاز نمی تواند بود.

شعر، نثر و داستان، به هزار شیوه و هزار سبک و در هزار زمان، مثلاً درباره اینکه، دولت به فلان کتاب یا روزنامه مجوز نشر می دهد یا نمی دهد، این مسئله هم در روزنامه ها چاپ می شود. این، یک کار عمومی است، که مردم و جامعه مطرح می کنند.

○ آقای مونتسه! با توجه به حضور چندین ساله شما در ایران، وضعیت نمایشگاههای بین المللی کتاب را که در ایران برگزار می شود، چگونه ارزیابی می کنید؟

● در سالهای گذشته نمایشگاهها را دیدم و امسال هم بسیار مشتاقم که ببینم چه مقایسه ای می توان با برگزاری نمایشگاههای گذشته کرد. امیدوارم که نمایشگاه امسال کیفیتی خوب داشته باشد.

مثلاً بسیاری از دوستان، آشنایان، نویسندگان، شعرا، مترجمان، ناشران و کتاب فروشان به من گفتند که فلان کتاب، برای نمایشگاه بین المللی آماده خواهد شد. می خواهم بگویم، همه این کتابها را در نمایشگاه، به معرض دید خواهند گذاشت و مشکلاتی هم که در سالهای قبل وجود داشت، رفع شد و این مسائل در مطبوعات مطرح شد. سال به سال، این تجربه ایران قوی تر می گردد.

○ شما راجع به سیستم اطلاع رسانی کتاب و نقد و بررسی آن در ایران چه نظری دارید؟

● تدارک، ویرایش، چاپ و نقد کتاب در ایران بسیار غنی است، اما مشکلی که دیدم و برای همه شناخته شده، مربوط به روش توزیع کتاب آن است. مثلاً برای پیدا کردن یک کتاب، باید زحمت زیادی را متحمل شد و به کتابفروشی های متعدد رفت، تا آنرا پیدا کرد. یا مثلاً کمبود ارسال و عدم بدست آوردن یک کتاب در پایتخت و تهران، کتابها و مجلاتی هم هست که در شهرستانها منتشر می شود، مثلاً در همین شیراز، که من در تهران آنها را ندیدم، یا فرصت نداشتم که ببینم. در کل، یک سیستم برای دست یابی به کتاب مورد نظر، در ایران ایجاد نشده است. این است که باید اصلاح شود و طوری باشد که خود مردم و ایرانی ها، به راحتی به کتابها و مطبوعات دسترسی داشته باشند.

فرهنگ زنده؛

زندگی در فرهنگ

○ نظر شما به عنوان یک ایران شناس راجع به وضعیت

کتاب در ایران، بالخصوص کتابهای ادبی چیست؟

● من در حال حاضر، مشغول انجام پژوهشی در تهران هستم. برای این کار، به کتابخانه های مختلفی می روم؛ کتابخانه ملی، کتابخانه مرکزی دانشگاه، بنیاد شادروان مینوی، کتابخانه حسینیۀ ارشاد و مرکز پژوهشهای مطالعات فرهنگی. زیرا موضوع مورد پژوهش من، راجع به «ادبیات ایتالیا در ایران» است. از جمله کتابشناسی و تاریخ ترجمه های متون زبان ایتالیایی به فارسی است. این امر، از زمان صفویه شروع شد. در این باره به کتب و مطبوعات بسیاری مراجعه کرده ام و پیگیر آن هستم. من تا اندازه ای در جریان اینک که در این زمینه چه شیوه و چه کیفیت و چه سبکی و چه محتوایی، وجود دارد، هستم. اما فعالیت های پژوهشی - انتشاراتی در ایران کنونی، بسیار برجسته و حتی شگفت آور هم هست. چون علیرغم محدودیت های موجود در زمینه بازار کتاب - که یک مسأله مورد بحث است - در مسائل اقتصادی آن باید به نکاتی توجه داشت: یکی اینکه کیفیت فنی و تکنولوژی انتشارات نسبت به سالهای گذشته بسیار پیشرفته شده است و از کیفیتی بین المللی برخوردار است، یعنی این کیفیت فنی و حرفه ای هم در انتشارات هم مطبوعات و هم کتاب را اگر با هر کشور پیشرفته دنیا مقایسه کنیم، هیچ فرقی ندارد. نکته دیگر اینکه در ایتالیا، یا غالباً اروپا، هیچ کشوری یک یا دو روزنامه کاملاً رنگی ندارد، اما ایران دارد. و نکته دیگر مطبوعات ایران اینک، از هر جریانی روزنامه ها نوشته می شود؛ جریانات اسلامی، سیاسی، اقتصادی و اجتماعی، همه جریانات پژوهشی،

تاریخ نگاری فلسفه‌ی جدید غربی، پدیده‌ای نوظهور در حیات فرهنگی کشورمان است. نخستین تاریخ فلسفه‌ی غرب، به قلم محمد علی فروغی است و «سیر حکمت در اروپا» اولین متنی است که آرا و اندیشه‌های فلسفی جدید را برای دانش پژوهان و محققان ایرانی به ارمغان آورده است، در طول نزدیک به هفتاد سال از زمان نگارش «سیر حکمت در اروپا» عده‌ای از دست‌داران فلسفه، سعی در انتقال آرای فلسفی جدید داشته و متون انگشت شماری فراهم آمده است.

در این میان تألیفات تاریخی فلسفی دکتر شرف الدین خراسانی به لحاظ رعایت سیر تاریخی فلسفه‌ی غرب و استفاده از متون اصلی، از جایگاه ویژه‌ای برخوردار است. «نخستین فیلسوفان یونان» (۱۳۵۰)، «از سقراط تا ارسطو» (۹) و «از برونو تا هگل» (۱۳۵۴) از جمله تألیفات ایشان در زمینه‌ی تاریخ فلسفه‌ی غرب بشمار می‌روند که روند تکاملی آرای فلسفی را در خود جای داده‌اند.

کتاب حاضر که مطابق شناسه‌ی آن، دومین ویرایش «از برونو تا هگل» بوده مقطعی حساس از تاریخ فلسفه غرب را به خود اختصاص داده است، جودانو برونو فیلسوف آزاد اندیش که در دوران اولیه‌ی ظهور رنسانس، قربانی تعصب کلیسایی گردید، در طول زندگی خویش، موفق شد با تکیه بر جهان شناسی کوپرنیک سیر فلسفه را در قرون وسطی به کانال جدیدی هدایت نموده و در حقیقت واکنشی به اندیشه‌های مدرسه‌ای کلیسا بنیان گذارده و عناصر عقلانی را برای دوران‌های بعدی فراهم آورد، کاوش اندیشه‌های برونو در خصوص ماده و صورت، وحدت اضداد، همه خدایی، بی‌کرانگی جهان و نظریه‌ی موناد، از مسائلی است که مؤلف در بخش مربوط به برونو به بررسی آنها پرداخته است، توضیح اندیشه‌های ابتکاری فیلسوفان نوپردازی چون فرانسس بیکن، توماس هابز، رنه دکارت، یاروخ اسپینوزا، جان لاک و ... هیوم و کانت از بخش‌های دیگر کتاب حاضر است که مؤلف با استفاده از متون اصلی فلسفی، به گزارش آنها پرداخته است.

از برونو تا کانت

شرف الدین خراسانی

از برونو تا کانت

■ از برونو تا کانت، شرف الدین خراسانی،
انتشارات علمی و فرهنگی،
۱۳۷۶، ۴۱۵ ص.

مصطفی عطاران

توجه به زمینه‌های اقتصادی - اجتماعی اندیشه‌های فلسفی و ظهور طبقه‌ی جدید بورژوازی و نقش آن در باروری افکار فلاسفه‌ی جدید غربی، در جای جای کتاب حاضر، بیانگر نظر مؤلف به نقش اقتصاد در رشد اندیشه‌ها بوده و در میان تألیفات تاریخی - فلسفی ویژگی خاصی به آن بخشیده است. مؤلف در بخش مربوط به دکارت که بنیان‌گذار فلسفه جدید بشمار می‌رود، رویارویی بورژوازی فرانسه با فئودالیته را از عوامل اصلی اندیشه‌های این فیلسوف دانسته و بر مبنای نگرش خویش، به تبیین آرای دکارت که مبین افکار بورژوازی فرانسه بوده پرداخته است. اگرچه عنایت به زمینه‌های اقتصادی اندیشگران، از موارد تحقیق روشمند در دوران معاصر بشمار می‌رود، اما تقلیل اندیشه‌ای به مورد اقتصادی قابل تامل بوده و بحثی مستقل می‌طلبد، با این حال کتاب حاضر به لحاظ اینکه از گزارش نقلی اندیشه‌ها گذر نموده و اندیشه‌ها را در تعامل با اجتماع انسانی به مذاقه نهاده، قابل توجه بوده و در روشنگری آرای فلسفی، محققان از آن بی‌نیاز نمی‌باشند.

چاپ حاضر این کتاب اگرچه به قرنیه‌ی شناسه‌ی آن ویرایش جدید شده، ولی با متن چاپ اول هیچ تفاوتی نداشته و در بعضی از بخش‌ها، جای ویرایش واقعی خالی مانده است، گذشته از موارد ویرایش، اغلاط چاپی متن چاپ اول نیز به این چاپ منتقل شده و ویراستار محترم حتی زحمت تصحیح غلط‌های چاپی را هم به خود نداده است. اشتباهی که در چاپ حاضر به چشم می‌خورد، گذشته از سهو، حاکی از بی‌توجهی ویراستار می‌باشد و آن درج عنوان «توضیح ناشر» است که مربوط به چاپ اول بوده و در چاپ جدید محتوای آن حذف شده، در حالی که در فهرست مطالب مندرج مانده است. نبود فهرست‌های فنی در آخر کتاب، مراجعه خواننده را به موارد تخصصی با دشواری مواجه ساخته و از ارزش آن می‌کاهد، با این حال همان طور که اشاره شد، این کتاب در گزارش سیر تاریخی اندیشه‌های فلسفی غربیان از اهمیت ویژه‌ای برخوردار است.

بدایع الحکم

بدایع الحکم

آقا علی مدرس زنوزی

ناشر: الزهراء

- آقا علی مدرس زنوزی

- مقدمه و تنظیم: احمد واعظی

انتشارات الزهراء، چاپ اول، ۱۳۷۶، ۵۴۴ ص، وزیری

- قیمت ۱۵۰۰ تومان

بعد از بنیان حکمت متعالیه بدست صدرالمثالهین در قرن دهم، کمتر مدرس فلسفه‌ای بوده که توانسته خود را از زیر سلطه فکری ملاصدرا بیرون کشیده و دست به ابتکار در حکمت دینی بزند؛ آقا علی مدرس (۱۳۰۷-۱۳۳۴) از افرادی است که در میان شارحان و مدرسان حکمت متعالیه از جایگاه ویژه‌ای برخوردار بوده و در بعضی از مباحث درون معرفتی حکمت دینی موجب تحولاتی گردیده است.

کتاب بدایع الحکم حاوی نظریات حکمی آقا علی مدرس است که در پاسخ هفت پرسش شاهزاده عمادالدوله میرزا بدیع الملک قاجار تحریر شده است. آقا علی مدرس در طی جواب‌های خود، مسائل عرفانی و حکمی را به استناد آیات و روایات و مطابق با مشرب صدرالدین شیرازی نگاشته است. پرسش‌های بدیع الملک عبارتند از:

۱- چگونه وجود ذات باری تعالی ۲- کثرت موجودات و زمان اشیاء را با توجه به حقیقت صرف هستی خداوند چگونه باید تصور نمود؟ ۳- تصور ذات باری که خارج از ممکنات است، به چه نحو می‌باشد؟ ۴- علم حق تعالی به ممکنات اجمالی است یا تفصیلی و به جزئیات هم تعلق می‌گیرد؟ ۵- علم الهی باعث اعمال می‌شود یا نه؟ ۶- علت غایی بروز ممکنات چیست؟ ۷- درباره عینیت صفات باری با ذات چگونه باید با مادیون بحث کرد؟

گذشته از جواب‌های عالمانه آقا علی مدرس که دارای نکات ابتکاری نیز می‌باشند، بدایع الحکم به لحاظ اینکه آخرین متنی است که از سعی یک حکیم سنتی در آستانه وقوع انقلاب مشروطیت نوشته شده و از سوی دیگر اولین متنی است که از فلاسفه غربی نظیر کانت - لایبنتز و ... نام برده، حائز اهمیت می‌باشد.

بدایع الحکم به سال ۱۳۰۷ ق تألیف شده و در سال ۱۳۱۴ چاپ سنگی شده است؛ مصحح چاپ جدید آن را بر مبنای سه نسخه سنگی و خطی تصحیح نموده و با مقدمه‌ای در معرفی زندگی و مشرب فکری و تألیفات دیگر آقا علی مدرس منتشر کرده است. □

دکتر شفیعی کدکنی / اردیبهشت ۷۷

نگاهی به هزاره دوم آهوی کوهی: سروده دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی

دکتر قدمعلی سرامی

توانای وی در نظم و نثر در، خاطر نشان کردم که اگر تنها از این مرد کم نظیر، کتاب موسیقی شعر بجا می ماند، جاودانگی نام و یاد او را کفایت می کرد. حالا هم می نویسم که این اثر در میان آثار استاد به راستی شگرف، ماندگار و در عین حال دوست داشتنی است. شفیع از معدود ادیبانی است که در این روزگار از خود بیگانگی انسان در تنگناهای اقتصادی، زندگی خود را وقف معرفت ادبی کرده است.

کتابهایی چون صور خیال در شعر فارسی، شاعر آئینه ها، گزیده غزلیات شمس و صدها مقاله محققانه و نیز متون مصحح و منقح اسرارالرحید و مختارنامه و ... در کنار انبوهی از مجموعه های شعر گواه عشق این مرد به فرهنگ آبگون و آتشسار این آب و خاک است. از نام این مجموعه «هزاره دوم آهوی کوهی» پیداست که با شاعری رویاروئیم که در عین شناخت دیرینه ادب منظوم دری نوگراست و ذهنیتی شیفته اندیشه های دوشیزه دارد و می خواهد در عین حفظ اصالتها و سنتها، بدعت گزار باشد. آهوی کوهی تلمیح دارد به یکی از ابتدایی ترین ابیات شعر پارسی که همه آشنایان تاریخ ادبیات این مرز و بوم آن را با یاد توانند آورد:

آهوی کوهی در دشت چگونه دود؟

او ندارد یار بی یار چگونه بود؟

و اکنون بیش از هزاره ای از سرایش آن گذشته است: نام کتاب می خواهد اولاً دیرینگی شعر پارسی را خاطر نشان کند، ثانیاً یادآور شود که سراینده با تکیه بر چنین مرده ریگ ماندگاری، نوآوری کرده است. ابهامی که در نام کتاب در بادی امر با ذهن مخاطب درمی آویزد، گویای توانایی شاعر در خلق ترکیبی نو از عناصر کهنه است.

البته وقتی به درونه کتاب روی می آوری این حقیقت را بیشتر اندر می یابی. قصیده سر آغاز کتاب با عنوان «جاودان خرد» از ساخت و پرداختی سنتی برخوردار است و در بزرگداشت یکی از بزرگترین آغازگران سخن منظوم پارسی یعنی فردوسی طوسی است. شاعر در این چکامه به فاصله هزار ساله خود با این حماسه پرداز اشاره میکند:

چو زینجا بتگرم زان سوی ده قرنت همی بینم

که می گوئی و میرونی و میایی و میایی. (ص ۱۴)

استاد فردوسی را رمز معماری جاودانگی ایران می شناسد و می سراید:

اگر جاویدی ایران به گیتی در، معمایی است،

مرا بگذار تا گویم که رمز این معمایی. (ص ۱۵)

سراینده در تمامت قصیده نامی از فردوسی به میان نیاورده است اما عنوان «جاودان خرد» با توجه به خردگرایی افراطی سراینده شاهنامه و اشارات بسیار صریح به پهلوانان اثر او و این که زنده کننده فرهنگ ایران باستان است ما را متقاعد می کند که ممدوح کسی جز استاد طوس نیست وقتی مضمون بیت نامدار

پی افکندم از نظم کاخی بلند

که از باد و باران نیابد گزند

را در سروده خود می آورد:

یکی کاخ از زمین افراشته در آسمانها سر،

گمزه از باد و از باران نداری، کوه خاری. (ص ۱۶)

دیگر هیچ تردیدی بر جای نمی ماند که شاعر ما می خواهد کتاب خود را با یاد این حماسه پرداز بی آغازد. دومین شعر مجموعه، شعر «هزاره دوم آهوی کوهی» است که آنرا در قالب نیمایی: شکسته آزاد سروده است.

در این شعر، به سطرهای زیبا و خیال انگیزی از دست این چه حزنی ست که در همه کاشی هاست؟ (ص ۱۹)

گوی از شهر جبریل در آویخته ام،

یا که سیمرغ گرفته است به منقار مرا! (ص ۲۱)

باز می خوریم.

البته قالب نو این سروده مانع از آن نبوده است که شاعر به گونه ای نوستالژیک با گذشته افتخار آمیز ایران برخورد کند. بر رویهم اگر دو شعر سر آغاز کتاب را شیشه های عینکی بدانیم که باید از آن پشت به مجموعه نگاه کنیم، باید بگوییم با آنکه شمار شعرهای نو کتاب بسیار بیشتر از سروده های کهنه آن است، سراینده در محتوای بسیار دیرینه پسند است و هرگز نوآوری او را تا عوالم مالیخولیایی، هذیان آلود و جنون آمیز شعر معاصر ایران از آن دست که در آثار موج نویی ها و سپیدزگانی به سیم آخر زده می بینیم، رهنمون نیامده است.

کتاب «هزاره دوم آهوی کوهی» در برگزیده پنج مجموعه شعر سراینده و مجموعاً دارای دویست و چهل و چهار شعر است. با تأمل در نام مجموعه ها: مرثیه های سرو کاشمر، خطی ز دل تنگی، غزل برای گل آفتابگردان، در ستایش کبوترها و ستاره دنباله دار، نیز می توانیم ذهنیت شاعر را در حال نوسان میان نو و کهنه ببینیم.

یکی از تدبیرهایی که شاعر برای هر چه نو نما تر کردن مجموعه به کار برده است گریختن از نظم سنتی جایگزین کردن سروده ها در مجموعه های شعر است. معمولاً شاعران شعرها را یا برحسب نو و کهنه بودن قوالب یا بر بنیاد زمان سرایش در مجموعه های خود جای می دهند. سراینده این خمسة نو این هر دو هنجار را رها کرده است. ایشان در مقدمه بسیار کوتاه خود نوشته است: «همانگونه که دلم خواست تدوین تاریخی را رعایت نکنم، دلم خواست تدوین صوری و قالبی را نیز به یک سوی نهم.» (مقدمه)

همین جا گله کنیم از این سراینده سترگ از بابت شکسته نفسی بیش از اندازه اش در مقدمه آنجا که می گوید: «اگر بعضی از این کارها بتواند دلی را تسخیر کند و در صف التعلال کارهای شاگردان بهار و نیما و شهریار و امید، قرار گیرد، سعادت بزرگی نصیب شان شده است» (مقدمه) این جمله را بی گمان استاد به تعارف به قلم آورده است و گرنه همه شعر دوستان ایرانی می دانند که شعر دکتر شفیعی یکی از نمونه های خوب و فاخر شعر فارسی معاصر است و در بسا موارد نه تنها از سروده های شاگردان، از آفرینه های آن چهار فراتر

پیرار که شعر «هزاره دوم آهی کوهی» را از کتاب «چون سبوی تشنه» که از تألیفات خوب و شایسته استاد دکتر محمد جعفر یاحقی است برای دانشجویان می خواندم، گفتم: نام استاد محمد رضا شفیعی کدکنی، بیگمان از نام های ماندگار ادبیات معاصر ایران است. یادام است آنروز ضمن برشمردن پاره ای از آثار خامه

است.

ما استاد را یکی از ناقدان بلامنازع شعر فارسی می‌دانیم و چنین در باب شعر خویش داوری کردن هر چند می‌تواند نمایش فروتنی سراینده باشد، مخاطب را دچار سرگیجه می‌کند. آدم از خود می‌پرسد اگر این سخن تعارف آمیز نیست چرا سره‌گویی چون دکتر شفیعی به پراکندن و باز پراکندن نشان خرسندی داده است.

از سخن‌شناسی که در جستجوی فرهنگی دیگرگون است و خود در «پری خوانی» می‌گوید:

بزن چنگ در پرده چنگ دیگر
به راهی نوآیین به آهنگ دیگر

رهی سوی زیبایی زندگانی
کز آن سرزند فز و فرهنگ دیگر (ص ۳۵۹)
و در «چراغی دیگر» می‌خواهد که به زرتشت بزرگوار پیغام دهند تا چراغ دیگری فرا روی بشریت روشن کند:

درین شبهای هول هر چه در آن رو به تنهایی،
چراغ دیگری بر طاق این آفاق روشن کن.
«یکی فرهنگ دیگر

نو

برآر ای اصل دانایی! (ص ۲۹)
تعارف‌هایی از این قبیل ناسزاوار است. بی‌باک و گستاخ باید بگویم یکی از رسالت‌های شاعر متعهدی چون او، بدور ریختن این تکلفات حقیقت‌گذاشت. از شاعری که از درنگ‌گریزان است و آرزو دارد، پس از مرگ، شور و شراری از آتش او را در دل عاشقان جهان بنشانند و در واپسین سروده مجموعه: «خطابه بدرود» می‌سراید:

ز آتشم شور و شراری در دل عشاق نه

زین قیل دلمی انبوه یاران کن مرا!

خوش ندارم، زیر سنگی، جاودان خفتن خموش،

هر چه خواهی کن ولی از رهسپاران کن مرا.

(ص ۴۹۴)

سره مردی که سرودن را دوست دارد و به سروده‌های خویش دل بسته است و می‌داند که به میانجی زبان زلالش در بسا دل‌های هم‌میهنان جای کرده است و خود را شعبه بازی می‌بیند که توانسته است به کمک واژه‌هایی که هراس از طاغوت‌ها از محتوی تهی‌شان کرده است، شعرهای پر و پیمان بیافریند، سره سراینده‌ای که می‌سراید:

راست چو در کوه که دادی ندا،

از همه اطراف پیچید صدا.

من چو کنم زمزمای را ادا

خفتش در حال به خوانندگی است،

زندگی است،

زندگی است. (ص ۲۴۹)

پاره‌ای از رسالتش، درگیر شدن با این گونه عادت‌های ناسزاوار است. این تسلیم خلق و خوی مسلط روزگار شدن، آنهم سند کتبی به دست حریفان دادن همان کرم شدن و در پيله خزیدن است و از استادی که

به رسالت شاعر سخت باورمند است و نعره بر می‌دارد:

آن حلقه بریشم تو نرم شد چنانک

کرمی شدی میانه پيله

طوفان واژه‌های تو امروز

گر خاک دردهان شیاطین نیفتد،

پس چیست شعر، سحر قبیله؟ (ص ۱۴۸)

سراینده‌ای که در «سیمرغ» به خود نهیب می‌زند و از خود در می‌خواهد که خشم فروخورده قوم خود را بسراید:

ای

شاعر آن خشم فرو خورده قومت را،

از تو بسرای! (ص ۱۵۸)

اصلاً پسندیده نیست! شاعری که رسالت اجتماعی خود را همیشه فرا یاد دارد و اصلاً شاعری کردن در نگاه او، تدبیر حمل مشعل‌ای در ظلمات اجتماع و تاریخ است:

با شمع واژه هامان،

یک نسل را به نسل دگر پیوستیم.

بی‌آنکه قصه‌ای بسرانیم بهر خواب...

آیندگان

بدانید

اینجا

مقصود از کلام

تدبیر حمل مشعل‌ای بود در ظلام. (ص ۳۲۶)

از این بالاتر شاعری که در جنگ غایتت شعر جانب مردم را می‌گیرد و وجود آرمان را در هر روندی از روندهای عالم اصل می‌شمارد و آواز می‌دهد که

روزگاری بود و می‌گفتم

کاین زمین بی‌آسمان آیا چه خواهد بود؟

وین زمان در زیر این هفت آسمان پرسم

که زمین و آسمان بی‌آرمان آیا چه خواهد بود؟

(ص ۳۲۹)

واشتیاق تأثیرگذاری بر جریان آفرینش لحظه‌ای از او نمی‌گسلد چندان که چون در راه صعود به قلّه دماوند است، هوس می‌کند آرش ادبیات بشود و جان خود را در تیر سرودی بنشانند بو که به سرزمین ابا و اجدادیش خدمتی کرده باشد:

مانند آرش که جان را

در تیر هشت و رها کرد،

این لحظه‌ها بی‌قرارم

تا جان خود در سرودی گذارم. (ص ۳۷۱)

به هیچ وجه انتظار نمی‌رود، مؤید خلق و خوی سوداگران باشد.

استاد از مردم گلایه مند است که چرا به قطب نمای دلشان رجوع نکرده‌اند، آن وقت از او نمی‌توان پذیرفت، درصد مجموعه شعرش به آنچه بی‌تردید از دل وی نجوشیده است زبان یازد:

سزای همچو تویی چیست غیر درماندن

به هر که بود و به هر جا که بود و هر چه که بود،

رجوع کردی الا دلت که قطب نماست! (ص ۱۶۲)

من به قطب نمای دلم رجوع کردم و چنین دستگیرم شد که شاعر گرانقدر روزگار ما هم‌رنگی با جماعت را

چونین فروتنی کرده است.

دکتر شفیعی اصلاً شعر پارسی را از آهوی کوهی تا بارش برف نیما، کششی مستدام به سوی رشد و رهایی و جستجوی غایتی ناشناس می‌داند:

یک صدا بود که برخاست از آن نای نفیر

وز ازل تا به ابد هر چه بُود، پژواکش،

کششی رو به سوی رستن و رستن که شنید،

از همه پیشتر این زاده‌مشتی خاکش. (ص ۳۹۷)

در نگاه این سراینده، شعر، آئینه‌ای است رویاروی انسان و جهان، شعر باید بتواند آدمی را به معرفت روشنتری از خود برساند و در دل مخاطب نفوذ کند و با روان او در آمیزد:

خوش آن شعر نغزی که تا نقش بست،

نپیموده لب را، به دل‌ها نشست. (ص ۳۷۷)

در «هجوم خاموشی» شعر خود را به صاعقه مانند می‌کند:

با آفرخسواره شعرم

فریاد می‌زنم که میدا

اینجا،

فردا کتیبه‌ای بنویسند (ص ۸۸)

این تشبیه شعر به آذرخش حکایت از این دارد که شاعر، سرودن را بر جیجیگی ناخودآگاهی به حساب می‌آورد. حتی وقتی روند سرودن در او به آرامی و به نرمی و ظرافت نغمه چگوری استمرار می‌پذیرد، کوشش دارد آن را با روندای خروشان و چالاک چون عربده تندر در آمیزد:

من چگور شعر خود را با صدای رعد،

کوک کردم در شب یاران. (ص ۹۸)

می‌گوید: در آدمی، من های گوناگونی که همه‌شان یکی‌اند حضور دارند اما آن من که در اندرون می‌خروشد و ساز سرودی را می‌نوازد با همه آنها متفاوت است. همان من است که در حافظ و امثال او در خروش و در غوغاست: همان منی که از آن آگاهی روشنی نداریم و بر پایه‌ای‌ترین، ژرف‌ترین و حساسترین بخش وجود ما فرمان می‌راند: همان منی که سرود عالم غیب است و از ناشناخته‌ها با ما می‌گوید:

بسیار از مودم و

دیدم

در آینه

من ها همه یکی است و گر چند لشکری است،

اقا

درین میانه،

یکی من،

من شگفت

آن من که می‌سراید، مانا که دیگری است.

(ص ۴۱۱)

در «شعر ۱» شعر را، رگبار تندبار بهاری می‌بیند که بر خواب دشتها و صحاری درون ما، ناگهانی و گستاخ میبارد و همگی بخشش و ایثار است:

رگبار تندبار بهاری

برخواب دشتها و

بقیه در صفحه ۳۲

○ آیا این تغییر و برگرداندنِ نثر قصه‌ها به نثر ادبی روز، باعث تغییر محتوا و ساختار قصه‌ها نشده است؟

● من در مقدمه کتاب گفته‌ام که به محتوای قصه‌ها آسیبی نرسیده است، اما بعداً متوجه شدم که ساختار قصه‌ها نیز تا حدودی دگرگون شده‌اند، یعنی بهتر بود می‌گفتم حال و هوا و چرخش این حال و هوا در قصه‌ها آسیبی ندیده است، چون هر تغییری در نثر طبعاً ساختار جدیدی را پدید می‌آورد و این تا حدی اجتناب‌ناپذیر است.

○ آیا کاری که شما کردید پیش از این سابقه داشته است؟

● مظاهر فرهنگی همواره به شکلی خودشان را با گذشت زمان هماهنگ می‌کنند. به همین علت قصه‌های عامیانه در همه کشورهای بارها و بارها بازنویسی شده‌اند، زیرا زبان مقوله ثابتی نیست و دائماً در حال تحول و دگرگونی است. در ایران هم پیش از من کسانی دست به این کار زده بودند، اما برای اولین بار است که قصه‌های عامیانه با این حجم بازنویسی می‌شوند. به علاوه در این کتاب ما قصه‌ها را طبقه‌بندی کرده‌ایم و پیام و درونمایه هر یک را در جدولی در اختیار خوانندگان قرار داده‌ایم.

○ چه کسانی پیش از شما دست به کار بازنویسی قصه‌های عامیانه زده بودند؟

● تعداد زیادی هستند که اسامی همه آنها در خاطرم نیست. می‌توانم از م. آزاد، محمد علی سپانلو و احمد شاملو نام ببرم.

○ صبحی چطور؟ با توجه به اینکه صبحی قصه‌های عامیانه را از رادیو می‌خوانده است، آیا این تغییر نثر گذشته به نثر روز در مورد قصه‌ها صورت نمی‌گرفته است؟

● انجوی شیرازی در مقدمه کتاب «گل به صنوبر چه گفت» می‌نویسد که با بازنویسی قصه‌ها مخالف است، اما در مورد صبحی جایی نخوانده‌ام که ایشان در قصه‌های ضبط شده تغییر می‌داد و یا آنها را عیناً بازگو می‌کرده است. اما با توجه به نثری که ارائه کرده می‌توان پذیرفت که وی تا حدی در قصه‌ها دستکاری و آنها را ساده می‌کرده است.

○ در انتهای کتاب قسمتی زیر عنوان «فرهنگ اصطلاحات» در ۵۰ صفحه آمده است، اما در این فرهنگ نه فقط اصطلاحات، که برخی از واژه‌ها هم دیده می‌شود.

● درست است، بهتر بود که عنوان فرهنگ را «فرهنگ اصطلاحات و واژه‌ها» می‌گذاشتیم. در چاپ‌های بعدی این را اصلاح می‌کنیم.

○ اما در مورد اصطلاحات و واژه‌هایی که در این فرهنگ معنی شده‌اند، به نظرم غالب آنها برای فارسی زبانان آشناست و احتیاجی به معنی آنها نبوده است، مثلاً در همان صفحه اول این فرهنگ ما به کلماتی مانند «آخر سر»، «آسیاب»، «آشپزباشی» و ... بر می‌خوریم که نظر می‌رسد هر فارسی‌زبانی معنی آنها را می‌داند.

● ما سعی کردیم بیشترین مخاطب را داشته باشیم، حتی فارسی‌زبانانی را که سالهای سال در خارج از کشور به سر می‌برند و از حوزه فرهنگی خود به دور افتاده‌اند در نظر داشته‌ایم.

گفت وگویی با منوچهر کریم زاده
نویسنده کتاب «چهل قصه»

روایتی نو از قصه‌های عامیانه

منوچهر کریم زاده در سال ۱۳۲۸ در استان چهارمحال و بختیاری به دنیا آمد. تحصیلات خود را تا سیکل اول در دبیرستان در شهر کرد گذراند. بعد به تهران آمد و از دبیرستان علمیه در سال ۱۳۴۹ دیپلم گرفت. به دانشگاه رفت و تحصیلاتش را تا کارشناسی کشاورزی ادامه داد و وی اولین کار قلمی خود را در سال ۱۳۴۹ در ۲۱ سالگی منتشر کرد و از آن زمان تاکنون همواره در زمینه فعالیت‌های هنری و قلمی فعال بوده است. آخرین آثار وی ترجمه «قصه‌های شکسپیر»، مجموعه داستان «خاکستان» و «چهل قصه» است.

○ کتاب «چهل قصه» آخرین اثر منوچهر کریم‌زاده است. این کتاب که در واقع بازنویسی قصه‌های عامیانه ایرانی است در سال ۱۳۷۶ به چاپ رسید و با استقبال زیادی رو به رو شد و به سرعت به چاپ‌های بعدی کشید. در گفت وگویی که با منوچهر کریم‌زاده درباره این کتاب داشتیم از وی پرسیدیم: انگیزه شما از بازنویسی قصه‌های عامیانه ایرانی چه بود؟

● از پنجاه سال پیش به این طرف محققانی چون صادق هدایت و صبحی و انجوی شیرازی متوجه کاربرد و اهمیت قصه‌های عامیانه شدند و به جمع‌آوری آن اقدام کردند. نظر این افراد این بوده که قصه‌ها بی‌کم و کاست، همان‌طور که گویندگان قصه‌ها نوشته یا گفته‌اند حفظ شود. این روش ضمن اینکه اصالت قصه‌ها را حفظ می‌کند برای نسل جدید ثقیل به نظر می‌رسد و خواندن آن برای همگان آسان نیست. در واقع کار آنها بیشتر یک کار باستان‌گرا و به قول فرنگی‌ها آرکائیک بوده که بیشتر به کار محققان و جامعه‌شناسان ادبی می‌خورد، در حالی که هدف من ارائه کتابی بود که خوانندگان بیشتری را به خود جلب کند و برای این کار سعی کردم ضمن حفظ چرخش حوادث قصه‌ها لایحه و نثر آنها را به زمان روز ادبی نزدیک کنم و یا به عبارت دیگر آنها را بازنویسی کنم.

قصه‌های
عامیانه خاطره‌های
مشترک همه ماست

مگر ما جزئی از جهان
نیستیم که مرتب
همه چیز و از جمله
ادبیات‌مان را از همه جهان
جدا می‌کنیم؟

و مسمعی این کلمات با توجه به همین مسئله بوده است.

○ طبقه بندی قصه‌ها که در آخر کتاب و در قسمت «پیوست» ارائه شده است، بر چه اساس و ملاکی بوده؟

● این طبقه بندی بیشتر بر اساس نوع قصه صورت گرفته و در ایران کار تازه‌ای است. البته پژوهشگران روی طبقه بندی قصه‌های عامیانه بسیار کار کرده‌اند، ولی تاکنون هیچ تحقیقی از طرف محققان ایرانی روی طبقه بندی قصه‌های ایرانی صورت نگرفته است تا با مقایسه بشود بهتر به کم و کاست کار پی برد.

○ در بخشی زیر عنوان «پیام و درونمایه چهل قصه» پیام و درونمایه هر یک از قصه‌ها در چند کلمه، و یا در یکی - دو عبارت بیان شده. سؤال من این است که مگر غیر از این است که پیام و درونمایه بسیاری از قصه‌ها چند لایه است و هر کسی مطابق با زندگی و سطح فرهنگ و دانشش روی یکی از لایه‌ها تکیه بیشتری می‌کند، چه اصراری بوده که پیام و درونمایه هر قصه‌ای را با چند کلمه منحصر به موضوع یا مفهوم خاصی بکنیم؟

● واقعاً ممکن است همین طور باشد، ولی ما پیام اصلی هر قصه را ارائه دادیم و معتقدیم که هر قصه ضمن پیامهای جنبی دارای یک پیام اصلی است. البته استثناء هم وجود دارد، مثلاً قصه «آه» یا «سنگ صبور» هر کدام یک پیام اصلی دارند که اول آمده‌اند و پیامهای فرعی که در واقع مکمل پیام اصلی‌اند به دنبال آن ارائه شده است.

○ علت استقبال از «چهل قصه» را در چه می‌دانید؟
● قصه‌های عامیانه علایق و خاطره‌های مشترک همه ماست و کمتر کسی پیدا می‌شود که به قصه‌های عامیانه بی‌علاقه باشد.

○ پیش از «چهل قصه» از شما مجموعه داستان «خاکستان» منتشر شده بود که حاوی ده داستان کوتاه است که سبک و سیاقی نو دارند. این علاقه شما به قصه‌های عامیانه قدیمی و این توجه تان به داستانهای نو چطور قابل توجیه است؟

● حالی ما محصول گذشته است و این دو تفکیک ناپذیرند. من نمی‌دانم چطور می‌شود داستان نوشت بدون اینکه با بلعمی، بی‌هقی و قصه‌های هزار و یک شب آشنا نبود. خود صادق هدایت هم که پیشگام داستان نویسی نوکشو راست با گذشته و ادبیات گذشته نه فقط آشنا بود، بلکه به آن عشق می‌ورزید و تحقیقات وی درباره خیام و مازیار و زبان پهلوی و قصه‌های عامیانه زبانزد همه اهل تحقیق است.

○ شما از ارتباط ادبیات امروز و دیروز گفتید، نظرتان درباره بومی یا جهانی بودن آن چیست. در واقع اشاره من به ترجمه «قصه‌های شکسپیر» است که به وسیله شما و امید اقتداری صورت گرفت و دو - سه سالی پیش منتشر شد.

● تأکید بر ادبیات کشورمان هیچ منافاتی با تأیید ادبیات دیگر کشورها ندارد، یعنی چیزی به اسم ادبیات یا جهان به صورت مطلق وجود ندارد. مگر ما جزئی از جهان نیستیم که مرتب همه چیز و از جمله ادبیات مان را از همه جهان جدا

می‌کنیم. انسان یک خانواده است و خانه بزرگتر او جهان است. بنابراین پرداختن به شکسپیر که یکی از بزرگان بنیانگذار فرهنگ امروز جهان است برای من باعث خوشوقتی است. در اهمیت شکسپیر همین بس که از زمان وی تاکنون لحظه‌ای نبوده است که یکی از نمایشنامه‌های وی روی صحنه نباشد.

○ شما از ۲۷ سال پیش تاکنون مرتباً در کارهای قلمی و هنری فعال بوده‌اید و تاکنون بیش از بیست جلد کتاب از شما منتشر شده. در طی این مدت کدامیک از کتابهای شما بیش از همه مورد استقبال قرار گرفته است؟

● در کل می‌توانم بگویم همین کتاب اخیرم یعنی «چهل قصه» بیشتر از همه مورد استقبال قرار گرفت.

○ در حال حاضر مشغول چه کاری هستید؟
● کتابی هفت جلدی از کلایو استپلز لوئیس را با همکاری امید اقتداری در دست ترجمه دارم. به علاوه این روزها کاری را در زمینه ادبیات عامیانه کشورمان به پایان برده‌ام که قرار است در انتشارات «طرح نو» به چاپ برسد. تحقیقی درباره طنز و فکاهه‌های عامیانه است که طی قرون در میان مردم رایج بوده و من بیش از دو سال در جوار کارهای روزمره روی آن کار کرده‌ام.

چهل قصه

◆ گزیده قصه‌های عامیانه ایرانی ◆

پژوهش و باز نویسی / منوچهر کریم زاده
تصویرگر / بهزاد غریب پور

گفتگو با

دکتر سید جعفر سجادی

عکس: نوشا سلیمی

حکمت اشراق

□ سالهاست که ما شاهد تأملات حضرت تعالی درباره حکمت اشراق بوده و مقالات فراوانی در این باب نوشته‌اید و به تازگی شرح رسائل فارسی سهروردی به همت شما انتشار یافته است. در مورد حکمت اشراقی و سابقه تاریخی آن به چه نتیجه‌ای رسیده‌اید و منظور شیخ شهاب‌الدین سهروردی از حکمت خسروانی چیست؟

■ در مورد حکمت اشراقی و سابقه تاریخی آن و موضوع آن و مسائل آن حرف و سخن بسیار گفته شده است. آنچه شیخ شهاب‌الدین سهروردی که خود را احیا کننده حکمت آبا و اجدادی خود می‌داند، گفته‌اند یک چیز است و آنچه دیگران گفته‌اند چیزی دیگر.

شهاب‌الدین سهروردی می‌گوید حکمت اشراقی حکمتی است که بر اساس یافت‌های مستقیم استوار است، یعنی از راه یافت مستقیم حاصل می‌شود، در این باب استنادش به روایت «العلم نوریقذفه الله فی قلب من یشاء» می‌باشد و می‌گوید حکمت معمول در مشرق زمین همان حکمت اشراقی است که در نزد پادشاهان ایران زمین معمول بوده است و علی‌الظاهر غرضش شاهان بسیار کهن می‌باشد، از نخستین پایه‌گذاران شاهنشاهی ایران زمین تا حمله اسکندر مقدونی و چنان‌که به نظر می‌رسد که شهاب‌الدین به دوران ملوک الطوائفی و حتی زمان ساسانیان اهمیتی نمی‌دهد و لذا مکرر نامی از کیخسرو مبارک می‌برد، فریدون و کیخسرو و فرشاد و جاماسب از دیدگاه او پیامبران بوده‌اند و به احتمال قوی توجیه او برای پیامبری آنها بر خور داری آنها از قوه نیرومند ایزدی بوده است و لذاست که انوار را دو گونه می‌داند: انوار مینویه و انوار غیر مینویه، انوار مینویه همان انوار قدس الهی است که بر وجود طبقات رؤسا و فرمانروایان از جهان قدسی اضافه می‌شود و همه طبقات رؤسا و فرمانروایان از نوع این انوار برخوردارند و رئیس اول که شاه یا امام و رهبر و هر چه نامش را می‌خواهیم بگذاریم، از قوی‌ترین مرتبه آن برخوردار است و آن را قوه کیانی و قوه ایزدی نامیده‌اند یا نامیده شده است و این نور قوه است که او را برتر می‌کند و مردم در برابرش خاضع می‌شوند و تمکین می‌کنند. شهاب‌الدین با این دیدگاه شاهان را خلیفه الله می‌دانسته است و آنها را مؤید من عندالله می‌داند و می‌گوید روزگار روشن و نورانی روزگاری است که حاکم آن هم حکیم متاله باشد که مؤید من عندالله است و از انوار نیرومند مینویه برخوردار است و هم حکیم بحاث و اهل نظر و منطق باشد. امام، شاه و ولی واقعی این گونه باید باشند و خسرو شاه عالم با این اوصاف لازم است باشد و حکمت خسروانی بدین سبب نامیده است. وی مدعی است که اگر این اوصاف در یک تن نباشد و بلکه در چند تن باشد یکی حکیم بحاث باشد و یکی حکیم متاله باشد، جمعاً باید حکومت کرده رهبری جامعه را به عهده گیرند.

او می‌گوید روزگاری که حاکمش با این اوصاف نباشد عصر ظلمت و تاریک و خذلان و بدبختی است. پس مدینه فاضله‌ای که او ترسیم می‌کند مدینه‌ای است که براساس فضل و فضیلت استوار باشد. او می‌گوید در هر عصری اینگونه انسان وجود دارد هر چند موقعیت زمامداری پیدا نکند، زیرا درهای فیض حق هیچگاه مسدود نمی‌باشد. او مدعی است که سلاطین اولیه ایران زمین دارای این اوصاف بوده‌اند، شهاب‌الدین حکومت از راه غلبه نظامی را مردود می‌داند و جامعه او را جامعه بدبخت می‌داند.

■ چگونه و چه وقایعی ایجاب کرده است که سهروردی در اندیشه احیاء موارث آباء و اجدادی قرار بگیرد؟

□ اما اینکه چرا شهاب‌الدین چنین اندیشه‌ای را پیدا کرده و پرورانده است. من احتمال می‌دهم که عکس‌العملی باشد در برابر یونان‌گرایی شدید آن روزگار که پس از نقل و ترجمه علوم یونانی و سکندرنی به عالم اسلامی تقریباً سرتا سر دنیا اسلام را این تفکر غلط فراگرفته بود که تنها یونان زمین مرکز علم و فلسفه بوده است و این تفکر غلط که به وسیله حکام و خلفای اسلامی هم دامن زده می‌شد، در همه کتب علمی اسلامی انعکاس دارد، خلفای اسلامی اصلاً و ابداً حاضر نبودند که قبول کنند ایران هم مهد علم و فرهنگ عالی بوده است و این عناد را نه تنها با ایران و بلکه با مصر هم داشته‌اند. خلاصه کلام: الشی اذا جا و زحذه ایفکس ضده که هر چه از حد بگذرد تبدیل به ضدش می‌شود. این یک اصل عقلی، طبیعی است که مدار کار جهان بر این است. هنگامی که از همان روزگاران قبل از اسلام و ایران باستان عصر اشک ها و ساسانیان همه چیز رنگ یونانی به خود بگیرد تا آنجا که اردشیر بابک را، سلسله ساسانیان را افلاطونی می‌نامند و مغان و دبیران را متأثر از فرهنگ یونان بدانند و یونان زمین برای مردم ایران به صورت یک اسطوره مقدسی دربیاید و بعد هم در عصر نقل و ترجمه علوم، الگو و پیشوا یونان باشد، همه نگاهها متوجه سرزمین یونان شود و حتی حوزه اسکندریه هم با تمام رنگ یونانی که دارد، تحت الشعاع یونان‌گرایی قرار بگیرد و عملاً و بر خلاف رویه و دستور اسلام علم محدود به حدود اربعه بیت الحکمه گردد، البته علم رسمی و این اشراقیت غلط در ذهن این سینا هم اثر بگذارد که سفارش بفرمایند این علم را به هر کس و ناکس یاد ندهید، در این جو و محیط یک شیخ شهاب سهروردی ظهور می‌کند که علیه این طرز اندیشه قیام می‌کند و تمام دوره‌های یونان‌گرایی را باطل و بی‌فایده می‌داند. از حمله اسکندر تا روزگار خودش و چنانکه در مقدمه کتاب حکمت‌الاشراق می‌گوید مقام ارسطو خیلی عالی است، اما ما حق نداریم او را خاتم حکما و فلاسفه بدانیم. ما حق نداریم بگوئیم درهای فیض حق بعد از ارسطو بر مردم بسته شد و این حرف کفر به خداست و ما حق نداریم هیچ عصری را از حکیم متاله و بحاث عاری و خالی بدانیم و بالاخره کفر است که بگوئیم علما همانها بودند که در محدوده جزایر یونان به وجود آمدند. این طرز تفکر چیزی است که شهاب‌الدین از اسلام الهام گرفته است که علم را همگانی اعلام می‌کند.

خلاصه کلام، درست یک قرن قبل از ظهور شهاب‌الدین و مقارن همان عصری که فردوسی ظهور می‌کند، از سوی شیفته‌گان یونان و یونان زده‌ها که حتی بین آنها ایرانیان هم کم نبودند، مانند صاحب بن عباد و ابن مسکویه و عبدالحمید کاتب و ابن عمید ابوالفضل که همه پان عربیست بودند، کسانی پیدا شدند که کتاب فضل العرب علی العجم نوشته‌اند که ابوریحان بیرونی نخست به آنها تاخته است. با وجودی که ابوریحان از لحاظ منافع و زندگی خودش ناگزیر بود برای سلطان محمود ملاحظاتی داشته باشد و سلطان محمود هم کوچکترین عرق ایرانی‌ت نداشت. صرفاً به خاطر نادرست بودن این تفکر یعنی تفکر برتری نژادی نخست از نویسندگان این گونه کتب انتقاد می‌کند (در آثارالباقیه) در این شرایط است که شهاب‌الدین سهروردی در فکر احیاء میراث آباء و اجدادی می‌افتد، شهاب‌الدین از لحاظ وسعت نظر به حدی است که یونان را نه تنها انکار نمی‌کند و بلکه علوم بحثی یونانی را هم لازم می‌داند و علوم ذوقی و یافتنی مشرق زمین یا حکمت مشرق را هم شرط می‌داند.

شرط حاکم بودن از دیدگاه او هم عالم بودن به علوم لدنی است که علوم ذوقی باشد و هم علوم بحثی که علوم یونانی باشد. شیخ اشراق این مطلب را هم متوجه بوده است که چه بسا در عصر و زمانی افراد واجد شرایط باشند، لکن فرصت رهبری به آنها داده نشود، در این زمینه هم می‌گوید در واقع حکومت در شأن آنها است و در باطن و واقع آنها هستند که باید سمت هدایت جامعه را در دست داشته باشند و غیر صالح را قهراً غاصب می‌داند.

■ به نظر شما فرق اساسی بین روش مشائی و اشراقی در چه چیز است؟

□ مسأله فرق بین روش مشاء و اشراق به عقیده من در همان یونان باستان روشن شده بود و ما در بررسی افکار افلاطون و ارسطو این تفاوتها و وجوه امتیازها را خوانده‌ایم که مظهر و مجلای این وجوه امتیاز هم در باب نظرات مربوط به مسائل الهیات است و هم سیاسات، روش کار ارسطو در سیاسات کاملاً مخالف روش کار افلاطون است.

در باب الهیات و امور عامه افلاطون پیرو اصالت روح و عقل است. از دیدگاه او نفوس و ارواح مخلوق به خلق قدیم‌اند و از عالم ارواح به کالدها نزول کرده‌اند. و ارسطو پیرو اصالت ماده است و ارواح را جسمانیة الحدوث و روحانیة البقاء می‌داند. ارسطو در سیاسات اصالت فردگر است و به اصطلاح حکومت مطلقه اسکندر را توجیه می‌کند و افلاطون اصالت جمع‌گر است، و اصولاً روش آنها در رسیدن به حقایق علمی کاملاً جدای از یکدیگر است و دو گونه منطق در آن دو روش حاکم است.

■ تا آنجا که می‌دانیم افلاطون توجهی به باب طبیعیات نداشته است و عمده نظر او به سیاسات و زیبایی شناسی و الهیات بوده است، آیا شیخ اشراق هم همین شیوه را دنبال کرده است یا تفاوتی دارد؟

□ در باب شیخ اشراق باید گفت که جالب این است که وی تمام مسائل فلسفی را از دیدگاه اشراقی بررسی کرده است، اعم از الهیات به معنی اعم که امور عامه باشد و الهیات به معنی اخص و به قول خود اصول قواعد مشاء را در همه ابواب منهدم کرده است. در باب ماده و صورت، در باب وجود و ماهیت در باب اجسام طبیعی و تعلیمی و حتی در باب منطقیات که اصول قیاسات و اشکال منطقی را که مورد قبول مشاء است، برهم زده است. او قائل به یک نوع قضیه است و آن موجبه کلیه قطعیه است. همه را به موجبات و همه معدولات را به محضلات موجبه و همه موجبات را به یک نوع موجبه باز می‌گرداند و همه جهات و روابط را هم به یک جهت و رابطه ایجابی بر می‌گرداند. از دیدگاه او همه چیز نور است و روشن است و عدم و ظلمت یک امور اعتباری‌اند و بلکه عمده امور عامه اعتباری‌اند، مقام نور در نزد شیخ شهاب همان مقام وحدت وجود است در نزد وحدت وجودیان و اینها اموری است خارج از حدود تعاریف افلاطون، البته شبیه به افکار شیخ شهاب را عمده باید در حوزه اسکندریه جستجو کرد و افکار حکمای ایران باستان و نه در یونان باستان و افلاطون و قبل از او فیثاغورس.

■ آیا سهروردی توجه داشته که یک مکتب ذوقی در حوزه اسکندریه به وجود آمد که دنباله رو افلاطون بودند و آنها را نو افلاطونیان نامیده‌اند و حکمت ذوقی را بیش از آنچه در یونان و مکتب افلاطون معمول بود، گسترش داده‌اند؟

□ اصولاً شیخ شهاب الدین هم بمانند سایر حکیمان

اسلامی توجه نداشته‌اند که اغلب افکار ذوقی که به افلاطون منسوب شده بود و به نام او ثبت شده بود، مربوط به نو افلاطونیان و حوزه اسکندریه بوده است که کاملاً و اشراقی بوده است. و احیاناً اگر در نقل علوم فلسفی اینگونه اشتباهات نشده بود، چه بسا شیخ شهاب الدین مسیر فکریش چیز دیگری می‌بود. وی می‌گوید مسیر فلسفه اشراق از ایران، بابل و مصر و هرمس هرامسه و پادشاهان ایران اقدم شروع می‌شود و به عنوان میراث به زردشت می‌رسد و از این مسیر به وسیله فیثاغورس به جهان مغرب و یونان می‌رود و در آخر هم در تمدن اسلامی به بایزید بسطامی و ابوالحسن خرقانی باز می‌گردد و شگفت است که همه این افکار، حکمت خسروانی گفته است.

■ در فلسفه افلاطون و به تبع نو افلاطونیان عشق و هنر اهمیت زیاد دارد. آیا این مسأله در شیخ اشراق و نیز دیگر متون فلسفی اسلامی انعکاس خاصی دارد؟

□ وجه اشتراک دیگر شیخ اشراق و افلاطون توجه به عشق و هنر است و لذا ملاحظه می‌شود که اساس خلقت در عالم انوار طولیه و عرضیه عشق سوافل به عوالی است و قهر عوالی به سوافل. و نور و عشق دو رکن نظام خلقت‌اند در فلسفه نوریه شهاب الدین و همین نوع اندیشه است که در افکار ملاصدرا به نحو عجیبی اثر کرده است که اساس تعلیمات و آموزش را بر عشق و شوق استوار کرده است. وی همه انواع عشق‌ها را ممدوح می‌داند بشرط اینکه منجر به امور ناعمقول نشود.

■ میان فلسفه ذوقی اشراقی و عرفان نظری تفاوتی وجود دارد یا اینکه فلسفه ذوقی اشراقی همان عرفان نظری است؟

□ مسأله فرق بین فلسفه اشراقی و عرفان عملی و نظری چیزی است که هنوز کسی به آن نپرداخته است، در حالی که می‌بایست این امر هم روشن می‌شد، چرا که توجه نشده است لابد علت خاصی داشته است. چون ما می‌دانیم که کار عرفان و روش عارفان هم یافت حقایق است از راه ریاضت‌ها و توجه به عبادیات و بریدن از مادیات. عارف هم می‌گوید برای رسیدن به حقایق باید زهد از دنیا پیشه کرد و ریاضت کشید و نفس اماره را سرکوب کرد تا واصل شد که این عرفان عملی است، لغات و اصطلاحاتی که این حالات و مقامات را شرح می‌دهد، عرفان نظری است. آنها هم می‌گویند اول باید یافت و بعد یافته‌ها را به وسیله الفاظ و اصطلاحات بیان کرد، همان چیزی که شیخ اشراق گوید که اول مطالب بیان شده برای یافت شده‌اند و من بعداً در صدد برهانی کردن آنها بر آمدم، خوب یک تفاوت می‌توان پیدا کرد و آن اینکه در عرفان نه قبل و نه بعد از یافت برهان راه ندارد و در فلسفه اشراقی بعد از یافت برهان وجود دارد به قول شهاب الدین که گوید من ناگزیرم در مقام تعلیم برای یافته‌ها، دلیل و برهان آورم.

■ اصولاً اصطلاح اشراق و اشراقی در نظامات و مکتب‌های فلسفی از چه زمانی به وجود آمده است و آیا در یونان باستان واژه‌ای که به طور دقیق معادل اشراق و اشراقی باشد، در این باب به کار می‌رفته است؟

□ این مسأله که اصطلاح اشراق و اشراقی از چه زمانی معمول شده است و اصولاً معادل این کلمه در یونانی هم وجود داشته است یا نه و مثلاً به فلسفه افلاطون اطلاق اشراق و اشراقی شده است یا نه، حالا به هر زبان و لغتی که ترجمه آن اشراقی و اشراق باشد، تا آنجا که من تحقیق کردم چیزی

از دیدگاه او همه چیز نور است و روشن است و عدم و ظلمت یک امور اعتباری‌اند و بلکه عمده امور عامه اعتباری‌اند، مقام نور در نزد شیخ شهاب همان مقام وحدت وجود است در نزد وحدت وجودیان و اینها اموری است خارج از حدود تعاریف افلاطون

**هدف از فلسفه و نقل
آن به عالم اسلامی یک مسأله
اشراقی بوده است
و آن عقل در خدمت نقل است و
فلسفه در خدمت وحی
است و این عمل بالذات
یک عمل اشراقی است.**

نزدیک و شبیه به این واژه گفته‌اند و مثلاً فیض، ریزش خوب افلاطون گویا درباره نفوس و ارواح قائل به هبوط ارواح است از عالم ارواح به عالم اجساد. حالا ممکن است طرز فکر نوافلاطونی باشد اما خوب می‌تواند معادل اشراق باشد و اما به این صورت که عالم انوار همه از یک نور که نور الانوار باشد، اشراق پذیرند و نور همه انوار از یک آفتاب است، احیاناً اختصاص به مشرق زمین دارد و در افکار فیثاغورسیان و هرمس به این بیان نیست. تمثیلاتی که شهاب الدین در انوار مادیه و انوار مینویه به کار برده است که انوار مینویه شبیه شده است به انوار مادیه و خورشید سلطان انوار عرضیه مادیه در وجه بسیار نازل شبیه به سلطان انوار عقلیه شده است، احیاناً از اختصاصات خود شیخ شهاب باشد که با الهام از آیه شریفه قرآن مجید «و اشرفنا الارض» به کار برده باشد و البته در جای خود نوشته‌ام که نور و ظلمت در قرآن زیاد به کار رفته است که احیاناً معرفت و جهل باشد و یا ایمان و کفر باشد و ظاهراً بعد از شهاب الدین مشرق و مغرب در عداد اصطلاحات ذوقی عرفانی در آمده باشند و بالجملة اصطلاح الهام و وحی اصطلاح شرقی است و نه غربی و فلسفه اشراقی مناسب یا همان الهام و وحی است که ویژه حکمای مشرق زمین و انبیاء است.

■ انگیزه شما در ترجمه حکمة الاشراق و اصولاً توجه به حکمت اشراقی چه بوده است؟

□ در مورد ترجمه حکمة الاشراق شیخ شهاب الدین توضیح می‌دهم که حدود پنجاه سال قبل یا زیادتر که این بنده طلبه جوانی بودم در اصفهان مدرسه عربیان، یک روز مردی آمد به مدرسه و مقداری کتاب آورد که به هریک از طلاب دو سه کتاب هدیه کرد. یکی از آنها شرح قطب الدین شیرازی بر حکمت اشراقی شهاب الدین بود. خوب به بنده هم دو سه کتاب از جمله شرح حکمة الاشراق را هدیه فرمودند. آن وقت‌ها بنده کتاب زیادی نداشتم. یعنی پول کتاب خریدن نداشتم قهراً اگر کتابی به دست می‌آوردم حتماً سعی می‌کردم بخوانم و من شروع کردم شب‌ها بعد از مطالعه درس و حاضر کردن آن شرح حکمة الاشراق را به خواندن. آن روزها مقداری منطق و کلام و فلسفه خوانده بودم، به نظر آمد که فهم حکمة الاشراق هم فلسفه‌اش و هم منطق آن خیلی نامأنوس و دشوار است. در این گونه موارد بنده یأس و ناامیدی به خودم راه نمی‌دادم و اصولاً فکر می‌کردم که هر کتابی قابل فهم است، همانطور که نویسنده آن فهمیده است و برهانم همین بود که بالاخره این کتاب را یک نفر فهمیده است و آن نویسنده آن می‌باشد و موقعی که یک نفر فهمیده است، منم می‌توانم دومین نفر باشم و دلیلی ندارد که من نفهمم. البته ممکن بود پنجاه بار بخوانم و نفهمم اما باز هم جا دارد که بخوانم تا بفهمم و لذا هر وقت کارهایم را انجام می‌دادم و دروس روزانه را حاضر می‌کردم، می‌پرداختم به شرح حکمة الاشراق. کم کم با عبارات آن آشنا شدم و خیال کردم که دارم می‌فهمم. به هر کجا که می‌رفتم این کتاب را از دست نمی‌دادم حتی هنوز هم آن را دارم بالاخره با خواندن شرح منظومه و اشارات و شفا به تدریج به اصطلاحات اشراقی هم آشنا شدم و خلاصه بعد از اینکه خیال می‌کردم دارم می‌فهمم به مرحله‌ای رسیدم که گمان می‌کردم می‌فهمم، چندین بار خواندم قسمت‌هایی از آن برایم بسیار دشوار بود تا به آثار دیگرش آشنا شدم. کارها و تحقیقات مرحوم هانری کربن را هم با دقت خواندم از حاشیه‌های او که با استفاده از شرح شهرزوری حاشیه زده بودند با دقت مطالعه کردم، رسائل دیگر او را بررسی

کردم تا بالاخره ظن متأصم به علم پیدا کردم که دارم می‌فهمم. البته می‌دانیم که خود شیخ در آخر حکمة الاشراق نوشته‌اند که حکمة الاشراق را بر مزواحجیه نوشته‌اند و به این ترتیب معلوم می‌شود که خود شیخ در دشوارنویسی اصرار داشته‌اند. خلاصه تصمیم گرفتم که آن را ترجمه کنم که دیگران مانند من گرفتار پیچ و خم‌ها و احجیه‌های آن نشوند، چون من با طرز فکر کسانی مانند ابن سینا که در آخر اشارات توصیه فرموده‌اند حکمت را به نااهلش نیاموزید مخالفم. برای من قابل قبول نیست که کسی نااهل باشد همه حق دارند که هر چه را خواستند بخوانند و بفهمند. حالا ارسطو و یا افلاطون علم را مخصوصاً فلسفه را خواسته‌اند اشراقی کرده باشند به من ربطی ندارد، فقط کار ماها را دشوار کرده‌اند و می‌دانیم که اشراقی بودن علم مخصوص یونان باستان نبوده است، در ایران باستان هم دبیری و علم و هنر اختصاصی بود و به جز طبقات ویژه، افراد رعیت حق دانش آموزی نداشتند. در مصر هم غیر از کاهنان مصری کسی حق علم آموزی نداشت. در دین یهود هم تنها ورثه هارون حق عالم بودن داشتند کوهن‌ها، کاهن‌ها در ایران باستان مؤیدها یا مغ‌ها و دبیران و بالاخره خاندان‌های وابسته گان شاه. در این زمینه استاد دکتر محمد محمدی تحت عنوان کتاب التاج تحقیقات بسیار ارزنده فرموده‌اند که سَعْيُهُمْ مُشْكُورٌ خلاصه نظرشان این است که کتاب التاج اسم جنس است اسم عام است برای همه آثاری که از دربار صادر می‌شد، یعنی همه تحقیقات علمی خوب در دربارها در مذهب مسیح هم بطارقه و اسقف‌ها و بالاخره یک عده اروپای دیارات و کلیسا بودند که علم می‌آموختند هر چند دلیل قاطعی وجود ندارد که در آئین مسیح علم انحصاری باشد، لکن عملاً این طور بود و این تنها دین اسلام بود که علوم را، تفکر را، تعقل را همگانی اعلام کرد و علم را و طلب آن را حداقل برای مردان واجب کرد، اما به گمان من طلب مخاطب علم فرض برای مردان و زنان شد که از همان قرن اول یا دوم زنان نامی و عالم در تمدن اسلامی ظهور کردند و انقلاب فکری و اساسی در جهان اسلام این بوده و هست و این است رمز ظهور هزاران عالم و نویسنده و فیلسوف و محقق در تمدن اسلامی. خلاصه اینکه متجاوز از پنج سال ترجمه آن طول کشید و قهراً بسیار نادر افراد حاضر می‌شدند پس از مطالعات مقدماتی و سالیان متمادی مطالعه آثار او باز هم پنج سال وقت خود را صرف ترجمه یک کتاب کم حجم کند که خیر دنیا و احیاناً و آخرت هم در آن نباشد و البته می‌دانیم که تنها یک بخش از آن طبق اطلاعاتی که مرحوم کربن داده و نوشته بودند ترجمه شده بود که خود او هم ندیده بود و در دست رس کسی نبوده است که سالها بعد افرادی در موزه‌ها یافته‌اند و به هر حال تا آن تاریخ که بنده کتاب حکمة الاشراق را ترجمه کردم به لطف خداوند به جز هنری کربن فرانسوی و یکی دو تن از مردان بزرگ و فیلسوفان معاصر خود به مانند مرحوم میرزا ابوالحسن قزوینی و علامه طباطبائی و مرحوم فاضل تونی و آقای سید جلال الدین آشتیانی و دکتر سید حسین نصر که به آثار شیخ آشنا بودند و مطالبی از او نقل می‌کردند من کسی را سراغ ندارم که درباره او چیزی نوشته باشد و از طرز فکر او اطلاعاتی داشته باشد. البته مرحوم دکتر معین به استناد نوشته‌های شیخیه و کسانی در آن حد درباره او مطالبی نوشته‌اند خلاصه بعد از ترجمه من از کتاب حکمة الاشراق که هنوز است با تمام مطالعاتی که درباره او کرده‌ام اندر خم کوچه اولم و به درستی او را نشناختم. مدعیانی بسیار به وجود آمدند و ظهور کردند.

■ شرح رسائل فارسی سهروردی چه ویژگیهایی دارد؟
□ اما در مورد شرحی که بر رسائل فارسی شیخ نوشته‌ام: همچنان که نوشته‌ام اظهار نظر در باب تمثیلات به صورت بتی و قطعی از نادانی خیزد و هیچ کس را نسزد که احکام قطعی بدهد خوب از ممارست و بررسی زیاد کلمات و رسل او فی الجمله می‌توان زبانش را دانست و مطابق الفبای خودش تمثیلات را روشن کرد با قید احتیاط و احتمال تمثیلاتی که شیخ به کار برده‌اند، تعدادی از آنها در شاهنامه فردوسی به کار رفته است و تاویلاتی شده است که یا تاویلات مورد نظر شیخ تفاوت دارد و هیچ هم لازم نیست که در باب تاویلات راه یکسانی طی شود و قهراً معلوم است که تمثیلات فردوسی متوجه حماسه‌های رزمی است و از شهاب‌الدین متوجه بذوق و امور معنوی است و در هدف هر دوی یک امر راجع است و آن فضیلت است، فضیلت اخلاقی. پاره‌ای از تمثیلات او را در فرهنگ مصطلحات علوم فلسفی در باب اصطلاحات به طور پراکنده شرح کرده‌ام.

■ نظر شما درباره اتهاماتی که به شیخ شهاب‌الدین وارد می‌کردند و او را مانوی و یا مجوسی و آتش پرست می‌دانستند، چیست؟

□ اما در باب مانوی بودن یا صابئی بودن شهاب‌الدین سهروردی که خودش در مقدمه‌اش بر حکمة الاشراق اشاره کرده‌اند و حتی پاره‌ای از معاصران هم در این باب چیزی نوشته‌اند، این‌ها قضاوت عجولانه و غیر محققانه است. خود شهاب‌الدین هم مجوس بودن خود را مردود می‌داند و هم مانوی بودن خود را آنهایی که او را و فلسفه او را بر اساس افکار مانوی و صابئین دانسته‌اند، یکی بخاطر ریاضات او است و اینکه می‌گوید این حکمت کسانی را حاصل آید که اهل ریاضت باشند و می‌دانیم که اساس کار مانوی بر عزت و ریاضت بوده است و دیگر اینکه در مواردی به سیارات و بویژه خورشید اهمیت داده است و هیاکل النور نام یکی از رسائل اوست که هفت باب است به مناسبت هفت سیاره. در مورد ریاضت باید بگویم که مسئله ریاضت کشیدن و تحمل سختی‌های زهد و ریاضت از اصول عرفانی ایران باستان است. و این امر جزء فرهنگ و ادب ماست که سده می‌گوید:

اندرون از طعام خالی دار
تا در آن نور معرفت بینی

خوب اگر کسی بخواهد اهل معنویت باشد و حقایق معنوی را دریابد باید حب دنیا و مطلوب شهوانی را از خود به دور کند. آموز شبهه ناک دوری کند، زهد در دنیا همان اعراض از بهره‌های شبهه ناک است که از راه‌های ستم و ظلم و تعدی و تجاوز به حقوق افراد به دست آمده باشد و این‌ها دستورات و اصول اخلاقی اولیه شرع است و ربطی به مانوی و دین او ندارد. یک رکن اصلی عرفان همین است یک عارف، یک عالم، یک محقق و بالاخره یک عارف سالک نمی‌تواند مانند خوک باشد، تابع مشتتهیات باشد، که:

خور و خواب تنها طریق دد است

حالا ممکن است طریقت مانوی هم این بوده باشد، اصول اخلاقی که عدم ستم و عدم تعدی به حقوق دیگران است، یک امر عقلی است که اهل علم گفته‌اند حسن و قبح اشیاء عقلی است و پاره‌ای از چیزها عقلاً قبیح است و پاره‌ای از چیزها عقلاً حسن است. ستم گری عقلاً زشت است، تعاون و کمک به هم‌نوع عقلاً ممدوح است، موقعی که کسی انسان شد اخلاقیاتش هم باید انسانی باشد. اخلاق انسانی ایجاب می‌کند که صفات و اخلاقیات و مشتتهیات حیوانی را از خود دور کند و از بسیاری از چیزها که در شأن جنبه حیوانیت انسان است، خود را بدور دارد و

ریاضت به جز این، چیز دیگری نیست. اینگونه امور دستورات کلی همه ادیان است از جمله ادیان ایران باستان، شهاب‌الدین می‌گوید من افکارم را از مانویت عاریه نکرده‌ام و پیرو این اخلاق کلی انسانی‌ام و اما درباره توجه به سیارات و اینکه خورشید را سلطان مدبر ارضیات دانسته است به خاطر همان توجه اوست به نور و ستایش از نور و نکوهش از ظلمت. باید توجه داشته باشیم که او فلسفه اشراق را فلسفه نوری می‌نامد و معنی آن توجه به نور است، حال نور رمزی از هدایت است بمانند این غیر از پرستش خورشید است که در قرآن مجید در داستان ملکه سبا آمده است که یمنی‌ها خورشید پرست بوده‌اند، اصولاً اغلب این پرستش‌ها نخست به صورت معقول ستایش بوده است و نزد عوام به تدریج به صورت پرستش درآمده است. شهاب‌الدین نور را ستایش می‌کند و نه پرستش و این چیزی است که قرآن مجید هم ناطق به آن است، حال نور رمزی از چیزی دیگر است مطلب دیگری است. این‌ها دلیل این نمی‌شود که بگوئیم او صابئی مذهب بوده است. اصولاً مسعودی در مروج الذهب گوید مذهب اولیه انسانها ستاره پرستی بوده است قبل از اینکه بوداسف یا بودائی ظهور کند و قهراً این مذهب رایج نخست از ستایش نور شروع شده است و در بین عوام به صورت پرستش نور در آمده است و برای سیارات، هیاکل عبادت بنا کرده‌اند، هیکل خورشید، هیکل زحل، هیکل مریخ، و غیره و طبق نص قرآن مجید همه این‌ها را واسطه می‌دانسته‌اند، شفیعی می‌دانسته‌اند.

■ فلاسفه اسلام در باب فلسفه اشراق چه نظر و دیدگاهی داشته‌اند؟

□ اما در مورد اینکه آیا روش اشراقی و حکمت اشراقی از دیدگاه دیگر فلاسفه اسلام در چه وضع و حالی بوده است، باید بگویم که همه فلاسفه اسلام حتی آنهایی را که به عنوان مشائی پاک و خالص شناخته شده‌اند، در حدی اشراقی بوده‌اند. که فردا خلی و آن‌ها همه این سینا است که نمط نهم و دهم اشارات او لب اشراق است. فارابی که اساس کارش به فلسفه فیضیه است و فکرش و کارش جمع بین اشراق و مشاعری است. و اما به طور اصولی تر اگر مسئله را بررسی کنیم، یعنی مسئله گرایش و توجه دانشمندان اسلام را به علوم عقلی بطور بر ریشه نموده می‌شود که هدف از فلسفه و نقل آن به عالم اسلامی یک مسئله اشراقی بوده است و آن عقل در خدمت نقل است و فلسفه در خدمت وحی است و این عمل بالذات یک عمل اشراقی است. و در باب فرق و امتیاز بین فلسفه و کلام گفته‌اند: در کلام بحث از علوم عقلی در جهت اثبات مسائل دینی می‌شود و در فلسفه بدون توجه بدین و اصول عقاید مذهبی و ما می‌دانیم که اغلب فلاسفه اسلامی و کل بیت الحکمه‌های بغداد و سامرا و مصر در خدمت اصول عقاید و فروع دین مبین اسلام می‌بود و باز می‌دانیم که کمتر کتاب فلسفی وجود دارد که به اصول دینی پایان نیافته باشد و باز کمتر کتاب فلسفی هست که کم و بیش جنبه ذوقی پیدا نکرده باشد. حتی ابن رشد و ابن سینا که شارحان ارسطو بودند.

فلسفه بخش الهیات آن را از دین شروع کرده است و بدین باز می‌گردد. این خلاصه الهیات است نخستین گام را در تفکر فلسفی الهی ادیان برداشته‌اند و این ادیان بوده‌اند که در اول ما خلق الله و هدف و پایان کار خلقت بحث کرده‌اند و رشته را به دست فلاسفه و اندیشمندان دادند و آنها هم بحث را از جهات گوناگون ادامه دادند و در این بحث به مسائل طبیعی و ریاضی و کیمیاوی هم پرداختند و باز در این رهگذر گروهی الهی فکر کردند و گروهی الحادی خوب، پس گام اول فلسفه را روش اشراقی و الهامی بر می‌دارد، یعنی ادیان و مذاهب خلاصه کلام نه آغاز تاریخ فلسفه و فلاسفه به ادیان مستند است و پایان آن هم بازگشت به مذهب و دین می‌کند. □

اخلاق انسانی ایجاب می‌کند
که صفات و اخلاقیات و
مشتتهیات حیوانی را از خود دور
کند
و از بسیاری از چیزها
که در شأن جنبه حیوانیت انسان
است، خود را بدور دارد
و ریاضت به جز این، چیز دیگری
نیست.

ناکجا آبادِ مردِ چهار فصل

سید حسن اسلامی

تامس مور در عصر شکوفایی و نوزایی اندیشه‌ها می‌زیست و با کسانی چون اراسموس اومانیزست دمخور بود و این حشر و نشرها بی‌گمان بر اندیشه و افکارش اثری ژرف به جای گذاشت. لیکن مور همواره پای بند تربیت کلیسایی خود بود و از آن تخطی ننمود.

زندگی تامس مور (۱۴۷۷-۱۵۳۵) از اندیشه‌اش برتر و دلنشین‌تر است و به تعبیر رفیق گرمابه و گلستانش؛ یعنی اراسموس، «مرد چهارفصل» است. مور گرچه کشیش نبود، اما کشیش وار زیست و در راه حفظ قدرت پاپ سرخوشانه سرباخت. او که پله‌های ترقی را یکایک پیموده و به صدر اعظمی هانری هشتم دست یافته بود، بر سر حفظ اقتدار پاپ و در راه حمایت از او، با هانری بلهوس درافتاد و در این راه از همه چیز خود گذشت. او از نعمت‌هایی که در صورت سازش نصیبش می‌شد، چشم فرو پوشید و سرافرازانه پایبندی به ایمان خود را بر وفاداری به شاه مقدم شمرد و به مقام قدیسی دست یافت.

گرچه شخصیت مور خوانندگی‌تر از اندیشه‌اش او است، اما کوشش می‌شود تا نمایی از ناکجا آباد او ترسیم شود و کلیدی برای شناخت بهتر اندیشه‌اش به دست داده شود. تامس مور آثار متعددی از خود به جای گذاشته است که عمدتاً در حوزه مجادلات کلامی و در رد بر ملحدان و بدعت گزاران زمان خود است و اینک تنها ارزش تاریخی دارد. اما تنها دست‌نوشته او که هم چنان خوانندگی و تأمل برانگیز است، یوتوپیا اوست.

تامس مور در عصر شکوفایی و نوزایی اندیشه‌ها می‌زیست و با کسانی چون اراسموس اومانیزست دمخور بود و این حشر و نشرها بی‌گمان بر اندیشه و افکارش اثری ژرف به جای گذاشت. لیکن مور همواره پای بند تربیت کلیسایی خود بود و از آن تخطی ننمود.

آرمانشهر

در سال ۱۵۱۵ سفری دیپلماتیک برای مور پیش آمد و او به فلاندر رفت و طی فراغت چند ماهه‌ای که در آن جا به دست آورد، یوتوپیا را نوشت. مور در این اثر جامعه‌ای آرمانی را تصویر می‌کند، جامعه‌ای که همه چیز آن به جا و برجا است و هیچ یک از معضلات جوامع فعلی در آن جایی ندارد.

به دلیل تیزی نکات مندرج در این کتاب و یا به پیروی از سنت رایج زمان، مور همه افکار و آراء خود را از زبان یک راوی به نام هیثلودی (به معنای پیاوه‌سرا) نقل و در نتیجه مسئولیت گفته‌ها را از خود رفع می‌کند.

مور - به روایت خودش - در این سفر با مردی جهان‌دیده به نام هیثلودی که از همراهان امریکو وسپوچی - دریانورد معروف که قاره آمریکا به نام او نامگذاری شده - همه جا را گشته است، مواجه می‌شود و این مرد خاطرات خود را از مردم جزیره یوتوپیا برای او باز می‌گوید و با مقایسه قوانین حاکم بر جوامع آن روز، آنان را مردمی خردمند معرفی می‌کند.

کتاب یوتوپیا از دو بخش تشکیل شده است. بخش نخست گرچه پس از بخش دوم نوشته شده است، اما منطقاً بر آن مقدم است و مقدمه آن به شمار می‌رود.

هیثلودی در بخش نخست کتاب از نابسامانی جامعه و قوانین آن روز ناقدانه سخن می‌گوید و نادرستی آن‌ها را نشان می‌دهد. این بخش که تصویری نسبتاً دقیق از جامعه انگلستان آن روزگار است و کمتر در آن خیال پردازی راه یافته است، می‌تواند زمینه بحث‌های جدی‌تری به شمار رود و از نظر جامعه‌شناسی تاریخی منبع قابل توجهی است. در این بخش می‌بینیم که اطرافیان پادشاه را آدم‌های نابخرد پرکرده‌اند و در این جمع «هرکس عقیده خویشتن را برتر می‌داند و بدان می‌بالد» و همه خود را خدایگان عقل و خردمندی می‌دانند و در نتیجه؛

گر از بیست زمین عقل منعدم گردد

به خود گمان نبرد هیچ کس که نادانم

در چنین فضایی که خردمند دم نمی‌زند، نظام حاکم باعث بیکاری و فساد شده است و بیکاران از سر اضطراب و برای رفع گرسنگی و به چنگ آوردن لقمه‌ای نان به دزدی روی می‌آورند و حکومت ساده‌ترین راه حل را بر می‌گزیند و آنان را به دار می‌آویزد، حال آن که «دزدی ساده چنان جنایتی عظیم نیست که جزای آن گرفتن جان یک انسان باشد و در ضمن هیچ کیفری، هر چند هم بزرگ، نمی‌تواند کسی را که کار و باری ندارد، از دزدی باز دارد... در حالی که خیلی بهتر است که برای هر کسی این امکان را فراهم آورند که خود معاش خود را به دست آورد، به جای این که از روی ناچاری تن به دزدی و سپس مرگ دهد».

در این بخش بذره‌های اندیشه‌هایی چون تأمین اجتماعی برای آسیب دیدگان، تشکیل ارتش حرفه‌ای، درجه بندی مجازات، مجازات تعلیق، ایجاد خانه سالمندان و نظارت بر درآمد حاکمان، به چشم می‌خورد. مور از زبان هیثلودی معایب جامعه موجود را بر می‌شمارد و ذهن خواننده را برای پذیرش جامعه آرمانی خود در بخش دوم کتاب آماده می‌کند.

در بخش دوم کتاب که ایده‌های اساسی مور درباره جامعه آرمانی آمده است، مور می‌کوشد داستانی واقع‌نما از مردمی که با این ایده‌ها زندگی می‌کنند، باز گوید.

در جزیره‌ای هلالی شکل و مجزا از دیگر کشورها، مردمی خردمند به نام «اکوریا» زندگی می‌کنند که به گفته هیثلودی که مردمان دیگر را نیز دیده است و قوانین آنان را سنجیده است، بهترین مردمان هستند و به دلیل قوانین عادلانه و عاقلانه خود، بهترین زندگی را دارند و به سعادت دست یافته‌اند.

در این جامعه مالکیت خصوصی وجود ندارد، بدین ترتیب ریشه بسیاری از نزاع‌های بی‌حاصل و رقابت‌های زندگی‌سوز، خشکانده شده است.

هر کس به اندازه توان خود کار می‌کند و به اندازه نیاز خود می‌خورد. البته این نیاز محدود است و مشخص. واحد اصلی جامعه، خانوار است و هر خانوار متشکل از چهل زن و مرد است به اضافه دو بنده خدمتکار، افراد این خانوارها طرح سربازی خود را به عنوان کشاورز در روستا می‌گذرانند و بدین ترتیب هم کار آزموده می‌شوند و هم به سود جامعه فعالیت اقتصادی انجام می‌دهند.

مهمترین شاخص مردم این جزیره - پس از مالکیت عمومی - یکسانی و یک نواختی در همه مظاهر زندگی است. شهرهای این جزیره، خیابان‌ها، خانه‌ها، تعلیم و تربیت و حتی لباس آنان یکسان است و در حقیقت هویت افراد، در هویت جمعی آنان حل شده است. نظام انتخاباتی در این جزیره حاکم

است و انتخابات به طور غیر مستقیم و در چند مرحله صورت می‌گیرد. یعنی خانوارها نمایندگان خود را انتخاب می‌کنند و آنان نمایندگان خود را و در نهایت منتخبان، شهریار جزیره را بر می‌گزینند.

معیشت عمده مردم این جزیره کشاورزی است. اما کارشان چندان دشوار نیست و شبانه روز تنها شش ساعت کار و باقی اوقات را به مطالعه و شرکت در سخنرانی‌های علمی صرف می‌کنند. کار برای همگان است و زن و مرد به یکسان تن به کار می‌دهند، تنها استثناء، کارگزاران و دانشوران هستند. جامعه تابع قانون کنترل جمعیت است و هر وقت خانواده‌ای پر زاد و ولد باشد، فرزندان اضافی را به خانواده‌های دیگر منتقل می‌کنند و این سیاست، درباره شهرهایی که ساکنانش از حد مجاز بگذرد، نیز اعمال می‌شود و اهالی جزیره به خودشان حق می‌دهند تا برای به دست آوردن «فضای حیاتی» زمین‌های دیگران را تصرف کنند.

نظام جامعه مبتنی بر پدرسالاری است و «زنان از شوهرانشان فرمان می‌برند». بهداشت کاملاً رعایت می‌شود و کشتارگاه‌ها بیرون از شهرها قرار دارد. هویت جمعی چنان چیره است که «غذا خوردن در خانه گرچه ممنوع نیست، اما کار درستی به شمار نمی‌آید» و همگان در تالارهای غذاخوری، به صرف غذا می‌پردازند.

سیاست این خردمندان، مبتنی بر پرهیز از جنگ است، لیکن اگر ضرورت باشد، از آن رویگردان نیستند و در این هنگام به جای آن که از جان عزیز خود مایه بگذارند، با زر و سیم فراوانی که دارند، مزدورانی از جوامع دیگر اجیر می‌کنند و با پرداخت دستمزدهای گزاف آنان را راهی میدان جنگ می‌کنند. در این جامعه که کار اصالت دارد، زر و سیم چندان بی‌ارزش است که نه تنها زور زنان نیست، بلکه «گلدان‌های اتاق و نیمکت‌های تالار عمومی و خانه‌هایشان زر و سیم است.» و حتی هنگامی که سقیران کشورهای خارجی را می‌بینند که به خود زر و سیم بسته‌اند، به بلاهت و حماقتشان پوزخند می‌زنند. آنان حتی الماس و دیگر جواهرات را با بازپچه‌هایی «درخور کودکان می‌شمارند.» از سر و روی جامعه سادگی می‌بارد و «اهل یوتوپیا جامعه فاخر را مایه فخر نمی‌دانند و حریر را خوار می‌دارند و زر را پست می‌شمارند.»

آنان غایت زندگی را «لذت» می‌دانند و می‌کوشند با شادی و کامروایی زندگی کنند و از لذت‌ها چه طبیعی و چه عقلانی بهره‌مند شوند و چون مالکیت خصوصی در آن جا رواج ندارد، مبادله بر اساس پول نیست و از بیماری پول پرستی، رها هستند، به لذات خود، سریعاً دست می‌یابند. ازدواج بسیار ساده و آسان است و کم خرج، از موسیقی و مطالعه لذت فراوانی می‌برند. همه چیز قوانین، ساده اما قاطع است. تندرستی و قدرت جسمانی فضیلت است و بیماران درمان ناپذیر غالباً متقاعد می‌شوند که به مرگی بی‌رنج تن بدهند و «خود را به رضای خویش از گرسنگی می‌کشند یا به کمک تریاک مرگی بی‌درد خواهند داشت. اگر کسی به این راه نرود، او را به زور و نمی‌دارند و از پرستاری خویش او نمی‌کاهند.» البته این حرکت نه تنها مغایر دین مردم یوتوپیا نیست که حتی کشیشان نیز مروج آن هستند و از بیماران درمان ناپذیر می‌خواهند تا با پایان دادن به زندگی خود مایه آسایش خود و دیگران را فراهم کنند.

ازدواج بر اصل تک همسری مبتنی است و طلاق معنایی ندارد، جز در مورد زنا یا بد رفتاری تحمل ناپذیر زن یا شوهر. در این صورت «طرفی که زیان دیده است حق دارد، با اجازه سنا همسر

خود را عوض کند، اما طرف گناهکار بدنام شمرده می‌شود و برای مانده عمر، حق زناشویی دوباره ندارد.» مجازات‌ها معین نشده است و به تناسب موارد خاص، مجلس سنا، گناهکاران را کیفر می‌دهد، اما سخت‌ترین مجازات‌ها، بندگی است.

گرچه به زیبایی‌های جسمانی خود توجه دارند و به خود می‌رسند، «اما از به کار بردن سرخاب سخت بیزارند.» هرگاه لازم باشد به جنگ حق طلبانه اقدام می‌کنند و در به کار بردن جنگ روانی بر ضد دشمن و تضعیف روحیه آنان خیره‌اند.

یکی دیگر از شاخصه‌های مردم این جزیره رواداری دینی آنان است، آنان به خدای یگانه اعتقاد دارند و این اعتقاد به شکل‌های گوناگون در سراسر جزیره متجلی است و گرچه از خرافات و آیین‌های یگانه می‌پرهیزند، با گرویدگان به ادیان دیگر بد رفتاری نمی‌کنند و اجازه نمی‌دهند که منازعات دینی، وحدت ملی آن را به خطر اندازد. با این همه لازمه ترقی در این جزیره و تصدی مشاغل بالا، تدبیر است و «ایمان اهل یوتوپیا به بیکرانی نیکبختی پس از مرگ چنان استوار است که از بیماری می‌نالند، اما از مرگ نه». بهترین عبادت از نظر آنان تأمل در طبیعت است. دین این کسان نه تنها با عقل تعارضی ندارد که مبتنی بر آن است و همساز با آن.

بخش دوم کتاب که ایده‌های اساسی مور درباره جامعه آرمانی آمده است، مور می‌کوشد داستانی واقع‌نما از مردمی که با این ایده‌ها زندگی می‌کنند، باز گوید.

شرکت پخش و توسعه کتاب

شرکت سهامی پخش و توسعه کتاب ایران «پکا» در سال ۱۳۷۶ با مشارکت بیش از ۶۰ مؤسسه انتشاراتی خصوصی کشور در تهران فعالیت اجرایی خود را آغاز کرد و در فاصله کوتاهی، گروه بزرگی از ناشران کشور که در آغاز تأسیس، در پکا مشارکت نداشتند، علاقه‌مندی خود را به عضویت و ارائه آثار خود اعلام داشته‌اند که این مسئله همچنان ادامه دارد.

پکا با هدف پخش و توسعه کتاب ایران فعالیت خود را آغاز کرده است و در نخستین گام بزرگترین نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب ایران را در خیابان انقلاب بین فلسطین و وصال شیرازی افتتاح کرده است، تا مکان مناسبی برای مراجعه کتابفروشان تهران و شهرستانی و مراکز فرهنگی کشور جهت انتخاب آثار و سفارش کتابهای مورد نیازشان باشد و همچنین عموم مردم بتوانند کتابهای مورد علاقه خود را تهیه کنند.

مهمترین اهداف و برنامه‌های شرکت سهامی پکا به شرح زیر است:

- ۱- توسعه کتاب و کتابخوانی
- ۲- پخش سراسری کتاب ایران
- ۳- اطلاع رسانی بین‌المللی کتاب
- ۴- مشاوره و ارائه خدمات نشر
- ۵- مشاوره و ارائه خدمات کتابداری
- ۶- برگزاری نمایشگاه‌های داخلی و خارجی کتاب
- ۷- استفاده از نظریه کارشناسان کتاب و اطلاع رسانی
- ۸- استفاده از نظریه اهل قلم و تجارب آنها
- ۹- کیفیت سنجی مدیریت نشر و بهبود کیفیت تولید
- ۱۰- ایجاد تحول در اقتصاد نشر.

تهران ۱۴۱۶۸، خیابان انقلاب، بین فلسطین و وصال شیرازی، شماره ۱۰۳۹

صندوق پستی: ۷۷۱ - ۱۳۱۴۵

تلفن: ۶۴۰۳۵۲۵، تلفن/فکس: ۶۴۱۶۰۲۳

اگر همچنان به گنگشت خود در این کتاب ادامه دهیم به نکات فراوان دیگری برمیخوریم اما می توان اصول حاکم بر این جامعه را چنین تقریر کرد:

۱- نفی مالکیت خصوصی؛

۲- نفی هویت فردی؛

۳- داشتن قوانین محدود، ساده و محکم و قاطع؛

۴- سادگی در همه مظاهر زندگی؛

۵- نفس تنوع طلبی؛

۶- تجویز سیاست مستعمره نشینی و تجاوز به همسایگان؛

۷- بهره مندی کامل از طبیعت و زندگی بر وفق آن؛

۸- مشارکت عمومی؛

۹- تکیه بر تعلیم و تربیت؛

۱۰- نفی بی بند و باری جنسی؛

۱۱- ترویج رواداری دینی؛

۱۲- همسویی دین و سیاست؛

۱۳- رویکرد عملی به علوم؛

۱۴- پیروی از اصل لذت آبیگری؛

۱۵- کنترل شدید افراد و محدودیت در رفت و آمد؛

۱۶- نظارت بر همه شئون زندگی مردم؛

۱۷- ادغام زندگی خصوصی و عمومی افراد؛

۱۸- استفاده از سیاست درگیر کردن دشمنان و استفاده از فرصت؛

۱۹- نفی ارزش های اعتباری چون زر و سیم و زیورها؛

۲۰- نابرابری زن و مرد در همه شئون و نظام پدرسالاری.

مهمتری ویژگی این آرمانشهر، نفی مالکیت خصوصی است که در یوتویای افلاطون، مزدک و بایک خرم دین نیز به چشم می خورد و ظاهراً او نیز معتقد بوده است که ام الفساد جوامع، همین حب مال است. از این نکته که در آن چند و چون بسیار شده بگذریم، به نظر می رسد که مور خود نتوانسته پاره ای از تعارضات درونی این جامعه را ببیند و یا حل کند. در این نظام

همه برابرند، اما زنان از مردان پست تر تلقی شده اند. مور نمی گوید که منشأ این نابرابری در کجاست. آیا این بازتاب جامعه انگلیسی و تفکر پدرسالارانه آن نیست؟ نکته دیگر مسئله رواداری دینی حاکم بر این جامعه است که با زندگی مور در تعارض کامل است. مور خود بخشی از زندگی را به مبارزه با بدعتگذاران روزگارش گذارند و در پایان نیز برای حفظ اقتدار پاپ، در برابر هانری ایستاد و سر از تنش جدا شد. آیا این طنز روزگار است که کسی چنین در نظر، از رواداری دینی دم بزند و آن گاه در عمل چنان باشد؟ یا آن که اساساً همان طور که پاره ای پنداشته اند، مور قلم اندازانه و به عنوان تفریح این کتاب را نوشته است و خود چندان به آن باور ندارد؟

دیگر آن که مور در بخش اول کتاب از قانونی کردن مجازات و تعیین قانون، سخن می گوید، اما در بخش دوم، همه چیز به خواست سنا واگذار شده است.

مهم تر آن که در یوتویا، دامنه مجازات، فراتر از مجرم می رود و خانواده اش را نیز گاه به باد می دهد. مور ناخواسته تصور زاهدانه ای را که در سر داشته و در دیوها دیده است، به جامعه آرمانی خود تسری داده است و جامعه ای تصویر کرده است که از هرگونه خوشی و تفنن و تنوعی به دور است.

تصور زندگی در جامعه ای که همه چیز آن یکسان است و همه باید چنان آدمک های آهنی عمل کنند و همه چیز دارای استاندارد معینی است، سخت است و به گفته برتر اندرسل: «باید اعتراف کرد که در مدینه فاضله مور، نیز مانند اغلب مداین فاضله دیگر زندگی به طرز تحمل ناپذیری ملال آور است.»

با این همه، این کتاب افقی فراوری مصلحان قرار داد و بسیاری از ایده هایی که در آن برای نخستین بار و یا به زبانی تازه طرح شده است، اینک جامعه عمل به خود پوشیده است. هم چنین نشان داد که اندیشه متعالی انسانی تا چه مرزی می تواند پرواز کند و از تخلیق مقاصد زنده بماند که به گفته اقبال:

ما ز تخلیق مقاصد زنده ایم

از شعاع آرزو تابنده ایم

تصور زندگی در جامعه ای که همه چیز آن یکسان است و همه باید چنان آدمک های آهنی عمل کنند و همه چیز دارای استاندارد معینی است، سخت است و به گفته برتر اندرسل: «باید اعتراف کرد که در مدینه فاضله مور، نیز مانند اغلب مداین فاضله دیگر زندگی به طرز تحمل ناپذیری ملال آور است.»

بقیه از صفحه ۲۳

صحاری

سر تا به پای

بخشش و ایثار،

یک لحظه،

از تمامت خود،

سرشار. (ص ۴۵۱)

تعبیر بسیار دلکشی از لحظه سرودن دارد. آن را لحظه خویشتن را از خویش زودن می نامد و با واژگون کردن مضمونی از مضامین شعر حافظ، تصویری تأمل برانگیز می آفریند، تصویری که در زلالی آن مخاطب می تواند از جزئیت خود گسسته به کلیت عالم پیوندد: بر لب عمر نشست، گفر جوی ندیدن،

لحظه خویشتن از خویش زودن.

لحظه ناب سرودن. (ص ۴۶۷)

در «شعر ۲» نیازمندی آدمی را به شعر متذکر می شود و آن را غبار رومی شیشه های رواق یقین می بیند. راستی را که چه زیباست در لحظه شکوفا شدن گلی، آزادی تمامت خاک را به تماشا نشستن و چشم این گونه از تماشا شاعران راست:

و شعر چیست، چیست اگر نیست،

آن لحظه غبارزادی

آئینه رواق یقین را؛

دیدن

در لحظه شکفتن یک گل،

آزادی تمام زمین را؟ (ص ۴۸۵-۶)

شفیعی طبیعت را آموزگار هنرمندان می داند. وقتی شعر «تذکره بهار» را می خواندم یادم افتاد به موسیقی دان بزرگ معاصر فرانسوی: اولویه مسیان که چگونه برای هر چه توانگر کردن گنجینه هنر خویش سالیان سال همه جهان را زیر پا گذاشت و با دستیاری همسرش انبوه صداهای زنده طبیعت را گردآورد. یادم افتاد که چگونه مولانا جلال الدین با شنیدن آواز نی نیمه جانی در مثنوی چنان آواز بی گسست بشریت به جریان درآمد. ببینید این قطعه کوتاه مانند جرعه ای در شما حریقی بر نمی انگیزد:

میان خواب و خاموشی چه مانی

درون تیرگی ها و تباهی؟

تو نیز این پرده پرزازی درآموز.

از آن گنجشک شنگ صبحگاهی. (ص ۴۸۷)

شاعر ما چندان به شعر بها می دهد که رشد ادراک زیبایی را که دستمایه هر آفرینش هنری از جمله شاعرانه است وسیله رستگاری آدمیان می داند:

تو را که با گل و باران سر شراوده نیست،

کجا توانی دانست این که

«زیبایی است»

که رستگاری انسان و خاک خواهد شد.

(ص ۴۵۶)

ذهن استاد چندان با شعر درآمیخته است که به همه روندهای عالم شاعرانه می نگرد. حتی به مرگ که علی الظاهر پایان تلخ و اندوهبار زندگی است نگاهی زیبایی شناسانه دارد:

در میان گونه گونه مرگها

تلختر مرگی است مرگ برگها

زانکه در هنگامه اوج و هبوط

تلخی مرگ است با شرم سقوط.

وز دگر سر خوشترین مرگ جهان،

ز آنچه بینی آشکارا و نهان -

رو به بالا و ز پستی ها رها -

خوشترین مرگی است مرگ شعله ها (ص ۴۱۵)

فلسفه سیاسی فارابی

اکرم فلاح محسن خانی

فلسفه سیاسی فارابی

فرناز ناظرزاده کرمانی
دانشگاه الزهراء

فرناز ناظر زاده کرمانی،
دانشگاه الزهراء، تهران، ۱۳۷۶.

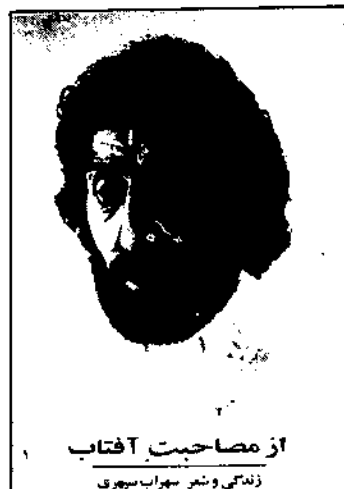
فارابی نخستین فیلسوف دوره اسلامی است که مابعدالطبیعه او با مدینه فاضله مرتبط است. از این رو به اندیشه این فیلسوف چنان که خود او نیز معترف است تنها به عنوان نگاه محض به مابعدالطبیعه توجه نشده است، بلکه کوشیده است که در ورای پژوهش های عقلانی، در تأسیس اندیشه مدینه فاضله به مفهوم فلسفی «سیاست» نیز توجه کند. معهذاً شارحان فلسفه او نیز در همین راستا توجه و اهمیت فارابی را در دو سویه اندیشه وی که عبارت از فلسفه (به معنای مابعدالطبیعه) و نیز سیاست مدینه فاضله (فلسفه سیاست) دانسته اند. چنین اندیشه ای در تاریخ فلسفه به یونان و عهد افلاطون باز می گردد. افلاطون نخستین فیلسوفی است که به اهمیت مدینه فاضله در قالب تفسیری فلسفی، توجه کرده است و فیلسوفان از وی نیز بنا به سیستم فلسفی خود کم یا بیش به فلسفه مدینه فاضله توجه کرده اند. فارابی در این طرز تلقی توانسته مدینه فاضله را در عهد اسلامی که اندیشه دینی نیز بر اهمیت آن تأکید کرده، مطرح کند، لذا او و مدار دو نوع اندیشه است که هر دو برای او از منابع با اهمیت درباره ارائه نظام ارزشمند و عقلانی از مدینه فاضله محسوب می شوند، آن دو منبع عبارتند از: ۱. دین ۲. فلسفه.

کتاب «اصول و مبادی فلسفه سیاسی فارابی» نوشته فرناز ناظر زاده کرمانی از نمونه منابعی است که به اندیشه سیاسی فارابی و تطبیق آن با نظریه مدینه فاضله افلاطون و ارسطو توجه کرده است. این کتاب حاوی پنج بخش و بیست و یک فصل است. فصل های نخستین کتاب درباره زندگی و اندیشه فارابی است و مقام او در جمع میان آراء افلاطون و ارسطو مورد تأکید قرار گرفته است. نیز این که دیانت و فلسفه در اندیشه فارابی از حیث تأسیس اندیشه مدینه فاضله قابل اهمیت است (ص: ۴۸)، بعلاوه چون بنیاد سیاسی مدینه فاضله مسبوق به یونان نیز هست، سعی شده تا در فصل های چهارم و پنجم کتاب مبانی آن نزد افلاطون و ارسطو تحلیل شود و در این گزارش سیر تاریخی آن نیز مورد توجه قرار گرفته است (نک: ص ۷۰-۱۲۵) از سوی دیگر در فصول میانی کتاب در این باره که چرا و چگونه اندیشه مدینه فاضله در سیستم عقلانی یک فیلسوف نمایان می شود، بحث شده است (ص ۱۲۵-۱۴۸) بخش سوم کتاب به ماهیت مدینه فاضله اختصاص یافته است که در این بین به منشاء این تعاریف که نزد افلاطون و ارسطوست، توجه شده است. مؤلف در پایان اندیشه های فارابی را در این زمینه با افلاطون و ارسطو تطبیق می دهد و کتاب را به پایان می برد. آنچه در روش تألیف این کتاب و عنوان آن قابل تأمل است، تطبیق آراء فارابی و افلاطون و ارسطوست که مؤلف کتاب این نقطه عطف را به طور ناقص انجام داده است، به گونه ای که برای خواننده کتاب مهم این است که پیش از طرح اندیشه های فارابی، آراء افلاطون و ارسطو مطرح می شد تا از این حیث، رعایت جوانب تاریخی اندیشه مدینه فاضله نیز شده باشد. به هر حال کتاب با آراء فارابی آغاز شده است و مقام دیانت در نزد او اهمیت فراوان در این میان دارد. او مدینه فاضله ای را که مطرح می کند مبتنی بر خیری است که وجد اعلی و اتم آن ریشه در دیانت دارد و ادیان، این کانون را «خدا» نامیده اند و مدینه فاضله ای که بر اساس این اندیشه بنا می شود، هر چند که اخلاقی نیست، اما اخلاق در آن یکی از ارکان مهم است. همانگونه که افلاطون نیز به گفته مؤلف (ص ۹۶) فلسفه ای دارد که ماهیت آن اخلاقی است. معهذاً مدینه فاضله فارابی در یک اصل اساسی با افلاطون و ارسطو متفاوت است که مؤلف محترم نیز با دقت به آن توجه کرده و آن این است که در مدینه فاضله فارابی، برتری و فضل انسان به آزادی و اندیشه است و چون شهروندان آن فکر می کنند، لذا مدینه فاضله تشکیل می شود. به علاوه در سبقه این اندیشه نزد افلاطون و ارسطو نیز چنین تفسیری به وضوح به چشم می خورد، اما معلوم نیست که در چنین تمدنی، جایگاه دین کجاست و شاید تفسیرهای دنیایی (سکولار) از اندیشه های مدینه فاضله افلاطون به سبب این نقص بوده باشد.

به هر حال گستره روش تحقیق مؤلف محترمه کتاب از تنوع خاصی برخوردار است که او در این میان کوشیده تا بخشی از ماهیت فراموش شده فلسفه اسلامی که همان تأمل نظری درباره بنیاد اجتماع و سیاست است را احیاء کند و سعی وی در این باب مشکور و قابل تقدیر است. همچنین نگاه تازه و قرائت جدید وی از اندیشه مدینه فاضله مجال را برای طرح دوباره سیاست در اندیشه اسلامی فراهم می کند، به گونه ای که برای محقق پژوهشگر در این باب هنگامی که وضوح سرچشمه های اندیشه سیاسی در فلسفه اسلامی قابل شهود گردد، در واقع و خود بخود یافتن ادامه این خط سیر امکان بیشتری می یابد.

شایسته بود که در تألیف کتابی با چنین اهمیت از حیث فنی به نکاتی چند توجه می شد: الف - ترجمه برخی از عبارات عربی که به طور نمونه ص ۲۳۳ کلمه «تام» به همان معادل تام معنا شده که مقصود از آن، کامل است. ب - فقدان فهرستی جامع (موضوعی، اعلام، کتب و...) چنین کتاب ارزشمندی را از بهره های تحقیق و پژوهش بی نصیب کرده است.

اما با این همه روش تألیف مؤلف قابل اهمیت و جدید است و چنین کار سترگی هر چند که عیوب بسیار کوچک آن را می پوشاند، از سوی دیگر به عنوان منبع بسیار مهمی در تفسیر آراء افلاطون جای خود را باز خواهد کرد.

از مصاحبت آفتاب

زندگی و شعر سهراب سپهری

گفت وگویی با کامیار عابدی نویسنده کتاب
«از مصاحبت آفتاب»

بر سریر نگاه

مثلاً اخوان ثالث یا شاملو شاعر بود شاعر نبود، چنانکه افرادی که شاملو و اخوان را به عنوان شاعر بسیار می‌پسندند اصلاً سپهری را شاعر نمی‌دانند.

○ یعنی شاخص سپهری تفکرش بود؟

● نه، اما یک عارف اندیشمند بود و بعد شاعر بود.

○ ولی شما تعریفی که از شعر سپهری می‌دهید این است که «شعر سپهری رستاخیز کلمات ساده است» و حداقل در این تعریف به اندیشه و فکر وی عنایتی نشده است، در حالیکه همینطور که می‌فرمائید فکر سپهری در شعرش خیلی سهم داشته و یا دستکم خیلی بر آن تأثیرگذار بوده است.

● بله کاملاً درست است.

○ به نظر می‌رسد در بین کسانی که روی سپهری کار کرده‌اند شما بیشتر از همه درباره زندگی وی مطالعه و تحقیق داشته‌اید، می‌خواهم بدانم زندگی سپهری چقدر با شعرش عجین بود؟

● می‌توانم بگویم که سپهری حداقل در بیست سال آخر عمرش وجود مستقلی جدای از شعرش نبوده، همانطور که شعر می‌گفته زندگی می‌کرده، کاملاً شعر و زندگی و افکارش با هم عجین بوده است.

○ سپهری سیزده ساله بود که متفقین ایران را تسخیر می‌کنند و رضا شاه کشور را ترک می‌کند، فضای جامعه به کلی سیاسی می‌شود، این فضا حداقل دوازده سالی ادامه داشت و طی این مدت تمامی کسانی که به نوعی با کتاب و قلم و اندیشیدن سر و کار داشتند به فعالیت سیاسی روی می‌آوردند، اما ظاهراً سپهری استثناء است.

● علتش تا حد زیادی به محیط خانوادگی سپهری بر می‌گردد که در هر صورت محیطی اشرافی بوده و فرهنگی اشرافی داشته‌اند، میرزا تقی خان سپهر مورخ دربار ناصرالدین شاه جد مادری سهراب بود. دلیل دیگر به خود شخصیت و روحیه سپهری بر می‌گردد که اساساً فردی گوشه‌گیر و منزوی بوده. با این همه محیط اجتماعی و فضای سیاسی آن سالها تأثیر خود را روی سپهری گذاشت و وی برای مدتی به جریانه‌های ملی‌گرایانه تمایل نشان داد، ولی این سالها زیاد به درازا نکشید و سهراب برای رستگاری به جای راه حل اجتماعی به دنبال راه فردی و عرفانی رفت که از کتاب دومش این تأثیر به وضوح دیده می‌شود.

○ چرا بعضی از اشعاری را که سهراب در آن اولین سالهای شاعری خود سروده و بعد در چاپ‌های بعد حذف شده در کتاب شما آمده است؟

● بله سپهری با کمال یافتن، بعضی از اشعار خود را حذف و بعضی دیگر را اصلاح کرد، من آن اشعار را هم آوردم که اگر کسی خواست سیر تکاملی سپهری را دنبال کند بهتر بتواند این کار را بکند. این کار برای اهل تحقیق است. همچنین چند شعری نیز از سهراب آوردم که در هشت کتاب یا اصلاً جایی دیگر نیامده است. خواستم همه اینها هم در جایی بیاید تا شاید کمکی برای محققانی باشد که روی سهراب کار می‌کنند.

○ خواننده کتاب شما به وضوح به علاقه و تمایل شما به شعر

کامیار عابدی متولد ۱۳۴۷ است. لیسانس ادبیات و فوق لیسانس تاریخ دارد، و در حال حاضر دبیر ادبیات است. تاکنون از وی دو کتاب به نامهای «از مصاحبت آفتاب» درباره زندگی و شعر سهراب و «به یاد میهن» درباره شعر و زندگی ملک الشعرای بهار به چاپ رسیده است و دو کتاب دیگر یکی درباره ابتهاج و دیگری درباره گلچین گیلانی زیر چاپ دارد.

سپهری یک عارف
اندیشمند بود
و بعد شاعر بود

سپهری همان‌طور
که شعر
می‌گفته زندگی
می‌کرده است.

○ آقای عابدی، شما در انتخاب کتاب از مصاحبت آفتاب کتاب‌شناسی سپهری را فراهم کرده‌اید که حدود ۱۰۰ صفحه است و این نشان می‌دهد که چه کار عظیمی روی اشعار سهراب صورت گرفته است، در مقدمه کتاب هم اشاره می‌کنید که صاحب نظران بسیاری درباره سهراب اظهار نظر کرده‌اند، با این همه شما کتابی مستقل و حجیم درباره سهراب نوشته‌اید، این کتاب چقدر مطلب نگفته دارد؟

● البته کارهای زیادی روی اشعار سپهری صورت گرفته است و از همه برجسته‌تر کارهای آقای کریم امامی و داریوش آشوری و دکتر شمیسا و آقای صالح حسینی است، ولی در هر صورت به نظرم کار من نیز دارای تازگی و ویژگی‌هایی است و آن اینکه سپهری در آثارش یک سیر تکاملی را پیموده، توجه به این تکامل و سیر آن مطلبی است که تاکنون کسی به آن توجه نداشته است.

○ ولی به عقیده بسیاری از صاحب نظران آخرین کتاب سپهری منظوم «ما هیچ، ما نگاه» است، نسبت به کتاب قبلی وی یعنی «صدای پای آب» ضعیف‌تر است.

● بله، درست است. از نظر شعری و زبان شعری ضعیف‌تر است، اما از نظر فکر و اندیشه سیر صعودی داشته است.

○ اما مگر غیر از این است که ما سپهری را جلوتر از هر چیز به عنوان یک شاعر بررسی می‌کنیم؟

● من در این کتاب به غیر از شاعری به مقام عرفانی و انسانی او نیز توجه داشته‌ام، به عنوان یک انسان قرن بیستمی که حرفهایی برای گفتن دارد و از ادبیات به عنوان وسیله‌ای برای بیان افکار خود استفاده می‌کند، و گرنه سپهری به آن مفهومی که

گلچین گیلانی نقش عمده‌ای در تحول شعر فارسی داشته

اشعار بهار پر از کلمات مهجور
می‌باشد، ولی روح
ایرانیگری و علاقه به
وطن در آن موج می‌زند

و از سال ۷۰ شروع به کار کردم و در مرداد ماه ۷۶ تمام شد و فکر می‌کنم چون تا کنون کار و تحقیق مستقلی روی اشعار ابتهاج صورت نگرفته است با استقبال خوبی روبرو شود. منظوم این است که مثلاً درباره سهراب سپهری خیلی کار و تحقیق شده است، اما در مورد ابتهاج هیچ کار و کتاب مستقلی وجود ندارد.

○ پس شما حداقل تا این لحظه روی سپهری و بهار و ابتهاج و گلچین گیلانی کار کرده‌اید، آیا همه اینها به یک اندازه برای شما جاذبه داشته‌اند؟

● مشکل ما این است که یا دید اجتماعی داریم یا نداریم، اگر دید اجتماعی داریم فکر می‌کنیم سپهری به بیراهه رفته است و اگر دید عرفانی داریم فکر می‌کنیم آنهایی که مانند ابتهاج دید اجتماعی دارند به گمراهی رفته‌اند، به عقیده من همه اینها روی هم منظومه‌ای را درست می‌کنند که نامش ادبیات معاصر ایران است و من که خودم را یک مورخ ادبی می‌دانم و درباره ادبیات مشروطه و بعد از مشروطه کار می‌کنم طبیعتاً نباید این ستاره‌ها را نادیده بگیرم.

○ جاذبه شعر بهار برای شما بیشتر از چه جهت بوده است؟
● بهار یکی از بزرگترین قصیده پردازان بزرگ تاریخ ادبیات ایران است، البته اشعارش پر از کلمات مهجور می‌باشد ولی روح ایرانیگری و علاقه به وطن در آن موج می‌زند و همین شور و شوق و وطنخواهی برای من خیلی گیرا و جالب است.

○ از میان آثار ابتهاج کدامیک از اشعار وی را جالب‌تر می‌دانید؟
● بی‌تردید من هم به خاطر غزلیات ابتهاج است که به او توجه کردم. موقعی که سنم کمتر بود شعر کلاسیک را خیلی درک نمی‌کردم. در آن موقع اشعار نوگرایانه وی را خیلی می‌پسندیدم، ولی بعداً آرام آرام این اشعار در جنب غزلیات وی در نظرم کم‌رنگ تر آمد.

○ چرا بعضی از شاعران از آن جمله ابتهاج هر چه بر سن شان اضافه می‌شود تمایل شان به شعر کلاسیک بیشتر می‌شود؟
● با بالا رفتن سن یک تمایل عرفانی پیدا می‌شود، همه ما اینطور هستیم. عرفان در خون ماست و چون این مکتب بیشتر در اشعار قدیمی و کلاسیک تجلی پیدا کرده است خود به خود تمایلی به اشعار کلاسیک پیدا می‌شود، البته باید توجه داشت این گرایش بیشتر در شاعرانی است که به هر دو سبک شعر می‌گویند یا شعرشان تلفیقی از دو سبک است، مانند اخوان ثالث.

○ الان روی آثار کدام شاعر کار می‌کنید؟
● روی آثار بیژن جلالی، تقریباً در آخر کار هستم، یک کتاب کوچک می‌شود، گزیده‌ای از اشعارش هم با نظر خودش انتخاب کردم که همراه زندگی نامه و تحلیل اشعارش به چاپ می‌رسد. □

سپهری پی می‌برد، شما هم به اتحاء مختلف به این علاقه خود اشاره داشته‌اید، ولی اگر همین خواننده بفهمد که شما کتابی هم درباره ملک الشعراء بهار دارید، احتمالاً قدری متعجب خواهد شد چرا که سنخیت بین این دو بسیار کم است.

● من در کل روی شاعران مشروطه و بعد از مشروطه و معاصر کار می‌کنم، ولی چه باید کرد که قرعه فال به نام سپهری افتاد و اولین کتابی که از من درآمد درباره وی است، وگرنه اولین تحقیق جدی من درباره گلچین گیلانی است که به زودی به چاپ می‌رسد.

○ آن کتاب را چه سالی نوشتید؟
● در سال ۱۳۷۱ تمام و آماده چاپ شد، ولی آنقدر ناشر این دست و آن دست کرد که کتاب «از مصاحبت افتاب» درآمد.

○ شعر «باز باران با ترانه» از گلچین گیلانی را همه در حافظه داریم، ولی واقعاً همان لذتی که از شعر سهراب می‌برید از شعر گلچین گیلانی هم می‌برید؟

● گلچین گیلانی از جهات دیگری هم برای من جالب بوده. او نقش عمده‌ای در تحول شعر فارسی داشته، یعنی در آن دورهای که هنوز توللی به میدان نیامده بود و نیما اولین شعرهای نو خود را می‌سرود گلچین شعر نو می‌گفت و این در حالی است که این اشعار خود را بدون تأثیر از نیما می‌سرود، یعنی بدون آگاهی از کار نیما همان راه را می‌رفت.

○ چه فاصله زمانی بین اشعار نو نیما و اشعار نو گلچین گیلانی است؟

● شاید تعجب کنید، فقط یک سال. باید به این هم توجه کنید که گلچین گیلانی در آن زمان در لندن بود و به هیچوجه از اشعار نیما که گاهی در مجله موسیقی چاپ می‌شد خبر نداشت.

○ پس چرا به گلچین گیلانی آن توجه‌ای که باید بشود نشده است؟

● شاید به این علت که ایشان پس از اینکه در سال ۱۳۱۲ به لندن رفت تا آخر عمر در آنجا ماند، و فقط گاه به گاهی اشعاری برای مجلات ادبی آن روز فرستاد، یعنی حضور فیزیکی نداشت و این خودش بسیار مهم است، دیگر اینکه هیچ وقت اشعارش به صورت کتاب در نیامد و در همان مجلات قدیمی ماند و خوب واضح است که افراد زیادی به آن مجلات دسترسی ندارند.

○ کاری که شما روی اشعار گلچین گیلانی انجام دادید چیست؟
● من منتخبی از اشعار گلچین گیلانی را گردآوردم و با تماسی که با خانواده و دوستان و اطرافیانش داشتم اطلاعات جامعی درباره زندگی وی فراهم کردم. همچنین به شیوه شاعری و نقش وی در شعر نیز پرداخته‌ام و در کل تحلیل و نقد جامعی روی اشعارش صورت گرفته است.

○ شما تحقیقی هم درباره شعر و شاعری هوشنگ ابتهاج (سایه) دارید، لطفاً توضیح بدهید.
● خیلی وقت بود که آرزو داشتم کتابی درباره ابتهاج بنویسم

دو کتاب در عرصه‌ی بیدل پژوهی

کلیات بیدل

اکبر بهداروند
و پرویز عباسی داکانی

کلیات بیدل

به تصحیح اکبر بهداروند و پرویز عباسی داکانی، تهران، انتشارات الهام، ۱۳۷۶ ش، چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه، در سه جلد.

حسین برزگر کشتلی

مولانا ابوالمعانی عبدالقادر بیدل از برجسته‌ترین و پرآوازه‌ترین شاعران سبک هندی است و در میان فارسی‌دوستان هند و فارسی‌گویان افغانستان و آسیای میانه محبوبیتی کمابیش همسنگ حافظ دارد. وی در ۱۰۵۴ ق در یکی از شهرهای هند (به احتمال فراوان عظیم آباد پتنه) به دنیا آمد. پدرش عبدالخالق اصلش از قوم چغتایی / مغولی برلاس بود و در ابتدا سپاهی‌گری پیشه داشت، ولی بعدها از کار سپاه کناره گرفت و در شمار درویشان سلسله قادری درآمد. بیدل در خردسالی (پیش از شش سالگی) پدرش را از دست داد و از آن پس سرپرستی و پرورش او را عمویش میرزاقلندر، که محتشمی درویش مسلک بود، برعهده گرفت. در شش سالگی مادرش وی را به مکتب فرستاد و او در اندک مدتی (هفت ماه) قرآن را آموخت و نوشت و خواند را فرا گرفت و تا ده سالگی که مکتب را ترک گفت به تحصیل صرف و نحو عربی و نظم و نثر فارسی اشتغال داشت. گویند نخستین شعرش را در ده سالگی سرود که این رباعی بوده است: «یارم هرگاه در سخن می‌آید - بوی عجیش از دهن می‌آید / این بوی قرنقل است یا نکبت گل - یا رایحه‌ی مشک ختن می‌آید». بیدل تحت تأثیر پدر و عم خود میرزاقلندر (- و ۱۰۷۶ ق) و نیز دایی‌اش میرزا ظریف (- ۱۰۷۵ ق) به درویشان قادری پیوست و در تصوف چندان غور کرد که در شمار اقطاب سلسله قادری درآمد. در ۱۰۷۰ ق از زادگاهش بیرون رفت و زمانی دراز را در سفر به شهرهای مختلف هنر مانند دهلی، اکبر آباد، بنارس، متهورا و شهرهای دیگر گذراند. در ۱۰۸۰ ق همسر گزید و پس از آن مدتی را به سپاهی‌گری، در خدمت شاهزاده محمد اعظم (شاه عالم بهادر شاه یکم آینده ۱۱۱۹ - ۱۱۲۴ ق)، پسر عالمگیر اورنگ زیب گورکانی، فرمانروای هند (۱۰۶۸ - ۱۱۱۸ ق) گذراند ولی ظاهراً بزودی از این پیشه دست کشید و دیگر هیچ شغلی دولتی را نپذیرفت. در ۱۰۹۶ ق از متهورا را به دهلی آمد و بیشتر باقی مانده‌ی عمرش را در آن شهر به مطالعه و سرایش شعر و نگارش بزرگترین آثارش و پرورش شعرا و نویسندگان سپری کرد. در اواخر عمر، به دلیل بروز فتنه در دهلی، آن شهر را ترک گفت و نزدیک یک سال و نیم در لاهور، نزد حکمران آنجا عبدالصمدخان، به سر برد. در ۱۱۳۲ ق به دهلی بازگشت و در صفر ۱۱۳۳ ق در همین شهر درگذشت و در همان جا به خاکش سپردند. بیدل با این که در سراسر عمرش از دربارها دوری می‌گزید و به طمع مال سرعزت به هیچ آستانی خم نکرد و معتقد بود که «پایه تعظیم عرفا برتر از آن است که شاهان آرزوی مجالستانشان نمایند»، به دلیل مقام بزرگش در ادب و عرفان نزد شاهان و شاهزادگان و بلند پایگان همروزشگارش در هند بسیار محترم بود و، چنان که از نامه‌هایش برمی‌آید، با امرا و رجال عصر بویژه نواب شکرالله خان خوافی (- ۱۱۰۸ ق) مناسبات نیکو داشته است. بیدل شاعر و نویسنده‌ای بسیار پرکار بوده است و اشعار او، که از آن بیش از نود هزار بیت در دست است قصاید، غزلیات، ترجیعات، مخمسات، ترکیب بندها، رباعیات و جز آن،

چهار مثنوی بلند عرفان، طور معرفت، ظلم حیرت، محیط اعظم، و مثنوی‌های کوتاه را در بر می‌گیرد. آثار منشور او نیز مشتمل بر دیباجة کلیات، چهار عنصر (۱۱۱۶ ق) که زندگینامه خود نوشت و شرح آرای وی است، رقعات (در برگرفته‌ی بیش از سیصدنامه)، و نکات (حاوی هفتاد و پنج «نکته» حکمت آمیز با ابیات بسیار و حکایاتی در پی هریک) است. بیدل را نماینده تمام عیار سبک هندی گفته‌اند، که نازک اندیشی و پیچیده‌گویی در این سبک را به اوج (یا، به قولی، به حد افراط و اغراق آمیز) رسانده است. بیدل، چنانکه گفته آمد، در شبه قاره هند و افغانستان و آسیای میانه بسیار محبوبیت و آوازه داشته، و حتی برخی از ادیبان این سرزمین‌ها وی را بزرگترین شاعر پارسی‌گوی بعد از حافظ دانسته‌اند و از این رو آثارش، به صورت کلیات یا جداگانه، بارها در شبه قاره هند و افغانستان به چاپ رسیده است که از جمله می‌توان از چاپ کلیات بیدل در شهرهای لکهنو (۱۲۸۷ - ق) و بمبئی (۱۲۹۹ - ق) در هند و در کابل (۱۳۴۱ - ۱۳۴۴ ش، با مقدمه استاد خلیل الله خلیلی و تصحیح مولانا خال محمد خسته) یاد کرد. پژوهش‌هایی نیز درباره‌ی بیدل در این سرزمین‌ها انجام گرفته است، مانند احوال و آثار بیدل از دکتر عبدالغنی پنجابی (ترجمه محمد مهدی آصف، چاپ افغانستان، ۱۳۴۱ ش)، بیدل‌شناسی از غلام حسن مجددی (چاپ افغانستان، بی‌تا)، نقد بیدل از صلاح‌الدین سلجوقی (چاپ افغانستان، ۱۳۴۰ ش) و بیدل چه گفت از فیض محمد زکریا (چاپ افغانستان)، اما در ایران، بیدل، به دلایلی که در اینجا مجال ذکرشان نیست، تا انقلاب اسلامی گمنام مانده بود. دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی نخستین شاعر و منتقد ایرانی است که در سالهای دهه‌ی چهل دو مقاله درباره‌ی بیدل نوشت (یکی در راهنمای کتاب، سال دهم، شماره سوم، شهریور ۱۳۳۶ ش؛ و دیگری در هنر و مردم، شماره ۸۴ و ۸۵، ۱۳۳۷ ش). به روایتی، سهراب سپهری، شاعر بلند آوازه نوگرا نیز تا اندازه‌ای از بیدل تأثیر پذیرفته است. اما پس از انقلاب اسلامی است که می‌توان گفت بیدل تا اندازه‌ای از گمنامی، دست کم در میان ادب‌دوستان، در ایران بیرون آمد و شاعرانی مانند علی معلم، حسن حسینی، یوسفعلی میرشکاک، ساعد باقری، علی رضا قزو، عبدالجبار کاکایی و دیگران از وی تأثیر پذیرفتند و پژوهش‌هایی درباره‌ی او مانند شاعر آینه‌های شفیعی کدکنی (چاپ اول، تهران، آگاه، ۱۳۶۷ ش)، که مجموعه‌ای از مقالات کدکنی به همراه گزیده‌ای از رباعیات بیدل است، و بیدل، سپهری و سوررئالیسم از حسن حسینی (تهران، سروش، ۱۳۶۸ ش) منتشر گردید و رفته رفته چاپ آثار او، بویژه غزلیات، آغاز گردید. متن کامل غزلیات بیدل چاپ کابل در ۱۳۶۲ ش در تهران، با مقدمه حسین آهی، تجدید چاپ شد و چاپ آهی در ۱۳۷۱ ش به چاپ سوم رسید در حالی که مجموع تیراژ دو چاپ اول آن حدود هفده هزار نسخه بوده است. غزلیات بیدل همچنین در ۱۳۶۴ ش به کوشش یوسفعلی میرشکاک، از روی چاپ کابل، به چاپ

رسید. وی مثنوی محیط اعظم را نیز با تصحیح، تحشیه و حروف چینی تازه‌ای به چاپ رساند (تهران، انتشارات برگ، ۱۳۷۰ ش). گزیده‌ای از رباعیات بیدل نیز منتشر شده است. اما تاکنون کلیات (آثار منظوم) بیدل در ایران به چاپ نرسیده بود (و دیوان غزلیات او نیز به صورت عکسی یا افست به چاپ رسیده) که اینک با چاپ آن، به تصحیح آقایان اکبر بهداروند و پرویز عباسی داکانی، در سه جلد این کمبود تا اندازه‌ای جبران شده است. جلد اول، در ۹۱۲ صفحه، با پیشگفتاری، با عنوان «یک جرعه شیون»، از اکبر بهداروند آغاز می‌شود که در آن منابع مورد استفاده خود و همکاری‌اش را چنین نام می‌برد:

۱ - کلیات افغانستان ۲ - کلیات بسنی (هند)، ۳ - دیوان خطی ملک (غزلیات)، ۴ - نسخه خطی دهلی (غزلیات)، منتخب پاکستان، ۶ - منتخب تاجیکستان. گرچه وی نسخه اساس خودشان در تصحیح را نام نمی‌برد ولی از محتوای کلام وی بر می‌آید که کلیات (چاپ) افغانستان را اساس گرفته‌اند و آن را با استفاده از نسخه‌های دیگر تصحیح نموده‌اند. بعد از این پیشگفتار، مقدمه مفصلی از پرویز عباسی داکانی در شرح احوال، آثار و افکار بیدل آمده است. بقیه مطالب جلد یکم عبارتند از دیباچه بیدل بر کلیات آثارش، قصاید، ترکیب‌بندها، مخمسات، ترجیع‌بندها، قطعات، معما و غزلیات. جلد دوم، در ۹۳۶ صفحه، ادامه غزلیات، غزلیات تازه‌یاب، و مفردات را در بردارد. جلد سوم، در ۸۲۹ صفحه، مثنویات (مثنویات بلند عرفان، طلسم حیرت، طور معرفت، محیط اعظم، و مثنوی‌های کوتاهی مانند فرسنامه) را شامل می‌شود. در هر سه جلد فهرست مطالب در پایان آمده است، ولی جای کشف الیابیات و همچنین نمایه‌ها، بویژه نمایه نام کسان، که پژوهشگران را در استفاده از این گونه آثار بسیار به کار می‌آید، در این تصحیح خالی است. با این همه، باید در نظر داشت که ما در تصحیح و چاپ آثار بیدل در ایران تازه در آغاز راهیم و چاپ کنونی کلیات، در سنجش با چاپ‌های پیشین (در هند و افغانستان و آسیای میانه)، از امتیازاتی در زمینه‌های رسم الخط، خوشخوانی، و جز آن برخوردار است و چایی پاکیزه‌تر و منقح‌تر به شمار می‌آید. همچنانکه در فهرست مطالب سه جلد دیده می‌شود، این چاپ، رباعیات و آثار نثری بیدل، مگر دیباچه کلیات، را در بر ندارد و امید است که مصححان گرامی یا کسان دیگر دست بالا زنند و ضمن تکمیل چاپ کنونی، کلیات کامل آثار منظوم و منثور بیدل را تصحیح و به بازار کتاب ایران عرضه کنند.

گزیده رباعیات بیدل دهلوی

به کوشش عبدالغفور آرزو، مشهد، انتشارات ترانه، زمستان ۱۳۷۵ ش، چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

رباعی از محبوب‌ترین قالب‌های شعری در میان شاعران پارسی‌گوی بوده و کمابیش همه شاعران پارسی‌گوی تا عصر اخیر طبعی در آن آزموده‌اند و بخشی از دیوان اشعار هر شاعر به رباعی اختصاص یافته است. رباعی گذشته از آن که نوع خاصی از قطعه

است به دلیل شکل کوتاه و مشخص آن سراینده را ملزوم به گزیده‌گویی و چکیده‌نویسی می‌کند و در نهایت با فن ایجاز و کلمات قصارنویسی در سنت ادبی پارسی گویان سازگار است. ابوالمعانی عبدالقادر بیدل (۱۰۵۴ - ۱۱۳۳ ق)، که از برجسته‌ترین شعرای سبک هندی به شمار می‌آید، گذشته از قالب‌های دیگر، در این قالب نیز طبع آزمایی کرده و از آنجا که نه تنها شاعری بزرگ، بلکه عارفی برجسته هم بوده است رباعیاتش را تجلیگاه مفاهیم ژرف فلسفی و عرفانی نموده و نشئه باده تصرف یعنی وحدت وجود را شرح کرده است: اگر بیدارم جمال او می‌بینم - ورور خوابم، خیال او می‌بینم / تا گرد نفس آینه‌دار هستیست - هنگامه لایزال او می‌بینم □ در آینه فنا بقا باید دید - در پیرهن تار صدا

گزیده رباعیات بیدل دهلوی

عبدالغفور آرزو

بیدل را نماینده تمام عیار سبک هندی

گفته‌اند، که نازک اندیشی و پیچیده‌گویی در

این سبک را به اوج (یا، به قولی، به حد افراط و اغراق آمیز) رسانده است.

باید دید / در جلوه حق ره به حق باید برد - در صورت باده نشئه را باید دید». البته وی رباعیات مطایبه‌آمیز، جدلی و جز آن نیز دارد. در رباعیات بیدل، همانند دیگر سروده‌هایش، سبک سخت معنی‌گرا، پیچیده و نازک خیالانه او به چشم می‌خورد که خود او نیز به دشواری خوانندگان در دریافت آنها اقرار دارد: «در خلق از بس که غور کیفیت نیست - اسرار دقیق قابل رغبت نیست / زیر و بم هر ساز تماشا کردیم - در معنی نازک آن قدر شهرت نیست □ بر معنی نازک نتوان مستی کرد - یا ناز رسایی و زبردستی کرد / موی چینی درین جنون خانه لاف - چندان که بلند شد صدا پستی کرد» شمار رباعیات بیدل نزدیک به چهار هزار می‌رسد که در کلیات او (بیمبئی ۱۲۹۹ ق) و نیز به صورت جداگانه در کابل، ۱۳۴۲ ش، به چاپ رسیده است. شمار زیاد و نیز دشواری دریافت

رباعیات بیدل موجب گردیده است تا برخی پژوهشگران، با توجه به گرایش و ذوق خود، گزیده‌هایی از رباعیات او فراهم آورند، از جمله صلاح‌الدین سلجوقی قد یدد خود (چاپ افغانستان ۱۳۴۰ ش) را با گزیده‌ای از رباعیات وی، و دکتر محمدرضا شفیعی کدکنی شاعر آینه‌های خود (چاپ تهران، ۱۳۶۷) را با چنین گزیده‌ای به پایان برده‌اند که اولی از زاویه عرفان و دومی با شناخت ظرافت‌های بیانی بیدل به گزینش رباعیات وی پرداخته‌اند. اما عبدالغفور آرزو، از شاعران و نویسندگان و منتقدان معاصر افغانستان، (گویا برای نخستین بار) گزیده‌ای از رباعیات بیدل، نه به عنوان پایانه یا خاتمه یک اثر، بلکه به صورت یک اثر مستقل فراهم آورده و، به گفته خودش، در آن رباعیاتی را آورده است که چگونگی اندیشه عرفان و موتیو (بن مایه)‌های سبک هندی را باز می‌نمایند. وی این برگزیده را با مقدمه گونه‌ای با عنوان «بعونک یا لطیف»، که با انشاءپردازی آمیخته است، آغاز می‌کند که در آن به ایجاز به برآمدن سبک هندی، زندگینامه‌ی بیدل (با نقل قطعاتی از چهار عنصر او)، آثارش، پیشینه‌ی گزینش رباعیات بیدل، ملاک‌های خود در گزینش آنها، و مضمون و سبک رباعیات بیدل می‌پردازد و در پایان می‌گوید «بیدل با همه وسعت عرفانی و عمق فلسفی، جنگ هفتاد و دو ملت را نمی‌تواند عذر بنهد بلکه با التزام شدید مذهبی دشنه آسا می‌خراشد و می‌فروشد. گرچه علامه سلجوقی با صراحت انتصاب چنین رباعیاتی را به بیدل نمی‌پذیرد و با تحکم می‌نگارد: (این رباعیاتی که به بعضی مذاهب و طوایف تماس می‌کند از طبع یک صوفی و آنهم بیدل تراوش نکرده است)، متأسفانه آثار گسترده و متنوع ابوالمعانی از پذیرش این تحکم سر بر می‌تابد ... از آن جایی که رسالت نگارنده ایجاد اتصال است نه انفصال، برای ترویج و تحکیم اتفاق و تقبیح اختراق از گزینش چنین رباعیاتی چشم پوشیدم، (و) البته از رباعیات مطایبه آمیز نیز». گرچه علل فراهم آوردن چنین گزیده‌هایی معمولاً مشخص است (مانند طرحیم بودن متن کامل و پرهیزی چاپ آن، دشوار بودن دریافت متن، فراهم آوردن متنی کوچکتر و آسان‌تر به عنوان درجه‌ای برای آشنایی مخاطبان بیشتری با متن اصلی و صاحبش، و جز آن)، اما بهتر بود آقای آرزو در مقدمه گونه‌اش به این موجبات تا اندازه‌ای می‌پرداخت و نسخه اساس گزینش خود را که ظاهراً همان نسخه چاپ کابل است بصراحت نام می‌برد. همچنین وی، چنانکه در چنین گزیده‌هایی معمول است، اگر برخی رباعیات دشوار یا واژگان و اصطلاحات دشوارشان را شرح می‌داد، این گزیده که شامل ۷۳۶ رباعی، ۱۰ مستزاد و ۶ رباعی در ماده تاریخ است، به صورت منبع قابل استفاده‌تری برای خوانندگان، بویژه دانشجویان، در می‌آمد. بهر حال، امید است با انتشار چنین گزیده‌هایی و نیز متن کامل رباعیات بیدل، منابع اصلی و بیشتری در دسترس پژوهندگان ایران برای پژوهش درباره بیدل و شعر او قرار گیرد. □

مدرن‌ها

رامین جهاننگلو، نشر مرکز، تهران، ۱۳۷۶، ۱۸۶ ص، رقعی.

در سیر تاریخی تمدن غرب، فاصله میان رنسانس و انقلاب فرانسه را عده‌ای از تاریخ‌نگاران با عنوان «روزگار مدرن» مشخص نموده‌اند؛ در این دوران، جوامع غربی، وجه تولید سرمایه‌داری را به شکل نوینی بنیان گذاشته و بازپرداخت جدیدی از جُرد انسانی را در گسست از باورهای سنتی، پی افکندند. گفتمان مدرنیته بر پایه‌ی طرح موضوع Subject (فاعل شناسا) و Individual (فردیت)، بنیان دوران نوینی را به ارمغان آورده و باعث نضج علوم و فنون تازه‌ای گردید؛ رامین جهاننگلو در مجموعه حاضر به گزارشی از مضامین دوران مدرن دست یازیده و مقالاتی در زمینه‌ی فلسفه، تاریخ، ادبیات و سینما به چاپ رسانده است. به گفته‌ی وی، پرسش از مفاهیم مدرنیته و مدرن، موضوع اصلی این کتاب بوده و به همین منظور، مؤلف در اولین مقاله به تعریف مدرنیته از مفهوم تا واقعیت تاریخی آن پرداخته است.

مجموعه حاضر از دو بخش کلی تشکیل شده است: بخش اول شامل چهار مقاله اول دربردارنده مضامین کلی دوران مدرن است؛ جهاننگلو در مقاله‌ی اول به تعریف مدرنیته پرداخته و آن را بر شالوده‌ی فردیت در حوزه‌های حقوقی - اجتماعی و سیاسی معرفی نموده است.

مقاله‌ی دوم با عنوان «روشنفکر کیست؟» به بحث در

اندیشه شناختی تحولات معرفتی فوکو

میشل فوکو به سال ۱۹۲۶ در پواتیه فرانسه زاده شد، در دانشگاه سوربن به تحصیل فلسفه پرداخت و در سال ۱۹۴۸ موفق به دریافت لیسانس گردید. در سال ۱۹۵۰ به تحصیل در روانشناسی پرداخت و تحقیقاتی را در زمینه آسیب‌شناسی انجام داد. فوکو در برهه‌ای از زندگی علمی خویش به کاوش جنون پرداخت و با نوشتن رساله‌ای به اخذ درجه دکتری نائل آمد و بالاخره در سال ۱۹۶۴ استاد فلسفه در دانشگاه کلرمون فرانسه شد و کرسی «تاریخ نظام‌های اندیشه» را بر عهده گرفت. فوکو در دهه شصت به همراه ژاک دریدا و ژیل دلوز در جامعه‌ی روشنفکری فرانسه شهرت یافت و چشم‌اندازهای نوینی در عرصه‌های فلسفه، تاریخ و جامعه‌شناسی گشود. گسترده‌ی تحقیقات فوکو از مرزهای رسمی و دانشگاهی علوم انسانی گذشت و وی که به همراه ژیل دلوز مترجم مجموعه آثار نیچه بوده، تحت تأثیر وی به مخالفت با جریانات ساختگرایی، هرمنوتیک و پدیدارشناسی برخاست. فوکو نخست اندیشه‌های خود را «باستانشناسی» و سپس «تبارشناسی» نامید. دغدغه‌ی اصلی میشل فوکو در تحقیقات خویش، پرده افکنی از فریب‌های تاریخی در زمینه‌ی تکامل و پیشرفت دانش انسانی و مقابله با غلط سوژه‌پردازی دکارت بوده و او را به «مرگ سوژه‌ی

موقعیت اجتماعی روشنفکر و شرایط تاریخی و سیاسی پیدایش آن در مدرنیته پرداخته و او را که از مشخص‌ترین چهره‌های مدرنیته بشمار می‌رود، معرفی نموده است؛ بازگشت به دوران یونان باستان و ادبیات کلاسیک سیاسی، توجه به مفاهیم دولتشهر در یونان و حقیقت در نزد آنان، به خود جلب نموده و مؤلف با بحث در آنها، تأملی در جوهر مدرنیته را پیش کشیده است. مقاله‌ی چهارم تحت عنوان «دموکراسی و حقوق بشر»، یکی از جنجال برانگیزترین مقولات مدرن را به بحث گذاشته و با پی‌گیری از سیر تاریخی آن، به تبیین فلسفی مفهوم دموکراسی می‌پردازد.

بخش دوم مقالات به بررسی آرا و اندیشه‌های چهره‌های فلسفی، ادبی و هنری عصر مدرن اختصاص یافته و اندیشه‌ها و افکار کسانی چون یوهان گتورگ هامان، کارل تئودور درایر، کارل پوپر، پل ریکور، مارتین هایدگر و مارگريت دوراس، به اجمال گزارش شده‌اند؛ در میان چهره‌هایی که معرفی شده‌اند، هامان و پسوا از شخصیت‌هایی هستند که در میان اهل علم کشورمان، افراد ناشناخته‌ای بشمار می‌روند و تا حدودی شایسته‌ی بررسی تفصیلی می‌باشند، با این حال گستردگی مقالات مجموعه‌ی حاضر و عرضه‌هایی که از فلسفه تا سینما و سیاست مورد گزارش قرار گرفته‌اند، اگر چه کتاب را از حالت علمی خارج ساخته، ولی گوشه‌ای از تحولات فکری و فرهنگی دوران معاصر را برای خواننده‌ی ایرانی به ارمغان آورده است؛ به همین خاطر اگر چه اکثر مقالات این مجموعه، قبلاً در مجلات بطور مستقل به چاپ رسیده‌اند، اما برای خواننده از تازه‌گی برخوردار بوده و دورنمایی از اندیشه‌های فلسفی - سیاسی را عرضه می‌دارد. علی عطایی

فلسفی» و بی‌موضوعی علوم انسانی در دنیای مدرن رهنمون گردید.

فوکو برپایه‌ی انکار سوژه باوری، از سویی به تشریح گسست‌های تاریخی دانش (باستانشناسی) دست یازید و از سوی دیگر به تبیین نسبت دانش و قدرت (تبارشناسی) پرداخت؛ از پیشگامان فکری فوکو در طرح ناپیوستگی تاریخ دانش بشری می‌توان به افکار ژرژ کانگیهم در عرضه‌ی الگوی «تاریخ مفاهیم» و گاستون باشلار اشاره کرد که مفهوم گسست تاریخی دانش را مورد بحث قرار داده بودند.

فوکو آنجا که از رابطه دانش - قدرت سخن می‌گوید و نقش قدرت را در تولید حقیقت با استفاده از تاریخ و تکیه بر از هم گسیختگی ذهن و گذر از هویت مستقل انسان مورد تأمل قرار می‌دهد، طرح خود را تبارشناسی (genealogy) نامیده و آنجا که به تحلیل روابط دانش با شرایط امکان پیدایش آن می‌پردازد، باستانشناسی را عرضه می‌کند و این طرح‌ها فوکو را به تأمل در محوری‌ترین آموزه‌ی وی یعنی سخن (discours) و قواعد حاکم بر موضوع شناسایی می‌کشاند. فوکو براساس تطبیق چهار حوزه‌ی شکل‌گیری گفتمان (موضوع شناسایی، گزاره‌ها، مفاهیم و استراتژی‌ها) با چهار حوزه عملکرد بیانی یعنی مرجع - گوینده - همزیستی و فعلیت، به یک نظام سخن (گفتمان) که خصلتی تاریخمند دارد، می‌رسد. فوکو در تحلیل نظام حاکم برگزاره‌ها که قواعد ظهور عمومی شکل‌گیری و دگرگونی گزاره چون رویدادی یگانه را میسر می‌سازد و حدی میان سنت و فراموشی را تشکیل می‌دهد، به یکی دیگر از اساسی‌ترین اصطلاحات خویش یعنی «بایگانی» می‌رسد.

هستی از نظر فلسفه و عرفان

- سید جلال الدین آشتیانی
- مرکز انتشارات دفتر تبلیغات اسلامی،

- قم چاپ سوم، ۱۳۷۶

- ۳۲۶ ص، وزیری، تیراژ ۲۰۰۰، ۷۵۰ تومان

کتاب هستی از نظر فلسفه و عرفان، به قلم استاد آشتیانی که یکی از شارحان و مدرسان برجسته‌ی حکمت صدرائی بشمار می‌روند، تحریر شده و در آن اصول و امهات مباحث هستی - خداشناسانه (Onto-theological) در حکمت ملاصدرا به بحث گذاشته است.

سخن فلسفی در فرهنگ و تمدن دوره‌ی اسلامی مبتنی بر این فرض بوده که هستی و نظام وجود تا آنجا به حق و اصیل است که بنیادش بر موجودی متعالی و واجب الوجود استوار است.

پیش از پیدایش مکتب صدرائی، قائلین به سبک استدلالی و پیروان نحله مشائی با اعتقاد به تباین ذاتی وجودات نتوانستند قرآنی برهانی از اصل قویم وحدت وجود یا همان اسطافس پایه‌ای متافیزیک دینی ارائه دهند؛ شیخ اشراق و شارحان افکار وی نیز با تخطی از اصالت وجود و عرضه‌ی سیستم اصالت ماهوی، به مرحله‌ای بعید از منظور یا همان اثبات وحدت وجود راه

بردند. در قرن دهم صدرالدین شیرازی با الهام از آیات قرآنی و روایات منقول و با تأمل در اشکالهای معرفتی نحله‌های مشایی و اشراقی، طرحی تازه از نظام مابعدالطبیعی دینی عرضه نمود که در حل مسأله‌ی وحدت وجود، مسأله‌ی چون علم النفس فلسفی و الهیات عقلانی خاصی را در خود جای داده بود.

صدرالدین که مکتب فکری خود را با طرح وجودشناسی آغاز نموده بود، بعد از بحث برهانی در عوارض و تقسیمات وجود، به بحث از الهیات عقلانی و وجود واجب و کاوش از صفات و اسمای باری تعالی پرداخته و آن را در مقابل فلسفه‌ی مشاء و حکمت اشراق، به حکمت متعالیه نام بردار ساخته است، در طول نزدیک به چهار صد سال گذشته به واسطه‌ی قدرت فکری صدرالماتلین، اندیشه‌ی فلسفی حاکم در میان فلسفه آموختگان و دوستداران علوم نظری ایرانی از آن حکمت متعالیه بوده است.

استاد سید جلال الدین آشتیانی نیز در این کتاب سعی نموده‌اند مبانی ذوقیه عرفانی را برهانی کرده و از مطالب عرفانیه مربوط به مباحث وجود شناسی که با براهین عقلی توافقی دارند، نقل نموده و مطابق سبک صدرالماتلین به بیان هماهنگی عرفان با برهان پرداخته‌اند. استاد آشتیانی به لحاظ تسلط بر متون اصلی حکمت متعالیه و عرفان اسلامی و توأم کردن اطلاعات جامع فلسفی خویش با قلمی شیوا و آسان، کتابی را در حیطه‌ی حکمت دینی فراهم آور؛ تندی که هر طالب حکمت اسلامی خود را از مطالعه‌ی آن بی‌نیاز نخواهد یافت.

کتاب هستی از نظر فلسفه و عرفان در بیست فصل تقسیم‌بندی شده و با شروع از دیدگاههای مختلف درباره‌ی مفهوم وجود (فصل اول) و تعریف غیر حقیقی وجود و دفع اشکالات قائلین به اشتراک لفظی وجود (فصل دوم و سوم) به بیان اصالت وجود و بساطت صرفه‌ی آن پرداخته است. (فصل چهارم تا هشتم) استاد آشتیانی در فصل نهم به بیان اشتراک معنوی وجود و ربط آن با مباحث عقلانی در الهیات ملاصدرا پرداخته و بعد از اشکال بر اقوال مشائین و اشراقیون، به اثبات برهانی نظریه‌ی تشکیک در مظاهر که مختار عرفا و صدرالماتلین است، پرداخته است. (فصل دهم) فصول دهگانه‌ی آخر کتاب در بیان مباحث الهیات عقلانی بوده و سخن از حقیقت وجود حق تعالی، مظاهر متجلی از حق و مراتب وجودی امکانات به میان آمده و بر مبنای اصالت وجود، به اثبات وحدت وجود رسیده است. طرح اشکالات اشراقیون به اصالت وجود و دفع آنها به همراه اثبات مبدأ وجود به طریقه‌ی حکمای الهی و مباحث مربوط به صفات حق تعالی و اقسام مختلف آن (جمالیه و جلالیه و ...) پایان بخش کتاب حاضر هستند.

هستی از نظر فلسفه و عرفان، اولین بار حدود ۳۵ سال پیش چاپ شده و در سال ۱۳۶۰ شمسی تجدید چاپ شده بود. در چاپ حاضر (سوم) علاوه بر ویرایش جدید کتاب، به استخراج منابع و مآخذ پرداخته شده و با شکل تازه‌ای منتشر شده است.

دوم تحت عنوان «تبارشناسی انسان مدرن: تحلیل تعبیری قدرت، حقیقت و پیکر انسان» در شش قسمت نظریه‌ی فوکو درباره حقیقت و چگونگی موضوع شناسا شدن پیکر جسمانی انسان و تأمل فوکو در رابطه با قدرت، بیان شده است. از مزایای مهم این کتاب، موخره‌ی فوکو درباره‌ی سوژه و قدرت است که بر اصالت متن حاضر افزوده و به همراه ترجمه‌ی زیبا و مقدمه‌ی روشنگر مترجم دانشمند و خوش سلیقه‌گی ناشر، کتابی در شأن اندیشه‌ی معاصر فراهم آورده است. لازم به یادآوری است که ترجمه‌ی عربی این کتاب نیز با مختصات ذیل به چاپ رسیده است:

- میشل فوکو مسیره فلسفیه، مراجعه و شروحات: مطاع صفدی، ترجمه جورج آبی صالح، انتاج و منشورات مرکز الانماء القومی، بیروت.

علی اصغر حق‌دار

پانوش:

۱ - واژگان و چیزها: باستانشناسی علوم انسانی

متعددی در دو دهه‌ی گذشته انتشار یافته است. در میان محققان و اهل علم کشورمان اندیشه‌های فوکو کمتر مورد بحث واقع شده و به غیر گزیده تألیفاتی که بخشی از متن را به فوکو اختصاص داده‌اند، یک تک نگاری در حد مقاله بلند ترجمه شده است. (میشل فوکو، اریک برنز، ترجمه بابک احمدی، تهران، انتشارات کهکشان، ۱۳۷۳ ش) با این حال ترجمه‌ی یکی از مهمترین تک‌نگاری‌ها که بیانگر افکار فوکو بوده و به دست دو تن از فیلسوفان اهل فن نگاشته شده است، اگرچه تا حدودی اطلاعات محققان وطنی را تأمین می‌کند، ولی تا زمانی که آثار فوکو به دست مترجمان صاحب‌نظر ترجمه نشود، خلاء اصلی پر نخواهد شد.

نویسندگان کتاب حاضر با استفاده از روش تحلیلات تعبیری (که خود به جمع باستانشناسی و تبارشناسی فوکو داده‌اند) به بررسی آثار و تألیفات فوکو از اولین نوشته وی یعنی دیوانگی و تمدن (۱۹۶۱) تا تاریخ جنسیت، جلد سوم (۱۹۸۰) پرداخته و تک تک آرای وی را در زمینه‌های تاریخی و معرفتی به مذاقه نهاده‌اند.

دریغوس و رابینو کتاب خود را در دو بخش کلی تنظیم نموده و هر بخشی را به دو مسأله اساسی (دانش - قدرت) اختصاص داده‌اند؛ بخش اول با عنوان «توهم گفتمان خود سامان» در چهار قسمت به شیوه‌ی فوکو در باستانشناسی دیوانگی و علوم انسانی پرداخته و بخش

باستانشناسی دانش با تاریخ اندیشه که تابع یک طرح خطی یا یک قانون واحد بوده و حول محور تاریخ کلی دور می‌زند، چهار تفاوت مهم دارد و همانطور که گذشت به نحوه شکل‌گیری گفتمان توجه داشته و نظام معرفتی یک دوره خاص در تمام رویه‌های گفتمانی را در سطوح و مراحل خود، مورد توجه قرار می‌دهد.

میشل فوکو در مقاطع مختلف عمر برای عینیت بخشیدن به نظریه معرفت شناسانه خود، به توصیف سه نظام معرفتی سه عصر تاریخی رنسانس، کلاسیک و مدرن پرداخته است و یکی از مهمترین آثارش^۱ را در خدمت تبیین تحولات و گسست‌های معرفتی قرار می‌دهد.

فوکو با طرح گسست‌های معرفتی و مرگ انسان در دوره‌ی جدید، به خلاء ناشی از مرگ انسان (که به دنبال مرگ خداوند و ظهور آیز انسان نیچه عرضه نموده است) در تفکر امروزین اشاره نموده و تلقی متفکران جدید از انسان را به عنوان موضوع شناسایی (Object) و قاعل شناسایی (Subject) محصول یک تصادف تاریخی دانسته و عمر آن را در شرف اتمام اعلام می‌کند.

کاوش در تاریخ جنون، جنسیت و تأمل در رابطه‌ی دانش - قدرت که از فوکو فیلسوفی پوچ انگار و بیرون از مرزبندی‌های رسمی به بار آوردند، توجه دانشمندان علوم انسانی و فلاسفه‌ی غربی را به خود مشغول داشته و حول اندیشه‌ها و افکار فوکو تک‌نگاری‌ها و مقالات

بدیهی است هزاران «آیا»ی دیگر نیز وجود دارد که در صورت عدم برخورد صحیح و نظام‌مند، زمینه ساز برخوردهای سلیقه‌ای می‌شود و آنچه در اینجا قربانی می‌گردد، همان است که باید خواننده را به شناسایی روح زمانه خود ببرد. در نتیجه، قربانی اصلی، خوانندگاند که از یکی از ابزارهای مؤثر شناخت، محروم می‌مانند.

۳. همان، غزل ۱۱۳، بیت ۱۱

■ آقای احمد مسجد جامعی قائم مقام وزیر فرهنگ و ارشاد اسلامی در مراسم افتتاحیه شرکت سهامی پخش و توسعه کتاب ایران پکا، در آستانه عید غدیرخیم، این حرکت را که نشانگر اهتمام جمعی ناشران کشور است به فال نیک گرفته و آنرا طلیعه سازمان نوین کتاب و نشر کتاب و نشر کشور دانستند.

مراسم افتتاحیه نخستین نمایشگاه پکا در تهران روز چهارشنبه ۷۷/۱/۲۶ با حضور مقامات وزارت فرهنگ و ارشاد اسلامی و جمع کثیری از شخصیت‌های فرهنگی هنری کشور، ناشران و نویسندگان در محل دفتر مرکزی پکا تشکیل شد.

شرکت سهامی پکا را جمع بزرگی از ناشران ایران با هدف توسعه کتاب و کتابخوانی، پخش سراسری کتاب ایران، اطلاع‌رسانی بین‌المللی کتاب و دسترس پذیر کردن کتاب برای همه تشکیل داده‌اند.

این ناشران در گام اول بزرگترین نمایشگاه و فروشگاه دائمی کتاب ایران را در تهران خیابان انقلاب بین فلسطین و وصال شیرازی تأسیس کرده‌اند که از روز عیدغدیر خیم برای بازدید دوستداران کتاب گشایش یافته است. نمایشگاه دارای غرفه‌های جنبی برای نابینایان، خدمات ویژه کتاب و اطلاع‌رسانی است.

به هر حال اهمیت این تصحیح در نگاه نوبه سعدی است و این که مصححان محترم به عمق لطایف معنوی کلام سعدی توجه کرده‌اند و برای خواننده غزلیهای

موضوع	املاک	املاک کپاسی نچہ	املاک کپاسی ٹاٹل	املاک کپاسی چاں پھروستان	املاک کپاسی چاں لہران	املاک کپاسی چاں اول	املاک کپاسی لجند چاں	لہران کل	لہران متوسط	سندھ کل متوسط	متوسط
امیات	۱۱۶۹	۲۷۷	۸۹۲	۱۰۸	۱۰۶۱	۶۸۵	۶۸۴	۴۴۲۰۰	۲۸۱۷	۱۲۸۴۹۷۸	۲۸۸
زبان	۶۷۴	۳۴	۶۴۰	۵۷	۶۱۷	۳۵۱	۳۲۳	۲۶۰۲۹۰۰	۵۲۴۶	۸۶۷۸۲۸	۲۶۱
فلسفہ	۳۰۰	۱۷۰	۱۳۰	۳۶	۲۶۴	۱۶۴	۱۲۶	۱۱۰۰۹۰۰	۳۶۷۰	۲۶۷۷۸۶	۲۴۳

نقد هنوز جایگاه خاص خودش را پیدا نکرده

○ لطفاً، درباره کتابهایی که در دست تحریر و یا نشر دارید، برای ما بنویسید.

● یکی، مجموعه مقالات دکتر ماهیار نوابی است که برای نمایشگاه کتاب سال ۱۳۷۷ از چاپ خارج خواهد شد. دیگری، دیوان وصال شیرازی می باشد که کارهای مقدماتی چاپ آن انجام شده و در حال چاپ است. ممکن است این کتاب دو یا سه ماه بعد از مقالات دکتر نوابی از مرحله چاپ خارج شود.

از دیگر کتابهایی که احتمالاً با دیوان وصال شیرازی بیرون خواهد آمد، کتاب «هزاره اول» یا «غنایم وطن» است. این کتاب، یک مثنوی چاپ نشده از خلیل الله خلیلی، شاعر بزرگ افغانی می باشد، که به مناسبت دهمین سال درگذشت این شاعر توانا و شاعر ملی افغانستان، بزودی منتشر خواهد شد.

از کتابهای دیگری که در دست چاپ است، «تذکره شاعیه» است. شاعر الملک شیرازی، که از محققان بزرگ فارس بود در این تذکره، به شعرای همزمان خویش پرداخته است.

این کتاب، در حدود هفتصد صفحه می باشد، و نزدیک به یقین، این هم در سال ۱۳۷۷ از چاپ خارج می شود.

اما یک کتاب بزرگ، که در دست تحریر داریم و مراحل حروفچینی را طی می کند و آخرین بازبینی ها بر آن انجام شده، «فرهنگ لغات و ترکیبات ائیمولوژیک شاهنامه فردوسی» است. این کار اولین بار است که انجام می شود و به آن، «ائیمولوژی واژگان» می گویند.

کتاب دیگری که در دست کار دارم و هنوز به مرحله حروفچینی نرسیده است، گلشن وصال است. تصحیح و تکمیل این کتاب، تمام شده و انشاءالله، سال ۱۳۷۷ امیدوارم که به چاپ برسد.

○ شما جایگاه نقد و بررسی را چگونه می بینید؟

● باید بیش از اینها باشد. آن نقد و بررسی هایی که سابقاً در مجله «راهنمای کتاب» و بعد مجله «آینده» داشتیم، متأسفانه در این زمان نداریم. البته در مجله «نشر دانش» باز تحقیقاتی در مورد نقد و بررسی، انجام می شد. اما، «کتاب ماه» باید خودش را بر بررسی، سنجش، معرفی و نقد کتابها بوسیله صاحب نظران متمرکز کند. این می تواند، برای طبقه تحصیل کرده بسیار راهگشا و ارزشمند باشد.

○ شما جایگاه اطلاع رسانی را در پیشبرد اهداف

فرهنگی و چاپ و نشر چگونه ارزیابی می کنید؟

● اطلاع رسانی، یکی از کارهای مهم، در امر چاپ و نشر کتاب است. متأسفانه، در ایران آنچنان فعالیتی که

گفت و گو با دکتر محمود طاووسی استاد فرهنگ و زبان های باستانی دانشگاه شیراز

باید به صاحب نظران بیشتر توجه

شود، و از آنها خواست،

تا بعضی کتابها را که از اهمیت

اجتماعی خاصی برخوردار هستند،

مورد بررسی و سنجش

قرار دهند

در این زمینه باید داشته باشیم، نداریم. گاهی یک کار، بوسیله دو نفر انجام می شود و با مختصر فاصله زمانی، هر دو کار چاپ می شوند.

اگر ما وسیله ای داشتیم که محققان، پژوهشگران، نویسندگان و مترجمان، از طریق آن می دانستند که فلان کار انجام شده، دوباره بر روی آن، کار نمی کردند. باید از این دوباره کاریها کاست و هرچه زودتر، در این زمینه، چاره ای اندیشید.

همین کاری که شما الان دارید انجام می دهید، و از من درباره تحریر و نشر کتابهایم می پرسید، خودش شیوه ای است.

به نظر من بهتر است، یک مرکز اطلاع رسانی دایر شود در این زمینه که کارهای انجام شده و در حال انجام را ثبت کند، تا با مراجعه محققان و نویسندگان به آن مرکز، از دوباره کاری آنها، ممانعت به عمل آید.

○ وضعیت اطلاع رسانی در استان فارس را چگونه می بینید؟

● اطلاع رسانی در فارس بسیار ضعیف است و به آن صورت چیز قابل توجهی وجود ندارد و ما هم از طریق تماس با دوستان می فهمیم که چه کسی، چه کاری می کند و یا چه تحقیقی انجام می دهد. و همان نظری که گفتم، نه تنها در فارس، بلکه باید در کل کشور انجام شود.

البته، الان در دانشگاهها تقریباً یک چنین روشی را معمول کرده اند که مثلاً: فلان استاد و محقق دارد بر روی فلان موضوع یا ترجمه کار می کند. باز هم این مسأله، در همه دانشگاهها، مرسوم نیست. و این امر باید جایگاه خاص خودش را، در جامعه علمی کشورمان پیدا کند.

من خوشحال هستم که کتاب ماه، به این امر مهم توجه کرده است و اهل علم، محققان و پژوهشگران را در جریان آخرین کارهایی که در حال تحریر یا چاپ می باشد، قرار می دهد.

○ نظر شما راجع به نقد ادبی معاصر چیست؟

● هنوز جایگاه خاص خودش را پیدا نکرده است. ما فقط شاهد کارهایی از محمد حقوقی، در زمینه شعر معاصر و نثر معاصر هستیم. در صورتیکه، صاحب نظران بیشتری داریم. باید به صاحب نظران بیشتر توجه شود و از آنها خواست، تا بعضی کتابها را که از اهمیت اجتماعی خاصی برخوردار هستند، مورد بررسی و سنجش قرار دهند و به نشر آن کتابها، مبادرت ورزند تا کتابها را، در اختیار کسانی که در این راه قدم گذاشته اند، بگذارند. این کارها، جهت روشن تر شدن راه آنها در آینده، و پیشرفتهای علمی آنهاست.

پیرامون اصول نقد ادبی

طی نشست‌هایی که با جناب آقای دکتر سعید حمیدیان داشتیم با ایشان به بحث درباره کتاب «نقد ادبی» ریچاردز پرداخته‌ایم:

■ آقای دکتر! یک محور مهمی را که ما در این نشریه کتاب ماه دنبال می‌کنیم مسئله نقد از نظر تئوری و عملی است؛ یعنی هم می‌پردازیم به اصول نقد از نظر تئوری و هم این که کتاب‌هایی که منتشر می‌شود کاستی‌ها و برتری‌های آن‌ها را سعی داریم که نشان دهیم حضرت عالی جدیداً کتابی ترجمه کردید به نام اصول نقد ادبی از ریچاردز. ریچاردز هم از نظر من نظریه مهمی در بین نظریه پردازان نقد در جهان دارد و آثار او یکی از منابع مهم در این شاخه بشمار می‌رود. ما در زمینه نقد هم انواع و شیوه‌های مختلف نقد داریم که نقد ساختاری و نقد اصول‌شناسی، نقد تاریخی و نقد روانشناسی است. ریچاردز بیشتر به نقد روانشناسی می‌پردازد. من می‌خواستم سوال کنم که اولاً چطور شد که شما کتاب ریچاردز را برای ترجمه انتخاب کردید و راجع به اهمیت خود کتاب توضیح بفرمائید؟

□ عرض شود که در مورد بخش اول سوال جنابعالی، و انگیزه خودم در مورد ترجمه کتاب، اولاً عرض کنم که پیشنهاد ترجمه کتاب از طرف مسئولان مؤسسه انتشارات و آموزش انقلاب اسلامی مطرح شد و در حقیقت ترجمه این کتاب را به بنده قبول‌اندند. بعد می‌توانم بگویم که البته (انگیزه شخصی طبعاً وجود داشت) یعنی، پس از قبول انجام کار ترجمه، انگیزه بنده برای پذیرش این کار همان چیزی بود که حضرت عالی به خوبی بیان فرمودید، یعنی کمبود حتی فقدان کار در زمینه شاخه ویزهای از نقد ادبی که همان شاخه نقد از دیدگاه روانشناختی باشد انگیزه اصلی بنده در این کار بود. به این معنا که هموطنان ما یعنی اهل مقولات زبان و ادب همچنان که فرمودید نقد ادبی از بعضی دیدگاه‌های دیگر از جمله نقد ناب یا نقد زیباشناختی همین طور نقد ساختاری و اسطوره‌شناختی و همین طور نقد تاریخی و امثال این‌ها را می‌شناختم و در این زمینه باید به دو دیدگاه دیگر نقد که در فضای فرهنگی ما شناخته تر هستند اشاره کنیم و آن نقد اخلاقی و دیگر نقد جامعه‌شناختی است. نظر به وضعیت خاص ما، و همین طور وجود برخی گرایش‌های سیاسی در قرن حاضر در کشور ما، هموطنان ما با این دو دیدگاه آشنایی کافی دارند؛ یعنی دیدگاه اخلاقی و دیدگاه جامعه‌شناختی، اما در زمینه دیدگاه روانشناختی غیر از این کتاب تاکنون هیچ اثری به فارسی در نیامده است. و بنده شایق بودم که هموطنان ما دقیقاً با این نقد و چگونگی روش‌های آن آشنا بشوند در این مورد باید اشاره بکنم که ریچاردز علاوه بر تسلط و احاطه کم نظیرش در ادبیات و آثار ادبی، در زمینه روانشناسی در حد بالایی تخصصی واردند، یعنی او در این زمینه که

ذی‌علاقه بوده بسیار کار کرده و این است که با در آمیختن این دو اصول مورد نظر خودش را در نقد عرضه کرده است. این انگیزه اصلی بنده در این مورد بود.

در مورد اهمیت کتاب هم می‌توانیم به اختصار عرض کنیم. اولاً کتاب به عقیده خود ریچاردز که در اوایل کتاب هم بحث کرده است اهمیت اصلی‌اش در این است که ریچاردز کوشیده است که حتی المقدور اصول و ضوابط علمی برای نقد ادبی بدست بدهد و آن آثار مربوط به نقد ادبی که قبل از او وجود داشته و بر پایه علمی نبوده به کلی از قلمرو نقد ادبی خارج کند. در فصل اول این کتاب با یک مروری بر تمام پیشینه نقد ادبی حاصل را عرضه می‌کند و می‌گوید تمام چیزهایی که ما در گذشته داشتیم این‌ها هستند و سرلوحه کار و مطالب اصلی وجهه نظر منتقدان گذشته را بر می‌شمارد و می‌گوید که این‌ها بودند، و ما در می‌یابیم که قبل از ریچاردز (که به حق او را باید یک فرد انقلابی و پایه گذار در زمینه نقد ادبی بخوانیم) نقد ادبی بیشتر در حوزه ذوقیات و داوری‌های شخصی، و حتی می‌توان گفت که پاره‌ای از شرح و بحث‌های انشایی و همین طور ستایشی یا نکوهشی در زمینه نقد بود و نقد ادبی این گسترده‌ای را که در کار ریچاردز پیدا می‌کند در قبل از او نداشته است اهمیت کتاب ریچاردز هم این است، وقتی هم که کتاب به خوانندگان (خوانندگان محیط ریچاردز و خوانندگان انگلیسی) عرضه شد تأثیر بسیار زیادی در آن فضای فرهنگی داشت. البته در کنار ستایش‌های فراوانی که از کار ریچاردز شد پاره‌ای نکوهش‌ها یا طعنه‌ها را هم بر ریچاردز می‌بینیم که البته ریچاردز بعداً کوشید که به آن‌ها پاسخ بدهد. در هر حال این سخنی کوتاه درباره شأن کار ریچاردز است.

■ آقای دکتر! این کتاب را که من مطالعه می‌کردم، احساس می‌کردم که یک مقدار زبان ریچاردز نامفهوم و گنگ است و برای فارسی‌زبانان، آن اصول و مفاهیمی که ریچاردز در نظر دارد سخت منتقل می‌شود، من می‌خواستم این سوال را بکنم که آیا این ویژگی‌های زبان نثر ریچاردز است یا این که شما در ترجمه دچار مشکل بودید و یا این که آشکالات چاپی است که بدین صورت خودش را نشان داده است.

□ عرض شود این مشکلات ناشی از چند علت است. در مورد ترجمه نا قابل بنده، (البته بنده هیچ دعوی ندارم) کوشش خودم را کردم - چه در زمینه برگردان دقیق و سالم عبارات و همین‌طور تا حدود زیادی کاوش و جستجو در زمینه اختیار معادلهای روانشناسی و تعیین اصطلاحات روانشناسی، که ریچاردز بکار می‌برد، یعنی اصطلاحات و عبارت روانشناسی را - بنده از آنجایی که در این زمینه پیاده بودم و دارای اطلاع و تخصصی نیستم، سعی کردم با تحقیق و پرسش از اهل فن معادل‌ها را اختیار کنم. این هم طبعاً یکی از مشکلات کار ریچاردز است. یعنی چگونگی مطلب و تخصص بالایی روانشناسی که طبعاً برای همگان میسر نیست، این است که می‌تواند یکی از مشکلات خوانندگان در درک تمامی مطالب ریچاردز باشد اما در این میانه بنده به اغلاط چاپی نسبتاً فراوانی که در کتاب وجود دارد. اشاره بکنم این کتاب را بنده قبل از سفری که به کشور لهستان برای مدت دو سال و نیم داشتیم تمام کردم و

تقدیم مؤسسه انتشارات فرهنگی کردم و بنده اصرار داشتم که حتماً خودم تصحیح مطبعی را انجام بدهم تا خاطر ام سوده باشد، اما دوستان آنجا، مرا خاطر جمع کردند از این که تصحیح کافی و کامل انجام خواهد شد و نیازی به ارسال نمونه‌های چاپی به آن کشور نیست اما بعداً که کتاب منتشر شد بنده دیدم که متأسفانه در هر صفحه دو و یا سه یا چند غلط وجود دارد. پیداست که بعضی از این غلط‌ها، غلط‌های ساده چاپی نیستند یعنی غلط‌هایی که به راحتی قابل درک هستند و قابل اصلاح هستند. یعنی در این زمینه خطاهایی وجود دارد که می‌تواند عبارات را کاملاً گنگ کند.

■ یعنی حتی باعث نامفهوم شدن ترجمه کرده باشد؟ □ بنده نمی‌گویم همه‌اش، بلکه بخشی از این گنگی ناشی از همین است. البته بنده می‌خواهم یکی دو مثال عرض بکنم. مثلاً: جمله‌ای در صفحه ۱۴ از مقدمه کتاب است (یعنی از پیش گفتار کتاب به این صورت) نقد آن گونه که من می‌فهم عبارت از تلاش برای نیز نهادن میان تجارت و ادزبایی کردن آن‌ها، بعضی از دوستان به من می‌گفتند ما هر چه کوشیدیم این جمله را درک نکردیم. بنده در جواب عرض کردم این تجارب است که به تجارت تبدیل شده، طبعاً چون در این جمله بحث از ارزیابی و امثال این‌ها بوده است این است که بعضی از خوانندگان این را تجارت بخوانند و از آن چیزی سر در نیاورند. خوب، این یکی از مشکلات که مربوط به چاپ است. اما مشکل مهم‌تر چنانکه عرض کردم اولاً در مورد اصطلاحات و مفاهیم روانشناسی است که در حد تخصصی و بالایی علم روانشناسی است و طبعاً برای خواننده غیر متخصص دشوار خواهد بود، اما یک دشواری دیگری را هم بنده حتماً باید اضافه کنم و آن این است که چنان که مستحضر هستید کلاً آثار مربوط به نقد ادبی از لحاظ موضوع و زبان و همین‌طور حالت ایجاز نثری که دارد و اشارات فراوانی که به آثار مختلف دارند طبعاً نثر دشواری دارند، به عبارت دیگر دشواری خصیصه کلی مربوط به آثار نقد ادبی است. برای مثال باید عرض کنم که در کتاب‌های نقد ادبی (و از جمله همین اثر) نویسنده چون در فضای مغرب زمین است و طبعاً غریبان از آثار غربی و پیشینه آن‌ها و مطالب مربوط به آن‌ها اطلاعات بیشتری نسبت به هموطنان ما دارند بدیهی است که نویسنده در موارد متعددی با اشاره، از آثار مختلف می‌گذرد و طبعاً این برای خوانندگان ایرانی که شاید کمتر در جریان آثار و چگونگی آن‌ها و قضاوت در مورد آن‌ها باشند دشواری بیافریند و خوب، این یک علت دیگر دشواری است در همین رابطه باید بگویم که بافت نثر در این گونه آثار چندان یافت ساده‌ای نیست، یعنی زبان انگلیسی در کتاب‌های مربوطه در بالاترین سطح است و طبعاً این‌ها بعضی از دلایل دشوار بودن بعضی از عبارت و مطالب ریچاردز است. البته من در این جا از سهم خود در نگذرم و عرض کردم کمترین دعوی ندارم که در تمام موارد بنده درست عمل کرده‌ام و طبعاً ناشی‌گری‌ها و اشتباهات ترجمه را باید بر این مجموعه اضافه بکنم.

■ به نظر جنابعالی آیا غامض بودن زبان پردازش نقد یا ارائه اصول نقد توسط ریچاردز (این روش شناختی در متن) به

نگرش امروزیان ما به آثار ادبی بسیار متفاوت با گذشتگان است. چنانکه امروزه، هر گونه اجمال و ابهام و کلی گویی در نقد و داوری آثار ادبی و به طور کلی محدودیت فضای نقد مورد پسند نیست.

می توان بر پایه این اطلاعات و نگرش های جدید در آینده به نقدی بسیار شکفته و اصولی تر از این دست پیدا کنیم.

البته باید عرض کنم که نوعی نقد در جامعه ما که بیشتر به ستایش یا نکوهش جنبه های مختلف اثر ادبی می پردازد فقط یکی از شاخه ها و همینطور اهداف نقد - به مفهوم گسترده آن - است. مثلاً بنده آرزو می کنم که شاخه هایی مثل نقد تفسیری که به بحث درباره شناساندن کل اثر و همینطور سنجش آثار ادبی می پردازد در کشور ما جای آن نقد پیش گفته را بگیرد.

■ لطفاً قدری هم در خصوص کارهایی که در دست انشاء دارید بفرمایید؟

□ در مورد کارهایی که در دست دارم به اختصار باید بگویم که در حال حاضر مشغول ادامه همان زمینه سابق، یعنی ویرایش و بازبینی آثار ادبی مهم دیگر مثل اشعار مولانا - هم مثنوی و هم دیوان شمس - کلیات سعدی و امثال این ها هستم. همینطور به پژوهش های گذشته خود در جهت نگارش کتاب ها و مقالاتی در توضیح و نقد آثار گذشته به خصوص از جنبه تحلیلی هستم و امیدوارم فرصت این را پیدا کنم که در زمینه اشعار سعدی و حافظ و برخی از بزرگان دیگر کارهای ناقابل خود را تقدیم ادب دوستان بکنم. □

بروم که نقد ادبی کلا در جامعه ما یک شاخه جدید است. به این معنا با وجود آنکه یکی از غنی ترین و گرانمایه ترین پیشینه های ادبی جهان را در اختیار داریم یعنی یکی از ارزشمندترین گنجینه های ادبی را در زمینه های گوناگون و اشکال گوناگون در اختیار داریم متأسفانه پیشینه چندان در نقد از دیدگاه های امروزی و با ضوابط امروز پسند - در گذشته - نداشتیم. البته در اینجا برای این که شبهه ایجاد نشود باید عرض کنم که گذشتگان ما در حقیقت منتقدان خوبی هم بودند، دلیل بنده این است که اگر شاعران و نویسندگان گذشته ما منتقد یعنی داوری کننده درباره منتقد اگر گذشتگان، منتقد ادبی یعنی داوری کننده درباره چگونگی آثار نمی بودند، آنهمه پیشرفت و تغییرات در اسلوب ها و سبک ها و بیان های گوناگون و همینطور نوگرایی در زمینه موضوعات و اشکال ادبی امکان نداشت. اما سخن در آن است که گذشتگان ما کمتر اثر و ردایی از آراء و نظریات خودشان در زمینه نقد ادبی - چه از نظر اصول نظری و چه از لحاظ معیارهای عملی نقد - برای ما باقی گذاشته اند. بنده اشاره می کنم که در این زمینه کتابی به نام «قدما و نقد ادبی» از محمود کیانوش شاعر و نویسنده وجود دارد که به خوبی چگونگی نقد گذشته و گل دستاوردهای گذشتگان در مورد نقد را بیان کرده است و بی تردید مأخذ قابل توجهی در این مورد است. این کتاب نشان می دهد که نقد ادبی در میان گذشتگان ما بیشتر عبارت بود از یک نقد ساختاری - آنهم به معنای محدود - یعنی بیشتر در زمینه های لفظی، همین طور معانی و بیان و بدیع، از این مقدار گذشته می توان استنباط کرد که اغلب اصطلاحات نقد ادبی گذشته هم فاقد دقت و صراحت کافی بوده است، یعنی بسیاری از این مصطلحات دارای معانی مبهم و کلی هستند. اما در قرن حاضر ما به دنبال آشنایی با ادب مغرب زمین و آفاق فرهنگی و هنری مغرب زمین، با آثاری کاملاً متفاوت در زمینه ادبی و همینطور کتابها و مقالاتی در باب نقد ادبی غرب آشنا شده ایم و به طور کلی می توان گفت که نگرش امروزیان ما به آثار ادبی بسیار متفاوت با گذشتگان است. چنانکه امروزه، هر گونه اجمال و ابهام و کلی گویی در نقد و داوری آثار ادبی و به طور کلی محدودیت فضای نقد که بدان اشاره کردیم مورد پسند هموطنان نیست. در همین رابطه بنده باید مطلب مهمی را عرض کنم و آن این که عددی از پژوهندگان و اساتید ادبی معاصر نقد ادبی جدید را در فضای کشور، ضعیف و بیمار گونه خوانده اند. بنده با وجود اقرار به پاره ای ضعف ها و ندانم کاری در این زمینه اعتقاد چندان به این قضاوت ندارم و معتقدم که نقد امروزیان ایران علیرغم جوانسالی، گام های بسیار مهمی به جلو برداشته است، اگرچه هنوز آن بلوغ کامل یا دست کم کافی را نیافته است. برای مثال باید عرض کنم که امروزه بسیاری از ضوابط و کلا روش های نقد به مفهوم جهانی و همین طور مصطلحات و مفاهیم نقد جدید به برکت کار و تلاش برخی از نویسندگان و مترجمان (که متأسفانه در این مجال اندک، نمی توانیم به اسامی عزیزان و چگونگی کارشان بپردازیم) برای هموطنان ادب دوست ما، شناخته شده است. بدین صورت که

نقد ریچاردز بر نمی گردد؟

□ سوال خوبی است. بنده تصور می کنم که همین مسئله که ریچاردز و روش او در نقد ادبی برای قاطبه خوانندگان عزیز ایرانی کمتر شناخته شده است علت دیگری برای دشواری درک مطالب است. البته بنده به اشاره عرض کردم که تخصص بالای روانشناسی که در این کتاب بکار رفته یکی از مشکلات است و همین طور ساختار و بافت زبان و امثال این ها. اما آنچنان که جنابعالی فرمودید همین مسئله یعنی دشواری شناخت روش و تازه بودن روش ریچاردز هم شاید یکی از مشکلات عمده در درک مطالب او باشد، اما تصور می کنم که خوانندگان گرمی به موازات آشنایی بیشتر با چگونگی کار او مشکلات کمتری خواهند داشت. البته ضمن این که امیدوارم که آثار دیگری هم در همین زمینه، یعنی نقد در آثار روانشناسی به زبان فارسی برگردانده شود تا هموطنان ما اطلاع بیشتری از این زمینه پیدا کنند تا در جریان کار قرار بگیرند.

■ آقای دکتر یکی از کارهای مهم ریچاردز کتابی است به نام "meaning of the meaning" (معنی معنی). خواستم به پرسه که شما خودتان قصد ندارید این کتاب را ترجمه کنید؟ درباره این کتاب و آثار دیگر ریچاردز به طور کوتاه توضیحاتی بفرمایید.

□ عرض شود ریچاردز چنان که در مقدمه مترجم (یعنی بنده) در کتاب آمده آثار متعددی دارد. یکی از مهمترین آثارش همان معنی در معنی یا meaning of the meaning است که جنابعالی اشاره فرمودید و همین طور کتاب های دیگری به نام مبانی زیباشناسی نقد علمی و آثار دیگر وجود دارد. من امیدوارم که این کتابها به مرور زمان ترجمه و به خوانندگان عرضه شود. اما در مورد خود بنده طبیعی است که آرزو بسیار است، یعنی من قلباً شائق هستم که کتاب های دیگری از جمله همین کتاب معنی را به فارسی ترجمه بکنم، اما پیداست که ای پسا آرزو که خاک شده است یعنی می دانم که بسیاری از این آرزوها و اهداف را جامعه عمل نخواهم پوشاند، با این دشواری های زندگی و همین طور با گذشت سن طبعاً دشواری کار برای بنده بیشتر می شود و همین طور که عرض کردم آرزومند آن هستم که مترجمان دیگری که قطعاً از من صلاحیت بیشتری دارند به این کار اقدام کنند.

■ به نظر من جایگاه نقد هنوز در ایران مشخص و واضح بررسی و تحلیل نشده است. جایگاه نقد به نظر من، یک نوع حلقه ارتباطی بین نویسنده و هنرمند با مخاطبش است و شاید بگویم دقیق ترین و ساده ترین میانجی بین این ها است. به نظر شما چکار باید کرد که نقد جایگاه خودش را پیدا کند و این که شما در پاسخهای قبلی تان هم اشاره فرمودید بیشتر نقدهای ما بیشتر یا ستایشی است یا نکوهشی، این نقد اعتدالی را به چه گونه باید رواج داد تا با آن اعتبار لازم را پیدا بکند و آثار خوب بررسی و تحلیل بشوند و غث و سمین ها شناخته بشود؟

□ متشکرم. سوال خوبی است، اما به همین نسبت پاسخ دادن به آن هم دشوار است و هم وقت زیادی را می طلبد. اما بنده باز به اختصار عرض کنم یا به حاشیه

نقد کتاب «خاطره‌های پراکنده»
اثر گلی ترقی، چاپ دوم

هبوط، این بار از باغِ سبزِ گذشته

سن که از چهل - پنجاه گذشت آدمی مُدام در فکر و هوای گذشته است، بخصوص اگر این چهل - پنجاه سال را هم در شهر و دیار خود بوده و حالا به هر دلیل ساکن یک کشور غریبه است. این درد زمانی بیشتر می‌شود که آدمی در آن وقتها روز و روزگاری هم داشته است. چنین آدمی از امروزش با آه و ناله و از دیروزش با دریغ می‌گوید و این فضایی است که از ورق به ورق کتاب خاطره‌های پراکنده محسوس است.

از گلی ترقی پیشترها من هم چه گوارا هستم در ۱۳۴۸ و خواب زمستانی در ۱۳۵۲ منتشر شده بود و حالا سومین کتاب وی پس از نزدیک به بیست سال که از انتشار دومین کتابش می‌گذرد با نام خاطره‌های پراکنده منتشر شده است. این کتاب مجموعه‌ای از هفت اثر کوتاه و بخشی از یک رمان می‌باشد.

«اتوبوس سمیران» نخستین اثر مجموعه است که به علاقه دوچانه یک دختر بچه ده ساله و یک راننده شرکت واحد می‌پردازد. این دختر بچه گاهی برای رفتن به مدرسه سوار اتوبوس این راننده می‌شود و برخورد این دوازدهمین جاست.

«دوست کوچک» دومین اثر مجموعه است که به دوستی عاشقانه و پر حسادت دختر بچه‌ای دوازده ساله به همکلاسی‌اش می‌پردازد.

«خانه مادر بزرگ» سومین اثر است و درباره جشن عروسی دختردایی است که در خانه مادر بزرگ بیاست و طی آن یکی از دایی‌ها که همیشه در اتاقی دور از همه زندگی می‌کرده آرام و بی سر و صدا در اتاق خودش می‌میرد.

در چهارمین اثر به نام «پدر» راوی به بازگویی خاطره‌هایش از پدرش و معلم انگلیسی خانواده مستر غزنی هندی می‌پردازد.

در متن کتاب این چهار اثر کوتاه زیر عنوان «خاطره‌های پراکنده» آمده که نام کتاب هم از آن وام گرفته شده است. گلی ترقی در مصاحبه‌ای درباره علل نگارش این چهار اثر می‌گوید: «دوری از ایران و دلتنگی برای گذشته باعث شد که دست به نوشتن خاطره‌های کودکیم بزنم.» (نشریه آدینه، سال ۷۲، ویژه نامه گفت و گو). احتمالاً عنوان «خاطره‌های پراکنده» که برای این چهار اثر انتخاب شده است از همین جاست. اما نکته مهم اینکه این خاطرات علیرغم زیبایی‌هایی که دارد، گاه با سهل انگاری نوشته شده است. دقت کنید که دختر خانه و عزیز دردانه پدر چطور از یک چشمی شدن پدر می‌گوید: «با آمدن بهار نفسی تازه می‌کشیم. به باغ کرج می‌رویم و آنقدر از گیلان‌های کال و گوجه‌های نارس باغ می‌خوریم که دسته جمعی به حال مرگ می‌افتیم. هنوز خستگی از تنمان در نرفته که بیماری از نو به پدر حمله می‌کند و این بار به چشمهای او می‌تازد، دوباره اغتشاش و تشویق، دوباره ترس‌ها و کلمه‌های جویده روی لب‌های مضطرب، دوباره نگاه‌های مشکوک و پرسش‌های بی‌جواب و انتظار، ثانیه‌های طولانی، بطلی، میخکوب و فکرهای طولیل پراکنده، رفته تا انتهای تخیل، تا دلهره‌انگیزترین ورطه‌های سیاه تصور

و ناامیدی مطلق، و باز معجزه‌های نامنتظره؛ بازگشت پدر به خانه و این بار با یک چشم، چشمی نافذ و هشیار، بیناتر از صد چشم شکاک محتاط ترسان» (ص ۱۰۶). این دیگر حتی خاطره هم نیست. آیا باورکردنی است که یک چشم پدر را بعد از یک بیماری طولانی از کاسه‌اش درآورند و تمام خاطرات دختر نازکرده‌اش از این واقعه همین چند سطر باشد. اینکه بیماری چه بوده؟ کی از آن باخبر شدند؟ چه مدت دوا و درمان می‌کردند؟ عکس‌العمل‌های مادر چه بوده؟ آیا نمی‌شد برای معالجه به خارج رفت؟ کدام چشم بوده؟ تا چه زمانی موضوع بیماری را از بچه‌ها پنهان می‌کردند؟ اولین برخورد دختر خانه با پدر یک چشم کی و کجا و چطور بوده است؟ آیا شده بود دختر یک چشم خود را ببندد تا ببیند پدر چطور می‌بیند؟ ... آیا نمی‌شد درباره اینها و دهها سؤال دیگر از این دست خاطره نوشت.

گلی ترقی صفت خاطرات خود را «پراکنده» ذکر می‌کند. این در نظر دلیلی بود که وی اساساً تلاش و دقت زیادی در تدوین و پرداخت خاطراتش نداشته است. دوباره هم که مصاحبه گلی ترقی را با یکی از مجله‌های ادبی خواندم، در این عقیده مصر تر شدم. وی در آنجا پس از اینکه علت نوشتن خاطراتش را «دوری از ایران و دلتنگی برای گذشته» ذکر می‌کند ادامه می‌دهد که خاطره‌هایم را «برای خودم و به صورت ژورنال خصوصی» نوشتم.

نکته دیگر اینکه اساساً خاطره در مورد کسانی یا جریاناتی است که آدمی از آنها شناختی قبلی دارد. برای همین است که خاطرات اسدالله علم و ایرج اسکندری و فلان خواننده مشهور را همه می‌خوانند و خاطرات همچو منی، اگر هم نوشته شود خواننده ندارد. در واقع خاطرات آدم‌های بی‌شهره یا باید درباره آدم‌های مشهور باشد یا باید با خاطره‌های انتخاب شده و متمرکز و مکمل به کنکاشی دقیق در وجود افراد دور و بری بپردازد و این کار را گلی ترقی با پرداختن هنری از صدها خاطره در دومین اثر مجموعه یعنی «دوست کوچک» انجام داده است. در خود اثر هم به کثرت خاطرات در مورد موضوع اثر اشاره‌ای رفته است: «یادش مضطربم می‌کند. می‌خواهم فراموش کنم اما خاطره‌ها هجوم می‌آورند. قلبم می‌زند، دریای جنوب و بچه‌ها از یادم می‌روند. صدها تصویر پراکنده ... مثل گردبادی آشفته، توی سرم می‌چرخند» (ص ۳۳).

راوی «دوست کوچک» زنی چهل - پنجاه ساله و بیوه است که بچه‌هایش را برای تفریح به کنار دریای مدیترانه آورده و در همان جاست که با رقیب سال‌های مدرسه خود برخورد می‌کند اما دیگر این رقیب با طراوت و زیبا نیست، همان چیزی است که راوی در دوازده - سیزده سالگی از خدا می‌خواسته است: زشت و پیر و افسرده ... اینجا است که صدها تصویر در غبن و تأسف هجوم می‌آورد.

از مجموعه این چهار اثر که بگذریم اثر بعدی «خدمتکار» نام دارد و حکایت خدمتکاری به نام زینب است که در خانه تازه، بیشتر از چند روزی نتوانست

مشغول به کار باشد ... ابتدای جنگ بود. خانم میخواست به خارج برود، اما مادر پیرش بی سرپرست می ماند. مجبور بود آدمی مناسب را برای نگهداری او بیابد. موضوع را با محمد آقای نجار در میان می گذارد و زینب به عنوان خدمتکار وارد خانه می شود. زینب که در ابتدا فهمیده و نجیب به نظر می رسید در همان دو سه روز اول نشان می دهد که آنقدر هم نجیب و فهمیده نیست ...

زاویه دید این اثر نیز مانند چهار اثر قبلی که به تبع خاطره بودن یا زاویه دید اول شخص نوشته شده اند، اول شخص است. غالب شخصیت ها نیز در داستان های قبلی آمده اند و نکته مهم اینکه خود اثر بافتی خاطره گونه دارد و این از همان صفحه اول مشهود است: «با رفتن حسن آقا آشپز پیر و ننه کرجی و فرار شاه و مهاجرت ناگهانی دانی ها به اقصای جهان و مصادره خانه همسایه و شهادت اتفاقی شمس الملوك خانم در خیابان پامنار دری برای همیشه بسته شد» (ص ۱۱۴). در سرتاسر این «داستان» معلوم نیست که مثلاً شمس الملوك کیست و به چه شکلی اتفاقی شهید شده است، مثل اینکه راوی دارد یا خویشی نزدیک که از این شخصیتها و وقایع اطلاعات قبلی دارد، دردل می کند.

در اثر بعدی یعنی «مادام گرگه» هم وضع به همین منوال است. داستان زندگی مادری با دو فرزندش در آپارتمانی در پاریس است اما خبری از پدر خانواده نیست و هیچ توضیحی هم در مورد وی داده نمی شود، درست مثل خاطره که در آن احتیاجی به گفتن بسیاری از نکات نیست، چرا که به هر حال خواننده یا شنونده شناخت قبلی از شخصیتها و گذشته شان دارد.

«مادام گرگه» نامی است که بچه ها به زنی فرانسوی داده اند که در آپارتمان زیرین زندگی می کند. او از ساکنین ایرانی طبقه بالا می خواهد که کوچکترین سروصدائی نداشته باشند. اما این ظاهر قضیه است، چرا که وقتی هم بچه ها در خوابند اعتراض می کند که چقدر سروصدا دارید.

این اثر که نام زیبایی هم دارد جلوه های کمتر گفته ای از زندگی هموطنان در خارج از کشور را نشان می دهد: «آپارتمان محدود و کوچک ما ... در طبقه پنجم ساختمانی است که رو به کلیسا دارد، و شکر خدا، در حیاط کلیسا تعدادی درخت کاشته اند و سه - چهار گنجشک و هفت - هشت کبوتر چاق زیر شیروانی آن می پلکند و همه اینها من و بچه ها را به یاد تهران و شمیران و باغ های دربند می اندازد و خوشحالم می کند...» (ص ۱۶۰).

آپارتمان یک ایوان کوچک دومتري دارد که در آن «گلدان شمعدانی و اطلسی چیده ام و غروب ها، اگر هوا اجازه دهد در این یک وجب مکان سبز و در میان گل های بدون بو می نشینم ... خانم طبقه پائین یا به قول بچه ها مادام گرگه یا نشست و برخاست ما در ایوان مخالف است و مخالف خودش را دقیقه به دقیقه اعلام می کند، جیغ می کشد «ساکت» و این فرمان، چنان صریح و قاطع است که صدا در گلویمان می برد»

(ص ۱۶۱) در آپارتمان هم «جرات راه رفتن، خندیدن، حرف زدن نداریم» گاهی وقت ها مادام گرگه «با دسته جارو یا چوبی دراز به طاق اطاقش می زند و یا از پنجره داد می کشد که خفه شوید» (ص ۱۵۹):

«مادام گرگه» در کنار پنج اثر قبلی در کل مجموعه ای را تشکیل می دهد که بافتی خاطره گونه و شخصیت های مشترک و زاویه دیدی اول شخص دارند. خواننده هر شش اثر را با لذت می خواند، اما بی شک مقداری از این لذت به خاطر دلنگانی ای است که برای گذشته دارد. اگرچند درخت روبروی آپارتمان راوی در پاریس او را به یاد تهران می اندازد و خوشحالش می کند، و اگر نویسنده این خاطرات به علت دلنگانی برای گذشته است که دست به قلم می برد، چرا با خواندن آنها از ما رفع دلنگانی نشود. مگر نه این است با همه سلیقه و روحیه های متفاوتی که داریم، در این پیری همه حسرت خور جوانی مان هستیم. از علل دیگر لذت بخشی این خاطرات نثر آنهاست، نثری که برای فهمیدنش احتیاج نیست که دوباره خوانده شود. نثری که در محتوا و فضای نوشته حل شده و یکسره در خدمت مضمون است.

نکته دیگر اینکه وقتی آدمی خاطره می نویسد اشتباهات و بدی های خود و اطرافیان را کوچک می کند، به قدری که اگر رفتار دیگران مبتنی بر همین اشتباهات و بدی ها باشد توجیه ناپذیر می نماید. خوب بود نویسنده خاطره ها توضیح بیشتری در این مورد می داد که چرا وقتی پدر یک پا و چشمش را از دست می دهد همسایه ها همدردی درخوری نمی کنند و دسته گلهای دانی ها کوچکتر می شوند (ص ۱۰۴ تا ۱۰۷) و چرا حسن آقای آشپز یکهو بی هیچ عذر و بهانه ای از خانه ای که چهل و چند سال در آن آشپزی می کرده غیبش می زند (ص ۱۱۴ و ۱۱۵).

حسن آقای آشپز نظرگیرترین شخصیت خاطره های نویسنده است. وقتی او رفت، چهل و چند سال خاطره رفت، مهمانی روزهای جمعه و نذری پزان شب های عید، بوهای کیف آوری که از انبار بالا و کوزه های رب و ترشی بیرون می زد، سروصدای آرامبخش ظرفها و قابلمه ها، مزه جادویی اغذیه های خانگی و امنیتی بهشتی آشپزخانه، همه رفت (ص ۱۱۴).

وقتی رفت همه فکر کردند مریض شده یا بی خبر به سفر رفته و یا در گیرودار انقلاب مرده. به عقل هیچکس نرسید که حسن آقا رفته است (ص ۱۱۵) رفتن او شکست نهایی خانواده بود، اثبات اینکه دیگر خانواده در مقام سابق نیست (ص ۱۱۹) و هنوز به سربازی هم نرفته بود که برای نوکری و آشپزی به این خانه آمد (ص ۱۲۰) دختر خانه را به مدرسه می برد و بر می گرداند (ص ۱۲۳) لباس گرم تنش نیست و ته اتوبوس می نشیند تا گرمش شود و آنقدر خسته است که نشسته خوابش می برد (ص ۱۵) دستهایش هم کوچک اند و دستکش های خانم خانه را دست می کند، دستکش های لنگه به لنگه، یکی چرم غنابی و دیگری

توری سیاه. کفشش کهنه کفش پدر خانه است که چند نمره ای بزرگ است و همیشه تماش خالی است و برف همانجا می بارد (ص ۱۴). پدر می گوید که یک پارچه الاغ است (ص ۱۸) و با هر خطایی جریمه اش می کرد، به طوری که بیشتر وقتها بدهکار بود (ص ۹۲) آه و ناله و تهدید و قهر می کند و بار و بندیش را در کیف دستی می ریزد، اما جایی را ندارد که برود (ص ۹۳) گریه می کند و مادر می گوید که گریه هایش مثل قدقد مرغ بی دلیل است (ص ۱۸) او حتی به پای مصنوعی پدر احترام می گذارد و هر شب که با احتیاط و احترام بازش می کند آهسته می گذاردش پای تخت، انگار که یک پای واقعی است (ص ۱۰۵).

شناخت راوی از حسن آقا بی نظیر است. چهل و چند سال مُدام در همه احوال و هر ساعت از وضع و حال او باخبر بوده و به هرجایی نگاه می کند خاطره ای از او زنده می شود. برای همین است که اگرچه هیچک از بخش های خاطره ها به حسن آقا اختصاص نیافته اما او از خلال شرح خاطره های مربوط به دیگران جان می گیرد و زنده ترین شخصیت خاطره های پراکنده است. خود راوی می گوید: «با رفتن آشپز پیر یک تاریخ از زندگی ما هم رفت» (ص ۱۱۴) ... ای کاش نویسنده یا راوی با شناختی که از حسن آقا دارد تصویر جامع و دقیق تری از وی را عرضه می کرد.

داستان «خانه ای در آسمان» اثر بعدی مجموعه است. این داستان قبلاً در کلک آبان ماه سال ۷۰ به چاپ رسیده بود و حکایت پیرزنی تنها به نام مهین بانو است که از خانه تا ظروف چینی اش همه به حراج رفته و او اکنون می خواهد به خارج نزد پسرش برود. او دو شب اول زندگی در پاریس را در اتاق لانه موشی نوه هایش می خوابد. نوه ها ناراضی اند و با اخم و سکوت آن دو شب را تحمل می کنند و در حال می خوابند. در شب سوم چمدان مهین بانو را در آشپزخانه می گذارند و جایش را در حال می اندازند. مهین که می آید به دنبال کنجی خلوت به حمام می رود و همان جا هم خوابش می برد، اما پسرش اعتراض می کند و مادر را در این مواقع به زور توی تخت خودش کنار زنش می خواباند. مادر از عروسش خجالت می کشد، دراز می کشد لب تخت، آنقدر دور که اگر تکان بخورد می افتد، پلک روی هم نمی گذارد، خودش را آنقدر جمع و قلنبه می کند که به تویی کوچک می ماند. عروسش چند روزی تحمل می کند و بعد به شوهرش می فهماند که ادامه این وضع ممکن نیست ...

«خانه ای در آسمان» حکایت مادر پیری است که همه چیزش را در ایران از دست داده در حالی که در آن سر دنیا حتی دو متر جا هم برای نشستن و خوابیدن ندارد و در آستانه از دست دادن «محبت» فرزندانش هم هست.

«خانه ای در آسمان» داستانی است با وحدت موضوع و فضا، و پر از تصاویر هنری بکر که پشتوانه آن یک تجربه غنی ده ساله در خارج و تماس مُدام با

مهاجران ایرانی خارج از کشور است. نشر داستان نیز اگرچه مانند آثار قبلی مجموعه روان است اما از آنها دقیق و بلیغ تر است و در کل نویسنده یکی از داستان‌های خوب سال‌های اخیر را خلق کرده است.

برای من چقدر خوشایند بود وقتی که تاریخ نگارش داستان را در پای آن «پانزدهم اکتبر ۱۹۹۱» دیدم و این یعنی «خانه‌ای در آسمان» آخرین اثر سال‌های اخیر گلی ترقی است و نویسنده من هم چه گوارا هستم (۱۳۴۸) و خواب زمستانی (۱۳۵۲) در طی آثار اخیر خود حرکتش رو به جلو بوده است. با این همه، چیزی که در داستان کوتاه «خانه‌ای در آسمان» برایم مفهوم نشد، هفت - هشت سطر آخر آن است درباره‌ی اینکه بازماندگان مهین بانو هریک گناه مرگ وی را به گردن دیگری می‌اندازند. این اطلاعات با یک فاصله سه ستاره‌ای به آخر داستان اضافه شده که اگر هم اضافه نمی‌شد چیزی از اطلاعات ما کم نمی‌شد، چرا که واضح است بازماندگان مهین بانو با جنگ و جدالی که با یکدیگر در مورد عدم مراقبت از وی داشته‌اند، در پس از مرگ وی نیز، بی‌جنگ و جدال نمی‌مانند ... نکته دیگر اینکه اگر این چند سطر آخری به پایان داستان اضافه نمی‌شد داستان دقیقاً با مرگ مهین بانو که پایان بندی هنری و منطقی تری است خاتمه پیدا می‌کرد.

خاطره‌های پراکنده، از صفحه ۱۹۹ تا به آخر کتاب یعنی تا صفحه ۲۵۱، به بخشی از یک رمان انتشار نیافته اختصاص دارد. نام این رمان عادت‌های غریب آقای الف در غربت است و چنانچه از همین فصل منتشر شده بر می‌آید، حکایت دبیری ۵۲ ساله است که تک و تنها در اتاقی کوچک و بی‌آفتاب در انتهای راهرویی در محله ۲۰ پاریس زندگی می‌کند، اما تمام فکر و علاقه و وجود این دبیر در ایران و پیش خانواده و دوستان و همکاران و شاگردان و مدرسه‌اش است. این دو پارگی به حدی است که دبیر ۵۲ ساله می‌ترسد که غربت او را دیوانه کند ... (ص ۲۰۳).

گلی ترقی در مصاحبه‌ای که با مجله آدینه داشته می‌گوید: «آقای الف در حقیقت خود من بودم ... این رمان حاصل ده سال تجربه‌های من در غربت بود و شناخت ایرانی‌های دیگری که سرنوشتی چون من داشتند ...» با این حال تا تمامی این رمان منتشر نشود، اظهار نظر دقیقی در مورد آن نمی‌توان کرد.

کتاب خاطره‌های پراکنده از نظر زمانی مربوط به چهل سال اخیر است. اولین اثر مربوط به سال‌های حول و حوش ۱۳۳۰ می‌باشد و زمان آثار بعدی به ترتیب متاخر تر می‌شود تا یک - دو اثر آخری که مربوط به همین سال‌های اخیر است. در تمامی این آثار «گذشته» معقول و شیرین وصف شده و «حال» به هم ریخته و نامعقول است.

نویسنده یا لوی به قدری بر معقولیت گذشته تکیه می‌کند که حتی قادر به توجیه سقوط «گذشته» نیست: «انقلاب که شد ... مثل پایان یک عهد بود و شروع چیزی تازه، چیزی گنگ و مجهول و ناآشنا. منطق

حادثه‌ها را نمی‌فهمیدم و تاریخ، چون هجوم قبیله‌ای ناآشنا، عادت‌های قدیمی و ته مانده اساطیری خاطره‌هایمان را به یغما می‌برد. هر تکه گسسته را کنار تکه‌های دیگر می‌گذاشتیم وصله‌ای ناجور می‌شد و هر مهره گریخته را که نخ می‌کردیم در جای درستی نبود» (ص ۱۱۵).

صرف نظر از اینکه دیدگاه اجتماعی گلی ترقی تا چه حدی «خوب» یا «بد» است، مهم اینکه او گشایش منظر کرده و از موضعی خاص به روایت چهل سال اخیر پرداخته است و همین به خاطره‌های پراکنده تشخص ویژه‌ای داده است.

بقیه از صفحه ۱۷

به نظر من، یک مترجم خوب باید اطلاع نسبی از این نوشته داشته باشد. و امروزه نمی‌توان خدمات زبان شناسی را در حق ترجمه انکار کرد عده‌ای فکر می‌کنند که ترجمه، یک کار ادبیانه است. بله، همینطور است. اما الان ترجمه، ثمره پیوند فرخنده زبان شناسی و ادبیات است. اگر واقعاً ما بخواهیم که یک ترجمه رنگ و روی علمی داشته باشد، نمی‌توانیم در آن، زبان شناسی را انکار کنیم.

امروزه با نظریه‌های جدید تأویل، ما متوجه تفسیرهای مختلف می‌شویم و اینکه از یک ترجمه، چه تفسیرهایی می‌شود بنابراین از این نگاه، مترجم تبدیل به مفسر و خواننده‌ای می‌شود که نمی‌تواند فقط به صرف وجود زبان، و فقط مسئله زبانی اکتفا کند. پس مسائل فرا زبانی با همان اصطلاحی که گفتم یعنی پراگماتیکس «منظور شناسی» یا (Pragmatics) و همچنین نظریه‌های تأویل، در ترجمه بسیار مؤثر است. و آشنایی که در کار ترجمه وجود دارد، مقداری از آن به مسائلی که گفتم بر می‌گردد من در کارم، یعنی تدریس ترجمه، بارها با این مسئله روبرو شده‌ام که از یک جمله ساده و پیش پا افتاده چه تفسیرهای متفاوتی می‌شود چه رسد به متن‌های سنگین ادبی که مسلماً دارای لایه‌های معنایی بسیاری هستند و اینها بدون دانش و آگاهی، بدست نخواهند آمد، هر چقدر هم که مترجم ذوق ادبی داشته باشد، که حتماً هم باید داشته باشد.

مترجم علاوه بر دانستن زبان و آن شیء ادبی و زیبایی شناسی، حتماً لازم است که یک گوش و گیرنده حساس برای سنجش تفاوت‌های واژگانی و ظرایف و سایه روشن‌های معنایی داشته باشد.

یک مترجم، در ادبیات هر چقدر هم که صاحب سلیقه باشد، و بر زبان مادری تسلط کافی داشته باشد، اما با دستاوردهای جدید علمی که از آن نام بردیم یعنی منظورشناسی یا پراگماتیکس و گفتمان، که زیر مجموعه زبان شناسی هستند، آشنا نباشد، نمی‌تواند یک ترجمه خوب و دقیق ارائه دهد.

به هر حال ترجمه هم، مثل نوشته‌های دیگر، دارای اتنوآسی است. اما ترجمه‌هایی که زبان در آن اهمیت دارد، باید حتماً به دست کسی انجام شود که خودش از زبان شناسی و نظریه‌های جدید ادبی، اطلاع کافی داشته باشد. اما متأسفانه به این مسائل توجهی نمی‌شود. ○ جناب پرهیزگارا در اینجا می‌خواستم دو سؤال را مطرح کنم؛ یکی اینکه ملاک شما در انتخاب یک اثر برای ترجمه چیست؟ دوم اینکه چه معیاری را در نقد آثار، بخصوص آثار نویسندگان هموطن، مد نظر دارید؟

● معیاری که برای انتخاب یک اثر جهت ترجمه وجود دارد، می‌تواند، متفاوت باشد. مثلاً آنها که در ابتدای کار ترجمه هستند، مسلماً معیاری را که در نظر می‌گیرند این است که، ببینند که این اثر

اما چیزی را که در این کتاب هنوز هم برایم سؤال برانگیز است این است که چرا باید تکه‌ای از یک رمان مستقل در این مجموعه به چاپ برسد، همچنان که نفهمیدم چرا داستان کوتاه «بزرگ بانوی روح من» در این مجموعه نیست. این داستان در سال ۵۸ در کتاب جمعه به چاپ رسید و گلی ترقی در ابتدای ورودش به پاریس با این اثر در کنکوری برای داستان‌نویسی شرکت کرد که جایزه اول و بهترین داستان سال را برد. با این همه معلوم نیست چرا این داستان کوتاه در مجموعه خاطره‌های پراکنده نیامده است.

اردلان عطا پور

چقدر آسان است؟ و چقدر می‌تواند از پس ترجمه یا برگرداندن آن بر بیاند. این معیار درستی نمی‌تواند باشد. اما اگر کسی واقعاً مترجم باشد و آن شرایطی را که بر شمریم، دارا باشد، معیار او چیز دیگری می‌شود.

به تصور من، اولین معیار می‌تواند ذوق و سلیقه شخصی مترجم باشد، که معمولاً آن آثاری را انتخاب می‌کند که به آنها احساس نزدیکی بیشتری کند، اعم از نثر یا نظم. البته این هم نمی‌تواند تنها ملاک باشد و یک مترجم باید به نیازهای فرهنگی یک جامعه توجه داشته باشد و با آن‌ها آشنا باشد. و اینکه نیاز جامعه فرهنگی را در انتخاب آثار در نظر بگیرد و بداند که جامعه فرهنگی او در حال حاضر، نیازمند چه آثاری با چه زبانی است. مثلاً اگر مترجم آثار فلسفی است باید نیاز زبانش را در نظر بگیرد یک مترجم آثار ادبی هم باید ببیند که الان در یک جامعه فرهنگی، جای چه آثاری خالی است و بتواند هموطنانش را با نمونه‌های عالی نظم و نثر فرهنگهای دیگر، آشنا کند.

در کل، دو معیاری که منم به طور ناخودآگاه برای انتخاب یک اثر جهت ترجمه در نظر دارم، یکی پسند و لذتی است که از ترجمه یک اثر می‌برم. دوم نیاز جامعه فرهنگی به آثاریست که باید ترجمه شود و این را سعی می‌کنم رعایت کنم. البته، ممکن است گاهی اوقات، به خاطر مسائل دیگر، به سراغ ترجمه‌های دیگری هم بروم. مثلاً زیبایی صرف آن ترجمه. معیار دیگری هم که می‌تواند وجود داشته باشد این است که، گاهی مترجمی احساس می‌کند، حق زبان مادری‌اش در ترجمه یک کتاب، ادا نشده است و آن ترجمه، ترجمه‌ای خوب از آن کتاب نیست.

به نظرم یکی از ادعاهایی که پشت ترجمه مکرر یک اثر وجود دارد باید این باشد. مگر اینکه واقعاً کسی خواسته باشد، با پسند بازار رفتار کند و ببیند فرضاً ترجمه‌اش فروش دارد. اما من هر چه که ترجمه مکرر می‌بینم، فکر می‌کنم، مترجم آن - چه اعلام بکند چه اعلام نکند - پشت ترجمه‌اش این ادعا نهفته است که، قبلاً حق این ترجمه ادا نشده است و من با این ترجمه‌ام می‌خواهم کاستی‌های ترجمه قبلی را جبران کنم. مثل همین کتاب نظریه‌های ادبی که تازه چاپ شده است. این مسأله هست. و دیگر، همان چیزی که گفته شد، یعنی توجه مترجم به بازار روز و پسند روز.

اما در مورد سؤال دوم شما یعنی نقد آثار نویسندگان هموطن، من واقعاً کمتر به نقد و بررسی آثار پرداخته‌ام و بیشتر دلم می‌خواسته ترجمه کنم. در نقد و بررسی هم باز به این امر توجه دارم که، چه مسأله‌ای در یک جامعه فرهنگی، لازم به نظر می‌رسد، و باید مورد تحقیق و تدافع قرار گیرد.

نشر آبی در نمایشگاه بین المللی کتاب تهران - بهار ۱۳۷۷

عنوان

نویسنده

مترجم

نامه‌های نیمایوشیچ	به کوشش سیروس طاهباز	گیتی خوشدل
روزگار بدسگالان	لیلیان هلمان	لیلی گلستان
مردی با کبوتر	رمان گاری	صفیه روخی و دلارا قهرمان
سه قصه	هرمان هسه	عبدالرحمن صدریه
سلول	هورست بینک	چنگیز پهلوان
نظریه تمدن	فوکوتسا و یوکیشی	عبدالرحمن صدریه
زندگی و مرگ لنین	رابرت پاین	جمشید نرسی
غار بلورین	ماری استوارت	عبدالرحمن صدریه
پراسترویکا	میخائیل گورباچف	
یادگار اهل سخن	گردآوری: محمد علی شریفی	
سفر به آزارات	مایکل جی آرنو	پروانه ستاری
پیام آور	خلیل جبران	شاپور مشعوف
مبارزه با ایدز	دکتر پرویز قدیریان	
جنگ پنهانی	دکترویلیام استونسون	عبدالرحمن صدریه
پیرامون اسارت بشری	سامرست موام	مهدی افشار
بین النهرین باستان	ژرژ رو	عبدالرضا هوشنگ مهدوی
و حتی یک کلمه هم نگفت	هانریش بل	حسین افشار
نبرد برای فلسطین	فریدریش شرایبر	عبدالرحمن صدریه
فرضیه‌ای برای شهر آراس	اندر زی جی بیورسکی	عبدالرحمن صدریه
اسکارلت	الکساندر ریپلی	عبدالرحمن صدریه
کاتاسترویکا	الکساندر زینوفیف	عبدالرحمن صدریه
مرگ بی توبه و بی وصیت	فریدون حیدری ملک میان	

باغهای گمشده، شمیران، الوم گونه‌ای از عکس و طرح‌های روزنامه نگار و عکاس فرانسوی، کریستف لودو از کوچه باغ‌های خاطره انگیز شمیران

شمیران از دید یک فرانسوی

ترجمه و تألیف سیاوش جمادی
ترجمه جلال خسروشاهی

از حافظ به گوته	عبدالعلی دستغیب
مزوری بر تاریخچه پست ایران	ایرج رودگر کیا دارا
جهان داستان	جمال میرصادقی
مجموعه اشعار	میمنت میرصادقی
عرب خائن نیست	دکتر علی الطائی
فرهنگ امریکن هری تیچ	
فرهنگ ضرب المثل‌های عربی خوزستان	
سینما و زمان، همراه با	
فیلمنامه: داستان عامه پسند	کوئنتینو تارانتینو
آخرین شعرها	ناظم حکمت

نشانی: خیابان کریمخان زند - خیابان ستایی - پلاک ۲۳/۱ - تلفن: ۸۳۰۶۵۳

خانه کتاب ایران
کتاب ماه
ادبیات

فهرست کتابهای منتشر شده اسفند ماه سال ۱۳۷۶

فن نگارش و بیان، و
مجموعه‌های ادبی

چاپ اول

۱- افکار بزرگان شامل: گزیده ۳۷۷۳ سخن حکیمانه اندیشمندان بزرگ ایران و جهان.

گردآورنده: حسین رحمت‌نژاد - تهران: جزیل - ۱۳۸۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۵۳-۷۴-X

۲- عباير پياده: مجموعه داستان. مترجم: محسن سلیمانی - تهران: برگ - ۱۷۲ ص. - رقی (شمیز) - ۵۲۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۰۹-۹

۳- عوامل داستان. الهه بهشتی - تهران: برگ - ۹۲ ص. - رقی (شمیز) - ۲۷۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Elements Of Story

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۰۸-۷

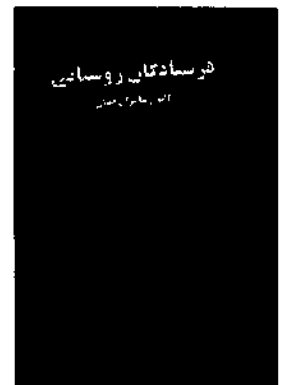
چاپ اول

۴- فرستادگان روشنایی: کانون شاعران جهان. گردآورنده: علی صالحی - تهران: انتشارات تهران - ۵۲۶ ص. - رقی (شمیز) - ۱۷۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Light Messengers: World Poets

Center

شابک: ۹۶۴-۵۶۰۹-۴۳-۷

کتاب با مطلبی از «امانوئل کانت» درباره شعر و «ولادیمیر مایاکوفسکی» درباره شاعری آغاز می‌شود. مطالب کتاب در دو دفتر تنظیم شده، در دفتر

اول (کانون شاعران آسیا و آفریقا)، پس از ارائه اشعاری از «نیمایوشیج»، «احمد شاملو» و «فروغ فرخزاد»، ترجمه اشعاری از شعرای پاکستان، افغانستان، تاجیکستان، هند، داغستان، جمهوری آذربایجان، ارمنستان، ترکیه، کردستان عراق، اعراب، روسیه، ویتنام، چین و ژاپن و قاره آفریقا فراهم آمده است. دفتر دوم به اشعار شعرای قاره آمریکا و اروپا اختصاص دارد و در آن ترجمه اشعاری از شعرای مختلف آمریکا، فرانسه، اسپانیا، آلمان، بلژیک، ایتالیا، اسکاتلند، اتریش، انگلستان، یونان، مجارستان، لهستان، چک و اسلواکی، آلبانی، کلمبیا، آرژانتین، بولیوی، شیلی، پرو، نیکاراگوا، برزیل، مکزیک و السالوادور را گردآمده است.

چاپ اول

۵- کتاب کنار تخت خواب: کتابی برای مواقع خواب و بیداری.

مترجم: سیروس گنجوی - تهران: پیک فرهنگ - ۳۲۰ ص. - رقی (شمیز) - ۹۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۸۸-۱۶-۸

چاپ اول

۶- مادر تو فرشته‌ای شامل: سخنان بزرگان و سروده شاعران و نویسندگان بزرگ ایران و جهان در مقام والای مادر.

گردآورنده: حسین رحمت‌نژاد - تهران: جزیل - ۲۸۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۱۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۵۳-۷۵-۸

۷- نمایشنامه‌نویسی به زبان ساده برای دانش‌آموزان دوره راهنمایی تحصیلی و دبیرستان. عبدالحی شماسی - تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۳۶-۳۳۹-۶

۸- همچون کوهی بی‌انتها: گزیده‌ای از اشعار شاعران بزرگ جهان.

مترجم: احمد شاملو - تهران: نگاه - ۴۸۰ ص. - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۷۴-۲۶-۴

وزن، عروض، قافیه

۸۱۵/۳۱

۹- عروض فارسی: شیوه نو

برای آموزش عروض و قافیه. عباس ماهیار - تهران: قطره - ۳۱۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۷۰-۹

بررسی و تمرین

۸۱۵/۳۶

چاپ اول

۱۰- آموزش گام به گام متون ادب فارسی (۶) سال سوم نظام جدید «رشته ادبیات علوم انسانی».

محمدصادق احسانی - تهران: آزمون - ۱۸۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۶۱-۳۱۱-۲

چاپ اول

۱۱- پرسشهای چهارگزینه‌ای استاندارد ادبیات فارسی «فارسی و آئین نگارش» (سالهای اول، دوم و سوم نظام جدید) ...

محمدرضا سنگری، موسی نعیمی - تهران: استادی - ۴۹۲ ص. - رحلی (شمیز) - ۲۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۷۳۲-۲-۶

چاپ اول

۱۲- راهنمای ادبیات فارسی دوره پیش‌دانشگاهی رشته علوم انسانی: معانی متون و اشعار پاسخ به خودآزمایی‌ها ...

فریبا سپهری - تهران: یاسین - ۸۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۹۵-۶۴-۷

چاپ اول

۱۳- سسوالات جامع چهارگزینه‌ای ادبیات (زبان فارسی) (۱) و (۲) پیش‌دانشگاهی «کلیه رشته‌ها».

سیما وزیرتیا، حسین قاسمیور - تهران: گل واژه - ۱۶۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۸۲-۰۴۱-X

چاپ اول

۱۴- کنکور پیش‌دانشگاهی ادبیات فارسی رشته علوم

انسانی: متون نظم و نثر ۲ (شامل شرح درس، تست و راهنمای ...) محمدتقی رادشیدی - تهران: هما - ۲۲۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۶۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه.

چاپ اول

۱۵- کنکور پیش‌دانشگاهی ادبیات فارسی رشته علوم انسانی: عروض و قافیه - نقد ادبی ۱ (شامل خلاصه دروس و تست).

احمد ابومحیوب - تهران: هما - ۱۰۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه.

شابک:

چاپ اول

۱۶- مجموعه سوالات المپیاد ادبی کشور ۷۶ - ۱۳۷۰ همراه با پاسخ‌های تشریحی.

ویراستار: روح‌الله هادی: به اهتمام: حسین داودی ... (و دیگران) - تهران: شورا - ۴۱۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۲۵-۴۶-۲

۱۷- مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی: شامل بیش از ۲۲۵۰ نکته و پرسش و پاسخ ...

سعید عنبرستانی: ویراستار: سعدالله زارع‌کاریزی - تهران: کانون فرهنگی آموزش - ۳۰۴ ص. - رحلی (شمیز) - ۱۴۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۰۲۸-۷۵-۶

۱۸- مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات فارسی: نظام قدیم (با پاسخ تشریحی) کنکورهای سراسری، آزاد، ...

گردآورنده: سعید سلطانی - تهران: کانون فرهنگی آموزش - ۳۶۰ ص. - رحلی (شمیز) - ۱۶۰۰۰ ریال - چاپ نهم / ۵۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۰۲۸-۶۶-۷

تاریخ، توصیف، نقد و بررسی

۸۱۵/۹

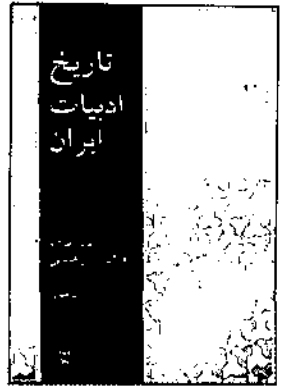
۱۹- ادبیات معاصر ایران. اسماعیل حاکمی - تهران: اساطیر - ۲۲۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۶۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۵۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۶۰-۴۲-۸

۲۰- تاریخ ادبیات ایران. جلال‌الدین همایی: به اهتمام:

ماه‌دخت‌بانو همایی... تهران: هما... ۳۴۰ ص. - وزیر (شمیز)... ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Tarikh Adabiyati Iran

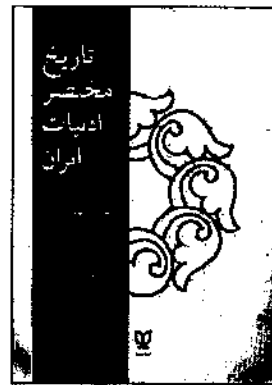
چاپ اول

حساس و مهم زندگی، تحصیلات و سبک نویسندگی و شاعری آنان به اختصار تبیین شده است. کتاب مشتمل بر دو بخش است. مطالب در دو بخش تنظیم شده، بخش اول به «تاریخ ادبیات ایران پیش از اسلام» اختصاص دارد که «لهجه اوستایی»، «اوستا»، «فصول پنجگانه اوستا»، «خط اوستایی» و غیره است. بخش دوم «تاریخ ادبیات ایران بعد از اسلام» (تاریخ ادبیات ایران از صدر اسلام تا قرن چهاردهم هجری) نام دارد و مباحث آن بدین قرار است: «اوضاع سیاسی و علمی و اجتماعی و ادبی ایران از صدر اسلام تا حکومت ساسانیان»، «اوضاع ادبی و علمی»، «آغاز دوره ادبیات فارسی بعد از اسلام»، «اولین شاعر فارسی بعد از اسلام».

چاپ اول

۲۲- تاریخ مختصر ادبیات ایران (از قدیم‌ترین دوره‌های تاریخی تا ظهور غزنویان). عباس اقبال آشتیانی، به اهتمام: هاشم محدث... تهران: هما... ۲۱۶ ص. - وزیر (شمیز)... ۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

در این کتاب، نگارنده ابتدا از «ادب و اقسام آن» و سپس از اهمیت ادبیات و فایده آن سخن می‌گوید مباحث دیگر کتاب عبارت اند از: «ادبیات ایران باستان»، «ادبیات ایران در دوره هخامنشی»، سلوکی، «اشکانی و ساسانی»، «در پی آن به زبان‌های دوره ساسانی و ادبیات ایران بعد از اسلام و دوره استیلای عرب»، «قیام‌های مذهبی ایرانیان» و «نهضت‌های مختلف». در این کتاب، نگارنده همچنین از نقطه آغاز در شعر فارسی، سبک‌های جدید در نظم و قدیم‌ترین اشعار، اولین شعرای فارسی، شاعران قبل از قرن نهم هجری و نثر نویسندگان این دوره سخن به میان آورده است.

۲۳- نویسندگان پیشوای ایران از مشروطیت تا ۱۳۵۰ (تاریخچه رمان - قصه کوتاه - نمایشنامه و

نقد ادبی در ایران معاصر). محمدعلی سیانلو... تهران: سهیل... ۳۱۲ ص. - رقی (شمیز)... ۸۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه.

مجموعه‌ها و جنگهای شعر

۸۱۷/۰۰۸

چاپ اول

۲۴- پلی به سوی شعر: پیرامون شعر و شاعری. ابراهیمی (شاهد) جعفر... تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری... ۱۳۶ ص. - رقی (شمیز)... ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۱۷-۶

مقالاتی گردآمده که به مقله شعر و شاعری اختصاص دارد و نگارنده طی آن به این مباحث می‌پردازد: تعریف شعر، تصویر در شعر، صنایع معنوی در شعر چون تشبیه، استعاره، کنایه، ایهام، مجاز، مبالغه، تلمیح و صنایع لفظی در شعر چون تسجیع، تجنیس، قلب، ترصیع، تصدیر، مراعات نظیر، ذوق‌افیتین، تعریف قالب‌های شعری، نظیر مثنوی، غزل، رباعی، ترجیع‌بند، ترکیب‌بند و ذکر نمونه‌هایی از آن. بخش پایانی به معرفی شعر نیمايي اختصاص دارد.

۲۵- سبک‌شناسی شعر. سیروس شمیس... تهران: فردوس... ۴۲۲ ص. - وزیر (شمیز)... ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۲۶-۲

اشعار مذهبی، عرفانی، اخلاقی

۸۱۷/۰۰۵

۲۶- چهارده معصوم کلامی. شاعر: ولی‌الله کلامی زنجانی... تهران: پیری... ۴۱۶ ص. - جیبی (کالینگور)... ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۰۷-۰

۲۷- طوفان کربلا: شامل مصیبت - نوحه سینه‌زنی،

دمهای سنگین - مرثیه و اشعار مذهبی. گردآورنده: عباس رجبی، سجادی (سیدخراسانی) حسین... تهران: رجبی... ۱۴۴ ص. - جیبی (گلاسه)... ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ دوازدهم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۰-۵-X

۲۸- عاشقان کربلا.

شاعر: احمد کریمی... تهران: مهرزاد... ۱۵۲ ص. - جیبی (شمیز)... ۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۴۴۸-۱-۱

۲۹- گلزار عاشورا شامل: نوحه‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی و مرثیه.

گردآورنده: عباس رجبی... تهران: رجبی... ۱۷۶ ص. - جیبی (گلاسه)... ۱۷۰۰ ریال. - چاپ چهاردهم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۰-۴-۱

۳۰- گل‌های غرق خون ناله‌های جانشوز.

شاعر: جلیل آزادی... تهران: رجبی... ۲۲۴ ص. - جیبی (گلاسه)... ۲۵۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۰-۶-۸

۳۱- لاله‌های غرق در خاک و خون.

شاعر: جلیل آزادی... تهران: رجبی... ۲۲۴ ص. - جیبی (گلاسه)... ۲۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۰-۷-۶

چاپ اول

۳۲- مجموعه اشعار فیلسوف کبیر صدرالدین شیرازی «ملاصدرا».

مصحح: محمد خواجوی... تهران: مولی... ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز)... ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۹۶-۱۸-X

۳۳- نوحه سینه‌زنی و زنجیرزنی.

گردآورنده: عباس رجبی... تهران: رجبی... ۶۴ ص. - جیبی (گلاسه)... ۱۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۰-۲-۵

شعر فارسی قرن ۵ ق.

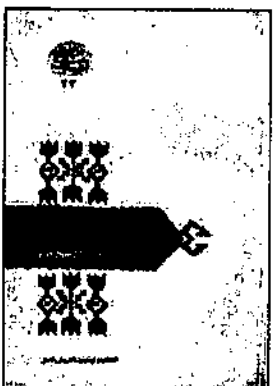
۸۱۷/۲۲

چاپ اول

۳۴- از جام شیخ جام: گزیده آثار شیخ جام.

احمد بن ابوالحسن ژنده‌پیل: به اهتمام: علی قاضی... تهران: سخن... ۳۲۸ ص. - رقی (شمیز)... ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Selections From: Athar-e Sheykh-e Djam

شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۲۴-۷

این کتاب مجلدی دیگر از مجموعه «میراث ادب فارسی» است که برای آشنا کردن علاقه‌مندان، از هر گروه و هر سن، با آثار زبان و ادب فارسی و فرهنگ ایران، تهیه و تدوین شده است. احمد جام نامقی، معروف به «ژنده پیل» از عارفان قرن ششم هجری است. در این مجموعه، ابتدا شرح حال مختصری از احمد جام (ژنده پیل) و گزارش کوتاهی از آثار منثور و منظوم او بیان شده است. کتاب شامل ۲۰ بخش است و در پایان هر بخش نکات متن برگزیده، شرح شده است. فهرست اعلام و مآخذ ضمیمه کتاب است.

چاپ اول

۳۵- دوبیتی‌های باباطاهر. خطاط: میترا میرزایی... تهران: پر... ۱۱۶ ص. - جیبی (سلفون)... ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۸۱۵-۳-۴

۳۶- رباعیات خیام (طریخانه). عمر بن ابراهیم خیام: مصحح: جلال‌الدین همایی... تهران: هما... ۲۹۰ ص. - وزیر (کالینگور)... ۶۲۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.

۳۷- کلیات رباعیات باباطاهر. مقدمه: مهدی الهی قمشه‌ای... تهران: سعدی... ۱۷۶ ص. - جیبی (شمیز)... ۲۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۷۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۴۶۳-۳-X

شعر فارسی قرن ۶ ق.

۸۱۷/۲۳

۳۸- آوای پرندگان: برداشتی از منطق الطیر عطار نیشابوری.

بازنویسی: علی اصغر مظهری کرمانی .
- تهران: جانا، نشر نو - ۳۸۴ ص.
رقعی (گالینگور): ۱۷۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۴۴۱-۷-X

۳۹- الهی نامه.

محمد بن ابراهیم عطار: مصحح: فواد روحانی . - تهران: زوار - ۲۹۲ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۲۵۰۰ ریال -
چاپ پنجم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۰۱-۰۳۳-X

۴۰- خسرو و شیرین.

الیاس بن یوسف نظامی: مصحح: حسن وحید دستگردی: به اهتمام: سعید حمیدیان . - تهران: قطره - ۵۳۶ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۲۹-X

۴۱- شرفنامه.

الیاس بن یوسف نظامی: مصحح: حسن وحید دستگردی: به اهتمام: سعید حمیدیان . - تهران: قطره - ۵۹۶ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۰۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۲۳-X

۴۲- گنجینه حکیم نظامی گنجه‌ای: شرح حال نظامی فرهنگ لغات و ایران

الیاس بن یوسف نظامی: مصحح: حسن وحید دستگردی: به اهتمام: سعید حمیدیان . - تهران: قطره - ۴۱۲ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۶۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۴۴-X

۴۳- لیلی و مسجون حکیم نظامی گنجه‌ای.

الیاس بن یوسف نظامی: مصحح: حسن وحید دستگردی: به اهتمام: سعید حمیدیان . - تهران: قطره - ۳۲۸ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۱۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۴۰-X

۴۴- هفت پیکر حکیم نظامی گنجه‌ای.

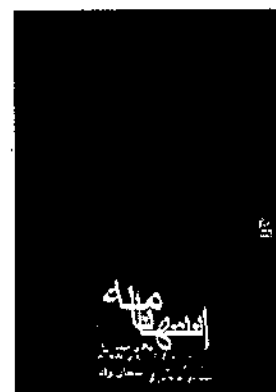
الیاس بن یوسف نظامی: مصحح: حسن وحید دستگردی: به اهتمام: سعید حمیدیان . - تهران: قطره - ۳۳۰ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۶۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۴۲-X

شعر فارسی قرن ۷ ق

۴۵- انتها نامه.

محمد بن محمد سلطان ولد: مصحح: محمد علی خزانة دارلو . - تهران: روزنه - ۴۴۰ ص.
وزیری (شمیز): ۱۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۱۷۶-۰۱-X

چاپ اول

این مثنوی از جمله کتب تعلیمی اهل خانقاه است. این اثر حاصل پیوستگی سلطان ولد با پدر و اصحاب و مریدان اوست که در آن نکته‌ها و رموز عرفانی با احادیث و آیات قرآنی ممزوج شده است. انتها نامه بعد از ولدنامه و رباب نامه، سومین و آخرین مثنوی «سلطان ولد» است. در این کتاب، تعلیقات، توضیحات و فهرست ها در صفحات پایانی ارائه شده است.

۴۶- تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی جلال الدین محمد بلخی. محمد تقی جعفری . - تهران: اسلامی - ۶۲۸ ص.
جلد نهم - وزیری (گالینگور): ۳۰۰۰۰۰ ریال -
چاپ سیزدهم / ۲۰۰۰ نسخه.

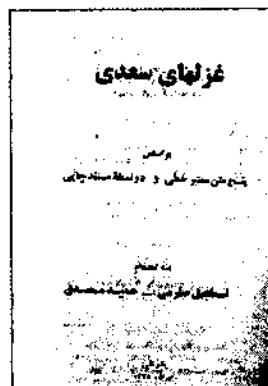
۴۷- شرح جامع مثنوی معنوی. کریم زمانی . - تهران: اطلاعات - ۱۰۲۴ ص.
جلد اول - وزیری (گالینگور): ۲۵۰۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۲۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۲۳-۱۹۲-X

۴۸- شرح جامع مثنوی معنوی. کریم زمانی . - تهران: اطلاعات - ۹۲۴ ص.
جلد دوم - وزیری (گالینگور): ۲۵۰۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۲۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۲۳-۲۹۶-X

۴۹- غزلیهای سعدی براساس پنج متن معتبر خطی و دو نسخه مستند چاپی.

مصلح بن عبدالله سعدی: به اهتمام: اسماعیل صارمی، حمید مصدق . - تهران: البرز - ۶۹۰ ص.
وزیری (گالینگور): ۲۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۰۲۱-X

این دیوان با مقدمه‌ای آغاز می‌شود که

در آن از شهرت سعدی در جهان سخن به میان می‌آید. آن گاه مصحح به شیوه تصحیح کتاب و نسخه بدل ها و نسخه‌های چاپی می‌پردازد و سرانجام در پی آن غزلیات ارائه می‌گردد.

۵۰- کلیات سعدی شامل: گلستان، بوستان، غزلیات، قصاید فارسی - عربی، قطعات از روی قدیمیترین نسخه‌های موجود.

مصلح بن عبدالله سعدی: مصحح: محمد علی فروغی . - تهران: طلوع - ۹۶۴ ص.
وزیری (گالینگور): ۲۰۰۰۰ ریال -
چاپ سوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۱۰۳-۰۱-X

۵۱- مولوی نامه: مولوی چه می‌گوید؟

جلال الدین همایی . - تهران: هما - ۶۲۰ ص.
جلد اول - وزیری (گالینگور): ۱۹۵۰۰ ریال -
چاپ نهم / ۳۰۰۰ نسخه.

۵۲- مولوی نامه: مولوی چه می‌گوید؟

جلال الدین همایی . - تهران: هما - ۵۷۲ ص.
جلد دوم - وزیری (گالینگور): ۱۸۵۰۰ ریال -
چاپ نهم / ۳۰۰۰ نسخه.

شعر فارسی قرن ۸ ق

چاپ اول

۵۳- دیوان حافظ از روی نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی.

ویراستار: افسانه نژاد قدرلستانی: خطاط: ابراهیم نژاد قدرلستانی . - تهران: نهال نویدان - ۳۹۶ ص.
جیبی (سلفون): ۳۸۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۰۴۶-X

۵۴- دیوان خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی.

مصحح: قاسم غنی، محمد قزوینی: خطاط: رضا ولی‌زاده: مقدمه: مرتضی مظهری . - تهران: باقرالعلوم - ۴۳۶ ص.
جیبی (گالینگور): ۴۵۰۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۰-۱۵-X

۵۵- دیوان کامل اوحدی موانعه‌ای.

رکن الدین اوحدی: مصحح: امیراحمد اشرفی: مقدمه: ناصر هیری . - تهران: پیشرو - ۶۶۸ ص.
وزیری (گالینگور): ۲۵۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۴۹-X

۵۶- صدای سخن عشق: گزیده غزل‌های حافظ.

گردآورنده: حسن انوری . - تهران: سخن - ۴۰۶ ص.
رقعی (شمیز): ۱۲۵۰۰ ریال -
چاپ سوم / ۲۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۵۸-X

۵۷- غزلیات خواجه شمس الدین محمد حافظ شیرازی.

خطاط: سیف‌الله یزدانی: به اهتمام: محسن رضانی . - تهران: پدیده - ۴۲۰ ص.
جیبی (گالینگور): ۳۵۰۰۰ ریال -
چاپ ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۵۸۵-۰۳-X

شعر فارسی قرن ۹ ق

چاپ اول

۵۸- دیوان پیرجمال اردستانی. گردآورنده: ابوطالب میرعباسی . - تهران: روزنه - ۲۵۶ ص.
وزیری (شمیز): ۱۰۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۱۳۳-X

در این دیوان، اشعار پیر جمال اردستانی - شامل: قصاید، غزلیات، رباعیات، مقطعات و فهلویات گردآمده است. این اشعار جنبه تعلیمی صوفیانه دارد. در مقدمه دیوان، گردآورنده به تفصیل از آثار و احوال

شاعر سخن گفته است.

شعر فارسی قرن ۱۰ و ۱۱

۸۸۱/۲

۵۹- مجموعه رنگین گل: گزیده اشعار صائب تبریزی.

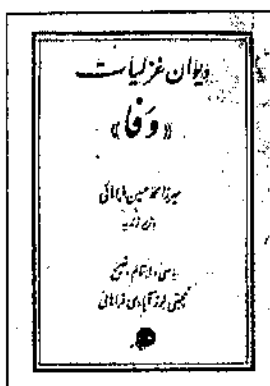
گردآورنده: محمد قهرمان . - تهران: سخن - ۴۰۴ ص.
رقعی (شمیز): ۲۳۰۰۰ ریال -
چاپ پنجم / ۲۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۶۰-X

شعر فارسی قرن ۱۲ و ۱۳

۸۸۱/۵

چاپ اول

۶۰- دیوان غزلیات «وفا». محمدحسین فراهانی: به اهتمام: مجتبی برزآبادی فراهانی . - تهران: فردوس - ۳۰۰ ص.
وزیری (گالینگور): ۱۲۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۰۵-X

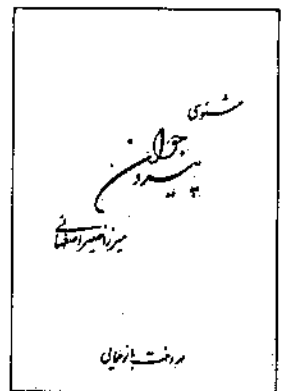

این دیوان درباره سراینده اشعار آغاز شده، آن گاه سروده‌های شاعر عرضه شده است که همه به شیوه سنتی و در قالب غزل است. سپس قصیده‌ای در نعت رسول اکرم و معراج آن حضرت و قصیده دیگری در مدح مولای متقیان علی (ع) ارائه شده است. در صفحات پایانی کتاب، علاوه بر فهرست اشعار، پاره‌ای لغات و کلمات دشوار معنی شده است.

چاپ اول

۶۱- مثنوی پیر و جوان. نصیر اصفهانی: مصحح: مهرداد بانی همایی . - تهران: هما - ۹۲ ص.
رقعی (گالینگور): ۱۴۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

صفحات آغازین کتاب به معرفی آثار و شرح حال شاعر اختصاص دارد. مثنوی «پیر و جوان» متضمن نصایح و مواظب پیری است خردمند به جوانی که در آغاز راه زندگی قرار دارد. مثنوی یاد شده با خط خوش نستعلیق منتشر

شده است. بخش پایانی کتاب به
واژه‌نامه اختصاص دارد.

شعر فارسی قرن ۱۴

۸۱۵/۶

۶۲ دیوان قصاید و مثنویات و
تمثیلات و مقطعات پروین
اعتصامی.

خطاط: دانش نظری: تدوین: ا.
جلیل زاده افشار: مقدمه: احمد کاظمی.
- تهران: افشار. - ۲۸۴ ص. - رقی (سلفون). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ سوم /
۵۰۰۰ نسخه.

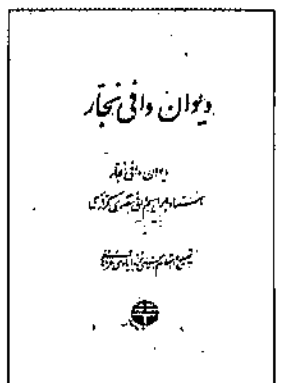
شابک: ۹۶۴-۹۰۷۲۵-۰۰۰

چاپ اول

۶۳ دیوان وافی نجار

مصحح: مجتبی برزآبادی فراهانی. -
تهران: فردوس. - ۵۹۲ ص. - وزیری
(گالینگور). - ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ
اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۱۱-۴
دیوان حاضر، با مقدمه‌ای از «مجتبی

برزآبادی فراهانی» آغاز شده، آن‌گاه
تقریظی از «دکتر محمد خزانلی»
آمده، و در پی آن شرح حال شاعر به
قلم «ابوتراب جلی» ترسیم شده
است. این دیوان مشتمل است بر:
قصاید، غزلیات و قطعات، رباعیات،
قطعات و مثنوی. صفحات پایانی
دیوان به فرهنگ لغات اختصاص
دارد.

۶۴ شهر شعر ایرج: زندگی و نمونه آثار ایرج میرزا جلال الممالک.

تدوین: محمدعلی سپانلو. - تهران:
علم. - ۴۰۸ ص. - رقی (شمیز). -
۱۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۸۹-۱۸-۳

چاپ اول

در این کتاب، اشعار «ایرج میرزا» به
مقتضای مضمون، دسته‌بندی شده و
در آن برگزیده‌ای از قصاید، غزل‌ها،
مقطعات و اشعار دیگر فراهم آمده
است. این اشعار در سه بخش تحت
عناوین: «داستان‌های منظوم»،
«سروده‌های طنزآمیز» و «اشعار
تربیتی» ارائه شده است. در بخشی
دیگر با عنوان «پیوست» نمونه‌ای از
نثر ایرج آورده شده، و بخش پایانی
نیز با عنوان گام به گام با ایرج به گام
شمار زندگی ایرج اختصاص یافته
است.

چاپ اول

۵۸ شهر شعر لاهوتی: زندگی و بهترین اشعار ابوالقاسم لاهوته.

تدوین: محمدعلی سپانلو. - تهران:
علم. - ۲۶۰ ص. - رقی (شمیز). -
۱۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۸۹-۴۸-۵

«شهر شعر لاهوتی» مجلدی دیگر از
مجموعه‌ای است که به همت
محمدعلی سپانلو فراهم آمده و به
معرفی برخی از بزرگان شعر و ادب
پارسی اختصاص دارد. در این کتاب،
نگارنده به شرح زندگی و اشعار
«ابوالقاسم لاهوتی» پرداخته است.
اثر حاضر، متضمن دو نوع اشعار است،
اشعار مرحله اول که از لحاظ ادبی نوتر
و پویاتر است و در قالب غزل سروده
شده، اشعار مرحله دوم که با زبان و
رسوم و فرهنگی دیگر سروده شده
است. در این کتاب همچنین از
گرایش‌های متفاوت لاهوتی
نمونه‌هایی دست‌چین شده است.
کتاب با مطلبی تحت عنوان «واج و
سقوط شاعر» آغاز شده و در پی آن
«غزل‌ها و اشعار دیگر» وی آمده
است. در ذیل هر قطعه شعر، محل و
تاریخ سرودن آن نیز ذکر شده است.
در بخش پایانی کتاب، نگارنده ذیل
مبحث «گام به گام با لاهوتی» به گام
شمار زندگی شاعر می‌پردازد. فهرست
مطالب در انتهای کتاب آمده است.

شعر فارسی (از سال ۱۳۲۰-)

۸۱۵/۶۲

چاپ اول

۶۶ از شرنک و شهید: مجموعه شعر.

شاعر: امیر بزرگ‌خراسانی. - تهران:
سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه
هنری. - ۱۴۴ ص. - رقی (شمیز). -
۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۲۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:

On Venom And Nectar: A
Collection Of Poetry

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۹۱-۹

مجموعه حاضر، متضمن اشعاری

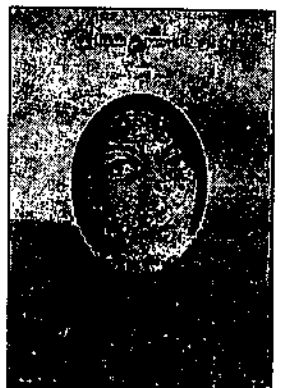

است که در قالب عروضی و به صورت
مقفی و سستی در حال و هوایی مذهبی
سروده شده. عناوین برخی از اشعار
وی عبارت‌اند از: «دل مردم برکت»،
«پوسه بر تیغ»، «تکبیر خون‌آلود»،
«جنت موجود»، «شمشیر شعر» و
«رنج هنر».

۶۷ اوهام سرخ شقایق
«برگزینی از اشعار زنان زمان».
گردآورنده: پوران فرخزاد. - تهران:
نازین. - ۴۶۴ ص. - رقی (شمیز). -
۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰
نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۲۰۷-۱-۸

چاپ اول

کتاب گزیده‌ای است از اشعار زنان
شاعر معاصر که با مطلبی تحت
عنوان: «بخوان به نام زن...» آغاز
می‌شود و در آن از تاریخچه شعر زنان
و شاعران معاصر سخن به میان آمده
است. اسامی شاعرانی که برخی از
اشعار آنان در کتاب ارائه شده
عبارت‌اند از: «مهستی بحرینی»،
«سیمین بهبهانی»، «غزل
تاجبخش»، «نسرین جعفری»،
«پروین جزایری»، «بنفشه حجازی»،
«خاطره حجازی»، «مهین خدیوی»،
«گیتی خوشدل»، «پروین دولت
آبادی»، «فرشته ساری سپید
سامانی»، «سپهلا صارمی»، «پوران
فرخ زاد»، «فروغ فرخزاد»، «ویدا
فرهودی»، «پوران کاوه»، «ناهید
کبیری»، «روح انگیز کراچی»،
«مرسده السانی»، «افسانه فغمایی» و
«فرشته یمنی شریف». در مورد هر
شاعر ابتدا عکس و اطلاعاتی درباره
شاعر ذکر شده و سپس به اشعار شاعر
پرداخته شده است.

چاپ اول

۶۸ بر مدار صاعقه و حیرت

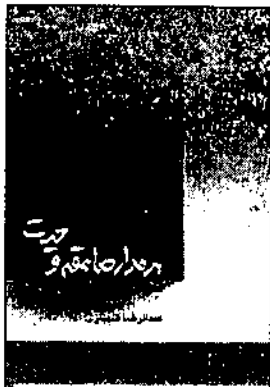
شاعر: عبدالرضا شهبازی. - تهران:
نارنج. - ۸۸ ص. - رقی (شمیز). -
۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:

On The Orbit Of Lighting And
Bewilderment

شابک: ۹۶۴-۶۳۷۲-۱۰-۴

این دفتر در قالب شعر سپید سروده
شده است. عناوین برخی از اشعار این
مجموعه بدین قرار است: «انتظار»،
«رویا»، «نجوای باد»، «جشن
پسروانه‌ها»، «فردا»، «حیرانی» و

«گلوی شکسته».

چاپ اول

۶۹ بعد از باران: مجموعه شعر.

شاعر: ولی احمد باران پور؛ به اهتمام:
عبدالرحیم سعیدی‌راد. - تهران:
سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه
هنری. - ۲۱۶ ص. - رقی (شمیز). -
۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:

After Rain (A Collection Of
Poetry)

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۱۰۹-۲

مجموعه حاضر، متضمن اشعاری
است که در قالب شعر سپید سروده
شده است. عناوین برخی از اشعار
عبارت‌اند از: «باران مدرس باید»،
«نوسازی میهن»، «ترانه رنج»، «ثبت
آباد»، «آز عشق»، «منظومه مدارای
جان»، «طرحی از آبادی»، «پاییز»،
«حقارت مرگ».

چاپ اول

۷۰ به نام سحر و آزادی

شاعر: هوشنگ جهانشاهی. - تهران:
پیراسته. - ۲۸۶ ص. - رقی (شمیز). -
۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:

In The Name Of Morn And

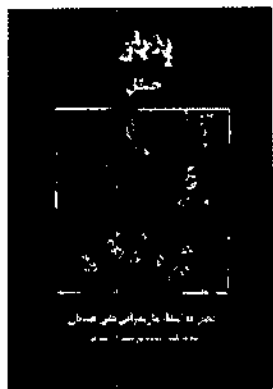
شابک: ۹۶۴-۹۰۸۳۸-۱-۲

این دفتر افزون بر یکصد قطعه از سروده‌های هوشنگ جهان‌شاهی است. این اشعار در قالب شعر نو سروده شده و عناوین برخی از آن‌ها بدین قرار است: سماع، حلول، دیدار، رحمت، زن، هیچ، عروج، روزگار، بخت بلند، رهنمون، رهایی از اوهام و نکته.

چاپ اول

۷۱- پدیدار (جنگل).

شاعر: علی مهدیان؛ به اهتمام: جهانگیر نصری اشرفی. تهران: خانه سبز. ۱۶۰ ص. - وزیری (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۱۳۱-۰۰-X
مجموعه حاضر، متضمن اشعاری است که به زبان تبری سروده شده و به همت آقای «جهانگیر نصری اشرفی» و مقدمه او به چاپ رسیده است.

چاپ اول

۷۲- پشت همین باران (گزیده اشعار ۱۳۷۴ - ۱۳۷۱).

شاعر: میرزا دل (منصور) علی. تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. ۵۶ ص. - پالتویی (شمیز). - ۱۷۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

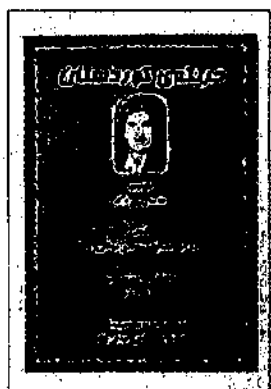
Behind This Rain (A Collection Of Poetry)
شابک: ۹۶۴-۳۷۱-۱۰۸-۴

این دفتر در قالب نیمایی سروده شده و واژه «باران» در همه اشعار آن ذکر گردیده است. عناوین برخی از این اشعار بدین قرار است: «باران و انتظار»، «بی باران و برگ»، «باران و سکوت» و «باران و بی‌قراری».

چاپ اول

۷۳- چریکه‌ی کوردستان. گردآورنده: مدیا زندی؛ ویراستار:

فاروق صفی‌زاده؛ مقدمه: محمدصدیق مفتی‌زاده؛ شاعر: حسن زیرک. تهران: فاروق صفی‌زاده. ۱۵۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

۷۴- حراج... آتش زدم به افکارم.

شاعر: مهرداد حبیبی. تهران: آوای کودک. ۹۶ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۶۸۶-۰۰۰

در این مجموعه گوینده به زبانی شعر گونه از خود سخن می‌گوید: از «تولدش»، از «تنهایی‌اش» و از «عواطفش» عناوین برخی از قطعات کتاب عبارت‌اند از: «برای فروش»، «ما من‌ها»، «حساس‌ترین روح»، «این جادوگر سیاه»، «زنی که گریه‌ام انداخت» و «بی دست و پا».

چاپ اول

۷۵- حرف اول: کانون شاعران ایران.

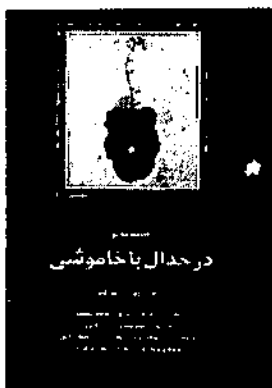
گردآورنده: علی صالحی. تهران: پاسارگاد. ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۰۷۸-۰۰۸-۷
در این دفتر اشعاری از پانزده شاعر نو پرداز به انتخاب سیدعلی صالحی ارائه شده است. عناوین برخی اشعار عبارت‌اند از: «افسانه»، «مرغ آمین»، «او را صدا یزن»، «می‌تراود مهتاب» از نیما یوشیج، «تنها صداست که می‌ماند» از فروغ فرخزاد، «یشم بر مرمر»، «گنایه» از نصرت رحمانی، «سه تار»، «وسوسه سوال» از رضا براهنی.

چاپ اول

۷۶- در جدال یا خاموشی:

منتخب چهارده دفتر شعر قطعنامه، هوای تازه، باغ آینه ... شاعر: احمد شاملو. تهران: سخن. ۴۸۳ ص. - رقی (کالینگر). - ۲۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۷۷۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۴۰-۱

مجموعه «شعر معاصر ایران» با هدف ارائه گزیده‌های از چهره‌های برجسته شعر ایران، از بهار و نیما تا امروز، تهیه و تدوین شده است. چهارده دفتر شعر احمد شاملو انتخاب شده است. مجموعه‌های منتخب عبارت‌اند از: «قطعنامه»، «هوای تازه»، «باغ آینه»، «لحظه‌ها و همیشه»، «آیندا در آینه»، «درخت و خنجر و خاطره»، «ققنوس در باران»، «مرثیه‌های خاک»، «شکفتن در مه»، «ابراهیم در آتش»، «دشته در دیس»، «ترانه‌های کوچک غربت»، «مدایح بی‌صله» و «در آستانه».

چاپ اول

۷۷- در خلوت دل.

ویراستار: راشد آموزگار؛ شاعر: عبدالرضا کردی. تهران: هنرستان. ۶۰ ص. - جلد اول. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۴۶۰-۱۹-۴

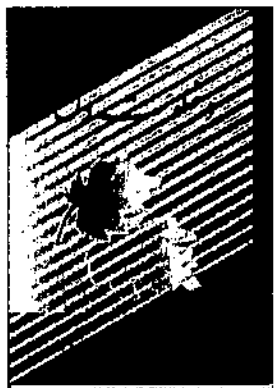
«در خلوت دل» مجموعه اشعار کردی است که در دو مجلد و در قالب نیمایی سروده شده است. عناوین برخی از اشعار دو دفتر عبارت‌اند از: «در کلاس دل من»، «دختران غنچه‌گون».

عشق»، «بازگشت از خواب»، «قصه بارش و روییدن هست»، «شعر زیبایی برای زنده بودن» و «خسته پایان راه».

چاپ اول

۷۸- در خلوت دل.

ویراستار: راشد آموزگار؛ شاعر: عبدالرضا کردی. تهران: هنرستان. ۵۲ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز). - ۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۶۰-۱۸-۶

«در خلوت دل» مجموعه اشعار کردی است که در دو مجلد و در قالب نیمایی سروده شده است. عناوین برخی از اشعار دو دفتر عبارت‌اند از: «در کلاس دل من»، «دختران غنچه‌گون» عشق»، «بازگشت از خواب»، «قصه بارش و روییدن هست»، «شعر زیبایی برای زنده بودن» و «خسته پایان راه».

چاپ اول

۷۹- در روشنائی عشق: مجموعه شعر ۱۳۵۳-۱۳۷۶.

شاعر: سمید نیازکرمانی. تهران: پازنگ. ۱۴۴ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۷۷-۱۳-۷

۸۰- دیوان پروین اعتصامی.

مصصح: حسن شیرازی؛ خطاط: مصطفی اشرفی تبریزی؛ به اهتمام: شهرام رجبزاده. تهران: قدیانی، کتابهای بنفشه. ۶۶۴ ص. - پالتویی (سلفون). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۷-۰۰۴-۷

چاپ اول

۸۱- دیوان داراب افسر بختیاری.

مصصح: غلامعباس نوروزی بختیاری؛ مقدمه: عبدالحسین سپنتا. تهران: آژان. ۲۱۲ ص. - رقی (کالینگر). -

۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۳۸۴-۰-X

این دفتر، با مقدمه‌ای از «عبدالحسین سینتا» آغاز می‌شود. اشعار در قالب عروضی و به شیوه سنتی این دفتر ابتدا با غزلی با عنوان «خزان عشق» شروع می‌شود، سپس قطعه شعری در مدح مولای متقیان (ع) و در پی آن غزلیات ارائه می‌گردد. در بخشی از مجموعه، دوبیتی‌ها و اشعاری به زبان بختیاری ارائه شده و در پایان واژه‌نامه اشعار آمده است.

چاپ اول

۸۲- روز بخیر محبوب من (گزیده شعر).
شاعر: رسول یونان - تهران: نارنج - ۸۸ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Good Day My Beloved: A Collection Poems
شابک: ۹۶۴-۶۲۷۲-۱۸-X
این دفتر مجموعه‌ای است از چند قطعه شعر «سپید» که هریک زنجیره‌ای از حلقه‌های به هم پیوسته را تشکیل می‌دهد. «روزی به رنگ دریا» اولین زنجیره و متضمن ۴۵

روز بخیر، محبوب من

حلقه است. «ترانه‌های مرده شوی برای پسرش» دومین زنجیره شعر اوست که از چهار حلقه تشکیل شده و «آوازه‌ای مردی در قهوه‌خانه» ۹ حلقه دارد، همچنین «در اطاق پذیرایی»

شامل ۱۰ حلقه است. عناوین اشعار دیگر این دفتر عبارت‌اند از: «نامی کنار گمشدگان» و «صدای سوت ترن‌های...».

۸۳- زنی تنها: درباره‌ی زندگی و شعر فروغ فرخزاد.
سیروس طاهباز - تهران: زریاب - ۲۰۸ ص. - رقی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۶۳۷-۷-۳

چاپ اول

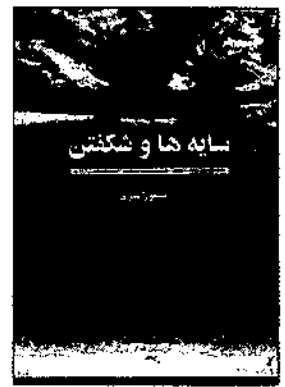
۸۴- سالهای صیوری.
شاعر: حمید مصدق - تهران: البرز - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۳۳-۷

این مجموعه در یک مجلد و دو دفتر تدوین شده، دفتر اول «چشمه عشق» نام دارد که متضمن اشعاری چون «شعر عشق»، «غزلواره»، «رشدک نوپهار»، «حسادت»، «شاه بیت»، «پیوند جاودان» و چندین قطعه شعر دیگر است و دفتر دوم «اشارات» نام دارد که عناوین برخی از اشعار آن عبارت‌اند از: «آخرین تیر»، «آرزو»، «فهرست و قلم»، «شیر سنگی» و «نفس سوخته تابستان» اشعار در قالب شعر نیمایی عرضه شده است.

چاپ اول

۸۵- سایه‌ها و شکفتن.

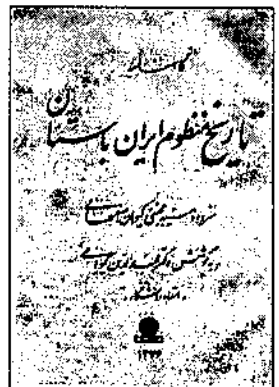
شاعر: صفورا نیری - تهران: توس - ۱۸۴ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۱۵-۴۶۵-۳
این دفتر مجموعه‌ای است از اشعار سپید و نیمایی. عناوین برخی از اشعار بدین قرار است: «آوازه‌ها و راه»، «جویبار»، «آوا»، «گذار»، «درخت کوچک انجیر»، «آن سو»، «در کدام فصل»، «گردباد»، «مهری چرخ ریسک»، «روزی سراسر سپیده دمان».

چاپ اول

۸۶- شاعران امروز.
به اهتمام: محمد زارع - تهران: رود - ۴۸۴ ص. - وزیری (گالینگور) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۵۷۷-۲-۰

چاپ اول

۸۷- گاهنامه تاریخ منظوم ایران باستان.

ویراستار: مجدالدین کیوانی؛ شاعر: مجتبی کیوانی اصفهانی - تهران: دنیای کتاب - ۳۳۴ ص. - وزیری (گالینگور) - ۱۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۷۰-۵-۴
این منظومه که متضمن ۶۵۰۰ بیت است گزارش تاریخی است که با شاهنامه فردوسی، مناسب موضوعی و لفظی دارد. شاعر، اشعار یادشده را با توجه به کتاب ایران باستان تالیف مرحوم حسن پیرنیا (مشیرالدوله) سروده است. کتاب یا مقدمه ویراستار آغاز شده و در پی آن متن گاهنامه آمده است. بخش پایانی منظومه به توضیحات و واژه‌نامه اختصاص دارد.

۸۸- گزیده غزل: عاشق‌تر از همیشه بخوان.

شاعر: سیمین بهبهانی - تهران: مروارید - ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز) - ۴۷۰۰ ریال - چاپ دوم / ۴۴۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۰۲۶-۳۵-۴
۸۹- گلبانگ تربیت: مجموعه اشعار سرود دانش‌آموزی - ویژه دوره متوسطه.

تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه - ۶۴ ص. - جلد هفتم - رقی (شمیز) - ۱۴۰۰ ریال - چاپ دوم / ۷۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۳۶-۱۸۳-۹

۹۰- گله‌ها و گلبرگها: دیوان اشعار.

سیروس امیرمنصوری؛ نقاش: محمد طریقتی - تهران: آشیانه کتاب - ۴۳۴ ص. - وزیری (گالینگور) - ۴۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۳۵۰-۰۸-۹

چاپ اول

۹۱- مادرانه‌ها: مجموعه شعر.
شاعر: خاطره حجازی - تهران: اثر - ۶۴ ص. - رقی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۴-۰۰۰

اشعار این دفتر در قالب نیمایی سروده شده و شاعر آن را در چهار فصل با این عناوین تنظیم کرده است: «مادرانه‌ها»، «عشق»، «صلح» و از سلاله درختان.

چاپ اول

۹۲- نیرس چرا سکوت می‌کنم [مجموعه شعر] فارسی و انگلیسی.

شاعر: بنفشه حجازی - تهران: گیل - ۱۷۴ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

Ask Me Not Why I'm Silent [Collection Of Poems]

شابک: ۹۶۴-۹۰۰۴۱-۴-۹
این دفتر که در قالب شعر نیمایی سروده شده و در بخشی از کتاب، اشعار به زبان انگلیسی ترجمه شده است. بخش انگلیسی کتاب دارای دیباچه و

زندگی‌نامه بنفشه حجازی از زبان خواهرش است. عناوین برخی از اشعار عبارت‌اند از: «فرهاد و شیرین»، «شیرین و فرهاد»، «برف‌ها»، «تنها مرو»، «گریه نکن»، «یگانه پیام».

چاپ اول

۹۳- نقدی بر نوآوری کاذب [معجزه شعر].
غلامرضا اربابی - تهران: اربابی - ۱۰۶ ص. - رقی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۵۲-۱۸-۴

کتاب حاضر، متضمن دیدگاه‌های نویسنده درباره شعر و شاعری و نیز نمونه‌هایی از اشعار او در قالب نیمایی و عروضی است. کتاب با مقدمه‌ای آغاز می‌شود که طی آن نویسنده ضمن انتقاد از برخی نوپردازان از نوآوری، ستایش کرده است. آن گاه نمونه‌هایی از اشعار خود را در قالب شعر نیمایی آورده و به آن‌ها عنوان قطعه ادبی داده است، به تعریف شعر و ساختمان آن پرداخته است.

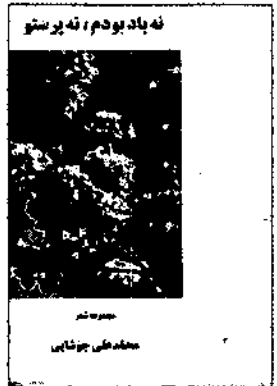
چاپ اول

۹۴- نه باد بودم، نه پرستو: گزیده اشعار سالهای ۱۳۷۳ - ۱۳۷۰.

شاعر: محمدعلی جوشایی - تهران: اهل قلم - ۹۲ ص. - رقی (شمیز) - ۲۲۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

نسخه
شابک:

۹۶۴-۵۵۶۸-۳۷-۴

این دفتر، متضمن اشعار است که برخی از آن‌ها در قالب عروضی و پارهای در قالب نیمایی عرضه شده است. این مجموعه مشتمل بر دو بخش است. بخش نخست «امانت مردم» و بخش دوم «ندامت من» نام دارد. «امانت مردم» که متضمن اشعاری چون «زخم و لیختند»، «غروب واقعه»، «سیرمغ سوخته»، «شیخ شبرو»، «دهانم پر از دوست دارم» است در قالب عروضی سروده شده و «ندامت من» که مشتمل بر اشعاری چون «سگ‌ها و ستاره‌ها»، «حسرت همیشه»، «عشق را می‌گویم» در قالب نیمایی است.

چاپ اول

۹۵- نیما یوشیج: مجموعه شعرهای نو، غزل، قصیده، قطعه.

زیر نظر: شراکیم یوشیج؛ تدوین: مینا میرهادی - تهران: اشاره - ۷۰۰ ص. - وزیری (گالینگور) - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۷۷۲-۲۷-۳

کتاب با مطلبی درباره درگذشت نیما

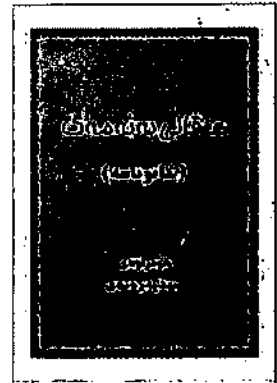
آغاز شده، و در پی آن وصیت‌نامه نیما آمده است. سپس به سروده‌های شاعر ارائه می‌گردد برخی از این اشعار بدین قرار است: «فریادهای دیگر»، «عنکبوت رنگ»، «شعرمن»، «قلم انداز»، «شهر شب و شهر صبح»،

«ماخ اول»، «ناقوس»، «حکایات»، در صفحات پایانی کتاب واژه نامه طبری ارائه شده است.

چاپ اول

۹۶- هاقالی به‌نهرمگ (شانونامه).

شاعر: مدیا زندگی - تهران: مدیا زندگی - ۲۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

در این کتاب، نگارنده به ماجرای بازگان پیری می‌پردازد که در حال احتضار است. او به فرزند خود نصیحت می‌کند که شیفته دوستان نا اهل نشود و به او یادآوری می‌کند که گنجی در خانه پنهان کرده است. جوان بعد از مرگ پدر همه سرمایه پدر را صرف دوستان می‌کند... کتاب به زبان کردی به طبع رسیده است.

چاپ اول

۹۷- همچون نارنجی شعله‌ور: مجموعه شعر (۱۳۷۵) - (۱۳۷۱).

شاعر: محمد خلیلی - تهران: نگاه - ۱۹۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷۳-۶۱-۰

این دفتر شامل هشتاد و سه قطعه از سروده‌های شاعر است که در قالب شعرون سروده شده است. عناوین

برخی از اشعار عبارت‌اند از: تندیس الوند، بهم، دانه میاش، صدا، غبار، هستی، دوباره تازه شدن، غروب که آمد، زندگی، مهرگان، از دیوار تا دیوار، سارنگ، یک حرف، خشم و کلماتی از دیروز و امروز.

نمایشنامه فارسی (از سال ۱۳۲۰)

چاپ اول

۹۸- سه برخوانی: اژدهاک، ارش، کارنامه بندار بیدخش. بهرام بیضایی - تهران: روشنگران - ۱۰۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۱۲-۸۲-۴

این مجموعه متضمن سه روایت باستانی با این عناوین است:

«اژدهاک»، «ارش» و «کارنامه بندار بیدخش». نگارنده سه روایت یاد شده را به نثر حماسی برای بازخوانی بر روی صحنه نگاشته است.

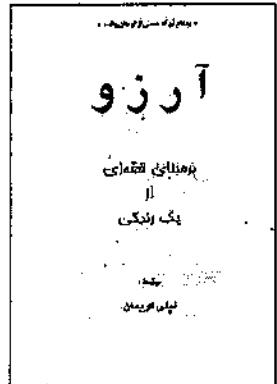
داستان فارسی (از سال ۱۳۲۰)

چاپ اول

۹۹- آرزو: بر مبنای قصه‌ای از یک زندگی.

لیلی کریمان - تهران: بوم - ۹۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۳۳۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۵۰-۲-۱

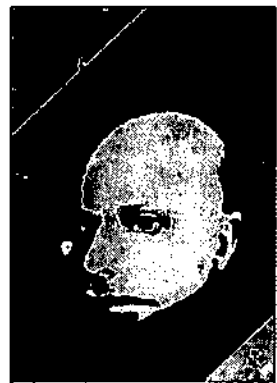
در این داستان دختری نوجوان با دنیایی آرزو در پشت میز مدرسه به آینده می‌اندیشد. و پسری جوان نیز شور زندگی دارد و خوشبختی را در کنار دختر می‌جوید، اما پدر و مادر دختر با آینده‌نگری، ازدواج آنان را غیر ممکن می‌دانند. زیرا پسر هنوز به سرپازی نرفته و تحصیلاتی ندارد، اما عشق چشم عقل آن دو را چنان بسته که

روزی بر آن می‌شوند تا مخفیانه بگیرزند و...

چاپ اول

۱۰۰- اس نخس. محسن شریف - تهران: قلمرو - ۹۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۳۹۸-۷-۴

در این داستان، نویسنده به بیان خاطرات یک امدادگر می‌پردازد که در کلوبی شبانه به خدمت درمندان و بی‌کسان مشغول است. این کلوب را ناخدايي رنج دیده ساخته است. و پریا قهرمان کوچولوی این قصه است که ماجرای اصلی قصه را می‌آفریند.

۱۰۱- آشنایی با صادق هدایت: ۱- آنچه صادق هدایت به من گفت - صادق هدایت چه میگفت و پرونده چند یادبود.

مصطفی قزانه - تهران: نشر مرکز - ۴۵۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۵۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۰۳۰ نسخه. عنوان به لاتین: Rencontres Avec Sadeq Hedayat...

شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۰۱۹-X

چاپ اول

۱۰۲- ارزیابی آثار و آراء صادق هدایت (هدایت در پوته نقد و

نظر). گردآورنده: مریم دانایی‌برومند - تهران: آروین - ۲۸۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۴۴۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۱۷-۲۴-۹

کتاب متضمن ۲۳ مقاله است که با یادداشتی از گرد آورنده و نیز سال شمار زندگی هدایت آغاز شده، در پایان نیز گزیده مقاله شناسی صادق هدایت و عکس‌هایی از او ارائه شده است. در این مقالات نویسندگان کوشیده‌اند گوشه‌هایی از زندگی و هنر نویسندگی هدایت را به تصویر بکشند.

چاپ اول

۱۰۳- از پسرانده‌های مهاجر بیرس (مجموعه داستان).

سیمین دانشور - تهران: کانون، نشر نو - ۱۳۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۵۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۶۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۵۹۶-۰۸-۸

در این کتاب ده داستان با این عناوین ترسیم شده است: «برهوت»، «میزگرد»، «لیختند»، «روپوت»

سختگو، «از پسرانده‌های مهاجر بیرس» و «متبرک باد خلیفه بودن انسان بر زمین، متبرک باد» در داستان نخست، نگارنده به ماجرای یکی از سیه‌بان زمان شاه می‌پردازد. او که به قصد کودتا متهم شده است ناگزیر ایران را ترک می‌گوید و به کشور عراق که با ایران سر ستیز دارد

پناهنده می‌شود. در آن کشور او را گرمای می‌دارند اما شاه که از او بیمناک است یکی از زیردستان سپید را برای ترور او روانه عراق می‌کند، و...

۱۰۴- از عشق تا ابدیت.

فریدون ادیب‌نمایی - تهران: چاکوک - ۴۴۸ ص. - رقی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: From Love To Eternity
شابک: ۹۶۴-۶۰۴۳-۰۷-۰

چاپ اول

۱۰۵- ازدواج تحمیلی.

حسین غلامی - تهران: جرس - ۲۱۶ ص. - رقی (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۸۶-۰۷-۱

۱۰۶- بار دیگر شهری که دوست می‌داشتیم.

نادر ابراهیمی - تهران: روزبهان - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۲۹-۳۴-۴

چاپ اول

۱۰۷- بازی سرنوشت.

ماه‌نیر مینوی - تهران: دیدار - ۱۷۲ ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۵۳-۱۲-۱
خانواده سردار قادر گیلانی، سال‌ها پیش ناگهان از گیلان مهاجرت کرده راهی اصفهان و در نهایت شیراز شدند. مریم دختر بزرگ خانواده بعد از

دانشکده ادبیات شد در آغاز نخستین هفته، استاد مرادی، مردی چهل ساله و موقر و خوش‌سیمای به کلاس وارد شد و ناگهان نگاهش، برچهره مهتاب خیره ماند و چهره‌اش به سرخی گرایید که از این لحظه به بعد ماجراهای گوناگون برای آنان رخ می‌دهد.

۱۰۸- باغ مارشال.

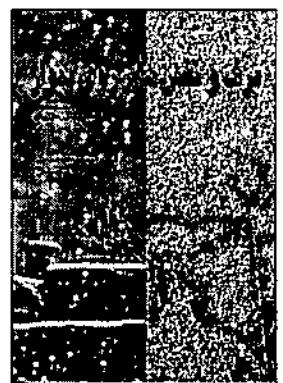
حسن کریم‌پور - تهران: اوحدی - ۳۴۴ ص. - وزیر (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۷۶-۱۰-X

چاپ اول

۱۰۹- برف و نقشهای روی دیوار (گزینه داستانهای اعظم رهنورد زریاب و سپوزمی زریاب).

به اهتمام: اسحاق شجاعی، میرزااحسن بلخی - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۱۳۲ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Snow And Images On The Wall

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۱۱۲-۲
کتاب گزیده‌ای است از آثار زوج نویسنده افغانی «اعظم رهنورد زریاب» و همسرش «سپوزمی زریاب». کتاب متضمن ۹ داستان کوتاه است که عنوان کتاب برگرفته از چهارمین داستان است. داستان‌های «تورست‌ها»، «پیراهن گل دار»، «هفت بار»، «برف و نقشهای روی دیوار» و «رادپو» از «رهنورد زریاب» است و آثار «سپوزمی زریاب» عبارت‌اند از: «سطح‌های آب و خریطه‌های ارزن»، «تذکره»، «چین

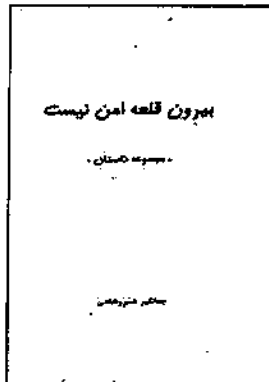

سیاه‌رنگ» و «رستم‌ها و سهراب‌ها». واژه‌نامه نیز در انتهای کتاب آورده شده است.

چاپ اول

۱۱۰- بیرون قلعه امن نیست.

جهانگیر خسروشاهی - تهران: تربیت - ۶۰ ص. - رقی (گلاسه) - ۱۷۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۰۶-۱۸-۷

مجموعه داستان حاضر در حال و هوای دینی نگاشته شده و به حضرت مهدی (عج) اهدا شده است. کتاب متضمن پنج داستان است که عناوین آن عبارت‌اند از «شهر پنهان»، «درراه»، «بیرون قلعه امن نیست»، «زاویه‌ای در آسمان بلند وجود» و «ستاره قطبی را بشناس».

۱۱۱- پرتگاه.

امیر عشیری - تهران: مجموعه - ۱۹۶ ص. - رقی (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۹۷-۵-۴

چاپ اول

۱۱۲- تاریکخانه (مجموعه داستان).

حسن هدایت - تهران: روزنه - ۱۷۲ ص. - رقی (شمیز) - ۴۹۵۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۱۷۶-۱۹-۴

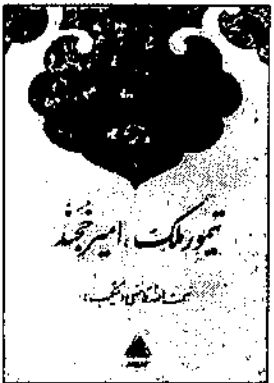
«تاریکخانه» نخستین مجموعه از داستان‌های حسن هدایت و متضمن شش داستان است که عنوان کتاب برگرفته از نخستین داستان است. عناوین دیگر داستان‌های کتاب عبارت‌اند از: «عاشیق یوسف»، «تسلیم»، «تشرانه‌های تاریک»،

«جزیره درد» و «چاقو».

چاپ اول

۱۱۳- تیمور ملک (امیر خجند).

قاضی (شکیب) نعمت‌الله - تهران: کتاب سرا - ۳۹۲ ص. - رقی (شمیز) - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۸۴۰-۲۴-۳

ماجرای این داستان تاریخی به دوره سلطنت آخرین سلاطین خوارزمشاهی، و حوادث آن روزگار مربوط می‌شود. آغازگر ماجرا، واقعه‌ای عاشقانه است. این داستان در واقع دو نیمه قرن ششم و هفتم هجری را به هم پیوند می‌دهد. در این داستان ماجراهای گوناگون بیان می‌گردد. از یک سو حوادث ویرانگر و خونبار تهاجمات مغولانه و از سوی دیگر ظهور و حضور چهره‌های تابناک همچون نجم‌الدین کبری مولانا جلال الدین محمد مولوی شمس تبریزی و غیره. پهنه جغرافیایی داستان از «خجند» تا «قونیه» است.

چاپ اول

۱۱۴- جاده زندگی.

زهره قوی‌بال: ویراستار: امیر ثابتی - تهران: چاپار فرزانتگان - ۲۷۸ ص. - رقی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۹۱-۰۵-۹

کودکی شش ساله که ثمره عشق زن و مردی عاشق بود و در کانون گرم خانواده روزگار می‌گذرانید، ناگهان خود را تنها یافت، زیرا خوشبختی از خانواده او رخت برپست و سایه طلاق خانواده‌اش را از هم پاشید، اما او سرانجام مصمم شد در مسیر زندگی گام نهد و...

چاپ اول

۱۱۵- جامه‌دران.

ناهد طباطبایی - تهران: خجسته - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۳۳-۰۳-۱

«جامه‌دران» نویسنده در این داستان سعی دارد ماجرای مردمان پریشان دل و سرگشته‌ای را به تصویر بکشد که هر یک به نوعی گم کرده‌ای بی‌نشان دارند. از یک سو پیرمردی در حیاط، نشسته و به نقطه‌ای که نمی‌داند کجاست چشم دوخته است. از سوی دیگر، زنی در گورستان در مراسم تدفین، ناگهان میل شدید «یاقتن» و سوسه‌اش می‌کند.

چاپ اول

۱۱۶- چیزی شبیه زندگی.

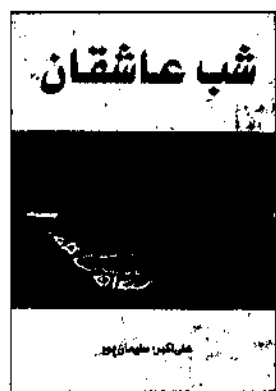
حسین پناهی - تهران: الهام - ۱۳۴ ص. - رقی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Something Like A Lift

شابک: ۹۶۴-۶۰۷۱-۳۳-۱
نمایشنامه «چیزی شبیه زندگی» صحنه‌هایی است از روابط خشونت بارانسان‌ها که غایت رفتارهای را حرص و آز تعیین می‌کند. صحنه این نمایش نامه این گونه آغاز می‌شود: صدای جنگل و آواز پرندگان گوناگون، خرئاس حیوانات درنده و دعوی زن و مردی که زبان مشخصی ندارند و در انتها جیغ ممتد زن هنگامی که پرده کنار می‌رود فقط قاتلان و مقتولان بر روی صحنه هستند و نمایش با آوای جنگل و حیوانات زنده‌ای که در پشت پرده به گوش می‌رسد پایان می‌گیرد.

ص. - جلد اول - پالتویی (شمیز) -
۵۹۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۲۰۰
نسخه.
عنوان به لاتین:
The Stone Throwers Of Dark
Blue Cave
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۷۵-۷

چاپ اول

۱۳۰- شب عاشقان.
علی اکبر سلیمان پور - تهران: گیل -
۳۲۶ ص. - رقی (شمیز) - ۱۱۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۲۱۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
The Night Of Lovers
شابک: ۹۶۴-۹۰۰-۴۱-۸-۱

داستان با دلهره‌های جوانی
شهرستانی که دانشجوی پزشکی
است آغاز می‌شود. او قرار است به
دیدار مادر دختری برود که دوستش
دارد. سرانجام روز موعود فرا می‌رسد و
به خانه دختر می‌رود. او که از عظمت و
شکوه خانه میبهره شده، یا دین مادر
دختر شگفتی‌اش دو چندان می‌شود
و...

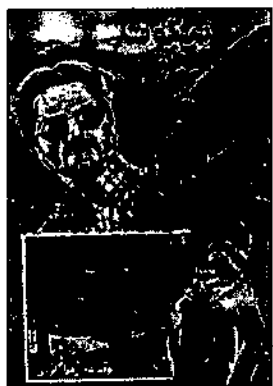
چاپ اول

۱۳۱- شباب نوشین.
پروین رحیمزاده - تهران: زریاب -
۳۰۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۲۵۰۰
ریال - چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۳۹-۱۷-۴

چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۲۶-۲۰-X

چاپ اول

در این داستان، ماجرای زندگی دو
خواهر دو قلو به رشته تحریر در آمده
است. این دو خواهر از نظر ظاهر بسیار
به یکدیگر شبیه بود، اما از نظر و
خصوصیات اخلاقی کاملاً با یکدیگر
مقاوت هستند. «سحر» دختری
خودخواه و لجباز و خودسر «ساحل»
دختری آرام و منطقی است و...

چاپ اول

۱۲۸- سگ هار.
عبدالرحمن دیه‌چی - تهران:
سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه
هنری - ۱۳۶ ص. - رقی (شمیز) -
۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۱۲-۵
در این داستان، نگارنده به ماجرای
نوجوان ترکمنی می‌پردازد که در
کودکی پدر را از دست داده و مادرش او
را بزرگ کرده است. او نوجوانی شرور و

در در آفرین است و همه از کارهای
ناشایست او در رنج و عذاب‌اند تا این
که یک روز سگ‌های به روستای آنان
حمله می‌کند و...

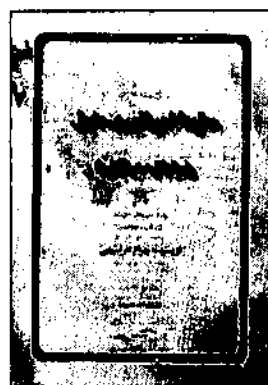
۱۲۹- سنگ اندازان غار کبود.
داود غفارزادگان - تهران: سازمان
تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۲۰۰

ناخداهای لنج‌ها رفته بود، به جرم قتل
ناخدا توسط پاسان اکبری دستگیر
می‌شود. در همین هنگام انفجار بمبی
پاسان را مجروح و بی‌هوش
می‌گرداند و الوان فرصت می‌یابد تا
بگریزد و به دنبال قاتل اصلی یعنی
خود برآید و سرانجام وقتی خود را پیدا
می‌کند...

چاپ اول

۱۲۶- سقوط امپراتوری مغول
(سلطانیه در آتش).
بهرام افراسیابی: ویراستار: اشرف
باقری، سمیرا نجدهیمی: مصحح:
نوشین حمید - تهران: حمید -
۶۴۸ ص. - وزیری (گالینگور) -
۲۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۷۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۵۱۶-۰۵-X

در این رمان تاریخی، نگارنده
بایه‌گیری از قوه تخیل به دوره به
وقایع دوره سلسله «چوپانیان»
می‌پردازد. این رمان مشتمل بر پنج
فصل است، فصل اول به توصیف قصر
سلطانیه اختصاص دارد و سپس در
فصول بعدی از سلطان ابوسعید،
رقبای عشقی و شب‌های شعر و
شادمانی قصر سخن به میان آمده
است. مطالب رمان با تصویرهای
متعدد همراه است.

۱۲۷- سکوت سحر.
زهرا آلوشی - تهران: کوشش - ۲۱۶
ص. - رقی (شمیز) - ۳۰۰۰ ریال -

۱۱۹- خواستگاری.
محمد تهرانی - تهران: نهال نویدان.
۱۳۶ ص. - رقی (شمیز) - ۳۵۰۰
ریال - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۰-۴۶-۷

۱۲۰- دیدار: سه داستان.
احمد محمود - تهران: مبین - ۲۹۶
ص. - رقی (شمیز) - ۹۵۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Didar
شابک: ۹۶۴-۵۶۴۳-۲۷-۹

چاپ اول

۱۲۱- رد پای مقتول.
امیر عشیری - تهران: مجموعه -
۳۰۰ ص. - رقی (شمیز) - ۹۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۹۷-۲-X

۱۲۲- زن شیشه‌ای: مجموعه
داستان.

راضیه تجار - تهران: برگ - ۱۲۰
ص. - رقی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۱۴-۵

۱۲۳- زندانی قلعه قهقهه.
حمزه سردادور - تهران: علم - ۵۹۴
ص. - وزیری (گالینگور) - ۲۳۵۰۰
ریال - چاپ چهارم / ۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۹-۴۵-۰

۱۲۴- ژینوس.
فریتون ادیب‌نمایی - تهران:
چکاوک - ۳۴۰ ص. - رقی (شمیز) -
۱۰۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰
نسخه.
عنوان به لاتین:

Jinus
شابک: ۹۶۴-۶۰۴۳-۲۸-۳

چاپ اول

۱۲۵- سبور: داستان بلند.
جمشید خانیان: نقاش: کوروش
پارسائزاد - تهران: سازمان تبلیغات
اسلامی، حوزه هنری - ۸۸ ص. -
رقی (شمیز) - ۲۶۰۰ ریال - چاپ
اول / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Sobur: A Long Story
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۰۴-۸
داستان روایت حادثه‌ای است در
سال‌های نخست انقلاب که از یک
سوی، وابستگان رژیم گذشته ایران را
ترک می‌گفتند و از دیگر سوی دشمن
متجاوز خانه‌های مسکونی و مراکز
صنعتی را به شدت بمباران می‌کرد.
«الوان» که شبی به همراه «خود»
برای سرقت به خانه یکی از

این نمایش‌نامه در مرداد و شهریور ۷۶
به روی صحنه نمایش رفته است.

۱۱۷- حکایت روزگار.
گلبرگ (کردوانی) - قزیده - تهران:
روشنگران - ۴۸۴ ص. - رقی
(شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ دوم /
۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۱۲-۰۴-۲

چاپ اول

۱۱۸- خسرو سها و ساعتها
(مجموعه قصه).

حسین پناهی - تهران: الهام - ۱۶۰
ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۷۱-۳۵-X
این کتاب متضمن هفت قصه کوتاه
است که برخی مثل بسیار کوتاه و
برخی مانند نخستین قصه که عنوان
کتاب برگرفته از آن است. نسبتاً بلند
است. کتاب با مقدمه‌ای آغاز می‌شود
که در آن از پایگاه و مقام انسانی
سخن به میان آمده است. «خروس و
ساعت‌های شماطه‌دار»، داستان
بخشدار است که وارد دیهی می‌شود

و بخشنامه‌ای صادر می‌کند تا همه
خروس‌های دیه را جمع کنند، سپس
به آنان وعده ساعت شماطه‌دار و
آبادانی می‌دهد. عناوین دیگر
قصه‌های این مجموعه عبارت‌اند از:
هاجر، پل، سه طبقه میخک، گزارش،
ساعت و سردار دو کوهان و شتر بزرگ.

در داستان حاضر، نوشین دختری بی‌پدر و محروم از محبت مادر به دامان عشقی ناپخته و نافرجام گرفتار می‌آید. او با وجود استعدادهای بی‌شمار و درخشان از یک زندگی موفقیت آمیز و داشتن کانون خانوادگی گرم و دلپذیر محروم می‌ماند. کتاب شرح گسترده‌ای از لحظات تلخ و شیرین و توصیفی غم‌انگیز از ترس‌ها، نگرانی‌ها و فراز و نشیب‌های زندگی شخصیت یادشده است.

۱۳۲- شبهای سقاخانه.

زهره آلوشی - تهران: نوین - ۲۷۲ ص. - رقی (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۲۵-۳۸-۶

چاپ اول

۱۳۳- صبح تقدیر.

زهره آلوشی - تهران: نوین - ۱۷۰ ص. - رقی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۲۵-۳۹-۴

در این داستان، ماجرای زندگی دبیری به نام «سمید» به تصویر کشیده شده

است. مردی که با حوادث و رخدادهای زیادی در زندگی روزمره روبرو می‌شود؛ شهادت تنها پسر اوست و ندیا دختر کوچکش که بر اثر سرطان خون درگذشت. امیر و لایلا (خواهر سمید) زندگی مشترک کوتاهی را گذرانند، اما با مرگ لایلا این پیوند نیز گسسته شد و ...

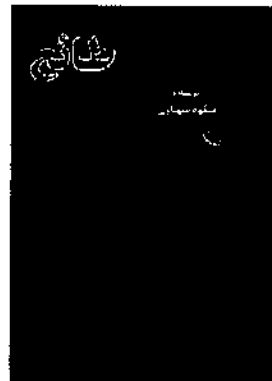
چاپ اول

۱۳۴- طالع.

شکوه شهبازی - تهران: علم و هنر - ۱۶۰ ص. - رقی (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۶۷۵-۱-X

در این داستان، ماجرای دختری به تصویر کشیده شده است که زندگی او قربانی سنت‌ها و باورهای غلط می‌شود. پدر خانواده دختر چهارده ساله خود را به ازدواج مردی در می‌آورد

که از نظر فکری، موقعیت اجتماعی و ظاهری هیچ گونه تناسبی با او ندارد.

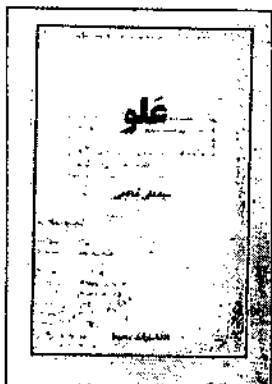
۱۳۵- عشق مرز ندارد.

شهره وکیلی - تهران: پیکان - ۴۶۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۲۹-۶۶-۲

چاپ اول

۱۳۶- علو.

علی صالحی - تهران: محیط - ۴۸۶ ص. - جلد اول - وزیر (گالینگور) - ۲۵۰۰ نسخه. - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه.

«علو» مجموعه‌ای است داستانی از دل‌آوری‌های رزمندگان اسلام که در دو مجلد تنظیم شده است. علو نام یکی از رزمندگان است که ماجراهای داستان حول زندگی و مبارزات او به رشته تحریر درآمده است. این داستان نثری ساده و روان دارد.

چاپ اول

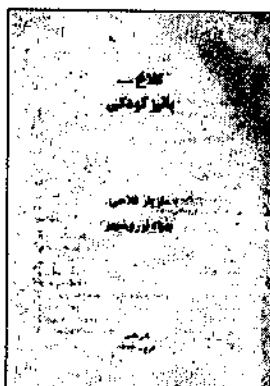
۱۳۷- علو.

علی صالحی - تهران: محیط - ۴۸۸ ص. - جلد دوم - وزیر (گالینگور) - ۲۵۰۰ نسخه. - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه.

«علو» مجموعه‌ای است داستانی از دل‌آوری‌ها و رشادت‌های رزمندگان اسلام در جبهه‌های حق علیه باطل. علو نام یکی از رزمندگان است که

شابک:

۹۶۴-۹۱۵۲۳-۹۱-۹

داستان حول زندگی، مبارزات او در گردش است.

چاپ اول

۱۳۸- کتاب بازیچه‌ی سرنوشت.

مصطفی رحیم‌زاده - تهران: بوعلی - ۳۲۰ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۴۵۳-۰۶-۶

کتاب حاضر، شامل روایاتی است که برخی از زبان اشخاص مختلف و برخی در قالب روایت، لحظاتی کوتاه، ساده و گاه جزیانی طولانی از زندگی شخص یا اشخاص را بیان می‌کند. کتاب مضمّن ۲۱ روایت است که عنوان کتاب از سومین روایت آن برگرفته شده است. عناوین برخی از روایت‌ها عبارت‌اند از: «خداحافظ دوشنبه‌ها»، «ماهیهایی آزاد رودخانه»، «آیینهای زیرآب»، «راهی»، «ایزابیل»، «پرده‌های شرابی رنگ»، «گلدونه‌ها» و «مردی با خواسته‌های کم».

۱۴۰- کلیدر (جلد نهم و دهم).

محمود دولت‌آبادی - تهران: فرهنگ معاصر - ۴۷۴ ص. - جلد پنجم - رقی (گالینگور) - (دوره) ۸۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوازدهم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۴۵-۲۶-۶

در این داستان زندگی دختری ۹ ساله به نام زهرا به تصویر کشیده شده است. پدرش راننده کامیون بود که پس از یک تصادف وحشتناک درگذشت و مادر نیز پس از آن در اثر بیماری سرطان چشم از جهان فروست. زهرا نیز به ناچار نزد تنها خاله‌اش معصومه رفت تا با او زندگی کند. معصومه هم زندگی را به سختی می‌گذراند و همواره نگران زهرا بود. او نیز روزها در خانه‌مردم کار می‌کرد و در اتاقی محقر مستاجر بود. پسر بی‌کار صاحبخانه، همواره چشم به زهرا داشت که در این میان، زندگی زهرا را دستخوش ماجراهایی می‌کند.

چاپ اول

۱۳۹- کلاغ ... پانزی کودکی.

مازیار قلاچی، بهزاد نوری‌سپهر - تهران: ناد - ۱۸۴ ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

در این داستان، یکی از باندهای یزرگ بین المللی قاچاق مواد مخدر ردیابی می‌شود. «گذرگاه کوراک»، تجسمی است ذهنی از مأموریت «راوند» (مأمور اداره عملیات ویژه وابسته به پلیس بین المللی) و چگونگی برخورد‌های سیزده جوانه او با قاچاقچیان باند مورد نظر.

۱۴۳- ملک خاتون شیروزی

دیانله. ناصر نجمی؛ ویراستار: نگین ایرانیان - تهران: علم - ۲۰۴ ص. - رقی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۸۹-۲۱-۳

چاپ اول

۱۴۴- نوشته‌های فراموش شده صادق هدایت.

گردآورنده: مریم دانایی‌پرومند - تهران: نگاه - ۲۸۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷۴-۷۷-۹

در این مجموعه داستان‌ها، مقاله‌ها و ترجمه‌هایی از «صادق هدایت» گردآمده که تاکنون منتشر نشده است. مطالب این مجموعه را می‌توان در سه بخش تقسیم نمود ۱- داستان‌ها و قصه‌ها و ترانه‌های عامیانه، ۲- ترجمه‌ها، ۳- مقاله‌ها که شامل مباحث انتقادی و معرفی و بررسی کتاب است که قسمت اصلی کتاب را تشکیل می‌دهد. کتاب با سال شمار زندگی هدایت آغاز شده و در پی آن، این قصه‌ها آمده است: «زبان حال یک الاغ»، «وقت مرگ»، «حکایت با نتیجه» و «کلاغ پیر». پس این مقالات فراهم آمده است. «در پیرامون لغت قرس» که طی آن اغلاط این فرهنگ را بر شمرده و صحیح آن را معرفی کرده، «یادگار جاماسپ»، «فرهنگ توده»، «خط پهلوی و الفبای صوتی» و سرانجام ترجمه‌هایی با این عنوان آمده است: «معرفی و نقد خاموشی دریا»، «بازرس اثر گوگول» و «ملا نصرالدین در بخارا».

۱۴۵- هزار و یکشب الف لیله و لیله.
گردآورنده: محمدابراهیم اقلیدی -
تهران: پژوهش - ۱۴۰ ص. - وزیری
(شمیز). - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول /
۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۶۲۴-۱۸-۵

چاپ اول

کتاب روایتی تازه است از هزار و یک شب که برای نوجوانان و جوانان بازنویسی شده است. در روزگاران قدیم پادشاهی دو پسر داشت یکی «شهریار» پادشاه سرزمین نیمروز و دیگری «شاه زمان» پادشاه سمرقند. آن دو در اثر ماجراجویی به خیانت همسران خود پی بردند و پس از کشتن آنان شاه زمان دست از پادشاهی کشید و گوشه عزلت گزید، اما شهریار به مصر بازگشت. او هر شب دختری زیبا را برمیگزید و صبح هنگام او را می‌کشت تا این که نوبت به «شهریار» دختر بزرگتر وزیر رسید. او تدبیری اندیشید و سرانجام از مرگ رهایی یافت.

چاپ اول

۱۴۶- یادگار خشکسالی‌های باغ: نمونه‌هایی از داستانهای کوتاه امروز (۱۳۵۷ - ۱۳۰۰).
محمدعلی جمال‌زاده ... او دیگران!
گردآورنده: تورج رهنما - تهران: نیلوفر، دوستان - ۵۷۶ ص. - رقعی (شمیز). - ۱۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۰۶۶-X
در این مجموعه، ۳۶ داستان کوتاه از ۲۲ نویسنده معاصر ایران گردآوری شده است. گردآورنده، کوشیده است، داستان‌های برگزیده نمونه مناسبی برای شیوه کار نویسنده باشد و تا حد امکان تحول هنری وی را نشان دهد. کتاب با مطلبی تحت عنوان «زمینه‌های پیدایش ادبیات داستانی جدید در ایران» و «پیشگامان داستان نویسی جدید در ایران» آغاز شده و در پی آن داستان‌ها آمده شده است. عناوین برخی از داستان‌ها و

نویسندگان آن عبارت اند از: «دوستی خاله خرسه» محمدعلی جمال‌زاده،

«دش اکل» صادق هدایت، «سرباز سرب» بزرگ علوی، «شلوارهای وصله‌دار» رسول پرویزی، «به کی سلام کنم؟» سیمین دانشور و «در خم راه» ابراهیم گلستان

مقاله‌های فارسی (از سال ۱۳۲۰)

۴۷- ستیز با خویش و جهان «مجموعه مقالات»
یوسفعلی میرشاکاک - تهران: برگ - ۱۷۲ ص. - رقعی (شمیز). - ۵۲۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۰۱-۳

چاپ اول

۱۴۸- مرزهای ناپیدا.
محمدعلی اسلامی‌نوشن - تهران: یزدان - ۲۰۸ ص. - رقعی (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۵۴۵-۰۲-۵
این مجموعه، تازه ترین مقاله هایی است که در کنار شش کتاب دیگر

نویسنده، یعنی: «ایران را از یاد تبریم»، «فرهنگ و شبه فرهنگ»

«گفته‌ها و ناگفته‌ها»، «ذکر مناقب حقوق بشر در جهان سوم، سخن‌ها را بشنویم»، «ایران و تنهایی»، منتشر شده است. محتوای مقالات، متضمن مسائل چهل ساله اخیر فرهنگی و اجتماعی ایران است. کتاب با سرآغازی از مولف آغاز شده، آن‌گاه ده مقاله با این عناوین: عرضه شده است: «مرزهای ناپیدا»، «پارس خاستگاه نخستین امپراطوری جهانی»، «جدال با تاریخ»، «قلم و آن چه می‌نویسد»، «آیا کسی به فکر تهران هست؟»، «چندو چون رای ۲ خرداد»، «سیاست، فوق سیاست، شبه سیاست»، «همه چیز را همگان دانند»، «خراسان، توس و فردوسی»، «چرا فردوسی، چرا توس؟»، «صفحات پایانی کتاب به «چند یادداشت» اختصاص دارد.

نامه‌های فارسی (از سال ۱۳۲۰)

چاپ اول

۴۹- نامه‌های صادق هدایت.
گردآورنده: محمد بهارلو - تهران: اوجا - ۴۶۴ ص. - رقعی (شمیز). - ۱۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۷۴۸-۲-۱
کتاب با یادداشتی از گردآورنده آغاز می‌شود که طی آن از نگارنده

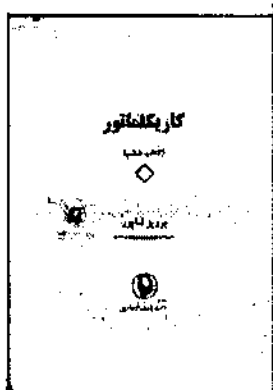

خصوصیات و خلیات هدایت در نامه‌نگاری سخن می‌گوید. سپس در مقاله‌ای با عنوان «بوف روشن بین» از خصوصیات نامه‌های هدایت سخن به میان می‌آورد که سبک و سیاق نامه ندارد و بیان‌گر روایات و نگرش او به مسایل مختلف ادبی و اجتماعی و بالاخص سیاسی است. در پی آن نسب نامه صادق هدایت را که به رضا قلی‌خان هدایت می‌رسد، ترسیم کرده است. سال شمار زندگی هدایت، شرح حال هدایت به قلم خود او و فهرست کامل آثار صادق هدایت را از دیگر موضوعات این مجموعه است.

طنز و هجو و هزل (از سال ۱۳۲۰)

چاپ اول

۱۵۰- کاریکلماتور.
پرویز شاپور - تهران: مروارید - ۱۴۴ ص. - جلد ششم - رقعی (شمیز). - ۴۳۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۲۶-۳۴-۶

کتاب با چهار مقدمه از گل آقا، عمران صلاحی، شخصی بی‌نام و سرانجام کامیار شاپور آغاز می‌شود که طی آن از تاریخچه «کاریکلماتور» سخن رفته و که در آن پرویز شاپور مدعی و بنیان گذار سبکی نو در ادب فارسی معرفی شده است. اثر حاضر، کتاب ششم از مجموعه کارهای نگارنده است که طی آن تعدادی از جملات کوتاه از زاویه‌ای دیدی غیرمتعارف بیان شده است. این کتاب با کاریکاتورهای متعدد همراه است.

لطایف و حکم

۱۵۱- لطیفه‌های جیبی.
گردآورنده: منوچهر نوذری - تهران: جمعه - ۲۴۰ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۰۳-۱-۵

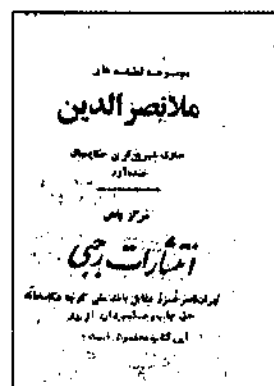
۱۵۲- مجموعه لطیفه‌های ملا نصرالدین: حاوی شیرین‌ترین حکایت‌های خنده‌آور.

عباس رجبی - تهران: رجبی - ۱۶۰ ص. - جیبی (گلاس). - ۱۷۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۰-۳-۳

چاپ اول

۱۵۳- ملا نصرالدین.
جلیل محمدقلی‌زاده: ویراستار: سحر

قشمی: به اهتمام: محسن قشمی - تهران: ثالث، حکایت. - ۳۵۲ ص. - رقعی (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۱۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۴۰۴-۱۲-X

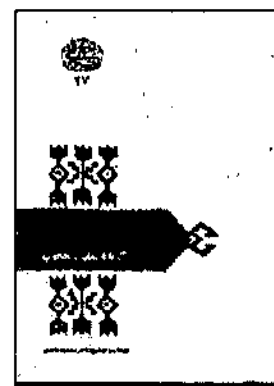
کتاب با معرفی جلیل محمدقلی‌زاده صاحب امتیاز نشریه فکاهی «ملا نصرالدین» آغاز شده، سپس به هجو در ادبیات ایران پرداخته آن‌گاه گزیده مقالات روزنامه ملا نصرالدین و داستان‌های ملا نصرالدین را در دو بخش «داستان‌های جدی» و «لطایف و حکایات ملا نصرالدین» ارائه کرده است.

نثر ادبی

چاپ اول

۱۵۴- درویش گنج بخش: گزیده کشف المحجوب.
گردآورنده: محمود عابدی - تهران: سخن - ۵۲۰ ص. - رقعی (شمیز). - ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Selections Front: Kashf - OI - Mahjub
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۳-۲۶-۶

در مقدمه این گزیده تا خلاصه‌ای از زندگی و سیر و سفر مولف کشف المحجوب یعنی «ابوالحسن علی بن عثمان هجویری» ارائه شده است. در

این تصحیح انتقادی، بسیاری از اغلاط و مبهمات متن و نیز بخش‌هایی از کشف‌المحجوب آورده شده که بین اصل و طرح کلی کتاب است. توضیحات، فهرست‌ها، راهنمای شرح در صفحات پایانی کتاب ضمیمه شده است.

چاپ اول

۱۵۵- سبک‌شناسی، یا، تاریخ تطور نثر فارسی.

محمدتقی بهار - تهران: بدیهه - ۴۳۲ ص. - جلد دوم - وزیری (شمیز). - (دوره) ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۰۳-۳

چاپ اول

۱۵۶- سبک‌شناسی، یا، تاریخ تطور نثر فارسی.

محمدتقی بهار - تهران: مجید - ۴۷۲ ص. - جلد اول - وزیری (شمیز). - (دوره) ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۰۲-۵

چاپ اول

۱۵۷- سبک‌شناسی، یا، تاریخ تطور نثر فارسی.

محمدتقی بهار - تهران: مجید - ۴۱۶ ص. - جلد سوم - وزیری (شمیز). - (دوره) ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۰۴-۱

۱۵۸- گنجینه سخن: پارسی‌نویسان بزرگ و منتخب آثار آنان (جلد اول، دوم، سوم) با مقدمه در تاریخ تحول نثر فارسی.

ذبیح‌الله صفا - تهران: فردوس - ۲۹۴ ص. - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۵۵۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۰۶-۳

نثر ادبی قرن ۱۴

۸۱۵/۸۱۶

۱۵۹- از روزهای سادگی عرفان نظراهوری - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

From Those Good Simple Days

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۰۶-۰

۱۶۰- تاریخ فرهنگ و ادب

گوغان و استوآباد خلاصه‌ای از تاریخ ادبیات ایران، گوغان و استوآباد.

چاپ اول

اسدالله معطوفی - تهران: بدیهه - ۲۷۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۶۹۳-۰-X

شعر

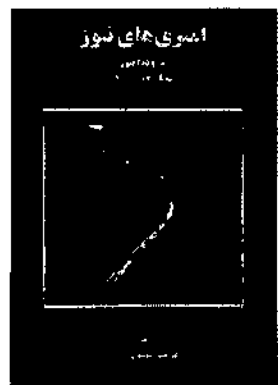
۸۱۵/۸۱۶

چاپ اول

۱۶۱- امیری‌های نئوز.

مترجم: حسن موسوی‌مازندرانی؛ شاعر: جهانگیر نصری‌اشرفی - تهران: خانه سبز - ۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۳۹۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۱۳۱-۱-۸

مجموعه حاضر، متضمن اشعاری است که به زبان مازندرانی و در فرم ویژه‌ای به نام تبری / توری (امیری) شعر سروده شده‌است. برخی از اشعار «توز» دوبیتی‌های او هستند و برخی دیگر قصیده‌هایی است که دیدگاه‌های اجتماعی او را بیان می‌کند. اشعار این مجموعه با آوانویسی همراه است.

تاریخ و نقد ادبی

۸۰۹

چاپ اول

۱۶۲- چهار سیمای اسطوره‌ای: تارزان، دراکولا، فرانکشتاین، فاوست.

جلال ستاری - تهران: نشر مرکز - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز). - ۵۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۴۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Four Mythical Figures: Tarzan, Dracula, Frankenstein, Faust

شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۳۲۸-۸

در این اثر، چهار شخصیت داستانی

که سینما به آنان شهرتی فراگیر بخشیده به تصویر کشیده شده است.

این چهره‌های اسطوره‌ای بازتاب ذهنیت جمعی اقوام و منعکس‌کننده باورها و معتقدات پنهانی یا آرزوهای دور و دراز است. چگونگی خلق و پیدایش و شهرت یافتن هر یک از این شخصیت‌ها، در این کتاب پی‌گیری و بررسی شده و سعی گردیده معانی و مضمون‌های مستور در این داستان‌سازی‌ها و شخصیت‌پردازی‌ها آشکار شود.

داستان

۸۱۳

چاپ اول

۱۶۳- ابی‌ترین چشم.

تونی مورسون؛ مترجم: نیلوفر شیدمهر، آذرنک (جباری) علی - تهران: ویستار - ۲۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۰۷-۱۳-۸

این رمان در چهار فصل به رشته تحریر درآمده است. راوی رمان، دختر بچه‌ای است که با بیان کودکانه و صمیمی، تبعیض نژادی را در کشور آمریکا روایت می‌کند. این روایت به

زبان احساس و در قالب تعارض‌های نمایان در زندگی روزمره افرادی از نژاد کمتر است. داستان روایتی است که سرشار از یاس و امید، دهره و جسارت باورمندی و ناباوری، دوستی و

کینه‌ورزی و ... پرشمار دیگر است.

۱۶۴- آخرین عشق.

دانیل استیل؛ مترجم: استیل فقیه؛ ویراستار: هاله خوشنویس - تهران: میلاد - ۴۱۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۶۱-۲۴-۸

۱۶۵- آرزوهای یک زن.

سیدنی شلدون؛ مترجم: شراره شهلایی - تهران: درس - ۵۹۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۰۴-۲۱-۵

۱۶۶- آلبوم خانوادگی.

دانیل استیل؛ مترجم: سروش قربانی - تهران: مهتاب - ۴۱۶ ص. - رقی (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۶۲-۴۸-۷

چاپ اول

۱۶۷- آنی رویای سبز.

لوسی مد مونتگمری؛ مترجم: فریده مهدوی‌دامغانی - تهران: البرز - ۷۳۶ ص. - جلد دوم - رقی (شمیز). - ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۴۴-۲

این کتاب مجلد دوم از زندگی دختری است به نام «آنی». «ماتیو» و «ماريلا کاتبرت» خواهر و برادر ساکن روستای «گرین گیلز» تصمیم گرفتند که پسری را از پرورشگاهی به فرزندی بپذیرند، اما به جای آن، دختری را می‌پذیرند و در کنار آن، زندگی نوینی را آغاز می‌کنند. زندگی این دختر پرورشگاهی در چند مجلد نشر یافته که این کتاب مجلد اول از زندگینامه و سرگذشت اوست.

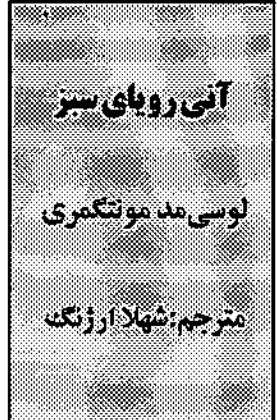
چاپ اول

۱۶۸- آنی رویای سبز.

لوسی مد مونتگمری؛ مترجم: فریده

مهدوی‌دامغانی؛ ویراستار: شهلا آرزنگ - تهران: البرز - ۷۶۶ ص. - جلد سوم - رقی (شمیز). - ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۴۵-۰

این کتاب مجلد سوم از زندگی دختری است به نام «آنی». «ماتیو» و «ماريلا کاتبرت» خواهر و برادر ساکن روستای «گرین گیلز» تصمیم گرفتند که پسری را از پرورشگاهی به فرزندی بپذیرند، اما به جای آن، دختری را می‌پذیرند و در کنار آن، زندگی نوینی را آغاز می‌کنند. زندگی این دختر پرورشگاهی در چند مجلد نشر یافته که این کتاب مجلد سوم از زندگینامه و سرگذشت اوست.

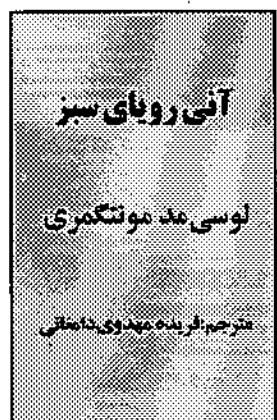
چاپ اول

۱۶۹- آنی رویای سبز.

لوسی مونتگمری؛ مترجم: فریده مهدوی‌دامغانی - تهران: البرز - ۷۲۶ ص. - جلد چهارم - رقی (شمیز). - ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۴۶-۹

این کتاب مجلد چهارم از زندگی دختری است به نام «آنی». «ماتیو» و «ماريلا کاتبرت» خواهر و برادر ساکن روستای «گرین گیلز» تصمیم گرفتند

که پسری را از پرورشگاهی به فرزندی بپذیرند، اما به جای آن، دختری را می‌پذیرند و در کنار آن، زندگی نوینی را آغاز می‌کنند. زندگی این دختر پرورشگاهی در چند مجلد

شاپک: ۹۶۴-۴۴۸-۰۵۹-۷

داستان انگلیسی

۸۳۲

چاپ اول

۱۸۳- بی بازگشت.

فردریک فورسایت: مترجم: فریده تیموری - تهران: کوشش - ۲۵۲ ص. - رقی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

No Comebacks

شاپک: ۹۶۴-۶۲۲۶-۳۰-۷

سیدنی شلدون: مترجم: شاهرخ فرزاد - تهران: سایه نما - ۴۵۶ ص. - رقی (شمیز) - ۱۲۶۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

A Stranger In The Mirror

شاپک: ۹۶۴-۶۲۲۶-۰۵-۵

چاپ اول

۱۸۰- گریه سیاه و داستانهای دیگر (متن کوتاه شده).

ادگار آلن پو: مترجم: مهدی غبرایی - تهران: نشر مرکز، کتاب مریم - ۱۶۰ ص. - جیبی (شمیز) - ۴۲۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۲۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Tales Of Mystery And Imagination

شاپک: ۹۶۴-۳۰۵-۲۹۵-۸

کتاب مجموعه هشت داستان کوتاه است که کتاب عنوان کتاب برگرفته از نخستین داستان است. داستان ماجرای عشقی نافرجام است. «مارک ساندرسن» توجه ویژه‌ای به زنان دارد و در یک میهمانی با «آنجلا سامرز» آشنا می‌شود و به او اظهار علاقه می‌کند، اما آنجلا که همسر دارد، به او جواب رد می‌دهد و مارک در صدد برمی‌آید تا همسر او را از سر راه بردارد. اما... عناوین دیگر داستان‌ها عبارت‌اند از: «اپرلند ماری نیست»، «امپراتور»، «فرداها»، «حق السکوت»، «مذکر»، «حق مسلم»، «ماموریت» و «مرد نکته سنج».

چاپ اول

۱۸۴- خانه‌ای برای آقای بیسواس.

وی.اس. ناییل: مترجم: مهدی غبرایی: ویراستار: مصطفی اسلامی - تهران: فرزانه روز - ۵۱۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۲۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

A House For Mr Biswas

شاپک: ۹۶۴-۶۱۳۸-۳۷-۳

چاپ اول

۱۸۵- زن سفیدپوش.

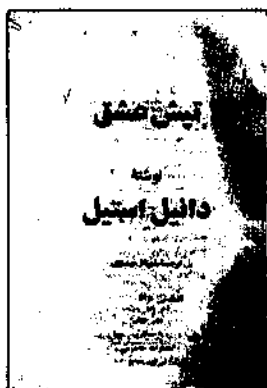
دانیل استیل: مترجم: شهناز مهدوی - تهران: چارمن - ۴۲۸ ص. - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Heartbeat

شاپک: ۹۶۴-۹۱۳۴۱-۴-۵

چاپ اول

در این داستان، زندگی دختر و پسری به تصویر کشیده شده که کاملاً نقطه مقابل یک دیگر بودند. «آدریان» در خانواده‌ای نسبتاً مرفه بزرگ شده بود، در صورتی که «داستین» در خانواده‌ای چشم‌گشوده بود که فرزندان بی‌شمار مانع از توجه پدر و مادر به او می‌شد و او از فقر ناامیدشان متفر بود. آن دو سرانجام علی‌رغم مخالفت‌ها زندگی مشترک خود را آغاز کردند، آنان با خود عهد بستند که هرگز بچه‌دار نشوند، اما با گذشت سه سال آدریان باردار شد و...

۱۷۶- سفر عشق.

دانیل استیل: مترجم: سعید درودی - تهران: مهتاب - ۴۴۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۳۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه

شاپک: ۹۶۴-۶۱۶۲-۳۹-۵

۱۷۷- عشق و یک دروغ.

مارگریت وست: مترجم: میمنت ذانا - تهران: صفی علیشاه - ۲۲۸ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ یازدهم / ۴۰۰۰ نسخه

شاپک: ۹۶۴-۵۶۲۶-۲۶-۹

۱۷۸- غریبه.

دانیل استیل: مترجم: پرو مهندی: ویراستار: احمد کریمی - تهران: ارغوان - ۳۹۶ ص. - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

A Perfect Stranger

شاپک: ۹۶۴-۶۲۲۳-۳۷-۲

چاپ اول

۱۷۹- غریبه‌ای در اینه.

زن (فانی) به همان اندازه که در صحنه نمایش به موفقیت دست پیدا کرده، در صحنه زندگی با شکست‌های پی‌در پی مواجه شده است و...

چاپ اول

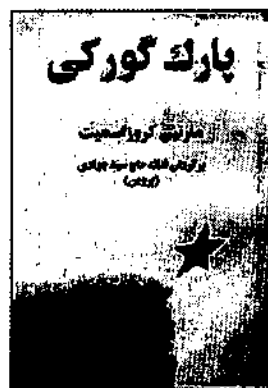
۱۷۳- پارک گورکی.

مارتین کروزامسیت: مترجم: فتنه (پروین) حاج‌سیدجوادی - تهران: البرز، پیکان - ۶۰۰ ص. - رقی (شمیز) - ۱۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Gorky Park

شاپک: ۹۶۴-۶۲۲۹-۶۴-۶

در این رمان، نویسنده به ماجرای گروهی از مأموران دولتی می‌پردازد که ماموریت دارند پرونده سیه قتل را پی‌گیری کنند. محل جنایت «پارک گورکی» رد مسکو است، آنها ضمن تحقیقات خود به موادی پی می‌برند که رمان بر اساس آن ترسیم شده است.

۱۷۴- پروانه آهنین.

سیدنی شلدون: مترجم: شرف‌الدین شرفی - تهران: کوشش - ۴۲۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۵۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

The Stars Shine Dawn

شاپک: ۹۶۴-۶۲۲۶-۱۳-۷

۱۷۵- تپش عشق.

نشر یافته که این کتاب مجلد چهارم از زندگینامه و سرگذشت اوست.

۱۷۰- با مادرم هرگز (خانه اسرار).

پتی دیویس: مترجم: فتنه (پروین) حاج‌سیدجوادی - تهران: فاخته، شرکت آتروپات - ۲۸۰ ص. - رقی (شمیز) - ۹۸۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۵۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

A House Of Secrets

شاپک: ۹۶۴-۹۰۰۷۵-۸-X

چاپ اول

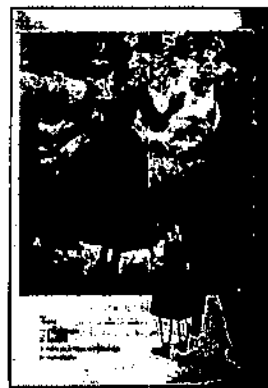
۱۷۱- بابا لنگ دراز.

جین ویستر: مترجم: اردکانی (شاهین) سوسن: بازنویسی: بیژن نامجو - تهران: مدبر - ۲۵۲ ص. - رقی (گالینگور) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۷۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Daddy - Long - Legs

شاپک: ۹۶۴-۹۰۳۹۲-۸-۲

در این داستان، نویسنده به ماجرای دختری یتیم می‌پردازد. او که در زندگی هیچ پناه و امیدی ندارد و منزل و ماوای او یتیم‌خانه است، ناگهان، دست سرنوشت مسیر زندگی‌اش را تغییر می‌دهد و شخصیت بی‌پناه سرپرستی او را به عهده می‌گیرد. دختر در آرزوی دیدن اوست، اما او تنها اجازه دارد برای حامی ناشناس‌اش به طور یک طرفه نامه بنویسد سرانجام...

چاپ اول

۱۷۲- بانوی مسخوره.

لیونور فلیشر: مترجم: مرگان طیبی - تهران: کتاب درنا - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

شاپک: ۹۶۴-۶۱۰۵-۱۳-۰

در «بانوی مسخوره» زندگی زنی به تصویر کشیده است، که برای بسیاری از جوانان هموطنش یک سمبل است. او خواننده و کم‌دینی است که بر روی صحنه نمایش اعجاز می‌کند، اما این

مترجم: آرمیدخت کاوه خوری، پروین قائمی - تهران: قطره - ۷۳۶ ص. - وزیری (کالینگور) - ۲۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۸۸-۳۸-۲

۱۸۶- سقوط یک فرشته.

الن پرایس وود: مترجم: شیده جلالی فر - تهران: قروغی - ۷۰۰ ص. - رقصی (کالینگور) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ هفتم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۱۵۰-۲-۱

چاپ اول

۱۸۷- سنگ ماه (متن کوتاه شده) رمان پلیسی.

ویلیک ویلیام کالینز: مترجم: مهین دانشور - تهران: نشر مرکز، کتاب مریم - ۲۰۸ ص. - جیبی (شمیز) - ۵۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۳۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

The Moonstone
شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۳۳۲-۴

کتاب حاضر، متن خلاصه شده یکی از آثار ادبیات جهان برای نوجوانان است که به «سنگ ماه» اثر «ویلیک کالینز» نویسنده داستان‌های انگلیسی قرن نوزدهم اختصاص دارد. نویسنده این داستان رازآمیز را با لحن شاعرانه بیان می‌کند. «کالینز» را ابداع کننده داستان پلیسی نو به شمار می‌آورند و «گروه بان کاف» یکی از شخصیت‌های این اثر، نخستین کارآگاه حرفه‌ای در ادبیات است. در آثار «کالینز»، حالت تعلیق بر دلهره و وحشت غلبه دارد و صحنه‌های دلهره‌آور و رازآمیز با ظرافت در داستان گنجانده شده است.

۱۸۸- عشق پاک.

سمیل بریگارد: مترجم: محمدمهدی پورکریم - تهران: پیمان - ۱۸۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۸۱-۳۸-۷

۱۸۹- عشق هرگز نمی‌میرد (بلندیهای یادگیر).

امیلی برونته: مترجم: فرزانه قلی‌زاده: ویراستار: مجید سیف - تهران: میلاد - ۵۴۴ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۶۱-۲۷-۵

چاپ اول

۱۹۰- هیولای برفی.

نورمن پاکستر: مترجم: هروس شبانی - تهران: بلوط - ۲۱۶ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Snowman
شابک: ۹۶۴-۹۰۹۶۶-۲-۰

در این کتاب، نویسنده به ماجرای کوهنوردانی می‌پردازد که به طرز مرموزی ناپدید می‌شوند. در سال ۱۹۹۶، پنج سال پس از سفر گروه «ادوموند هیلاری» به کوه اورست، گروه دیگری به نام «هیئت اکتشافی برادفورد» در صخره «لوتس» متوقف می‌شود. در این هنگام، آن‌ها در ارتفاع ۸۲۹۴ متری به سر می‌برند و بین آن‌ها و قله، «کول» جنوبی و برآمدگی طولی به ارتفاع ۷۵۰۰ متر قرار دارد. به جز «برادفورد» و راهنمای او «پمپا»، همه افراد گروه به طرز اسرارآمیزی ناپدید می‌شوند.

شعر آلمانی

چاپ اول

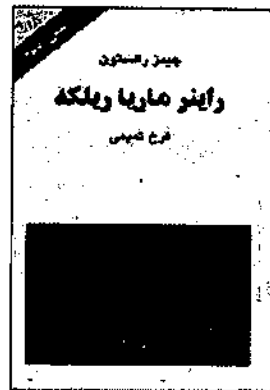
۱۹۱- راینر ماریا ریلکه.

جیمز رالسون: مترجم: فرخ تمیمی - تهران: کهکشان - ۹۶ ص. - پالتویی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Rainer Maria Rilke
شابک: ۹۶۴-۶۱۷۹-۱۴-۲

کتاب حاضر هشتاد و یکمین کتاب از مجموعه «نسل قلم» است که به معرفی «راینر ماریا ریلکه» شاعر بزرگ غنایی آلمان اختصاص دارد. در این مجلد نیز مانند مجلدات در این

کتاب، شعر و زمان شاعر تأثیرات او بر شعر آلمان بررسی و آثار او تجزیه و تحلیل می‌شود.

داستان آلمانی

۱۹۲- خبرهای عجیب از ستاره‌های دیگر.

هرمان هسه: مترجم: قاسم کبیری - تهران: بدیهه - ۱۹۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۱۵۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Strange News From Another Star
شابک: ۹۶۴-۵۵۰۹-۶۱-۰

نمایش فرانسوی

چاپ اول

۱۹۳- مجموعه آثار اوژن یونسکو: نمایش‌های برانژو: آدم‌کش / شاه می‌میرد.

مترجم: سحر داوری - تهران: تجربه - ۲۴۸ ص. - جلد دوم - پالتویی (شمیز) - ۶۲۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۴۸۱-۰۱-۹

کتاب شامل دو نمایشنامه است: «آدم‌کش» و «شاه می‌میرد» این دو نمایشنامه جنبه فلسفی دارد و در دو پرده اجرا می‌گردد. پرده اول گفتگوی

«برانژو» قهرمان نمایشنامه با آرشیکت است. برانژو از رویاهای خود می‌گوید و از این طریق ماهیت و شخصیت خود را می‌نماید. در پرده دوم برانژو با زن سرایدار سخن می‌گوید و سرانجام وقتی آدم‌کش سر می‌رسد، با آن که برانژو مسلح است و آدم‌کش فقط یک چاقو در دست دارد، قادر نیست آدم‌کش را بکشد و آدم‌کش با خنده به سراغ برانژو می‌رود و ...

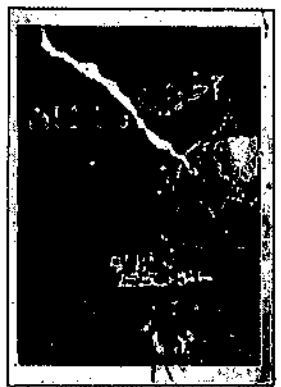
۱۹۴- نصف شب است دیگر، دکتر شوایتزرا.

ژیلبر سسبرون: مترجم: احمد شاملو - تهران: نگاه، زمانه - ۲۰۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷۴-۶۸-X

داستان فرانسوی

چاپ اول

۱۹۵- آخرین سلطان.

میشل دوگروس: مترجم: شبنم افشاری - تهران: کوشش - ۴۳۲ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Le Dernier Sultan
شابک: ۹۶۴-۶۳۲۶-۱۰-۲

ماجرای این کتاب از زبان سلطان عبدالحمید، یکی از سلاطین عثمانی بازگو می‌شود. سلطان عبدالحمید در سن چهل سالگی چشم از جهان فرو بست و سلطنت و زمام امور کشور را به دست برادرش عبدالعزیز سپرد. پس از طی ماجراهایی سلطنت به مراد پنجم پسر بزرگ تر عبدالحمید رسید، اما او فردی ناتوان بود و از عهده اداره کشور بر نمی‌آمد و اینک نوبت به سلطنت سلطان عبدالحمید رسیده بود که ماجرای سلطنت او در این داستان به تحریر در آمده است.

چاپ اول

۱۹۶- سنت اگزوپری.

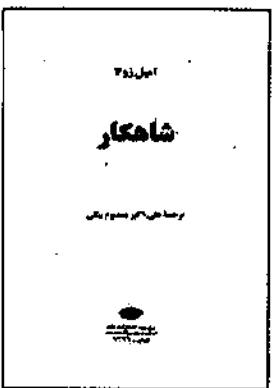
رلف تاریکا: مترجم: پیروز سیاوشی: ویراستار: لیلا نصرتی - تهران: کهکشان - ۸۸ ص. - پالتویی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷۹-۱۵-۰

این کتاب که هشتاد و دومین کتاب از مجموعه «نسل قلم» است به معرفی «سنت اگزو» پری رمان‌نویس بزرگ فرانسوی اختصاص دارد. در این کتاب خواننده با زندگی، آثار و تأثیر تفکر و زبان او در ادبیات فرانسه به طور اخص و ادبیات جهان به طور اعم آشنا می‌شود.

۱۹۷- شاهکار.

امیل زولا: مترجم: علی‌اکبر معصومیکی - تهران: نگاه - ۵۲۸ ص. - رقصی (شمیز) - ۱۸۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷۴-۴۷-۷

در این رمان، نویسنده بیشتر به سرگذشت خودش پرداخته است. خواننده به مطالعه رمان با بسیاری از دستان نویسنده آشنا می‌گردد. رمان حاضر، درواقع سرخوردگی نویسنده از جنبش «امپرسیونیسم» است. او که ابتدا از هواخواهان پرو پا قرص پس از چندی از آن رویگردان شد و به انتقاد از حامیان جنبش یاد شده پرداخت. در این اثر، نویسنده در قالب رمان به بیان عقاید و نظریات خود درباره «جنبش امپرسیونیسم» پرداخته است.

۱۹۸- فواتر از آرزو: بر اساس

فروش کالسه را می‌دهد و از آنان دعوت می‌کند تا هر فرد را در خانه، او بگذرانند، اما...

ادبیات زبانهای افریقایی - آسیایی (حامی و سامی)

چاپ اول

۲۰۸- فلسطین و شعر معاصر عرب

خالدا، سلیمان؛ مترجم: شهره باقری، عبدالحسین فرزاد. - تهران: نشر چشمه. - ۲۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Palestine And Modern Arab Poetry

شابک:

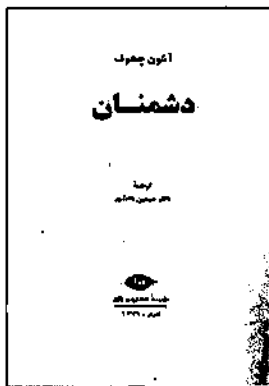
کتاب، متضمن ۶ فصل و یک گفتار پایانی است. در فصل اول، نگارنده ضمن بررسی رویدادهای سیاسی - تاریخی سالهای ۱۹۱۷ تا ۱۹۴۸ شعر فلسطین را در این فاصله زمانی بررسی می‌کند، سپس از نقش بریتانیای کبیر، اعلامیه بالفور، مسئله فروش زمین به یهودیان، بدگمانی شعرا نسبت به رهبری فلسطین سخن به میان می‌آورد. پژوهنده در فصل دوم با عنوان «گسترش دامنه کشمکش» به عوامل مذهبی، ملی، سیاسی و اقتصادی هشجاری افکار عمومی و تاثیر آن‌ها بر شعر عرب می‌پردازد. عناوین دیگر فصول عبارت‌اند از: «درودین گردباد»، «حرف‌های تازه» و «شیوه‌های تازه»، «جنبه‌های مختلف برخورد مساله فلسطین».

ادبیات زبانهای اورال - آلتایی، سیبریایی قدیم و ...

چاپ اول

۲۰۹- امواج غم

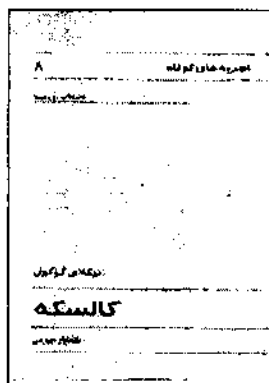
شاعر: جمشید خیاطزاده. - تهران: پیری. - ۴۲۰ ص. - جیبی (کالینگور).

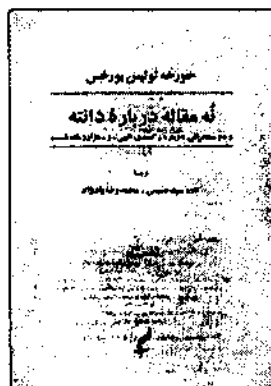
داستان از این مجموعه پیش از این تحت عنوان «تیغوس» نشر یافته و بقیه داستان‌ها نیز با عنوان «بهترین داستان‌های چخوف» منتشر شده است. کتاب حاضر با مقاله‌ای تحت عنوان چند خاطره از چخوف به قلم ماکسیم گورکی، آغاز می‌شود و در پی آن داستان‌ها عرضه شده است. عناوین داستان‌ها عبارت‌اند از: «خبرجیرک»، «فراری»، «روباها»، «یک اتفاق ناچیز»، «سازروچیلد»، «بوسه»، «راهب سیاهپوش»، «تیغوس»، «گوسف»، «خانم و سگ ملوسش»، «وانکا» و «هاملت مسکوی».

چاپ اول

۲۰۷- کالسه. نیکلای گوگول؛ مترجم: خشایار دیهیمی. - تهران: تجربه. - ۲۴ ص. - پالتویی (مقوایی). - ۷۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۰۳۰-۷-X در این تاستان، نویسنده به ماجرای مردی به نام «فیثاغورویچ» می‌پردازد که در روستایی دورافتاده، صاحبخانه اربابی است. روزی یک هنگ سواره نظام در این روستا مستقر می‌شود. فرماندهی این هنگ را ژنرال بر

عهده دارد و فیثاغورویچ که مایل است سری در میان سرها درآورد، با فرماندهان هنگ ارتباط برقرار می‌کند و با آن‌ها به خرید و فروش اسب می‌پردازد. او به ژنرال هنگ وعده

آن به زندگی و آموخته‌های «بورخس» می‌پردازد و در پی آن اولین مقاله بورخس با عنوان «درآمد» ارائه می‌گردد. مقاله دوم «آخرین سفر اولیس» نام گرفته، مقالات دیگر بدین قرار است: از: «دژخیم مهربان»، «مسئله کاراست اوگو لینو»، «برزخ سرود اول، مصرع ۱۳»، «قصر باشکوه سرود چهارم»، «ملاقات در رویا»، «آخرین لبخند بتاتریس»، «سیمرغ و عقب» و سرانجام دو سخن رانی با عناوین: «کمدی الهی» و «هزار و یک شب» اختصاص دارد.

ادبیات زبانهای هند و اروپایی شرقی و سلتی

۸۹۱

۲۰۴- برادران کارامازوف. فنودور میخائیلویچ داستایوسکی؛ مترجم: صالح حسینی. - تهران: ناهید. - ۴۸۴ ص. - جلد اول. - رقی (شمیز). - (دوره) ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

The Brothers Karamazov

شابک: ۹۶۴-۶۲۰۵-۰۷-۰

۲۰۵- برادران کارامازوف. فنودور میخائیلویچ داستایوسکی؛ مترجم: صالح حسینی. - تهران: ناهید. - ۵۶۷ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز). - (دوره) ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

The Brothers Karamazov

شابک: ۹۶۴-۶۲۰۵-۰۸-۹

چاپ اول

۲۰۶- دشمنان. آنتوان چخوف؛ مترجم: سیمین دانشور. - تهران: نگاه. - ۲۲۰ ص. - رقی (شمیز). - ۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۴۰۰۰ نسخه.

کتاب متضمن سیزده داستان کوتاه از آنتوان چخوف نویسنده مشهور روسی است که همه از زبان انگلیسی به فارسی ترجمه شده است. عنوان کتاب برگرفته از دومین داستان است. پنج

The Valkyries

۹۶۴-۵۹۹۸-۲۰-۴

شابک:

چاپ اول

۲۰۱- دیدار با فرشتگان. پائولو کوئیلو؛ مترجم: ناهید ایران نژاد. - تهران: دنیای کتاب. - ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۸۷۰-۲۴-۰

در این کتاب پائولو کوئیلو برای یافتن فرشته نگهبان که همان آرامش معنوی است، سفری به صحرا آغاز می‌کند. این کتاب ترکیبی استادانه از ماجراهای جالب سرزمین‌های بیگانه است. او این کتاب را که هم ماجرای امروزی و هم سفری به ماوراءالطبیعه است، براساس زندگانی واقعی خود نوشته است.

۲۰۲- زانوان غریب: دوازده داستان.

گابریل گارسیا مارکز؛ مترجم: صفدر تقی‌زاده. - تهران: مرغ آمین. - ۲۳۸ ص. - رقی (شمیز). - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Strange Pilgrims

شابک: ۹۶۴-۵۵۱۹-۰۰-۴

مقاله اسپانیایی

۸۶۲

چاپ اول

۲۰۳- نه مقاله درباره دانه و دو سخنرانی درباره «کمدی الهی» و «هزار و یکشب». خورخه لوئیس بورخس؛ مترجم: کاوه سیدحسینی، محمدرضا رادنژاد. - تهران: آگه. - ۱۶۸ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Neuf Essais Sur Dante

شابک: ۹۶۴-۴۱۶-۰۶۴-۹

کتاب یا مبحثی تحت عنوان: «منحنی چند» آغاز می‌شود که طی

زندگی فلیکس مندلسون موسیقیدان بزرگ آلمانی.

پیر لامور؛ مترجم: پرویز شهدی. - تهران: دنیای نو. - ۴۶۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Dar - Delale Desir

شابک: ۹۶۴-۶۵۶۳-۰۷-۰

چاپ اول

«فراتر از آرزو» روایتی از زندگی فلیکس مندلسون، موسیقیدان بنام آلمانی است که با ساخته‌ها و آثار بزرگش، نقش مهمی در تاریخ موسیقی رمانتیک آلمان دارد. نویسنده در این کتاب به شرح دو قسمت مهم از زندگی هنرمند می‌پردازد. هنرمندی حساس با روحی شفاف، لیریز از ذوق و عاطفه، که سرگذشتی عجیب و صفاتی استثنایی دارد. هنرمندی که هرگاه خود را ملزم به انجام رسالتی می‌بیند، و ادای دینی را بر خود واجب می‌شمارد و تقریباً از همه چیز، حتی از سلامتی‌اش می‌گذرد.

نامه فرانسوی

۸۶۶

۱۹۹- چند نامه به دوست آلمانی: با مقدمه‌ای درباره افکار و آثار کامو.

آلبر کامو؛ مترجم: رضا داوری. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. - ۱۰۲ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین:

Letters To A German Friend

شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۱۷۲-۶

داستان اسپانیایی

۸۶۳

۲۰۰- دیدار با فرشتگان.

پائولو کوئیلو؛ مترجم: دل‌آرا قهرمان. - تهران: میترا. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه.

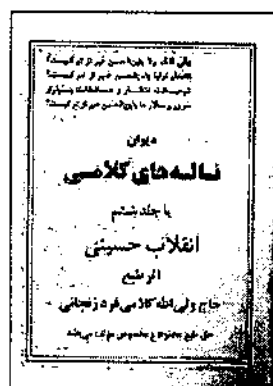
عنوان به لاتین:

۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۰۶-۲
«امواج غم» مجموعه‌ای است از مدایح، نوحه‌های سینه زنی و زنجیرزنی و مناقب خاندان عصمت و طهارت و بالاخص مویه‌هایی در سوگ سرور شهیدان حسین بن علی (ع) که به زبان ترکی سروده شده است. عناوین برخی از اشعار عبارت‌اند از: «مسلمانین عملی»، «پیمان الست گریز به احوالات کوفه»، «خروج از مدینه گریز به پسران زینب (ص)»، «خروج از مدینه»، «ورود به کربلا»، و «رود به کربلا (جوشی)»، «طفلان حضرت مسلم (ع)»، «نوحه، طفلان مسلم (ع)».

چاپ اول

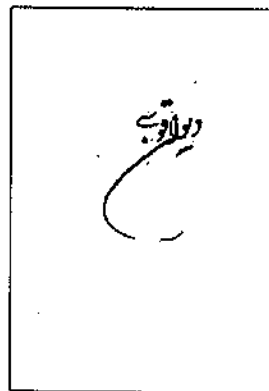
۲۱۰- انقلاب حسینی: دیوان ناله‌های کلامی. شاعر: ولی‌الله کلامی. - تهران: پیری. - ۳۵۲ ص. - جلد ششم - رقی ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

کتاب حاضر، جلد ششم از نوحه‌ها و مدایح و مناقب ائمه اطهار (ع) و رسول اکرم (ص) و ابوالفضل العباس (ع) و دیگر شهدای کربلاست. ولادت و بخت پیامبر (ص)، عظمت علی (ع) احوال حضرت زهرا (س)، شهادت امام حسین (ع)، ولادت امام حسین (ع)، بسته شدن راه فرات، حضرت علی اکبر (ع)، حضرت ابوالفضل (ع)، حضرت علی اصغر (ع) و دیگر شیر مردان صحنه کربلا.

چاپ اول

۲۱۱- دیوان قوسی. به اهتمام: حمیده رئیس‌زاده. - تهران: حمیده رئیس‌زاده. - ۴۸۲ ص. - وزیری (گالینگور). - ۲۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. کتاب حاضر با مقدمه‌ای از مصحح شروع می‌شود که طی آن با ارجاع به تذکره‌های مختلف از قوسی و شعر او سخن گفته است و نمونه‌هایی از

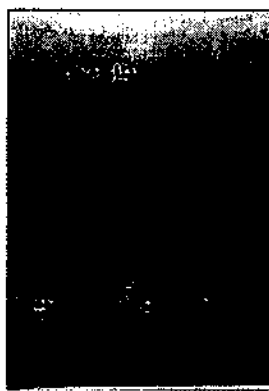
نسخه خطی و شیوه اصلاح را ذکر کرده است. آن‌گاه فهرست مطلع غزل‌ها با نظم الفبایی آورده شده. این دیوان علاوه بر غزلیات، مضمّن ترجیحات نیز هست. همه اشعار به زبان ترکی و دارای وزن و قافیه است

۲۱۲- سینه‌نوحه: پزشکی مخصوص فرعون «متن کامل». میکاتویمی والتاری: مترجم: ذبیح‌الله منصوری. - تهران: زرین. - ۵۱۲ ص. - جلد اول - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ بیست و هشتم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۰۷-۰۶۸-۲

۲۱۳- سینه‌نوحه: پزشکی مخصوص فرعون «متن کامل». میکاتویمی والتاری: مترجم: ذبیح‌الله منصوری. - تهران: زرین. - ۵۰۰ ص. - جلد دوم - وزیری (گالینگور). - (دوره) ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ بیست و هشتم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۰۷-۰۶۹-۰

چاپ اول

۲۱۴- کولکه ده کی سس: شیخ‌چلمیش شعرلر ۱۳۷۳-۱۳۷۵. شاعر: نگار خیابو. - تهران: اندیشه نو. - ۱۲۶ ص. - رقی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۵۱-۳-۵

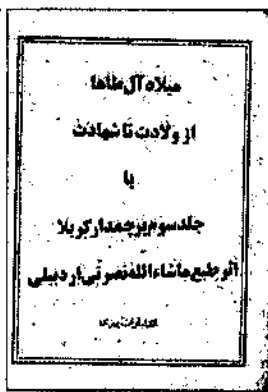

مضمّن ۱۲۲ قطعه شعر ترکی است

که برخی در قالب غزل و برخی در حال و هوای حماسی سروده شده است. عناوین برخی از اشعار عبارت‌اند از: «منی باغیشلا»، «خولیا»، «فریاد»، «مرهم»، «قور خو»، «پیچاقار»، «یالقیز»، «یالقیز پارپاق». بخش پایانی کتاب به واژه‌نامه ترکی - فارسی اختصاص دارد.

چاپ اول

۲۱۵- میلاد آل طاهرا از ولادت تا شهادت، یا، پرچمدار کربلا. ماشالله نصرتی. - تهران: پیری. - ۴۰۴ ص. - جلد سوم. - جیبی (گالینگور). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۰۱-۱

کتاب مجموعه‌ای است از اشعار ویژه سینه زنی و زنجیرزنی. این کتاب مجلد سوم از این دوره است که با عنوان فرعی «پرچمدار کربلا» منتشر شده، همه اشعار این مجموعه به زبان ترکی سروده شده است. عناوین برخی از اشعار و نوحه‌ها عبارت‌اند از: «ارادت به ساحت مقدس سیدالشهدا امام حسین (ع)»، «سرود میلاد رسول اکرم (ص) و امام جعفر صادق (ع)»، «نوحه عید مبعث رسول اکرم (ص)»، «نوحه یا جوشی طفلان مسلم (ع)»، «رجز یا جوشی شجاعت شهزاده علی اکبر (ع)»، «نوحه در شهادت قاسم ابن حسن (ع)» و نوحه‌های و منقبت‌های دیگر از این دست.

نمایه عنوان

آبی‌ترین چشم ۱۶۳
آخرین سلطان ۱۹۵
آخرین عشق ۱۶۴
آرزو: بر مبنای قصه‌ای از یک زندگی ۹۹
آرزوهای یک زن ۱۶۵
آس نحس ۱۰۰
آشنایی با صادق هدایت: ۱- آنچه صادق هدایت به من گفت ۲- صادق هدایت چه میگفت و پرونده چند یادبود ۱۰۱
آیوم خانوادگی ۱۶۶

آموزش گام به گام متون ادب فارسی (۶) سال سوم نظام جدید «رشته ادبیات علوم انسانی» ۱۰
آنی رویای سبز ۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹
آوای پرنندگان: برداشتی از منطق الطیر عطار نیشابوری ۳۸
ادبیات معاصر ایران ۱۹
ارزیابی آثار و آراء صادق هدایت (هدایت در بونه نقد و نظر) ۱۰۲
از پرنده‌های مهاجر پیرس (مجموعه داستان) ۱۰۳
از جام شیخ جام: گزیده آثار شیخ جام ۳۴
از روزهای سادگی ... ۱۵۹
از سرنگ و شهد: مجموعه شعر ۶۶
از عشق تا ابدیت ۱۰۴
ازدواج تحمیلی ۱۰۵
افکار بزرگان شامل: گزیده ۳۷۳
سخن حکیمانه اندیشمندان بزرگ ایران و جهان ۱
الهی‌نامه ۳۹
امواج غم ۲۰۹
امیرهای تنور ۱۶۱
انتہانامه ۴۵
انقلاب حسینی: دیوان ناله‌های کلامی ۲۱۰
اوهام سرخ شقایق "برگزینی از اشعار زنان زمان" ۶۷
با مادرم هرگز (خانه اسرار) ۱۷۰
بابا لنگ دراز ۱۷۱
بار دیگر شهری که دوست می‌داشتم ۱۰۶
بازی سرنوشت ۱۰۷
باغ مارشال ۱۰۸
بانوی مسخره ۱۷۲
بر مدار صاعقه و حیرت ۶۸
برادران کارامازوف ۲۰۴-۲۰۵
برف و نقشهای روی دیوار (گزینه داستانهای اعظم رهنورد زریاب و پسوژی زریاب) ۱۰۹
بعد از باران: مجموعه شعر ۶۹
به نام سحر و آزادی ۷۰
بی‌بازگشت ۱۸۳
بیرون قلعه امن نیست ۱۱۰
پارک گورکی ۱۷۳
پدیار (جنگل) ۷۱
پرنگاه ۱۱۱
پرسشهای چهارگزینه‌ای استاندارد ادبیات فارسی "فارسی و آئین نگارش" (سالهای اول، دوم و سوم نظام جدید) ... ۱۱
پروانه آهنین ۱۷۴
پشت همین باران (گزینه اشعار ۱۳۷۴-۱۳۷۱) ۷۲
پلی به سوی شعر: پیرامون شعر و شاعری ۲۴
تاریخ ادبیات ایران ۲۰
تاریخ فرهنگ و ادب گرگان و استرآباد خلاصه‌ای از تاریخ ادبیات ایران، گرگان و استرآباد ۱۶۰
تاریخ مختصر ادبیات ایران ۲۱
تاریخ مختصر ادبیات ایران (از قدیمترین دوره‌های تاریخی تا ظهور غزنویان) ۲۲
تاریکخانه (مجموعه داستان) ۱۱۲
تپش عشق ۱۷۵

تفسیر و نقد و تحلیل مثنوی جلال‌الدین محمد یلخی ۴۶
تیمور ملک (امیر خجند) ۱۱۳
چاده زندگی ۱۱۴
چامه‌دران ۱۱۵
چریکه‌ی کوردستان ۷۳
چند نامه به دوست آلمانی: با مقدمه‌ای درباره افکار و آثار کامو ۱۹۹
چهار سیمای اسطوره‌ای: تازران، دراکولا، فرانکشتاین، فاوست ۱۶۲
چهارده معصوم کلامی ۲۶
چیزی شبیه زندگی ۱۱۶
حراج ... آتش زدم به افکارم ۷۴
حرف اول: کانون شاعران ایران ۷۵
حکایت روزگار ۱۱۷
خانه‌ای برای آقای بیسواس ۱۸۴
خبرهای عجیب از ستاره‌ای دیگر ۱۹۲
خروسها و ساعتها (مجموعه قصه) ۱۱۸
خسرو و شیرین ۴۰
خواستگاری ۱۱۹
در جدال با خاموشی: منتخب چهارده دفتر شعر قطعه‌نامه، هوای تازه، باغ آینه ... ۷۶
در خلوت دل ۷۷-۷۸
در روشنای عشق: مجموعه شعر ۱۳۵۳-۱۳۷۶
درویش گنج بخش: گزیده کشف المحجوب ۱۵۴
دشمنان ۲۰۶
دوبیتی‌های باباطاهر ۳۵
دیدار با فرشتگان ۲۰۰-۲۰۱
دیدار: سه داستان ۱۲۰
دیوان پروین اعتصامی ۸۰
دیوان پیرجمال اردستانی ۵۸
دیوان حافظ از روی نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی ۵۳
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی ۵۴
دیوان داراب افسر بختیاری ۸۱
دیوان غزلیات "وفا" ۶۰
دیوان قصاید و مثنویات و تمثیلات و مقطعات پروین اعتصامی ۶۲
دیوان قوسی ۲۱۱
دیوان کامل اوحدی مراغه‌ای ۵۵
دیوان وافی نجار ۶۳
راهنمای ادبیات فارسی (۲) دوره پیش دانشگاهی رشته علوم انسانی: معانی متون و اشعار پاسخ به خودآزمایی‌ها ... ۱۲
راینر ماریا ریلکه ۱۹۱
رباعیات خیام (طربخانه) ۳۶
ردیای مقتول ۱۲۱
روز بخیر محبوب من (گزینه‌ی شعر) ۸۲
زاتران غریب: دوازده داستان ۲۰۲
زن سفیدپوش ۱۸۵
زن شیشه‌ای: مجموعه داستان ۱۲۲
زندانی قلعه قهقهه ۱۲۳
زنی تنها: درباره‌ی زندگی و شعر فروغ فرخزاد ۸۳
ژینوس ۱۲۴
سالهای صبور ۸۴
سایه‌ها و شکفتن ۸۵

- سبک‌شناسی شعر ۲۵
سبک‌شناسی، یا، تاریخ تطور نثر فارسی ۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷
سور: داستان بلند ۱۲۵
ستیز با خویش و جهان "مجموعه مقالات" ۱۴۷
سفر عشق ۱۷۶
سقوط امپراتوری مغول (سلطانی در آتش) ۱۲۶
سقوط یک فرشته ۱۸۶
سکوت سحر ۱۲۷
سگ هار ۱۲۸
سنت آگوستین ۱۹۶
سنگ اندازان غار کبود ۱۲۹
سنگ ماه (متن کوتاه شده) رمان پلیسی ۱۸۷
سوالات جامع چهارگزینه‌ای ادبیات (زبان فارسی) (۱) و (۲) پیش‌دانشگاهی "کلیه رشته‌ها" ۱۳
سه برخوانی: ازدهاک، آرش، کارنامه بندار بیدخش ۹۸
سینوئه: پزشکی مخصوص فرعون "متن کامل" ۲۱۲-۲۱۳
شاعران امروز ۸۶
شاهکار ۱۹۷
شب عاشقان ۱۳۰
شباب نوشین ۱۳۱
شبهای سخاخانه ۱۳۲
شرح جامع مثنوی معنوی ۴۷-۴۸
شرفنامه ۴۱
شهر شعر ایرج: زندگی و نمونه آثار ایرج میرزا جلال الممالک ۶۴
شهر شعر لاهوتی: زندگی و بهترین اشعار ابوالقاسم لاهوتی ۶۵
صبح تقدیر ۱۳۳
صدای سخن عشق: گزیده غزل‌های حافظ ۵۶
طالع ۱۳۴
طوفان کریلا: شامل مصیبت - نوحه سینه‌زنی، دمه‌ای سنگین - مرثیه و اشعار مذهبی ۲۷
عابر پیاده: مجموعه داستان ۲
عاشقان کریلا ۲۸
عروض فارسی: شیوه نو برای آموزش عروض و قافیه ۹
عشق پاک ۱۸۸
عشق مرز ندارد ۱۲۵
عشق و یک دروغ ۱۷۷
عشق هرگز نمی‌میرد (بلندیهای یادگیر) ۱۸۹
علو ۱۳۶-۱۳۷
عوامل داستان ۳
غریبه ۱۷۸
غریب‌ای در آینه ۱۷۹
غزل‌های سعدی براساس پنج متن معتبر خطی و دو نسخه مستند چاپی ۴۹
غزلیات خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی ۵۷
فراتر از آرزو: بر اساس زندگی فلیکس مندلسون موسیقیدان بزرگ آلمانی ۱۹۸
فرستادگان روشنائی: کانون شاعران جهان ۳
فلسطین و شعر معاصر عرب ۲۰۸
کاریکلماتور ۱۵۰
- کالسه ۲۰۷
کتاب بازیچه‌ی سرنوشت ۱۲۸
کتاب کنار تختخواب: کتابی برای مواقع خواب و بیداری! ۵
کلاغ ... پاتیزر کودکی ۱۳۹
کلیات رباعیات باباطاهر ۳۷
کلیات سعدی شامل: گلستان، بوستان، غزلیات، قصاید فارسی - عربی، قطعات از روی قدیمیترین نسخه‌های موجود ۵۰
کلیدر (جلد نهم و دهم) ۱۴۰
کنکور پیش‌دانشگاهی ادبیات فارسی رشته علوم انسانی: عروض و قافیه - نقد ادبی ۱ (شامل خلاصه دروس و تست) ۱۵
کنکور پیش‌دانشگاهی ادبیات فارسی رشته علوم انسانی: متون نظم و نثر ۲ (شامل شرح درس، تست و راهنمای ...) ۱۴
کوچه باغ یادها ۱۴۱
کولگه ده کی سن: شجلیش شمرلر ۱۳۷۵ - ۱۳۷۳ ۲۱۴
گاهنامه تاریخ منظوم ایران باستان ۸۷
گذرگاه کوراک ۱۴۲
گره سیاه و داستانهای دیگر (متن کوتاه شده) ۱۸۰
گزیده غزل: عاشق تر از همیشه بخوان گلیانگ تربیت: مجموعه اشعار سرود دانش آموزی "ویژه دوره متوسطه" ۸۹
گلزار عاشورا شامل: نوحه‌های سینه‌زنی و زنجیرزنی و مرثیه ۲۹
گلها و گلبرگها: دیوان اشعار ۹۰
گل‌های غرق خون ناله‌های جانسوز ۳۰
گنجینه حکیم نظامی گنجه‌ای: شرح حال نظامی فرهنگ لغات و ایران ... ۴۲
گنجینه سخن: پارسی‌نویسان بزرگ و منتخب آثار آنان (جلد اول، دوم، سوم) با مقدمه در تاریخ تحول نثر فارسی ۱۵۸
لا‌له‌های غرق در خاک و خون ۳۱
لطیفه‌های جیبی ۱۵۱
لیلی و مجنون حکیم نظامی گنجه‌ای ۴۳
مادر تو قرشته‌ای شامل: سخنان بزرگان و سروده شاعران و نویسندگان بزرگ ایران و جهان در مقام والای مادر ۶
مادرانه‌ها: مجموعه شعر ۹۱
مثنوی پیر و جوان ۶۱
مجموعه آثار اوژن یونسکو: نمایش‌های برانژه: آدم‌کش / شاه می‌میرد ۱۹۲
مجموعه اشعار فیلسوف کبیر صدرالدین شیرازی "ملاصدرا" ۳۲
مجموعه رنگین گل: گزیده اشعار صائب تبریزی ۵۹
مجموعه سوالات المپیاد ادبی کشور ۷۶ - ۱۳۷۰ همراه با پاسخ‌های تشریحی ۱۶
مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش ادبیات فارسی پیش‌دانشگاهی: شامل بیش از ۲۲۵۰ نکته و پرسش و پاسخ ... ۱۷
مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات فارسی: نظام قدیم (یا پاسخ تشریحی) کنکورهای سراسری، آزاد، ... ۱۸
مجموعه لطیفه‌های ملاصدراالدین: حاوی شیرین‌ترین حکایاتهای خنده‌آور ۱۵۲
مرزهای ناپیدا ۱۳۸۰
ملاصدراالدین ۱۵۳
ملک خاتون شیرزن دیالمه ۱۴۳
مولوی نامه: مولوی چه می‌گوید؟ ۵۱-۵۲
میخواهم زنده بمانم ۱۸۱
میلاد آل طاها از ولادت تا شهادت، یا، پرچمدار کریلا ۲۱۵
نامه‌های صادق هدایت ۱۳۹
نیرس چرا سکوت می‌کنم [مجموعه شعر] فارسی و انگلیسی ۹۲
نصف شب است دیگر، دکتر شوابتزرا ۱۹۴
نقدی بر نوآوری کاذب "معجزه شعر" ۹۳
نمایشنامه‌نویسی به زبان ساده برای دانش آموزان دوره راهنمایی تحصیلی و دبیرستان ۷
نوحه سینه‌زنی و زنجیرزنی ۳۳
نوشته‌های قراموش شده صادق هدایت ۱۴۴
نویسندگان پیشرو ایران از مشروطیت تا ۱۳۵۰ (تاریخچه رمان - قصه کوتاه - نمایشنامه و نقد ادبی در ایران معاصر) ۲۳
نه باد بودم، نه پرستو: گزیده اشعار سالهای ۱۳۳۳ - ۱۳۷۰ ۹۴
نه مقاله درباره دانتو و دو سخنرانی درباره "کمدی الهی" و "هزار و یکشب" ۲۰۳
نیمای یوشیج: مجموعه شعرهای نو، غزل، قصیده، قطعه ۹۵
وداع با اسلحه ۱۸۲
هاقانی به‌هم‌مرگ (شانونامه) ۹۶
هزار و یکشب الف لیله و لیله ۱۴۵
هفت پیکر حکیم نظامی گنجه‌ای ۳۴
همچون کوچکی بی‌انتها: گزیده‌ای از اشعار شاعران بزرگ جهان ۸
همچون نارنجی شعله‌ور: مجموعه شعر (۱۳۷۵ - ۱۳۷۱) ۹۷
هیولای برقی ۱۹۰
یادگار خشکسالی‌های باغ: نمونه‌هایی از داستانهای کوتاه امروز (۱۳۵۷ - ۱۳۰۰) ۱۴۶
- احسانی، محمدصادق ۱۰
ادیب‌یغمایی، فریدون ۱۰۴-۱۲۴
اربابی، غلامرضا ۹۳
ارذکاتی(شاهین)، سوسن ۱۷۱
ارژنگ، شهلا ۱۶۸
استیل، دانیل ۱۶۴-۱۶۶-۱۷۵
۱۷۶-۱۷۸
اسلامی‌نوشن، محمدعلی ۱۴۸
اسلامیه، مصطفی ۱۸۴
اشرفی، امیراحمد ۵۵
اشرفی‌تبریزی، مصطفی ۸۰
اصفهانی، نصیر ۶۱
افتخاری، شبنم ۱۹۵
افراسیابی، بهرام ۱۲۶
اقبال‌آشتیانی، عباس ۲۲
اقلیدی، محمدابراهیم ۱۴۵
الهی‌معه‌شای، مهدی ۳۷
امیرمنصور، سیروس ۹۰
انوری، حسن ۵۶
اوحدی، رکن‌الدین ۵۵
ایران‌نژاد، ناهید ۲۰۱
ایرانیان، نگین ۱۴۳
باران‌پور، ولی‌احمد ۶۹
باقری، اشرف ۱۲۶
باقری، شهره ۲۰۸
باکتر، نورمن ۱۹۰
برزآبادی‌قراقرانی، مجتبی ۶۰-۶۲
برزگرخراسانی، امیر ۶۶
برونته، امیلی ۱۸۹
بریکارد، سسیل ۱۸۸
بلخی، میرزااحسین ۱۰۹
بورخس، خورخه‌لوئیس ۲۰۳
بهار، محمدتقی ۱۵۵-۱۵۶-۱۵۷
بهارلو، محمد ۱۴۹
بهبهانی، سیمین ۸۸
بهبشتی، الهه ۳
بیضایی، بهرام ۹۸
پارسانژاد، کوروش ۱۲۵
پناهی، حسین ۱۱۶-۱۱۸
پورکریم، محمدمهدی ۱۸۸
تاریکا، رالف ۱۹۶
تجارت، راضیه ۱۲۲
تقی‌زاده، صفدر ۲۰۲
تمیمی، فرخ ۱۹۱
تهرانی، محمد ۱۱۹
تیوموری، فریده ۱۸۳
قائمی، امیر ۱۱۴
جعفری، محمدتقی ۴۶
جلالی‌فر، شیده ۱۸۶
جلیل‌زاده‌افشار، ا. ۶۲
جمال‌زاده، محمدعلی ۱۴۶
جوشایی، محمدعلی ۹۴
جهانشاهی، هوشنگ ۷۰
چخوف، آنتوان ۲۰۶
حاج‌سیدجوادی، قتانه(پروین) ۱۷۰-۱۷۳
حاکمی، اسماعیل ۱۹
حبیبی، مهرداد ۷۴
حجازی، بنفشه ۹۲
حجازی، خاطره ۹۱
حسینی، صالح ۲۰۴-۲۰۵
حسینی‌لاهیجی، مجتبی‌جلال ۱۸۱
حمید، نوشین ۱۲۶
حمیدیان، سعید ۴۰-۴۱-۴۲
۴۳-۴۴
خاتیان، جمشید ۱۲۵
خرانه‌دارلو، محمدعلی ۴۵
خسروشاهی، جهانگیر ۱۱۰
خلیلی، محمد ۹۷
خواجهی، محمد ۳۲
خوشنویس، هاله ۱۶۴
خیاطراده، جمشید ۲۰۹
خیام، عمرین‌ابراهیم ۳۶
خیای، نگار ۲۱۴
داستایوسکی، فتودورمیخائیلوویچ ۲۰۴-۲۰۵
دانا، میمنت ۱۷۷
دانایی‌برومند، مریم ۱۰۲-۱۴۴
دانشور، سیمین ۱۰۳-۲۰۶
دانشور، مهین ۱۸۷
داودی، حسین ۱۶
داوری، رضا ۱۹۹
داوری، سحر ۱۹۳
دردی، سعید ۱۷۶
دریابندری، نجف ۱۸۲
دوگرس، میشل ۱۹۵
دولت‌آبادی، محمود ۱۴۰
دیویس، پتی ۱۷۰
دیه‌چی، عبدالرحمن ۱۲۸
دیهیمی، خشایار ۲۰۷
رئیس‌زاده، حمیده ۲۱۱
رادشهمدی، محمدتقی ۱۴
رادنژاد، محمدرضا ۲۰۳
راسان، تابور ۱۸۱
رالستون، جیمز ۱۹۱
رجب‌زاده، شهرام ۸۰
رجبی، عباس ۲۷-۲۹-۳۳-۱۵۲
رحمت‌نژاد، حسین ۱-۶
رحیم‌زاده، پروین ۱۳۱
رحیم‌زاده، مصطفی ۱۳۸
رحیمی، فهیمه ۱۴۱
رضائی، محسن ۵۷
روحانی، فواد ۳۹
رهنما، تورج ۱۴۶
زارع، محمدع ۸۶
زارع‌کاریزی، سعدالله ۱۷
زمانی، کریم ۴۷-۴۸
زند، مدیا ۷۳-۹۶
زولا، امیل ۱۹۷
زیرک، حسن ۷۳
ژنده‌پیل، احمدبن‌ابوالحسن ۳۴
سیانلو، محمدعلی ۲۳-۶۴-۶۵
سینتا، عبدالاحسین ۸۱
سپهری، فریا ۱۲
ستاری، جلال ۱۶۲
سجادی (سیدخراسانی)، حسین ۲۷
سردادور، حمزه ۱۲۳
سببرون، ژیلیر ۱۹۴
سعدی، صلح‌بن‌عبدالله ۴۹-۵۰
سعدی‌راد، عبدالرحیم ۶۹
سلطان‌ولد، محمدن محمد ۳۵
سلطانی، سعید ۱۸
سلیمان، خالد ۲۰۸
سلیمان‌پور، علی‌اکبر ۱۳۰
سلیمانی، محسن ۲
سنگری، محمدرضا ۱۱
سیاوشی، پیروز ۱۹۶
سیدحسینی، کاوه ۲۰۳
سیف، مجید ۱۸۹
شاپور، پرویز ۱۵۰

عنوان پدیدآور

- آذرنگ(جباری)، علی ۱۶۳
آزادی، جلیل ۳۰-۳۱
آلن‌پو، ادگار ۱۸۰
آلوشی، زهرا ۱۲۷-۱۳۲-۱۳۳
آموزگار، راند ۷۷-۷۸
ابراهیمی، نادر ۱۰۶
ابراهیمی(شاهد)، جعفر ۲۴
ابومحبوب، احمد ۱۵

شاملو، احمد	۸-۷۶-۱۹۴	کروزاسمیت، مارتین	۱۷۳	نیری، صفورا	۸۵	پز: تهران	۳۵	فاخته: تهران	۱۷۰
شبان، هروس	۱۹۰	کریم پور، حسن	۱۰۸	والثاری، میکا تویمی	۲۱۲-۲۱۳	پژوهش: تهران	۱۴۵	فاروق صفی زاده: تهران	۷۳
شجاعی، اسحاق	۱۰۹	کریمان، لیلی	۹۹	وبستر، جین	۱۷۱	پیراسته: تهران	۷۰	فردوس: تهران	۲۵-۶۰-۶۳-۱۵۸
شرقی، شرف الدین	۱۷۴	کریمی، احمد	۲۸-۱۷۸	وحید دستگردی،	۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴	پیری: تهران	۲۶-۲۰۹-۲۱۰-۲۱۵	فرزان روز: تهران	۱۸۴
شریف، محسن	۱۰۰	کلای، ولی الله	۲۱۰	حسن	۱۳	پیشرو: تهران	۵۵	فروغی: تهران	۱۸۶
شلدون، سیدنی	۱۶۵-۱۷۴-۱۷۹	کلای زنجانی، ولی الله	۲۶	وزیرنیا، سیما	۱۷۷	پیک فرهنگ: تهران	۵	فرهنگ معاصر: تهران	۱۴۰
شماسی، عبدالحی	۷	کوشلو، یانولو	۲۰۰-۲۰۱	وست، مارگریت	۱۳۵	پیکان: تهران	۱۳۵	قدیانی: تهران	۸۰
شمیسا، سیروس	۲۵	کیوانی، مجدالدین	۸۷	وکیلی، شهره	۵۴	پیمان: تهران	۱۸۸	قطره: تهران	۹-۴۰-۴۱
شهبازی، شکوه	۱۳۴	کیوانی اصفهانی، مجتبی	۸۷	ولی زاده، رضا	۱۸۶	تجربه: تهران	۱۹۳-۲۰۷		۴۲-۴۳-۴۴-۱۸۵
شهبازی، عبدالرضا	۶۸	گلبو (کردوانی)، فریده	۱۱۷	وود، آلن پرایس	۱۶	توییت: تهران	۱۱۰	قلمرو: تهران	۱۰۰
شهیدی، پرویز	۱۹۸	گنجوی، سیروس	۵	هادی، روح الله	۱۱۲	توس: تهران	۸۵	کانون: تهران	۱۰۳
شهلاهی، شاره	۱۶۵	گوگول، نیکلای	۲۰۷	هدایت، حسن	۱۹۲	تالت: تهران	۱۵۳	کانون فرهنگی آموزش:	
شیدمهر، نیلوفر	۱۶۲	لامور، پیر	۱۹۸	هسه، هرمان	۲۰-۲۱	جاجرمی: تهران	۱۷۵	تهران	۱۷-۱۸
شیرازی، حسن	۸۰	مارکز، گابریل گارسیا	۲۰۲	همایی، جلال الدین	۳۶-۵۱-۵۲	جانان: تهران	۱۷۵	کتاب درنا: تهران	۱۷۲
صارمی، اسماعیل	۴۹	ماهیار، عباس	۹	همایی، ماهدخت بانو	۲۰-۲۱	جرس: تهران	۱۰۵	کتاب سرا: تهران	۱۱۳
صالحی، علی	۴-۷۵-۱۳۶-۱۳۷	محدث، هاشم	۲۲	همایی، مهرداد بانو	۶۱	جزیل: تهران	۱-۶	کتاب مریم: تهران	۱۸۰-۱۸۷
صفا، ذبیح الله	۱۵۸	محمدقلی زاده، جلیل	۱۵۳	همینگوی، ارنست	۱۸۲	جمعه: تهران	۱۵۱	کتابهای بنفشه: تهران	۸۰
صفی زاده، فاروق	۷۳	محمود، احمد	۱۲۰	هیری، ناصر	۵۵	چاپار فرزنانگان: تهران	۱۱۴	کوشش: تهران	۱۳۷-۱۳۲
طاهیار، سیروس	۸۳	مصدق، حمید	۴۹-۸۴	یزدانی، سیف الله	۵۷	چکاوک: تهران	۱۰۴-۱۲۴-۱۴۱		۱۸۳-۱۹۵
طباطبایی، ناهید	۱۱۵	مطهری، مرتضی	۵۴	یوشیج، شراکیم	۹۵	حکایت: تهران	۱۵۳	تهکشان: تهران	۱۹۱-۱۹۶
طریقتی، محمد	۹۰	مظهری کرمانی، علی اصغر	۳۸	یونان، رسول	۸۲	حمید: تهران	۱۲۶	گل واژه: تهران	۱۳
طیبی، مؤگان	۱۷۲	معصوم بیگی، علی اکبر	۱۹۷			حمیده رئیس زاده: تهران	۲۱۱	گیل: تهران	۹۲-۱۳۰
عابدی، محمود	۱۵۴	مطوفی، اسدالله	۱۶۰			حوزه هنری: تهران	۲۴-۶۶-۶۹-۷۲	مجموعه: تهران	۱۱۱-۱۲۱-۱۴۲
عشریری، امیر	۱۱۱-۱۲۱-۱۴۲	مفتی زاده، محمدصدیق	۷۳			خانه سبز: تهران	۱۰۹-۱۲۵-۱۲۸-۱۲۹-۱۵۹-۱۹۹	مجید: تهران	۱۵۶-۱۵۷
عطار، محمد بن ابراهیم	۳۹	متصوری، ذبیح الله	۲۱۲-۲۱۳			خجسته: تهران	۷۱-۱۶۱	محیط: تهران	۱۳۶-۱۳۷
عنبرستانی، سعید	۱۷	مورسون، تونی	۱۶۳			خوشه: تهران	۱۱۵	مدیر: تهران	۱۷۱
غباری، مهدی	۱۸۰-۱۸۳	موسوی مازندرانی، حسن	۱۶۱			آروین: تهران	۱۰۲	مدیا زندی: تهران	۹۶
غفارزادگان، داود	۱۲۹	مونگمری، لوسی	۱۶۹			آزمون: تهران	۱۰	مرغ آمین: تهران	۲۰۲
غلامی، حسین	۱۰۵	مونگمری، لوسی مد	۱۶۷-۱۶۸			آشیانه کتاب: تهران	۹۰	مروارید: تهران	۸۸-۱۵۰
غنی، قاسم	۵۴	مهدی، پرتو	۱۷۸			آگاه: تهران	۲۰۳	معین: تهران	۱۲۰
فاضل، علی	۳۴	مهدوی، شهنار	۱۷۵			آنزان: تهران	۸۱	مولی: تهران	۳۲
فراهانی، محمدحسین	۶۰	مهدوی دامغانی،				آوای کودک: تهران	۷۴	مهرتاب: تهران	۱۶۶-۱۷۶
فرخزاد، پوران	۶۷	فریده	۱۶۷-۱۶۸-۱۶۹			اثر: تهران	۹۱	مهرزاد: تهران	۲۸
فرزاد، شاهرخ	۱۷۹	مهدیان، علی	۷۱			اربابی: تهران	۹۳	میرزا: تهران	۲۰۰
فرزاد، عبدالحسین	۲۰۸	میرزاد (متصور)، علی	۷۲			ارغوان: تهران	۱۷۸	میلاد: تهران	۱۶۴-۱۸۹
فرزانه، مصطفی	۱۰۱	میرزایی، میترا	۳۵			اساطیر: تهران	۱۹	نادی: تهران	۱۳۹
فروغی، محمدعلی	۵۰	میرشاکاک، یوسفعلی	۱۴۷			استادی: تهران	۱۱	نارنج: تهران	۶۸-۸۲
فقیه، استل	۱۶۴	میرعابدینی، ابوطالب	۵۸			اسلامی: تهران	۴۶	نازین: تهران	۶۷
فلاحی، مازیار	۱۳۹	میرهادی، مینا	۹۵			اشاره: تهران	۹۵	ناهید: تهران	۲۰۴-۲۰۵
قلیشر، لیونور	۱۷۲	مینوی، ماهمنیر	۱۰۷			اطلاعات: تهران	۴۷-۴۸	نشر چشمه: تهران	۲۰۸
فورسایت، فردریک	۱۸۳	نامجو، بیژن	۱۷۱			افشار: تهران	۶۲	نشر مرکز: تهران	۱۰۱-۱۶۲
قائم، پروین	۱۸۵	ناییل، وی. اس.	۱۸۴			البرز: تهران	۴۹-۸۴-۱۶۷		۱۸۰-۱۸۷
قاسم پور، حسین	۱۳	نجدسمیمی، سمیرا	۱۲۶				۱۶۸-۱۶۹-۱۷۳		۲۸
قاضی (شکیب)، نعمت الله	۱۱۳	نجمی، ناصر	۱۴۳			الهام: تهران	۱۱۶-۱۱۸	نکاه: تهران	۸-۹۷-۱۴۴-۱۹۷-۲۰۶
قربانی، سروش	۱۶۶	نژادفردلرستانی، ابراهیم	۵۳			انتشارات تهران: تهران	۴	نوبین: تهران	۱۳۲-۱۳۳
قزوینی، محمد	۵۴	نژادفردلرستانی، افسانه	۵۳			اندیشه نو: تهران	۲۱۴	نهال نویدان: تهران	۵۳-۱۱۹
قشعی، سحر	۱۵۳	نصرتی، لیلا	۱۹۶			اوجا: تهران	۱۴۹	نیلوفر: تهران	۱۸۲
قشعی، محسن	۱۵۳	نصرتی، ماشا الله	۲۱۵			اوحدی: تهران	۱۰۸	وینستار: تهران	۱۶۳
قلی زاده، فرزانه	۱۸۹	نصری اشرفی، جهانگیر	۷۱-۱۶۱			اهل قلم: تهران	۹۴	هما: تهران	۱۴-۱۵-۲۰-۲۱
قوی بال، زهره	۱۱۴	نظامی، الیاس بن یوسف	۴۰-۴۱-۴۲-۴۳-۴۴			باقرالعلوم: تهران	۵۴		۲۲-۳۶-۵۱-۵۲-۶۱
قهرمان، دل آرا	۲۰۰	نظراهاری، عرفان	۱۵۹			بدیهه: تهران	۱۵۵-۱۹۲	هنرستان: تهران	۷۷-۷۸
قهرمان، محمد	۵۹	نظری، دانش	۶۲			برگ: تهران	۲-۳-۱۲۲-۱۴۷	یاسین: تهران	۱۲
کاظمی، احمد	۶۲	نعمی، موسی	۱۱			بلوط: تهران	۱۹۰	یزدان: تهران	۱۴۸
کالتینز، ویلیک ویلیام	۱۸۷	نوذری، منوچهر	۱۵۱			بوعلی: تهران	۳۸		
کامو، آلبر	۱۹۹	نوروزی یختیاری، غلامعباس	۸۱			بوم: تهران	۷۹		
کاوه خوری، آذر میدخت	۱۸۵	نوری سپهر، بهزاد	۱۳۹			پاژنگ: تهران	۷۵		
کبیری، قاسم	۱۹۲	نیازکرمانی، سعید	۷۹			پاسارگاد: تهران	۵۷-۱۶۰		
کردی، عبدالرضا	۷۷-۷۸					پدیده: تهران			

خانه کتاب ایران

کتاب ماه
ادبیات

فهرست کتاب‌های منتشر شده فروردین و اردیبهشت سال ۱۳۷۷

فلسفه و نظریه

۸۰۱

۱- بیابید ماهیگیری بیاموزیم. صحبت‌هایی درباره نقد ادبی همراه با چند نقد آموزشی. سرشار (رضاهنگر) محمدرضا. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. - ۱۸۸ ص. - رقیی (شمیز). - ۵۶۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۲۷-۷

فن نگارش و بیان، و مجموعه‌های ادبی

۸۰۸

چاپ اول

۲- فرهنگ گزیده‌ی آراه اندیشمندان، همراه با ۲۱ کاریکاتور برگزیده. گردآورنده: مهرداد جوانبخت؛ ویراستار: آزاده رادنژاد. - اصفهان: آتروپات کتاب. - ۲۶۴ ص. - رقیی (گالینگور). - ۱۲۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۶۶۳-۳-۵

در کتاب حاضر، ذیل یکصد موضوع، سخنان و جملاتی کوتاه از نویسندگان، سیاستمداران، هنرمندان، فلاسفه، اقتصاد دانان، دانشمندان، پیشوایان دین، همراه با ضرب‌المثل‌ها و گفتارهایی از گویندگان ناشناخته، گردآوری شده است. برخی از موضوعات کلی کتاب که سخنان مذکور درباره آن‌ها گردآمده، بدین قرار است: آزادی، ادب، بخشایش، پدر، تاریخ، جسارت، شجاعت، حافظه، فراموشی، خدا، داستان، رمان، راز داری، زن، ستایش، تمجید، شادی، لذت، صرفه‌جویی، طبیعت، عادت، غرور، تکبر، فاتح، مغلوب، قدرت، کار، بیکاری، مادر، نادانی، وجدان و هدف. در بخش پایانی کتاب، گویندگان به طور مختصر معرفی شده‌اند. سپس فهرست مآخذ به ترتیب الفبا آمده

است. در لایه کتاب ۲۱ کاریکاتور با مضامین مختلف به چشم می‌خورد.

چاپ اول

۳- ما یک نفریم: داستان‌های کوتاه آمریکای لاتین. ماریو بارگاس... (و دیگران)؛ مترجم: اسدالله امرایی. - تهران: ایران. - ۲۲۴ ص. - جیبی (شمیز). - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۳۸-۰۲-۶

در این اثر، قصه‌های کوتاه نویسنده برجسته آمریکای لاتین گردآوری شده است. کتاب متضمن هجده داستان کوتاه است که در آغاز هر داستان ابتدا نویسنده آن معرفی شده، سپس داستان آورده شده است. عناوین برخی از داستان‌ها و نویسندگان آن‌ها عبارت‌اند از: «۲۵ اوت ۱۹۸۳» / خورخه لوئیس بورخس، «مرغی برای سه نفر» / فرناندو سیلوا، «مرد مرده» / هوراشیو کانیروگا، «جادوگر سابق» / موریلو رویانو، «ضربه» / لیلیانا هکر، «دو دلار آب» / خوان بوش.

چاپ اول

۴- یکصد شعر از یکصد شاعر معاصر جهان. مترجم: ضیاءالدین ترابی. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. - ۲۱۶ ص. - رقیی (شمیز). - ۵۴۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: One Hundred Poetry By One Hundred Contemporary World Poets. شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۱۰۴-۱. این دفتر مجموعه‌ای از سروده‌های یکصد شاعر معاصر جهان است. اشعار یاد شده طی سال‌های متعددی در کتاب‌ها، جنگ‌های ادبی، گزیده اشعار، مجموعه‌های شعر و نیز روزنامه و مجله‌های ادبی به چاپ رسیده است. برخی از این شعرها ابتدا به زبان انگلیسی سروده شده و پاره‌ای

یکصد شاعر
یکصد شعر
معاصر جهان

خسرو شاهانی. - تهران: توس. - ۹۷۲ ص. - جلد دوم. - وزیری (شمیز). -

چاپ اول

(دوره) ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۵-۴۴۵-۹

تاریخ، توصیف، نقد و بررسی

۸۱۵/۹

چاپ اول

۹- یادگار نامه استاد دکتر عبدالحسین زرین‌کوب. به اهتمام: علی دهباشی. - تهران: انجمن آثار و مفاخر فرهنگی. - ۶۱۰ ص. - وزیری (گالینگور). - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

انجمن آثار و مفاخر فرهنگی یادگارنامه مجموعه‌ای است از مقالاتی که گروهی از استادان و نویسندگان ایرانی درباره زندگی و آثار استاد «عبدالحسین زرین‌کوب» به رشته تحریر آورده‌اند. کتاب با مطلبی تحت عنوان «دکتر زرین‌کوب و میراث غنی فرهنگ ایران» از کمال حاج سید جوادی و «مقام شامخ علمی دکتر زرین‌کوب» از کاظم موسوی بجنوردی و یادداشتی از گردآورنده آغاز شده، سپس سی و چهار مقاله از نویسندگان مختلف عرضه شده و در پایان نمونه‌هایی از آثار استاد فراهم آمده است.

مجموعه‌ها و جنگ‌های شعر

۸۱۷/۰۸

۱۰- ... تا رهایی: منظومه‌ها و شعرها. حمید مصدق. - تهران: سیمرغ. - ۵۴۸ ص. - رقیی (گالینگور). - ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۱۰۸-۷-۴

نیز به صورت ترجمه انتشار یافته است. در ترجمه اشعار تلاش شده زبان و بیان شعر امروز در نظر گرفته شود.

واژه‌نامه‌ها و دایره‌المعارف‌ها

۸۱۵/۳

۱۱- واژه‌نامه هنر شاعری: فرهنگ تفصیلی اصطلاحات فن شعر و سبک‌ها و مکتب‌های آن. میمنت میرصادقی. - تهران: کتاب مهناز. - ۳۷۸ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۳۰۰ نسخه. عنوان به لاتین:

A Dictionary of Poetry And Poetics

شابک: ۹۶۴-۵۵۳۸-۰۶-۸

بررسی و تمرین

۸۱۵/۷۶

۱۲- مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات فارسی: نظام جدید و پیشی‌دانشگاهی (با پاسخ تشریحی) / گنگورهای سراسری و... گردآورنده: سعید سلطانی. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. - ۲۸۰ ص. - رحلی (شمیز). - ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۳۸-۷۰-۵

مجموعه‌ها و جنگ‌ها

۸۱۷/۱۸

چاپ اول

۱۳- در کارگاه نمدمالی. خسرو شاهانی. - تهران: توس. - ۵۱۶ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). - (دوره) ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۱۵-۴۴۴-۰. ۱۴- در کارگاه نمدمالی.

چاپ اول

۱۱- اشک فـرات: مجموعه نوحه‌ها و مرثی. شاعر: رجایی (زائر) غلامعلی. تهران: امیری. ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز). ۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۹۷-۳۹-۱

چاپ اول

۱۲- حماسه‌سازان عاشورا شامل: نصایح، مدایح، مرثیه و نوحه. شاعر: حسن ژولیده نیشابوری. تهران: باقرالعلوم. ۲۵۶ ص. - جیبی (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۸۰-۰۴-۶

چاپ اول

۱۳- روضه الزهرا (ع) مجموعه نوحه‌ها و مرثی. مهدی پوستی. تهران: امیری. ۲۰۸ ص. - رقی (شمیز). ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۹۷-۳۸-۳

چاپ اول

۱۴- کوثر اشک. شاعر: رجایی (زائر) غلامعلی. تهران: هاد. ۲۰۸ ص. - رقی (شمیز). ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۳۶-۲۷-۸

۱۵- منتخب المصائب حضرت امام حسین علیه السلام و یاران او. گردآورنده: محمد غلامی. تهران: کتابفروشی اسلامی. ۳۶۰ ص. - جلد چهارم. - جیبی (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۴۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۸۱۱-۰۹-۸

۱۶- منتخب المصائب حضرت امام حسین علیه السلام و یاران او. گردآورنده: محمد غلامی. تهران: کتابفروشی اسلامی. ۳۵۶ ص. - جلد پنجم. - جیبی (شمیز). ۳۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۸۱۱-۰۲-۱

۱۷- نوحه یاران: مجموعه چهارده مجلس عاشورایی. محمد سادات اخوی. تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۱۶-۴

چاپ اول

انتشارات مدرسه. ۱۱۸ ص. - پالتویی (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۷۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۳۶-۳۶۳-۹

چاپ اول

۱۸- نوحه‌های محرم و صفر و مرثی عاشورائیان. به اهتمام: حسین باقری. تهران: باقرالعلوم. ۲۴۰ ص. - جلد سوم. - جیبی (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۸۰-۳۰-۵

۱۹- نهضت عاشورا شامل منتخب نوحه و مرثی. حسینقلی معلم. تهران: آوای دانش. ۲۲۲ ص. - جیبی (شمیز). ۳۵۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۵۱۸-۰۰-X

شعر فارسی قرن ۴ ق.

۸۵۱/۲۱

۲۰- شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۱-۲-۳). ابوالقاسم فردوسی: به اهتمام: سعید حمیدیان. تهران: قطره. ۸۷۲ ص. - جلد اول. - وزیر (گالینگور). (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۱۳-X

۲۱- شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۴-۵). ابوالقاسم فردوسی: به اهتمام: سعید حمیدیان. تهران: قطره. ۷۷۶ ص. - جلد دوم. - وزیر (گالینگور). (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۱۴-۸

۲۲- شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۶-۷). ابوالقاسم فردوسی: به اهتمام: سعید حمیدیان. تهران: قطره. ۸۹۶ ص. - جلد سوم. - وزیر (گالینگور). (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۱۵-۶

۲۳- شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۸-۹). ابوالقاسم فردوسی: به اهتمام: سعید حمیدیان. تهران: قطره. ۱۰۰۴ ص. - جلد چهارم. - وزیر (گالینگور). (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۱۶-۴

ابوالقاسم فردوسی: به اهتمام: سعید حمیدیان. تهران: قطره. ۱۰۰۴ ص. - جلد چهارم. - وزیر (گالینگور). (دوره) ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۱۶-۴

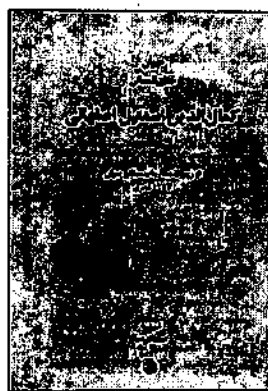
شعر فارسی قرن ۷ ق

۸۵۱/۳۱

۲۴- تفسیر مثنوی مولوی. جلال‌الدین همایی. تهران: هما. ۳۲۰ ص. - وزیر (گالینگور). ۶۹۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۲۵- دیوان خلاق المعانی کمال‌الدین اسمعیل اصفهانی از روی نسخه چاپ سنگی بمبئی ۱۳۰۷ قمری. کمال‌الدین اسمعیل اصفهانی. تهران: روزنه. ۴۴۶ ص. - رحلی (گالینگور). ۱۹۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۷۶-۲۷-۵

اثر حاضر، دیوان اشعار کمال‌الدین اسمعیل بن جمال‌الدین محمد بن عبد الرزاق اصفهانی قصیده سرای معروف ایرانی است. وی در گیاره دار هجوم قوم منول در سال ۶۳۵ ق کشته شد. این کتاب از روی نسخه چاپ سنگی بمبئی (۱۳۰۷ ق) چاپ اقص شده است. صفحات پایانی کتاب به نمایه کشف الابیات و فهرست راهنمای قصاید، ترکیب‌بندها، غزل‌ها، قطعات و رباعیات اختصاص یافته است.

چاپ اول

۲۶- سعدی در کیش. جعفر حمیدی. شهرقدس: بهشت اندیشه. ۱۹۶ ص. - رقی (شمیز). ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۵۰۷-۲-۲

۲۷- شرح جامع مثنوی معنوی. کریم زمانی. تهران: اطلاعات. ۱۲۳۶ ص. - جلد سوم. - وزیر (گالینگور). ۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۲۳-۳۱۷-۴

۲۸- شرح جامع مثنوی معنوی. کریم زمانی. تهران: اطلاعات. ۱۰۹۶ ص. - جلد چهارم. - وزیر (گالینگور). ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۲۳-۳۵۱-۴

شعر فارسی قرن ۸ ق

۸۵۱/۳۲

۲۹- دیوان حافظ از روی نسخه غنی - قزوینی. خطاط: مسعود مهدیخانی: مقدمه: محمدرضا جلالی نائینی. تهران: علمی. ۴۱۴ ص. - جیبی (گالینگور). ۹۵۰۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۰۴-۰۰۰-۷

چاپ اول

۳۰- دیوان حافظ از روی نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی. شمس‌الدین محمد حافظ: ویراستار: رضا کاکایی‌دهکردی: خطاط: عبدالملکی توپسرکاتی. تهران: میلاد. ۳۸۸ ص. - جیبی (سلفون). ۳۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۶۱-۱۹-۱

۳۱- دیوان حافظ خوش کلام بر اساس نسخه قزوینی - غنی. شمس‌الدین محمد حافظ: خطاط: غلامعلی محبی‌نژاد: مقدمه: حسین بهزادی‌اندوهجودی. تهران: سمن. ۳۸۰ ص. - جیبی (سلفون). ۲۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۹۸-۰۱-X

چاپ اول

۳۲- دیوان حافظ شیرازی: بر اساس نسخه قزوینی - غنی. ویراستار: ف. عقیلی: خطاط: غلامعلی مجتبی‌نژاد. ندای فرهنگ. ۳۳۸ ص. - جیبی (گالینگور). ۸۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۴۸۸-۵-X

۳۳- دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (۷۲۶ هـ - ۷۹۱ هـ - ق). مصحح: علی محمد رفیعی. تهران: ستارگان، کرمان: خواجهی کرمانی. ۷۱۴ ص. - وزیر (شمیز). ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۹۱۸-۴-۹۶۴ شابک:

۷۱۴ ص. - وزیر (شمیز). ۲۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۸-۴-۵

شعر فارسی قرن ۱۴

۸۵۱/۶

چاپ اول

۳۴- دیوان پروین اعتصامی. خطاط: عبدالملکی توپسرکاتی: مقدمه: محمدتقی بهار. تهران: میلاد. ۷۶ ص. - جیبی (سلفون). ۳۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۶۱-۱۱-۶

۳۵- دیوان قصاید و مثنویات و تمثیلات و مقطعات پروین اعتصامی. مصحح: احمد کاظمی: تهیه و تنظیم: اردوان جلیل‌زاده افشار. تهران: افشار. ۲۸۴ ص. - جیبی (سلفون). ۵۶۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۲۵-۰۰-۰

شعر فارسی (از سال ۱۳۲۰-)

۸۵۱/۶۲

۳۶- اشک مهتاب: مجموعه شعر. شاعر: مهدی سهیلی. تهران: سنایی. ۳۴۰ ص. - رقی (سلفون). ۱۰۰۰۰۰ ریال. - چاپ بیست و یکم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۹۰-۵۳-۱

چاپ اول

۳۷- بـرگ سبـز عـنقا شامل: قصائد - پندریات - غزلیات - مرثی و نوحه عاشورایی. شاعر: عباس عنقا. تهران: جلوه. ۱۷۶ ص. - جیبی (شمیز). ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۸۷۱-۵-X

چاپ اول

۳۸- بنـمار: مجموعه آثار دانش‌آموزان «شعر». ویراستار: جعفر سید: تهیه و تنظیم: هنری اداره کسل امور فرهنگی. تهران: سبز آرنج. ۲۰۰ ص. - رقی (شمیز). ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۶۸-۰۰-۲

مجموعه حاضر، بخشی از اشعار دانش‌آموزان کشور است که در مسابقه فرهنگی - هنری طرح «بنمار» شرکت

سال‌های ۱۳۶۸-۷۴ سروده شده و مشتمل است بر ۵۲ قطعه شعر نو. برخی از این اشعار عبارت اند از: تولد فریاد، بادیانی از نسیم، شبی دیگر، در دشتستان ابری بنفش، بر شاخه‌های یخ‌زده، کدامین بهارو با آخرین فانوس‌های عزاء، چاره، پاک‌ترین جنگاوران زمین، چشمه‌های تنهایی و بی‌قراری.

چاپ اول

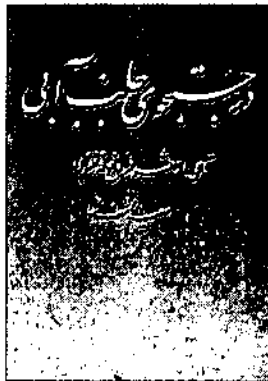
۴۷- سپیدی جهان
شاعر: هرمز علی‌پور - شیراز: قو - ۶۴
ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۳۰۰۰
شابک: ۹۶۴-۶۴۱۲-۰۸-۴

این مجموعه متضمن ۵۶ شعر سپید است. عناوین برخی از آن‌ها بدین قرار است: «سپیدی جهان»، «صبح‌ها»، «هنوز»، «راز»، «دوست»، «نام»، «با هم»، «یادم بیاورید»، «چهره»، «باران»، «انسان»، «رنگ»، «نگفتن»، «بهتر»، «ساده».

چاپ اول

۴۸- سجاده‌های معبد خون
«منظومه عسرت»
شاعر: رزاقی (عبدالحسینی) فرهنگ - تهران: ثالث - ۹۶ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۲۰۰۰
شابک: ۹۶۴-۶۴۰۴-۰۷-۲

«سرد» نقد و بررسی شده است. به زعم نویسنده دو مجموعه شعر مذکور، بیانگر وضعیت نابسامان اما پر ثمر فروغ، در فاصله کوتاه بین مرگ و زندگی است و آنچه در این دو مجموعه به چشم می‌خورد، توصیف و تصویری از روند حساس و متفکرانه شاعر است که در شرایطی ناسازگار و مضمحل کننده رشد کرده و تقریباً به کمال رسیده است.

۴۵- دل به رویاها سپار: متن دو زبانه.

سوزان بولیس شوتر: مترجم: عبدالعلی براتی - تهران: نسیم دانش - ۶۴ ص. - رقی (شمیز) - چاپ سوم /
نسخه ۵۰۰۰
عنوان به لاتین:

Reach Out For Your Dreams:
A Collection Of Poems
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۲۴-۵-۸

چاپ اول

۴۶- دوباره فریادی کن: گزیده شعرهای سالهای ۷۴ - ۶۸
رجب افشنگ - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۸۰ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۳۲۰۰
عنوان به لاتین:

Shout Once Again
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۶۲-۵

کتابچه حاضر، گزیده‌ای از شعرهای «رجب افشنگ» است که بین

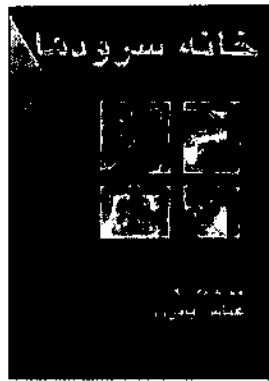

قوت عشق، چینی عاطفه، بهانه دریا، کاش و لحظه‌های فریاد.

چاپ اول

۴۳- خانه سرودها.
شاعر: عباس باقری - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۶۴ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۳۳۰۰
عنوان به لاتین:

The Home Songs
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۱۵-X

در این دفتر، ۸ قطعه شعر نواز «عباس باقری» به چاپ رسیده است. عناوین اشعار بدین قرار است: «مینوی (۱)» (در سوگ آرش باران پور)، «مینوی (۲)» (در سوگ سید مرتضی آوینی)، «امید»، «مردی درمن»، «ماه منقلب»، «دربرفریز»، «دخیل» و «خانه سرودها».

چاپ اول

۴۴- در جستجوی جانب ابی: تاملی در شعر فروغ فرخزاد.

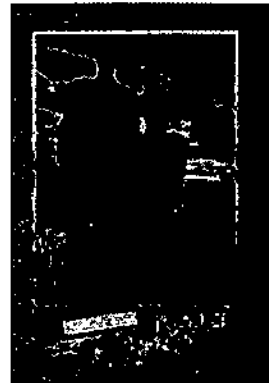
سید یوسف‌نیا - تهران: معیار - ۲۴۸ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۲۲۰۰
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۲۶-۰۰-۱
در این کتاب سیزده قطعه شعر از دو مجموعه شعر فروغ فرخزاد «تولد» و «ایمان بیاوریم به آغاز فصل دیگر»

اول این اشعار را می‌خوانیم: راز اول، خاموشی، دادخواست، از بی‌تابی‌ها (۴)، راز دوم، از بی‌تابی‌ها ۵، از بی‌تابی‌ها ۷، از بی‌تابی‌ها ۸، از بی‌تابی‌ها ۹، حکایت بهار سی و چهارم، از بی‌تابی‌ها ۱۰، صخره، از بی‌تابی‌ها ۱۱، پاییزی‌ها ۲ و نظایر آن. در دفتر دوم نیز این اشعار به چشم می‌خورد: بهاریه، حکایت، راز سوم، غزل آبی، عبور از یادهای اول، عبور از یادهای دوم و غیره.

چاپ اول

۴۱- تکرار شدم در آیه‌های گل سرخ: مجموعه‌ای از صد رباعی (۷۶ - ۱۳۷۴).

شکوه سهرزاد - تهران: شهر آب - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۳۰۰۰
شابک: ۹۶۴-۳۱۴-۰۱۰-۵

کتاب مجموعه‌ای از یکصد رباعی است که در بین سال‌های ۱۳۷۴ تا ۱۳۷۶ سروده شده است. عناوین برخی از این رباعیات عبارت اند از: «از خواب گران»، «با یاد تو»، «دل با نفس زمان»، «در خلوت شب»، «در چشم دلم»، «بیا زلف تو»، «چون رودی»، «در نبض تو»، «در فرصت عشق»، «برخیز و بیا»، «در فصل شب»، «فواره عشق» و «تا جنگل و دریا».

چاپ اول

۴۲- چشمها و آینه‌ها.
شاعر: همایون علی‌دوستی - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۷۲ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۳۳۰۰
عنوان به لاتین:

Eyes And Mirrors
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۱۰۶-۸
مجموعه شعر حاضر مشتمل است بر شصت غزل، قصیده و رباعی که برخی از این اشعار عبارت اند از: پرواز در قفس، چاووش باران، روزی که دریا بیاید، ارتباط سبز، یک جرعه ایمان،

نموده بودند. این مجموعه از ۸۲ قطعه شعر در قالب‌های رباعی، قصیده، غزل، مثنوی و دیگر قوالب شعری تشکیل شده است. بنمار یکی از روستاهای اردبیل است که مراسم بازگشایی سال تحصیلی ۷۷ - ۱۳۷۶ با حضور سید محمد خاتمی رئیس جمهور در آن جا برگزار گردید. رئیس جمهور در آن مراسم دوسوال درباره «قانون» و «امنیت» مطرح کردند و مستاقب آن معاونت پرورشی در خصوص پرسش یاد شده مسابقه بزرگ فرهنگی و هنری «بنمار» را برگزار نمود.

چاپ اول

۳۹- بوستان حدیث.
مقصومه شیخ حسین نوری - تهران: راین - ۴۸ ص. - جیبی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۲۰۰۰
شابک: ۹۶۴-۹۰۵۶-۰۰-۹

چاپ اول

۴۰- ترانه‌خوانی برای آفتاب (مجموعه شعر).
شاعر: بیژن هنری‌کار - تهران: آگاه - ۸۰ ص. - رقی (شمیز) - چاپ اول /
نسخه ۲۲۰۰
شابک: ۹۶۴-۳۱۶-۰۷۵-۴

مجموعه شعر حاضر مشتمل بر دو دفتر در قالب شعر نو، است. در دفتر

اشعار این مجموعه که در حدود سال‌های ۵۱ - ۱۳۵۰ در دوره اختناق شاه سروده شده، برخوردار از روح مبارزه و انتقاد از خفقان آن دوران و توصیف درد آلود زندان و شکنجه است. این مجموعه از ۲۱ قطعه شعر نو با این عناوین تشکیل شده است: کتیبه، سجاده‌ها، (شماره ۱ تا ۱۷)، پسینگاه و عاشقانه ۱ و ۲.

بدین قرار است: خون خدا / حسین آهی، عصر عاشورا / خسرو احتشامی، غربت / حمید رضا ایران نژاد، مرد کوچک / و رود عطش / سعید ایران نژاد، مدهوش عطش / عباس براتی پور، نخل بی سر / حبیب الله بخشوده، اسب‌های بی رکاب / سعید بیابانکی.

چاپ اول

۵۲- قرارمان پای همین شعر: مجموعه شعر.

شاعر: کریم رجبزاده - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۹۴ ص. - رقی (شمیز) - ۲۴۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Be Our Agreement On This Poetry
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۶۶-۸

چاپ اول

۴۹- سبب سرخ خورشید: سهراب سپهری به زبان ساده. حجت عماد - تهران: فرهنگستان یادواره - ۲۶۴ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۹۱-۰۳-۱

چاپ اول

۵۰- شش لحظه تا محال: مجموعه شعر.

شاعر: بهار رها دوست - تهران: هزاران - ۶۴ ص. - رقی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۶۱۹-۲۳-۸

چاپ اول

۵۱- عطش عشق.

به اهتمام: عباس براتی پور - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری - ۲۲ ص. - رقی (شمیز) - ۲۱۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۲۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: The Thirst Of Love (A Collection Of Poetry)
شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۱۴-۱

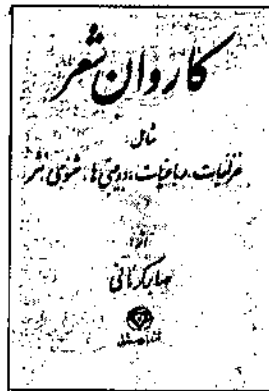

کتابچه حاضر، مجموعه‌ای است از ۵۲ قطعه منظوم، از شاعران گوناگون در قالب‌های مختلف و متنوع اعم از مثنوی و غزل و رباعی و نظایر آن که درباره حادثه کربلا، سروده شده است. اسامی برخی از اشعار و سرایندگان آن

۵۳- کاروان شعر شامل: غزلیات، رباعیات، دوبیتی‌ها، مثنوی نثر.

صابر کرمانی - تهران: سنایی - ۸۰۶ ص. - وزیر (سلفون) - ۲۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۹۰-۴۰-X
در این مجموعه ۸۶۰ غزل ۶۰ رباعی، ۱۶۶ دوبیتی، ۵۹ مثنوی و چند قطعه منشور با موضوعات و مضامین گوناگون گردآمده است. بخشی از کتاب

به اشعار و نوشته‌هایی اختصاص دارد که در آن عده‌ای از ارادتمندان شاعر، از ذوق شعری و قریحه نویسندگی او سخن به میان آورده‌اند.

چاپ اول

۵۴- کتاب شاعران معاصر: گزینه شعر شاعران معاصر.

به اهتمام: سیدعلی صالحی - تهران: یادواره کتاب - ۱۰۰ ص. - وزیر (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۵۴۳-۱۱-۸

در مجموعه حاضر که دفتر دوم از مجموعه «کتاب شاعران معاصر» است، گزینیه‌ای از اشعار ۵۸ شاعر معاصر ایران ارائه شده است. اسامی برخی از شاعران این مجموعه عبارت‌اند از: مفتون امینی، محمد حقوقی، بدالله رویایی، محمد مختاری، حشمت جزنی، هوشنگ چالنگی، حسین صفاری دوست، بیژن الهی، تقی خاوری، عنایت سمیمی، شهاب مقربین، علیشه مولوی، عبدالله صمدیان، علی اصغر عطال‌الهی، فخرالدین پور نصری نژاد و غیره. در بخش پایانی کتاب چند مقاله درباره شعر و شاعری و نقد ادبی آمده است.

چاپ اول

۵۵- گزیده شعرها. شاعر: عبدالله کوثری - تهران: آگاه -

۲۶۴ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.

مجموعه اشعار حاضر، گزیده‌ای است از شعرهای عبدالله کوثری در قالب شعر نو که در فاصله سال‌های ۱۳۴۶ تا ۱۳۷۳ سروده شده است. کتاب با مقدمه‌ای از زندگی نامه و شرح حال شاعر به قلم خود او آغاز می‌شود. سپس ۴۳ قطعه شعر نو عرضه می‌گردد. اسامی پارهای از شعرها عبارت‌اند از: مناجات، منظومه گریز، شعری برای دریا، حرفی در صبح، وادی عطش، غزل سبز، سرود پدران و فرزندان، طرح‌ها، دعوت، غزل بیداری، تفسیر، درمه، ایستاده، مثنوی حسب و غیره.

چاپ اول

۵۶- مجموعه شعر از عشق تا زیستن.

شاعر: پروانه بدیع‌الزمان طاری - تهران: پردیس، بصیر - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۴۲۷-۲۴-۳

«مجموعه شعر از عشق تا زیستن» متضمن چهل و هفت قطعه شعر نو است که عناوین برخی از آن‌ها بدین قرار است: «موج دریا»، «خیال سبز»، «خواب»، «آرزو»، «ساحل سبز»، «گریزان»، «گلایه»، «اسیر»، «یفما»، «اشک نیاز»، «حسرت»، «به تمامی مردم سرزمینم».

۵۷- موج در موج: گزینیه شعرها. شاعر: زاله اصفهانی - تهران: البرز - ۳۴۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۰۹-۴

چاپ اول

یکصد و پنجاه قطعه شعر نو ارائه شده است. عناوین برخی از آن‌ها عبارت‌اند از: «شاد بودن هنر است»، «تقویم سال پیش»، «گل‌های ساعتی»، «دل‌م می‌خواهد»، «می‌خواهم با تو باشم»، «کجا بودی»، «یاد تو»، «کاش هر کس ستاره‌ای می‌شد»، «من قناری نیستم»، «فراموش کرده‌ام»، «چرا تسلیم تقدیری»، «زنده به عشق»، «خواهش کوتاه است»، «فریاد بی‌صدا»، «قرن بی‌قرار»، «چو مرد گریه کند»، «من کجا پیدا کنم گمشده‌ام را».

چاپ اول

۵۸- نفس صبح. شاعر: فیلی (شیوا) منصوره - تهران: محبوب - ۱۴۸ ص. - رقی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۱۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۲۴۳-۷-۳

کتاب با مطلبی از ناشر، سپس مقدمه‌ای از آقای حسین لاهوتی (صفا) آغاز شده، آن گاه سروده‌های شاعر شامل: ترکیب‌بندها و ترجیع‌بندها، مثنوی و قطعات، دوبیتی

و چهار پاره‌های عرضه شده است. بخش پایانی کتاب به اشعاری در قالب شعر نو اختصاص یافته است.

چاپ اول

۹۵. نگه‌دار باید پیاده شویم (مجموعه‌ی شعر).

علیرضا حسنی آیز. - تهران: نارنج. - ۱۰۴ ص. - رقی (شمیز). - ۳۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Stope! We shall get off شابک: ۹۶۴-۶۳۷۲-۱۶-۳

«نگهدار باید پیاده شویم» در این مجموعه، سه دفتر شعر با این عناوین آمده است «قریانت برم ای گل سرخ»، دفتر دوم «مامور از من کارت شناسایی می‌خواست» و «بیز می‌چراند پدرو سالیانس» همه اشعار در قالب شعر سپید سروده شده و در جای جای کتاب تصاویری که گویای صحنه‌های شعر است طراحی شده است. عناوین برخی از اشعار سه دفتر عبارتند از: «دختران رویاهای دور»، «ماه و عطش»، «روح سیال تاریکی»، «اسب جوان می‌گذرد»، «به وداع آخرین»، «به کودکی»، من شبی به این مهمان پذیر آمد.

چاپ اول

۶۰. شعر، رهایی است: نمونه‌هایی از شعر امروز ایران (۱۳۵۷ - ۱۳۲۰).

گردآورنده: تورج رهنما. - تهران: ققنوس. - ۳۹۰ ص. - رقی (سلفون). - ۱۸۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Poetry Is Liberation: Specimens Of Modern Persian Poetry شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۰۵۶-۷

نمایشنامه فارسی (از سال ۱۳۲۰ -)

۸۵۱/۶۲

۶۱. پنج نمایشنامه.

ویراستار: علی علوی طالقانی؛ تهیه و تنظیم: فرهنگی و هنری کارشناسی تئاتر اداره کل. - تهران: تربیت. ۸۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۷۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۶-۳۹-X

چاپ اول

۶۲. چوب بدستهای ورزیل. غلامحسین سعدی. - تهران: قطره. - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۸۰-۶

چاپ اول

۶۳. صبر زرد و اژیر چهارگوش [نمایشنامه]. عبدالحی شماسی. - تهران: ماکان. - ۹۶ ص. - رقی (شمیز). - ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۹۱۸-۴-X

۶۴. نمایش و مدرسه. تهیه و تنظیم: هنری اداره کل امور فرهنگی. - تهران: تربیت. ۹۲ ص. - جلد اول. - رقی (شمیز). - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۶-۷۳-X

۶۵. نمایش و مدرسه. تهیه و تنظیم: هنری اداره کل امور فرهنگی و... - تهران: تربیت. ۱۰۰ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز). - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۶-۷۴-X

داستان فارسی (از سال ۱۳۲۰ -)

۸۵۱/۶۲

چاپ اول

۶۶. ابرها و عقربها (مجموعه داستان).

نورالدین سالمی. - تهران: آروین. - ۲۰۸ ص. - رقی (شمیز). - ۵۳۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۱۷-۱۳-۳ کتاب متضمن پانزده داستان کوتاه، طرح، داستان بلند و طنز است که عنوان کتاب برگرفته از دوازدهمین داستان است. در داستان «کتابفروش» نویسنده در قالب طنز به ماجرای مردی می‌پردازد که برای خرید کتاب به بساط کتاب فروشی کنار خیابان مراجعه می‌کند. کتابفروش درصدد است تا انواع کتاب‌های نایاب به او بفروشد، اما با آمدن ماموران شهرداری موفق می‌شود فرهنگ لغت دست دوم

به او بفروشد. روز بعد او بساط کتابفروشی را در مفاصلی در انتهای پاساژ می‌یابد که سرو سامانی گرفته است، اما پس از مدتی در می‌یابد کتاب فروش پیشه رمالی را برگزیده و قفسه‌ها را از کتاب خالی کرده است. زیرا به گفته کتابفروش، درآمد رمالی بیش‌تر از کتاب فروش است. عناوین برخی از داستان‌ها عبارت‌اند از: «نقاش و آهو»، «من و سکوت»، «بی‌بی‌ناز»، «بازکش»، «در انزوای پیری و بی‌هیچ تکیه‌گاهی»، «ساکن کوی دانشگاه».

۶۷. باند تک‌تازان: از سری داستانهای جنایی. احمد محقی. - تهران: پیام عدالت. - ۲۷۰ ص. - رقی (شمیز). - ۶۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۷۷-۲۸-X

چاپ اول

۶۸. بیقرار. انسیه تاجیک. - تهران: یاسین. - ۱۶۴ ص. - رقی (سلفون). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۹۵-۴۳-۴

کتاب ماجرای زندگی دختری است به نام مهتاب، که در خانواده‌ای مرفه متولد می‌شود. او بر آن است از عاشق پیشین خود هوشنگ که اینک به او خیانت کرده است انتقام بگیرد. ۹۹. تراژدی / کمدی پارس. اسماعیل فصیح. - تهران: البرز. -

۴۴۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۴۲-۶

چاپ اول

در این داستان زنی بر اثر سانحه، همه حواس خود را از دست می‌دهد و در حالت اغما تنها «آریان» نام را بر زبان می‌آورد پزشک معالج، دوستی به نام جلال آریان دارد. او به امید یافتن راهی برای معالجه زن، از دوستش می‌خواهد از زن مدهوش دیدار کند. آریان در ای ملاقات در می‌یابد که آن زن یکی از دانشجویان سابق اوست و...

چاپ اول

۷۰. جدال نقش با نقاش در آثار سیمین دانشور (از آتش خاموش تا سووشون). هوشنگ گلشیری. - تهران: نیلوفر. - ۲۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۰۳۵-X

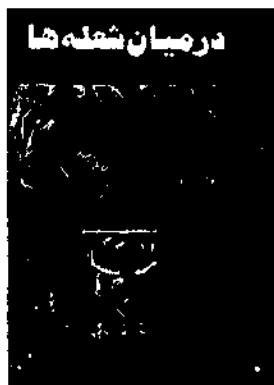
جدال نقش با نقاش، جدال نقش باز است با نقش زن و نقش‌گذار هم به اعتبار ذهنیت زنانه در تقابل با آن من برتر و مردانه، همان گونه که زری در سووشون است و همه زن‌هایی که در آتش خاموش و شهری چون بهشت حضور دارند و هم به اعتبار خیال بودن و خیال آفرینش‌اش، یعنی دسترس داشتش به عوالم درونی چه به مفهوم فرویدی که ناخودآگاه فردی باشد و چه

به مفهوم یونگی که ناخودآگاه جمعی اما زنانه باشد. در مجموع نویسنده قصد دارد بیند که خانم دانشور چگونه می‌تواند به رغم نقش‌گذار و نقش زن که یکی تحمیل دنیای مردانه است در محدوده همسری در این ملک و دیگری مسلمات فرهنگی ما از نقش‌گذار و نقش زن بگذرد. به دیگر سخن می‌گوید که نقاش چگونه توانسته است با وجود تبعیت از مضایق فکری خودش و ابتلا به مخصصه‌های فکری آل‌احمد نقشی بیافریند که از نقاش درگذرد. کتاب در سه فصل و یک پیوست شامل زندگی‌نامه، گفتگو، یک سند و تنظیم شده است.

چاپ اول

۷۱. جهش خاطرات روز بعد. محمد قصاب. - تهران: البرز. - ۲۵۶ ص. - رقی (شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۰۸۷-X

۷۲. در میان شعله‌ها: از سری داستانهای جنایی. احمد محقی. - تهران: پیام عدالت. - ۱۷۲ ص. - رقی (شمیز). - ۳۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۷۷-۴۳-۶

در این داستان، راننده‌ای به نام داود بعد از تصادف رانندگی و در مسیر معالجه با دختری به نام «فرزانه» آشنا می‌شود که سرانجام، این آشنایی به ازدواج می‌انجامد، اما پس از چند سال داود بچه دار نمی‌شود و...

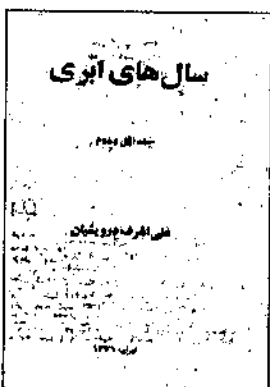
۷۳. درهای شکسته. مسعود دیه‌جی. - تهران: سازمان تبلیغات اسلامی، حوزه هنری. - ۳۶۸ ص. - رقی (شمیز). - ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۳۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Broken Doors شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۳۱۹-۲

۷۴. سال‌های ابری (جلد اول و دوم).

علی‌اشرف درویشیان. - تهران: نشر چشمه. - ۸۵۰ ص. - رقی (گالینگور). - ۶۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول /

۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۹۴-۶۴-۸

حوادث رمان از کرمانشاه آغاز در تهران خاتمه می‌یابد در این رمان نویسنده و از ورود متفکین به ایران و حوادث ۲۱ آذر ۱۳۲۴ و اشغال آذربایجان و حوادث بعد از آن تا انقلاب ۲۲ بهمن ۱۳۵۷ سخن به میان آورده است.

چاپ اول

۷۵- سال‌های ابری (جلد سوم و چهارم).

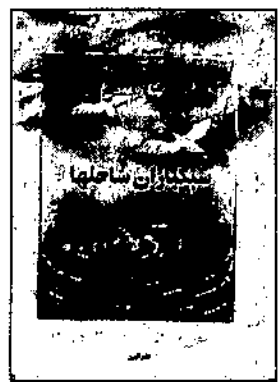
علی‌اشرف درویشیان - تهران: نشر چشمه - ۷۹۸ ص. - رقی (گالینگور). - (دوره) ۶۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۹۴-۶۵-۶

چاپ اول

۷۶- سبکباران ساحلها. شهره وکیل: ویراستار: شهلا ارزنگ. - تهران: البرز. - ۲۳۰ ص. - رقی (شمیز). - ۷۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۲۲-۱

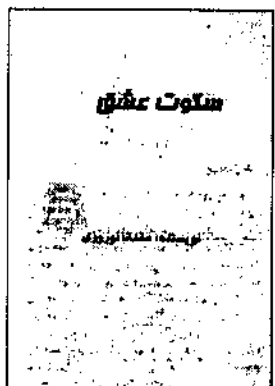

در این داستان، نویسنده به ماجرای دانشجوی جوانی می‌پردازد. او که لیلی نام دارد در آغازین سال‌های دانشگاه به استادش دکتر هرمز دل می‌بندد استاد که قبلاً با زنی فرانسوی ازدواج کرده دختری سیزده ساله به نام

«نوشین» دارد با این همه، به رغم ۲۰ سال اختلاف سنی قصد دارد با لیلی ازدواج کند. نوشین نیز در انتظار است تا لیلی به عنوان مادر قدم به خانه‌اش بگذارد، اما ناگهان لیلی در می‌یابد که خواهرش شیدا، نیز دل بسته هرمز است و ...

چاپ اول

۷۷- سکوت عشق. ماندانا نوروزی - تهران: جاجرمی. - ۲۱۶ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۵۶-۱-۱

«سکوت عشق» داستان دو نسل از دو خانواده است. نسل اول که دنیایشان محدود و بسته است و همواره مقید به آداب سنتی هستند. از این نسل تاری بر تارها افزوده کنند. مردی بازرگان و بی‌توجه به خانواده که تمامی هدفش از زندگی، رفتن به سفرهای تجاری است و به دست آوردن پول بیش‌تر و طرز رفتار این نسل سبب می‌شود که زندگی نسل دوم به تباهی گراید، اما نسل دوم در پی یافتن حقیقت زندگی، سخت تلاش می‌کند تا برای خود و جامعه‌شان مفید و سودمند باشند.

«سکوت عشق» با توصیفی کوتاه از طبیعت آغاز می‌شود، سپس حوادثی بزرگ و کوچک در داستان نمایان می‌گردد.

۷۸- عزاداران بیل.

غلامحسین ساعدی - تهران: قطره. - ۲۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۹۲-X

چاپ اول

۷۹- فرشته ساوالان (رمان تاریخی). نادعلی همدانی - تهران: فرشاد. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۵۰۲-۴-۲

۸۰- قصه عشق: از سری داستانهای جنایی. احمد محقق. - تهران: پیام عدالت. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۷۷-۳۹-۸

چاپ اول

۸۱- قصه‌های زادگاهم (مجموعه داستان). نادعلی همدانی - تهران: فرشاد. - ۱۳۶ ص. - رقی (شمیز). - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۵۰۲-۵-۰

مقاله‌های فارسی (از سال ۱۳۲۰-)

چاپ اول

۸۲- الله و انسان: موضوع هر مقال و بیانم. عسکری یحیی‌زاده‌خطیر. - تهران: مهام. - ۲۵۲ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۶۰-۱-۸

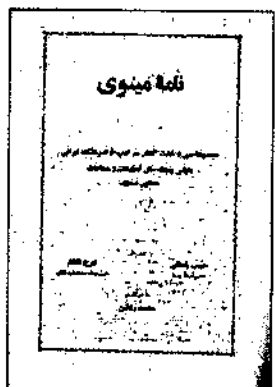
چاپ اول

۸۳- راز محبت شامل: روانشناسی، خواب، زبان گله‌ها، اساس دوستی، ادعیه. صابر کرمانی - تهران: قصه پرداز. - ۱۸۴ ص. - وزیر (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۴۷۹-۸-۰

۸۴- نامه مینوی: مجموعه سی و هشت گفتار در ادب و فرهنگ ایرانی به پاس پنجاه سال تحقیقات و مطالعات.

مجتبی مینوی: زیر نظر: حبیب یغمایی، ایرج افشار، محمد روشن. - تهران: سنایی. - ۶۲۲ ص. - وزیر (گالینگور). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۹۰۰-۷-۸

کتاب حاضر مجموعه‌ای است از سی و هشت مقاله در ادب و فرهنگ ایرانی که به پاس پنجاه سال تحقیقات و مطالعات استاد فقید، مجتبی مینوی تدوین شده است. کتاب با مقدمه‌ای از حبیب یغمایی آغاز می‌شود که در بزرگداشت مجتبی مینوی سخن گفته، سپس زندگی نامه استاد مینوی با فهرست آثار و نوشته‌های او با نظم تاریخی آورده شده که خود منبع مفصلی است. آن گاه قطعه شعری از مهدی حمیدی شیرازی در بزرگداشت

استاد آمده، پس از آن مقالات اصلی کتاب ارائه شده که عناوین برخی از مقالات و نام نویسندگان آن‌ها عبارت‌اند از: «رساله درباره مکان از احمد آرام»، «اطلاعاتی درباره لهجه پیشین اصفهان از احمد تقی‌زاده»، «دو مشیخه، زیدی از محمد تقی دانش‌پژوه»، «جیحون یزدی از حبیب یغمایی»، «تصحیح دیوان ناصر خسرو از مهدی محقق»، «داستانی طنزآمیز در شاهنامه از غلامحسین یوسفی».

نوشته‌های گونه‌گون فارسی

چاپ اول

۸۵- صمیمانه یا جوانان وطنم. مهدی شجاعی - تهران: تربیت. - ۷۲ ص. - رقی (شمیز). - ۱۸۵۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۰۶-۲۰-۹

نثر ادبی

چاپ اول

۸۶- نگار دانش: متن ادبی: تلخیص معتبر از کلیله و دمنه. به اهتمام: ناصر هاشم‌زاده، اکبر بهداروند. - تهران: برگ. - ۱۹۲ ص. - وزیر (شمیز). - ۵۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Inscription Of Knowledge. شابک: ۹۶۴-۴۷۱-۲۸۹-۷

نثر ادبی قرن ۵ ق

۸۷- قصه‌های کهن (از کتاب کلیله و دمنه و قابوسنامه). حسن شیرازی، ویراستار: رضا شیرازی، نقاش: علی‌مظاهری. - تهران: پیام محراب. - ۱۱۲ ص. - جلد

سوم. - رقی (شمیز). - ۲۸۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۵۹-۱۱-۱

نثر ادبی قرن ۷ ق

۸۸- گلستان سعدی از روی نسخه تصحیح شده محمدعلی فروغی. مصاح: عبدلله سعدی؛ مصحح: کیومرث کیوان؛ به اهتمام: محمدعلی فروغی. - تهران: جرس. - ۳۰۸ ص. - جیبی (سلفون). - ۴۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۱۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۸۶-۰۴-۷

نثر ادبی قرن ۱۴

چاپ اول

۸۹- مروی بر تاریخ ادب و ادبیات امروز ایران: نثر-داستان. محمد حقوقی - تهران: قطره. - ۳۷۶ ص. - جلد اول. - وزیر (شمیز). - ۲۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۵۸-۵۱-۲

داستان

چاپ اول

۹۰- قاتل رایانه‌ای. مایکل کرایتون: مترجم: بهرام افتخاری. - تهران: کوشش. - ۳۲ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: The Terminal Man. شابک: ۹۶۴-۶۲۲۶-۲۸-۵

چاپ اول

۹۱- قطاری که در بعد چهارم گم شد. ای. جی. دیج، مارتین گاردنر: مترجم: پرویز شهریاری. - تهران: کتاب همراه. - ۸۰ ص. - پالتویی (شمیز). - ۹۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۳۳-۳۴-۹

کتاب حاضر متضمن دو داستان کوتاه است که براساس واژه‌های اصطلاح‌های «توپولوژی» که شاخه‌ای کم و بیش تازه در ریاضیات است، نوشته شده. هدف از تالیف این کتاب

داستان انقلاب روسیه و انقراض
سلسله رومانف ترسیم شده است.

داستان اسپانیایی

چاپ اول

۱۰۳- گابریل گارسیا مارکز:
مردی از سرزمین ماکاندو.
ایراندخت صادقیوند، محمد
قاسم زاده - تهران: ایران - ۲۱۶ ص.
- جیبی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۰۳۸-۰۵۰

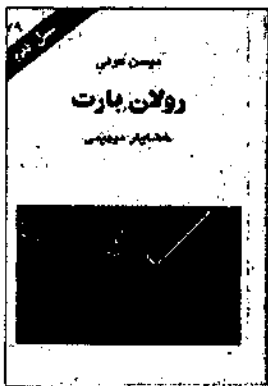

کتاب با انگیزه شناساندن و نشان
دادن گوشه‌هایی از زندگی، آثار و
اندیشه «گابریل گارسیا مارکز» به
جوانان ایرانی تدوین شده است. در
این کتاب، مجموعه مقالات و مطالب
نویسندگان مختلف درباره مارکز شده،
همچنین سه گفت‌وگو با مارکز انتخاب
شده است. سایر مطالب کتاب با این
عناوین ارائه شده است: «از تولد تا
صدسال تنهایی»، «مارکز چگونه
مارکز شد»، «در جست و جوی هویتی
گمشده»، «نگاهی به چند اثر گابو
گابریل گارسیا مارکز»، «داستان‌های
کوتاه گابو»، «تازه‌ترین اثر»، «سه
گفت و گو با گابو»، «داستان کوتاه
زیباترین مرد مفروق جهان»، کتاب
نامه فارسی آثار مارکز، منابع و
عکس‌هایی از مارکز در بخش پایانی
آورده شده است.

ادبیات زبانهای هند و اروپای شرقی و سلتی

چاپ اول

۱۰۴- الکساندر بلوک.
جرالد پیروگ: مترجم: عبدالله کوثری.
- تهران: کهکشان - ۱۲۰ ص.
- تنهائی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Alexander Blok

سخن عاشقانه اثر مهم «بارت»
است برای او شهرت فراوانی به دنبال
آورد.

داستان فرانسوی

۱۰۱- عاشق.

مارگريت دوراس: مترجم: قاسم
روبین - تهران: نیلوفر - ۱۲۰ ص.
رقعی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ
دوم / ۳۳۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: L'Amant
شابک: ۹۶۴-۴۴۸-۰۵۱-۱

داستان ایتالیایی

چاپ اول

۱۰۲- در جستجوی امپراتور.
روبرتو یازی: مترجم: سوسن افشاری.
- تهران: واژه آرا - ۲۱۸ ص. - رقی
(شمیز) - ۵۸۰۰ ریال - چاپ اول /
۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۴۹۸-۰۶-X

در زمان تاریخی حاضر، نویسنده به
تلاش مردی از تبار تزارها می‌پردازد
که از ساحل امن سلامت به آغوش
سرد خطر می‌شتابد تا شاید
خانواده‌اش را از زندگی خشم انقلابیون
نجات بخشد، اما خود گرفتار توفان
می‌شود. به بیان دیگر، در این کتاب

«خشم و نفرین ارواح»

۹۸- گل سرخ و شمشیر.
ساندرا پارتی: مترجم: احمد مرعی.
- تهران: امیرکبیر، جوان - ۴۹۰ ص.
- رقی (سلفون) - ۱۴۵۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۸۷۵-۱-۶

شعر فرانسوی

چاپ اول

۹۹- پل ورلن.
فیلیپ استغان: مترجم: غفار حسینی.
- تهران: کهکشان - ۹۶ ص.
پالتویی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ
اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Paul Verlaine
شابک: ۹۶۴-۶۱۷۹-۱۲-۴

کتاب حاضر، مجلد هشتم از مجموعه
نسل قلم است که زندگی و آثار «پل
ورلن» نویسنده و شاعر و عناوین
برخی از مجموعه شعرهای او عبارت
اند از: «شمار ساتورنی»، «جشن در
هوای آزاد»، «ترانه خوب»،
«ترانه‌های بی‌کلام»، «حکمت»،
«اخیرا و پیش‌ترها». از آثار منتور
می‌توان به داستان اعتراف یک
شاعر، نقدها و مجموعه نامه‌های او.

چاپ اول

۱۰۰- رولان بارت.
میس کولی: مترجم: خشایار دیهیمی.
- تهران: کهکشان - ۹۶ ص. - جلد
هفاد و نه - پالتویی (شمیز) - ۳۵۰۰
ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین: Roland Barthes
شابک: ۹۶۴-۶۱۷۹-۱۲-۶
کتاب حاضر مجلد هفادونهم از
مجموعه نسل قلم است که در آن
زندگی و آثار «رولان بارت» تشریح
شده است. رولان بارت که به بالاترین
مرتبه فرانسه رسیده بود به دلیل
تحلیل‌های گستاخانه از فرهنگ
فرانسه به شهرت رسید. «پاره‌هایی از

مهدی علوی - تهران: کوشش -
۷۷۶ ص. - رقی (شمیز) - ۱۷۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

شابک: ۹۶۴-۶۳۶۲-۱۰-۲

نمایش آلمانی

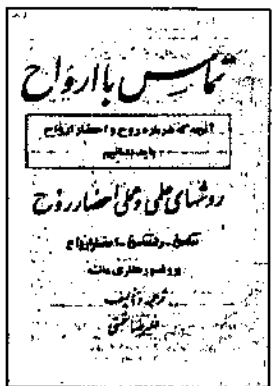
۹۶- اتهام به خود.
پتر هانتکه: مترجم: حسن ملکی -
تهران: تجربه - ۲۴ ص. - پالتویی
(مقوایی) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ نهم /
۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Self - Accusation
شابک: ۹۶۴-۶۴۸۱-۱۱-۶

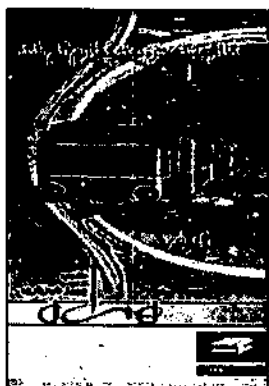
داستان آلمانی

چاپ اول

۹۷- تماس با ارواح: روشهای
علمی و عملی احضار روح:
تناسخ، رد تناسخ، احضار ارواح،
هانری مانشه: مترجم: علیرضا
نعمتی - تهران: افشار - ۱۳۴ ص. -
رقعی (شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰
نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۴۰۲-۴۵-۲

آیا ارواح وجود دارند؟ سرتوشت انسان
پس از مرگ چه خواهد شد؟ ارواح پس
از مرگ چگونه باقی می‌مانند؟ چگونه
می‌توان با آن‌ها تماس گرفت؟ آیا
تناسخ واقعیت دارد؟ آیا می‌توان ارواح
را احضار کرد؟... کتاب حاضر، شامل
تجربیات و مشاهدات، دلایل و
روش‌های علمی و عملی نویسنده در
پاسخ به سوالات یاد شده و احضار روح
است. برخی از مباحث کتاب عبارت
اند از: «زندگی پس از مرگ»، «دیدگاه
جهانی روح»، «زندگی در آن سوی
پندار»، «مشاهدات من درباره مرگ»،
«مدیوم و خاصیت مدیومی»،
«طبقه‌بندی ارواح»، «گفت‌وگو با ارواح
درباره مرگ»، «صعود به عالم ارواح» و

ایجاد علاقه نسبت به ریاضیات در
خواننده و نشان دادن شگفتی‌هاست.
در این اثر توضیحات ساده و کوتاهی
درباره توپولوژی و برخی اصطلاحات
خاص در پاورقی و در بخش ضمیمه
آورده شده است. نخستین داستان
«نوار موبیوس» اثر مارتین گاردنر
است و دومین داستان «قطاری که در
بعد چهارم گم شد» اثر آ. ج. دیج که
عنوان کتاب برگرفته از آن است.

داستان انگلیسی

چاپ اول

۹۲- جین ایر.
شارلوت برونته: ویراستار: س. مقدم:
بازنویسی: حجت‌الله سلیمانی -
تهران: جاده ابریشم - ۳۲ ص. - رقی
(شمیز) - ۱۵۰۰ ریال - چاپ اول /
۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۲۵-۶۰-۸

۹۳- خانواده من و بقیه حیوانات.
جرالد دارل: مترجم: گلی امامی -
تهران: نشر چشمه - ۳۲۸ ص. -
رقعی (شمیز) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ
اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

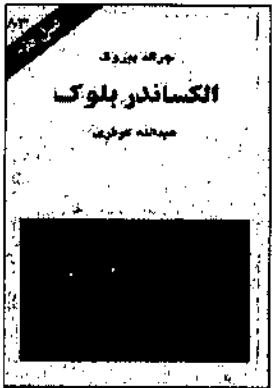
My Family And Other Animals
شابک: ۹۶۴-۹۱۶۴-۳۳-۸

چاپ اول

۹۴- در بهاران از تو دورم:
همراه با زندگی آگاتا کریستی.
آگاتا کریستی: مترجم: بهرام
افراسیابی - تهران: غیوری - ۴۰۴
ص. - رقی (شمیز) - ۱۲۹۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۶۷۴-۱۰-۴

چاپ اول

۹۵- کابوس.
فردریک فورسایت، کیومرث دانشور،

این کتاب مجلد هشتاد و سوم از مجموعه، نسل قلم است که به معرفی «الکساندر بلوک» روسی و آثار او اختصاص یافته است. بلوک آخرین شاعر از تبار شاعران بزرگ قرن نوزدهم و نخستین شاعر بزرگ روسیه در قرن بیستم به شمار می‌آید.

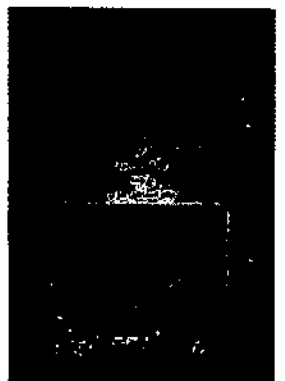
ادبیات زبانهای افریقایی - آسیایی (حامی و سامی)

۱۰۵- الادب السياسی من الاسلام

صادق آئینه‌وند - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) - ۹۸ ص. - وزیر (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۱۵۰۰ نسخه
عنوان به لاتین: Political Literature in Islam
شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۰۲۴-۴

چاپ اول

۱۰۶- حماسه گیل گمش. ان. ک. سانداز: مترجم: محمد اسماعیل فلزی - تهران: هیرمند - ۱۳۶ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۵۲۱-۰۰۹-۹

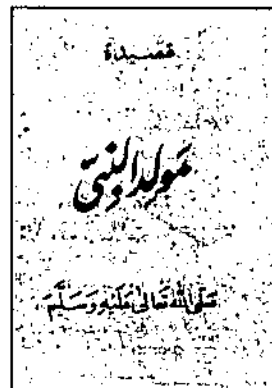

گیل گمش یکی آثار حماسی ادبیات دوران تمدن باستان است که قدمت

آن به چهار هزار سال می‌رسد. متن اصلی حماسه به زبان‌های میخی تمدن‌های باستان است که به زبان‌های گوناگون اروپایی ترجمه شده است. گیل گمش پادشاهی مستبد و پهلوان بود. او که نیمه آسمانی است دو سوم وجودش ایزدی و یک سومش انسان گونه است. حماسه گیل گمش با ذکر کارها و موفقیت‌های قهرمان آن آغاز می‌شود، به نوعی که مردی بزرگ در عرصه دانش و خرد معرفی می‌شود. او در سفری طولانی در جستجوی جاودانگی برمی‌آید، سپس خسته شده به خانه بازمی‌گردد و شرح رنجش‌هایش را بر کتیبه‌ای ثبت می‌کند. شهروندان اروک سرزمینی که گیل گمش فرمانروای آن بود، هنگامی که ظلم و جور او بی‌حد می‌شود، نزد ارورو (مادر خدایان) شکایت می‌برند و... این اثر با استفاده از متون ترجمه شده، خلاصه و بازگویی شده است.

چاپ اول

۱۰۷- قصیده مولد النبی (ص). به اهتمام: صفرمحمد بازاریار. - گنبدقاپو: حاجی طلایی. - ۶۴ ص. - جیبی (شمیز) - ۱۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۱۶۰-۰۰۳-۴

در جزوه حاضر، قصیده «مولد النبی» (ص) به زبان عربی و در ستایش و گرامی داشت تولد رسول اکرم (ص)، بدون هیچ مقدمه یا توضیحی آمده است. در پایان قصیده، آیه قرآن، سخنان حضرت علی (ع) و امامان و برخی مشایخ در فضایل و اهمیت گرامی داشت مولد نبی و جشن و مولدخانی برای پیامبر اکرم (ص) ذکر شده است.

ادبیات زبانهای اورال - آلتایی

سیر یایی قدیم و ...

چاپ اول

۱۰۸- انمه ولادت: شامل سرودهای سبک جدید در

ولادت چهارده معصوم (ع) کاروان گله‌ها.

شاعر: شجاع‌الدین صفری - تهران: پیری - ۲۰۸ ص. - جلد ششم - جیبی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۰۰۴-۶

۱۰۹- ارمان صادقپور.

شاعر: عابد صادقپور - تهران: پیری - ۳۸۸ ص. - جلد سوم - جیبی (گالینگور) - ۱۰۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۰۰۹-۷

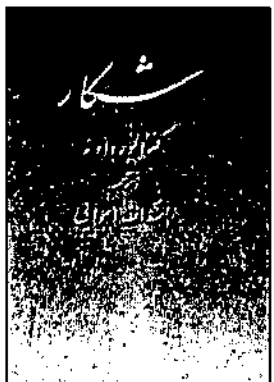
چاپ اول

۱۱۰- سالار زینب. شاعر: عابد صادقپور - تهران: پیری - ۳۸۴ ص. - جیبی (گالینگور) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۶۲۲-۰۰۸-۹

ادبیات زبانهای چینی و تبتی و زبانهای جنوبشرقی آسیا

چاپ اول

۱۱۱- شکار. کنزابورو اوته: مترجم: اسدالله امرایی: ویراستار: محمدحسین عابدی. - تهران: معیار - ۱۱۲ ص. - رقی (شمیز) - ۳۹۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه
عنوان به لاتین: The Catch The Day Another Izumi Shikibu Was Born
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۲۶-۱-X

داستان حاضر که از نویسنده‌ای ژاپنی است به ماجراهای دو برادر در یکی از دهکده‌های دور افتاده زاین اختصاص دارد. بخشی از زندگی این دو برادر مبارزه با طبیعت و شکار است. ماجراهایی که برای این دو برادر و خانواده‌اش در شکار و دهکده روی می‌دهد به همراه ویژگی‌های مختلف

زیستی، اجتماعی، اقتصادی، روحیات، عقاید، خلیات و مشکلات مردم آن مرز و بوم در این کتاب به تصویر کشیده شده است. در ابتدای کتاب، متن سخنرانی نویسنده به هنگام دریافت جایزه نوبل ادبیات سال ۱۹۹۴ در آکادمی سلطنتی سوئد آمده است.

نمایه عنوان

انمه ولادت: شامل سرودهای سبک جدید در ولادت چهارده معصوم (ع) کاروان گله‌ها ۱۰۸
ابرها و عقربها (مجموعه داستان) ۶۶
اتهام به خود ۹۶
الادب السياسی من الاسلام ۱۰۵
ارمان صادقپور ۱۰۹
اشک فرات: مجموعه نوحه‌ها و مرثی ۱۱
اشک مهتاب: مجموعه شعر ۳۶
الکساندر بلوک ۱۰۴
الله و انسان: موضوع هر مقال و بیانم ۸۲
باند تک‌تازان: از سری داستانهای جنایی ۶۷
بسرگ سبز عنقا شامل: قصائد - پندیات - غزلیات - مرثی و نوحه عاشورایی ۳۷
بنساز: مجموعه آثار دانش‌آموزان "شعر" ۲۸
بوستان حدیث ۳۹
بیباید ماهیگیری بیاموزیم: صحبت‌هایی درباره نقد ادبی همراه با چند نقد آموزشی ۱
بیقرار ۶۸
پل ورن ۹۹
پنج نمایشنامه ۶۱
... تا راهی: منظومه‌ها و شعرها ۱۰
ترازوی / کم‌دی پارس ۶۹
ترانه‌خوانی برای آفتاب (مجموعه شعر) ۴۰
تفسیر مثنوی مولوی ۲۴
تکرار شدم در آیه‌های گل سرخ: مجموعه‌ای از صد رباعی (۷۶ - ۱۳۷۴) ۴۱
تماس با ارواح: روشهای علمی و عملی احضار روح: تناسخ، رد تناسخ، احضار ارواح ۹۷
جدال نقش با نقاش در آثار سیمین دانشور (از آتش خاموش تا سووشون) ۷۰
جهش خاطرات روز بعد ۷۱
چین ایر ۹۲
چشمها و آینه‌ها ۴۲
چوب بدستهای ورزید ۶۲
حماسه گیل گمش ۱۰۶
حماسه‌سازان عاشورا شامل: نصایح، مدایح، مرثیه و نوحه ۱۲
خوانده من و بقیه حیوانات ۹۳
خانه سرودها ۴۳
در بهاران از تو دورم: همراه با زندگی آگاتا کریستی ۹۴
در جستجوی امپراتور ۱۰۲
در جستجوی جانب آبی: تاملی در

شعروغ فرخزاد ۴۴
در کارگاه نمذمالی ۷۸
در میان شعله‌ها: از سری داستانهای جنایی ۷۲
درهای شکسته ۷۳
دل به رویاها سیار: متن دو زبان ۴۵
دوباره فریادی کن: گزیده شعرهای سالهای ۷۴ - ۶۸ ۴۶
دیوان پروین اعتصامی ۳۴
دیوان حافظ از روی نسخه غنی - قزوینی ۲۹
دیوان حافظ از روی نسخه محمد قزوینی و دکتر قاسم غنی ۳۰
دیوان حافظ خوش کلام بر اساس نسخه قزوینی - غنی ۳۱
دیوان حافظ شیرازی: بر اساس نسخه قزوینی - غنی ۳۲
دیوان خلاق المعانی کمال‌الدین اسمعیل اصفهانی از روی نسخه چاپ سنگی بمبئی ۱۳۰۷ قمری ۲۵
دیوان خواجه شمس‌الدین محمد حافظ شیرازی (۷۲۶ - ۷۹۱ هـ - ق) ۳۳
دیوان قصاید و مثنویات و تمثیلات و مقطعات پروین اعتصامی ۲۵
راز محبت شامل: روانشناسی، خواب، زبان گله‌ها، اساس دوستی، ادعیه ۸۳
روضه الزهرا (ع) مجموعه نوحه‌ها و مرثی ۱۲
رولان بارت ۱۰۰
سال‌های ابری (جلد اول و دوم) ۷۴
سال‌های ابری (جلد سوم و چهارم) ۷۵
سالار زینب ۱۱۰
سیکپاران ساحلها ۷۶
سیدی جهان ۴۷
سجاده‌های معبد خون "منظومه عسرت" ۴۸
سعدی در کیش ۲۶
سکوت عشق ۷۷
سیب سرخ خورشید: سهراب سپهری به زبان ساده ۴۹
شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۱ - ۲ - ۳) ۲۰
شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۴ - ۵) ۲۱
شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۶ - ۷) ۲۲
شاهنامه فردوسی: متن انتقادی از روی چاپ مسکو (ج ۸ - ۹) ۲۳
شرح جامع مثنوی معنوی ۲۲، ۲۸
شش لحظه تا محال: مجموعه شعر ۵۰
شعر، رهایی است: نمونه‌هایی از شعر امروز ایران (۱۳۵۷ - ۱۳۲۰) ۶۰
شکار ۱۱۱
صبر زرد و آژیسر چهارگوش [نمایشنامه] ۶۳
صمیمانه با جوانان وطنم ۸۵
عاشق ۱۰۱
عزاداران بیل ۷۸
عشش عشق ۵۱
فرشته ساوالان (رمان تاریخی) ۷۹
فرهنگ گزیده‌ای آراء اندیشمندان، همراه با ۲۱ کاریکاتور برگزیده ۲۰
قاتل رایانه‌ای ۹۰

قراردان پای همین شعر: مجموعه شعر ۵۲
قصه عشق: از سری داستانهای جنایی ۸۰
قصه‌های زادگاهم (مجموعه داستان) ۸۱
قصه‌های کهن (از کتاب کلیله و دمنه و قابوسنامه) ۸۷
قصیده مولد النبی (ص) ۱۰۷
قطاری که در بد چهارم گم شد ۹۱
کابوس ۹۵
کاروان شعر شامل: غزلیات، رباعیات، دوبیتی‌ها، مثنوی نثر ۵۳
کتاب شاعران معاصر: گزیده شعر شاعران معاصر ۵۴
کوثر اشک ۱۴
گساریل گارسیا مارکز: سردی از سرزمین ماکاندو ۱۰۳
گزیده شعرها ۵۵
گل سرخ و شمشیر ۹۸
گلستان سدی از روی نسخه تصحیح شده محمدعلی فروغی ۸۸
ما یک نفریم: داستانهای کوتاه آمریکای لاتین ۳
مجموعه شعر از عشق تا زیستن ۵۶
مجموعه طبقه‌بندی شده ادبیات فارسی: نظام جدید و پیش‌دانشگاهی (با پاسخ تشریحی) کنکورهای سراسری و ... ۶
مروری بر تاریخ ادب و ادبیات امروز ایران: نثر-داستان ۸۹
منتخب المصائب حضرت امام حسین علیه السلام و یاران او ۱۵-۱۶
موج در موج: گزیده شعرها ۵۷
نامه مینوی: مجموعه سی و هشت گفتار در ادب و فرهنگ ایرانی به پاس پنجاه سال تحقیقات و مطالعات ۸۴
نفس صبح ۵۸
نگار دانش: متن ادبی: تلخیص معتبر از کلیله و دمنه ۸۶
نگهدار باید پیاده شویم (مجموعه شعر) ۵۹
نمایش و مدرسه ۶۴-۶۵
نوحه یاران: مجموعه چهارده مجلس عاشورایی ۱۷
نوحه‌های محرم و صفر و مراثی عاشوراییان ۱۸
نهضت عاشورا شامل منتخب نوحه و مراثی ۱۹
واژه‌نامه هنر شاعری: فرهنگ تفصیلی اصطلاحات فن شعر و سبک‌ها و مکتب‌های آن ۵
یادگار نامه استاد دکتر عبدالحسین زرین‌کوب ۹
یکصد شعر از یکصد شاعر معاصر جهان ۴

نمایه پدیدآور

آینه‌وند، صادق ۱۰۵
اداره کل امور فرهنگی، هنری ۳۸۶۴-۶۵
ارژنگ، شهلا ۷۶

استغان، فیلیپ ۹۹
اصفهان، ژاله ۵۷
اصفهان، کمال‌الدین اسمعیل ۲۵
اقتخاری، بهرام ۹۰
افراسیابی، بهرام ۹۴
افشار، ایرج ۸۴
افشاری، سوسن ۱۰۲
افشنگ، رجب ۴۶
امامی، گلی ۹۳
امری، اسدالله ۱۱۱
اوته، کنزایورو ۱۱۱
ایرانی، اسدالله ۳
بارکاس، ماریو ۳
بازار، صفح محمد ۱۰۷
باقری، حسین ۱۸
باقری، عباس ۴۳
بدیع‌الزمان طاری، پروانه ۵۶
براتی، عبدالملی ۴۵
براتی‌پور، عباس ۵۱
برونته، شارلوت ۹۲
بهار، محمدتقی ۳۴
بهادر، اکبر ۸۶
پهزادی آندوهچردی، حسین ۳۱
پارتنی، ساندرا ۹۸
پازی، روبرتو ۱۰۲
پوستی، مهدی ۱۳
پیروگ، جرالد ۱۰۴
تاجیک، انسیه ۶۸
توایی، ضیاءالدین ۴
تویسرکانی، عبدالملکی ۳۰-۳۴
جلالی‌ناتینی، محمدرضا ۲۹
جلیل زاده افشار، اردوان ۳۵
چوآنخت، مهرداد ۲
حافظ، شمس‌الدین محمد ۳۰-۳۱
حسنی‌آبیز، علیرضا ۵۹
حسینی، غفار ۹۹
حقوقی، محمد ۸۹
حمیدی، جعفر ۲۶
حمیدیان، سعید ۲۰-۲۱-۲۲-۲۳
دارل، جرالد ۹۳
دانشور، کیومرث ۹۵
درویشیان، علی‌اشرف ۷۴-۷۵
دوراس، مارگریت ۱۰۱
دهباشی، علی ۹
دیج، ای.جی. ۹۱
دیه‌چی، مسعود ۷۳
دیهیمی، خشایار ۱۰۰
رادنژاد، آزاده ۲
رجایی (زائر)، غلامعلی ۱۱-۱۳
رجب‌زاده، کریم ۵۲
رزاقی (عبدالحسینی)، فرهنگ ۴۸
رقیمی، علی محمد ۳۳
روبین، قاسم ۱۰۱
روشن، محمد ۸۴
رهادوست، بهار ۵۰
رهنما، تورج ۶۰
زمانی، کریم ۲۷-۲۸
ژولیده‌نیشابوری، حسن ۱۲
سادات‌اخوی، محمد ۱۷
ساعدی، غلامحسین ۶۲-۷۸
سالمی، نورالدین ۶۶
ساندارز، ان.ک. ۱۰۶
سپه‌زاد، شکوه ۴۱
سرسار (رضاهگزار)، محمدرضا ۱
سعدی، مصطفی بن عبدالله ۸۸
سلطانی، سعید ۶

سلیمانی، حجت‌الله ۹۹
سهیلی، مهدی ۳۶
سید، جعفر ۲۸
شاهانی، خسرو ۷۸
شجاعی، مهدی ۸۵
شماسی، عبدالحی ۶۳
شوتر، سوزان پولیس ۴۵
شهریاری، پرویز ۹۱
شیخ حسین نوری، معصومه ۳۹
شیرازی، حسن ۸۷
شیرازی، رضا ۸۷
صادق‌پور، عابد ۱۰۹-۱۱۰
صادقی‌وند، ایراندخت ۱۰۳
صالحی، سیدعلی ۵۴
صفوی، شجاع‌الدین ۱۰۸
عابدی، محمدحسین ۱۱۱
عقیلی، ف. ۳۲
علوی، مهدی ۹۵
علوی طاقانی، علی ۶۱
علی‌پور، هرمز ۴۷
علیدوستی، همایون ۴۲
عماد، حجت ۴۹
عنقا، عباس ۳۷
غلامی، محمد ۱۵-۱۶
فردوسی، ابوالقاسم ۲۰-۲۱-۲۲-۲۳
فروغی، محمدعلی ۸۸
فصیح، اسماعیل ۶۹
فلزی، محمداسماعیل ۱۰۶
فورسایت، فردریک ۹۵
فیلی (شیوا)، منصوره ۵۸
قاسم‌زاده، محمد ۱۰۳
قصاح، محمد ۷۱
کارشناسی تناثر اداره کل، فرهنگی و هنری ۶۱
کاظمی، احمد ۳۵
کاکایی‌دهکردی، رضا ۳۰
کرایتون، مایکل ۹۰
کرمانی، صابر ۵۳-۸۲
کریستی، آگاتا ۹۴
کوتری، عبدالله ۵۵-۱۰۴
کولی، میسن ۱۰۰
کیوان، کیومرث ۸۸
گاردین، مارکرتین ۹۱
گلشیری، هوشنگ ۷۰
ماتشه، هاتری ۹۷
مجتبی‌نژاد، غلامعلی ۳۲
مجتبی‌نژاد، غلامعلی ۳۱
محقق، احمد ۶۷-۷۲-۸۰
مرعشی، احمد ۹۸
مصنق، حمید ۱۰
مظاهری، علی ۸۷
معلم، حسینقلی ۱۹
مقدم، س. ۹۲
ملکی، حسن ۹۶
مهدیخانی، مسعود ۲۹
میرصادقی، میمنت ۵
مینوی، مجتبی ۸۴
نعمتی، علیرضا ۹۷
نوروزی، ماندانا ۷۷
وکیل، شهره ۷۶
هاشم‌زاده، ناصر ۸۶
هانکته، پتر ۹۶
همایی، جلال‌الدین ۲۴
همدانی، نادعلی ۷۹-۸۱
هنری کار، بیژن ۴۰
یحیی‌زاده‌خاطر، عسکری ۸۲

یغمایی، حبیب ۹۲
یوسف‌نیا، سعید ۴۴
نمایه ناشر
آتریات کتاب: اصفهان ۲
آروین: تهران ۶۶
آگاه: تهران ۴۰-۵۵
آوای دانش: تهران ۱۹
اطلاعات: تهران ۲۷-۲۸
افشار: تهران ۲۵-۹۷
البرز: تهران ۵۷-۶۹-۷۱-۷۶
امیر کبیر: تهران ۹۸
امیری: تهران ۱۱-۱۳
انجمن آثار و مفاخر فرهنگی: تهران ۹
ایران: تهران ۳۰-۱۰۳
باقرالعلوم: تهران ۱۲-۱۸
برگ: تهران ۸۶
بصیر: تهران ۵۶
بهشت اندیشه: شهرقدس ۲۶
پردیس: تهران ۵۶
پیام عدالت: تهران ۶۷-۷۲-۸۰
پیام محراب: تهران ۸۷
پیری: تهران ۱۰۸-۱۰۹-۱۱۰
تجربه: تهران ۹۶
تربیت: تهران ۶۱-۶۴-۶۵-۸۵
توس: تهران ۷۸
ثالث: تهران ۴۸
جاجرمی: تهران ۷۷
جاده ابریشم: تهران ۹۲
جرس: تهران ۸۸
جلوه: تهران ۳۷
جوان: تهران ۹۸
حاجی طلایی: گنبدقابو ۱۰۷
حوزه هنری: تهران ۱۴-۴۲-۴۳
۴۶-۵۱-۵۲-۷۳
راین: تهران ۳۹
روزنه: تهران ۲۵
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی: انتشارات مدرسه: تهران ۱۷
سازمان تبلیغات اسلامی: تهران ۱۳-۴۲-۴۳-۴۶-۵۱-۵۲-۷۳
سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت): تهران ۱۰۵
سبز آرنک: تهران ۳۸
ستارگان: تهران ۳۳
سمن: تهران ۳۱
سنایی: تهران ۳۶-۵۳-۸۴
سیمرغ: تهران ۱۰
شهر آب: تهران ۴۱
علمی: تهران ۲۹
غیوری: تهران ۹۴
فرشاد: تهران ۷۹-۸۱
فرهنگستان یادواره: تهران ۴۹
قصه پرداز: تهران ۸۳
قطره: تهران ۲۰-۲۱-۲۲-۲۳-۶۲-۷۸-۸۹
قنقنوس: تهران ۶۰
قو: شیراز ۴۷
کانون فرهنگی آموزش: تهران ۶
کتاب مهناز: تهران ۵
کتاب همراه: تهران ۹۱

کتابفروشی اسلامی: تهران ۱۵-۱۶
کرمان: خواجهی کرمانی: تهران ۳۳
کوشش: تهران ۹۰-۹۵
کپکشان: تهران ۹۹-۱۰۰-۱۰۴
ماکان: تهران ۶۳
محبوب: تهران ۵۸
معیار: تهران ۴۴-۱۱۱
مهام: تهران ۸۲
میلاد: تهران ۳۰-۳۴
نارنج: تهران ۵۹
ندای فرهنگ: تهران ۳۲
نسیم دانش: تهران ۴۵
نشر چشمه: تهران ۷۴-۷۵-۹۳
نیلوفر: تهران ۷۰-۱۰۱
واژه آرا: تهران ۱۰۲
هاد: تهران ۱۴
هزاران: تهران ۵۰
هما: تهران ۲۴
هیرمند: تهران ۱۰۶
یادواره کتاب: تهران ۵۴
یاسین: تهران ۶۸

جان لایتنز؛ مترجم: احمد سمیعی - تهران: شرکت انتشارات علمی و فرهنگی - ۱۶۰ ص. - رقی (شمیز) - ۳۲۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰

نسخه

عنوان به لاتین: Chomsky
شابک: ۹۶۴-۳۴۵-۰۵۲-۳

نظریات «نوام چومسکی» زبان شناس و متفکر اجتماعی، از نظر تحقیق در ساختمان زبان ها اهمیتی خاص دارد. این کتاب دریچه ای است بر شناخت چامسکی به ویژه برداشت ها و نظریات اولیه او در زبان شناسی و چگونگی شکل گیری آن ها. خوانندگان در کتاب حاضر با این زبان شناس و نظریه های انقلابی او در علم زبان شناسی آشنا می شوند.

۲- خودآزمون هدفدار فارسی: سال اول راهنمایی برای معلمان و دانش آموزان.

سیما وزیرنیا، حسین قاسم پور؛ ویراستار: فاطمه مجلسی - تهران: شورا - ۱۵۲ ص. - جلد اول - وزیری (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۵۵۲۵-۲۹-۲

۳- خودآزمون هدفدار فارسی: سال دوم راهنمایی برای معلمان و دانش آموزان.

سیما وزیرنیا، حسین قاسم پور؛ ویراستار: فاطمه مجلسی - تهران: شورا - ۱۵۲ ص. - جلد دوم - وزیری (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۵۵۲۵-۲۸-۴

۴- کنکور پیش دانشگاهی زبان

فارسی ۱ و ۲ کلیه رشته ها (شامل شرح درس، تست و راهنمای معلم).

نصرت الله مجبی - تهران: هما - ۲۵۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۵۰۰ نسخه

آموزش گام به گام زبان فارسی (۲) دوره پیش دانشگاهی.

مهشید ضیاءدزفولی، شیوا کمالی اصل. - تهران: آزمون - ۲۱۶ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۴۶۱-۳۲۸-۷

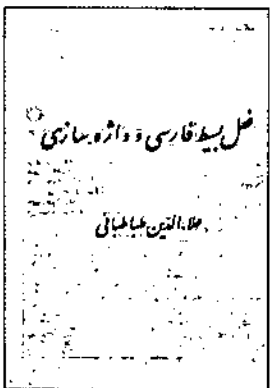
۶- فعل بسیط فارسی و واژه سازی.

علاءالدین طباطبایی - تهران: مرکز نشر دانشگاهی - ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Persian Simple Verbs And Word - Formation

شابک: ۹۶۴-۰۱۰۸۶۰-X

در این کتاب طرحی اجمالی از علم صرف یا ساختار اراشه و گردیده و در پی آن اشتقاق از افعال بسیط بررسی شده است. کتاب مشتمل بر پنج فصل است. در فصل اول مبانی نظری ساختار به اختصار طرح و شرح شده است. در فصل دوم از امکانات واژه سازی زبان فارسی و گرایش های فرهنگی سخن به میان آمده و پس از نگاهی کوتاه به واژه سازی و مطالعات ساختار در ایران، آرای چند تن از صاحب نظران درباره فعل بسیط نقل گردیده است. فصل سوم به بررسی ریشه ی فعل و مهم ترین مشتق های آن از ابعاد گوناگون، اختصاص دارد. در فصل چهارم، فهرستی از افعال بسیط فراهم آمده و در فصل داده های واژه نامه تحلیل و بررسی شده است.

۷- گام به گام با آموزش و پرسش زبان فارسی ۱ و ۲ سال اول نظام جدید متوسطه.

تهیه کننده: زهره معصومی - تبریز: پرستو - ۱۴۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۴۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

شابک: ۹۶۴-۶۴۷۰-۴۲-۴

۸- غلط نویسیم: فرهنگ دشواریهای زبان فارسی.

ابوالحسن نجفی - تهران: مرکز نشر دانشگاهی - ۴۸۰ ص. - رقی (شمیز) - ۱۱۰۰۰ ریال - چاپ هشتم / ۱۰۰۰۰ نسخه

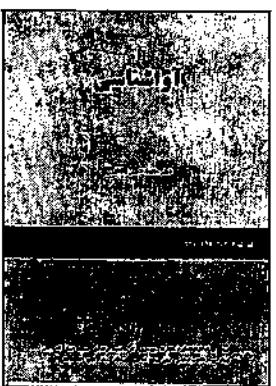
شابک: ۹۶۴-۰۱۰۵۵۹-۷

9- A Practical Course Of English Phonetics And Phonology.

Mohammad Hoseyn Keshavarz - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت) - ۹۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۷۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه

عنوان به فارسی: آواشناسی

شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۲۴۳-۳

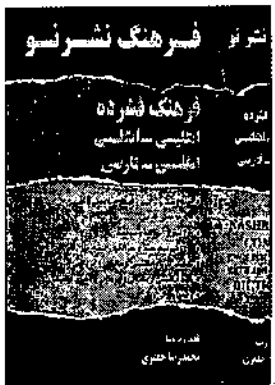
کتاب حاضر در ۹ فصل تدوین شده. در فصل اول مفهوم «فونتیک» (آوانگاری) و فونولوژی (آواشناسی) بیان می شود. نویسنده در فصل دوم به اصوات در سخن گفتن و در فصل سوم و چهارم به تعریف و طبقه بندی و بخش بندی اصوات در انگلیسی و مصوت ها و نیم مصوت ها می پردازد.

فصل های پنج تا هفت درباره سیلاب ها، واج ها و ساختار آن هاست. در فصل هشت تفاوت های تلفظ بین انگلیسی بریتانیایی و انگلیسی آمریکایی و در فصل نهم تمرینات صوتی مطرح شده است.

۱۰- فرهنگ فشرده انگلیسی - انگلیسی، انگلیسی - فارسی. محمد رضا جعفری - تهران: فاخته - ۱۵۴۴ ص. - وزیری (گالینگور) - ۴۵۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

Concise English - English - Persian Dictionary
شابک: ۹۶۴-۰۰۷۵-۳-۹

واژه نامه حاضر مشتمل است بر: ۳۵ هزار کلمه، اصطلاح و عبارات فعلی ۱۸۰ هزار معادل فارسی، ۶۰۰۰ تصویر گویا و ایضایی، ۲۴۰۰ مترادف و متضاد این فرهنگ براساس القاب لاتین تنظیم شده است. در این فرهنگ، در پی هی سرشناسه ابتدا تلفظ لغات، سپس هویت دستوری و آن گاه تعریف واژه به انگلیسی و پس از آن معادل های فارسی ذکر شده است. بخش پایانی واژه نامه به فهرست افعال بی قاعده، واژه های عمومی مصوب فرهنگستان زبان و ادب فارسی با معادل های انگلیسی آن ها و جداول حروف صامت و مصوب اختصاص دارد. در این بخش همچنین توضیحاتی در خصوص ویژگی های فرهنگ ذکر گردیده است.

۱۱- فرهنگ لغات دوره راهنمایی - دبیرستان و پیش دانشگاهی.

پرویز کلانتری - تهران: آینده سازان - ۲۸۰ ص. - جیبی (شمیز) - ۵۶۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:

English Dictionary (English - Persian)
شابک: ۹۶۴-۳۳۹-۱۱۸-۳

چاپ اول

37- David Copperfield.

Charles Dickens - تهران: و داد. ۹۶ ص. - رقی (شمیز). ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۲-۳-۰

چاپ اول

38- English For The Students Of International Law.

Farhad Moshfeghi - تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). ۲۱۶ ص. - وزیر (شمیز). ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: انگلیسی برای دانشجویان رشته حقوق بین‌الملل شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۲۴۸-۴

چاپ اول

39- Ghost Stories.

Rosemary Border - تهران: و داد. ۹۶ ص. - رقی (شمیز). ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۲-۶-۵

چاپ اول

40- Great Expectations.

Charles Dickens - تهران: و داد. ۹۶ ص. - رقی (شمیز). ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۲-۵-۷

41- Headway Elementary: Student's Book.

John Soars, Liz Soars - تهران: اشتیاق. ۱۲۸ ص. - رحلی (شمیز). ۱۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۳۸-۲۲-۴

42- Headway Elementary: Workbook.

John Soars, Liz Soars - تهران: اشتیاق. ۸۰ ص. - رحلی (شمیز). ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۳۳۸-۲۲-۲

چاپ اول

43- Learning To Speak Native English.

چاپ اول

تهران: رهنما. ۳۲۴ ص. - وزیر (شمیز). ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۵۴-۴۲-۹

چاپ اول

32- Intermediate Reading Comprehension.

تهران: رهنما. ۳۴۲ ص. - رقی (شمیز). ۶۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۵۴-۴۲-۰

کاربرد زبان انگلیسی معیار

۳۳- زبان فنی و تخصصی کامپیوتر.

فرهاد الدافعی: ویراستار: ویدا نعمت‌اللهی، ملک‌ابراهیم امیرحسینی. - تهران: مجتمع فنی تهران. ۸۰ ص. - جلد اول. - وزیر (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۱۰۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English For Computer Science شابک: ۹۶۴-۵۶۱۳-۲۲-۶

۳۴- زبان فنی و تخصصی کامپیوتر.

فرهاد الدافعی: ویراستار: ویدا نعمت‌اللهی، ملک‌ابراهیم امیرحسینی. - تهران: مجتمع فنی تهران. ۸۸ ص. - جلد دوم. - وزیر (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English For Computer Science شابک: ۹۶۴-۵۶۱۳-۲۱-۳

۳۵- مکالمات روزمره انگلیسی قابل استفاده برای دانش‌آموزان، دانشجویان، مسافران عازم خارج

شهاب. - تهران: معراجی. ۲۰۰ ص. - جیبی (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ سیزدهم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۵۱۱-۳-۹

36- 1100 Words You Need Know To

Merry Bromberg, Mellwin Gordon - تهران: نشر مرکز، کتاب مادر. ۲۸۸ ص. - وزیر (شمیز). ۷۸۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۲۸-۰۳-۹

عنوان به فارسی: ۱۱۰۰ واژه انگلیسی که باید دانست

چاپ اول

۲۵- راهنمای زبان (۱) نظام جدید.

محمد نباتی، محمد افشاری شهری. - تهران: غنچه. ۱۶۰ ص. - وزیر (شمیز). ۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۱۳۲-۱-۵

۲۶- راهنمای کامل و گام به گام زبان انگلیسی (۱): سال اول نظام جدید «منطبق بر آخرین تغییرات کتاب درسی».

منصور احمدی. - تهران: آزمون. ۲۳۲ ص. - وزیر (شمیز). ۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۶۱-۲۰۱-۹

۲۷- راهنمای کامل و گام به گام زبان انگلیسی (۲): دوره پیش‌دانشگاهی «منطبق بر آخرین تغییرات کتاب درسی».

منصور احمدی. - تهران: آزمون. ۲۹۲ ص. - وزیر (شمیز). ۸۸۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۶۱-۲۰۴-۳

۲۸- سوالات چهارگزینه‌ای و گرامر انگلیسی از دبیرستان تا دانشگاه مخصوص: دبیرستان - پیش‌دانشگاهی - کنکور.

عباس فرزام. - تهران: باستان. ۴۴۸ ص. - وزیر (شمیز). ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ بیست و چهارم / ۱۰۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: English Grammar And Test

شابک: ۹۶۴-۹۰۷۶۸-۰۰-۸

چاپ اول

۲۹- مجموعه جامع تست زبان پیش‌دانشگاهی (۱).

شهرام اناری، شهاب اناری. - تهران: اندیشه سازان. ۲۱۸ ص. - رحلی (شمیز). ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۴۹-۰۹-۴

۳۰- مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش زبان پیش‌دانشگاهی.

بهروز مرادآبادی، علیرضا یوسف‌زاده. - تهران: کانون فرهنگی آموزش. ۱۸۴ ص. - رحلی (شمیز). ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۱۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۲۸-۰۳-۹

31- Advanced Reading

عنوان به لاتین:

English Grammar In Use

شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۰۲۴-۶

چاپ اول

۱۸- جدیدترین آزمون و نمونه سوالات انگلیسی دوره پیش‌دانشگاهی.

پرویز تاجیک. - تهران: تاجیک. ۲۰۸ ص. - وزیر (شمیز). ۵۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۶۰۵-۱۱-۷

۱۹- جدیدترین آزمون و نمونه سوالات انگلیسی زبان ۲: مخصوص سال دوم دبیرستان (نظام جدید).

پرویز تاجیک. - تهران: تاجیک. ۱۶۸ ص. - وزیر (شمیز). ۴۵۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۶۶۹-۳-۹

۲۰- جدیدترین آزمون و نمونه سوالات انگلیسی زبان ۱: مخصوص سال اول دبیرستان.

پرویز تاجیک. - تهران: تاجیک. ۱۶۸ ص. - وزیر (شمیز). ۵۰۰۰ ریال. - چاپ پانزدهم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۶۶۹-۲-۰

۲۱- جدیدترین آزمون و نمونه سوالات انگلیسی مخصوص سوم راهنمایی.

پرویز تاجیک. - تهران: تاجیک. ۱۷۶ ص. - وزیر (شمیز). ۲۰۰۰۰ ریال. - چاپ بیستم / ۲۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۶۶۹-۱-۲

۲۲- خودآموز گام به گام زبان انگلیسی (۲) دوره پیش‌دانشگاهی «منطبق بر آخرین تغییرات کتاب درسی».

صمد مفیدی. - تهران: آزمون. ۲۴۰ ص. - وزیر (شمیز). ۶۰۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۶۱۷-۶۳-۴

۲۳- خودآموز گام به گام زبان انگلیسی (۲) سال دوم نظام جدید.

عبدالصمد تمدن. - تهران: آزمون. ۲۶۰ ص. - وزیر (شمیز). ۷۸۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۶۱-۲۲۴-۸

۲۴- دستور زبان انگلیسی کمبریج.

ریموند مورفی: مترجم: خسرو غلامعلی‌زاده: ویراستار: فرینوش وحیدی. - تهران: نشر مرکز، کتاب مادر. ۳۳۸ ص. - وزیر (شمیز). ۱۱۵۰۰ ریال. - چاپ چهارم / ۲۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

J.E. Gates, M.T. Boatner, Adam Makkai: گردآورنده: Abbas Mousavi. - تهران: احمدی. ۴۸۲ ص. - وزیر (گالینگور). ۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۷۰۰۰ نسخه.

دستور زبان انگلیسی

۱۳- انگلیسی عمومی «گرامر» بر اساس کتاب انگلیش سنتس استراکچر.

محمد مهدی خادم‌زاده. - تهران: زبان‌کده. ۳۷۲ ص. - وزیر (شمیز). ۷۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: General English (Grammar)

شابک: ۹۶۴-۶۱۱۷-۰۶-۶

چاپ اول

۱۴- پرسشهای چهارگزینه‌ای استاندارد زبان انگلیسی (سالهای اول، دوم و سوم نظام جدید) «کلیه رشته‌ها».

محمد رضا عنانی‌سراب، جهانیش نیکوپور. - تهران: استادی. ۲۰۰ ص. - رحلی (شمیز). ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۳۲-۴-۲

چاپ اول

۱۵- تست‌های زبان انگلیسی Tests = English.

جواد آریانپور. - تهران: آریانا. ۱۹۲ ص. - وزیر (شمیز). ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۶۱۸-۰۰-۰

چاپ اول

۱۶- تمرین و آزمون زبان انگلیسی: ویژه دانش‌آموزان پایه سوم راهنمایی.

سهراب غلامپور. - تهران: کتاب همراه. ۸۸ ص. - جلد دوم. - رقی (شمیز). ۱۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۵۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Practice And Test Your English

شابک: ۹۶۴-۶۰۳۴-۴۸-۹

۱۷- جدیدترین آزمون و نمونه سوالات انگلیسی ۲ دوره

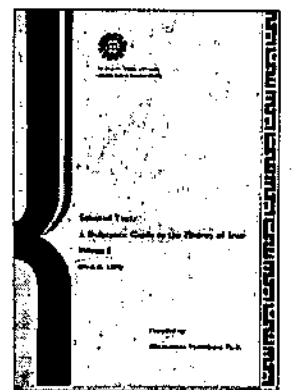
M.R. Kharazmi. تهران: خورشید. ۱۶۸ ص. - رجلی (شمیز). ۲۵۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

44- Scientific English Readings. M. Yazdani, A. Mirhasani, S.M. Sadjadian. تهران: زبانکده. ۳۹۲ ص. - جلد دوم. - وزیری (شمیز). ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۱۱۷-۰۴-X

چاپ اول

45- Selected Texts: A Reference Guide To The History Of Iran (To A.D. 1500). Gholamreza Vatandoust. تهران: سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم انسانی دانشگاهها (سمت). - ۲۰۶ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). ۲۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. عنوان به فارسی: گزیده متنها و راهنمای تاریخ ایران (از آغاز تا ۱۵۰۰ میلادی). شابک: ۹۶۴-۴۵۹-۲۴۷-۶

کتاب حاضر مجلد اول از راهنمای تاریخ ایران، متضمن یک مقدمه و هفت فصل است. مباحث کتاب مربوط به ایران قبل از اسلام تا ظهور صفویه است. فصل اول به سلسله‌های ایرانی اختصاص دارد و شامل دو بخش است: بخش «پیش از اسلام» و بخش «پس از اسلام». فصل دوم «تاریخ پیش از اسلام ایران» نام دارد که شامل دو بخش: «میراث ایرانیان» و «ایران: سرزمین و مردم آن» است. عناوین فصول سوم تا هفتم به ترتیب عبارتند از: «توسعه اسلام و گسترش آن در ایران»، «ایران اسلامی در فاصله ۹۷۲ تا ۱۵۰۱»، «منتخبانی از منابع اولیه تاریخی ایران»، «سواد پژوهشی در باب ایران» و «سرانجام نظام‌های آوانویسی، مختصر نویسی

و اعداد رومی به کار رفته در این کتاب».

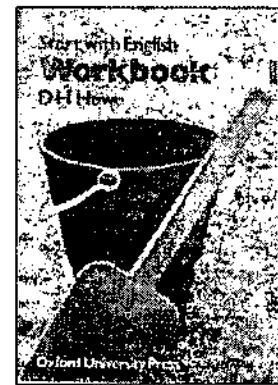
چاپ اول

46- Start With English. D.H. Howe. تهران: پارسا. ۶۴ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۲۲-۴۷-۳

این کتاب برای کودکان زبان‌آموز تدوین شده و دارای تصاویر رنگی است. کودک ضمن مشاهده تصویر هر شیء، نام آن شیء را به زبان انگلیسی می‌آموزد. اشیاء تصویر شده دارای نظم القبای انگلیسی است، برای نمونه، ابتدا Appel تصویر شده و همراه با آن حروف القبای انگلیسی آموزش داده شده است. در این کتاب، ضمائر فاعلی، مفعولی و ملکی و جملات استفهامی آموزش داده می‌شود.

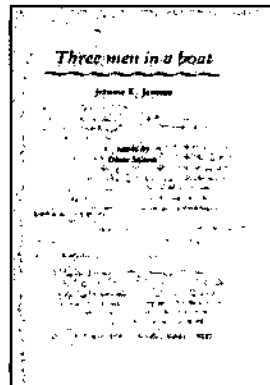
47- Start With English: Workbook. D.H. Howe. تهران: پارسا. ۶۴ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). ۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۵۲۲-۴۶-۵

این کتاب برای آموزش کودکان تدوین شده و طی آن شیوه‌های نگارش القبای انگلیسی از طریق پرکردن واژه‌ها و ترسیم تصاویر مختلف

آموزش داده می‌شود سپس زبان‌آموز به کمک تصاویر جملات کوتاهی را می‌آموزد و نام اشیایی را که تصویر آن‌ها نشان داده شده، در جمله می‌نویسد. در صفحات پایانی کتاب، جملات به صورت گفت و شنود ارائه شده است.

48- Three Men In A Boat. Jerome K. Jerome. تهران: وداد. ۹۶ ص. - رقی (شمیز). ۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۰۷۰۲-۴-۹

داستان «سه مرد در قایق»، ماجرای هیجان‌انگیز درباره سفری کوتاه با یک قایق است. سه مرد به همراه یک سگ می‌خواهند دست به ماجراهای بزرگ بزنند، اما وقتی باران شروع می‌شود... در پایان داستان یک رشته پرسش، سپس واژه‌نامه تخصصی آمده است. این کتاب مصور است.

واژه‌نامه‌های زبان فرانسوی

۲۳۲

چاپ اول

۴۹- فرهنگ فرانسه - فارسی: حاوی ۴۰۰۰۰ لغت بسیط و مرکب رایج ادبی - علمی - فنی - پزشکی.

باروخ یروخیم. - تهران: صفی علیشاه. ۸۰۳ ص. - جیبی

(گالینگور). ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. عنوان به لاتین: Dictionnaire Francais - Persan. شابک: ۹۶۴-۵۶۲۶-۲۵-۰ فرهنگ حاضر، متضمن چهل هزار مدخل است که براساس نامش برمی‌آید دارای نظم القبای لاتین تنظیم شده است بعد از هر واژه فرانسوی ابتدا هویت دستوری آن کلمه به صورت اختصاری ذکر شده و در برابر هر ماده لغت، یک یا چند معادل فارسی آمده و درپارهای از موارد توضیحاتی ذکر شده است

زبان عربی

۲۹۱

چاپ اول

۵۰- آموزش عربی (۳) شامل: ترجمه متن، توضیح قواعد همراه با تمرینهای نمونه رضا اکبری. - تهران: مبتکران. ۴۳۲ ص. - وزیری (شمیز). ۱۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۴۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۸۶-۰۰۹-۸

چاپ اول

۵۱- النحو الواضح فی قواعد اللغة العربیه. علی جارم، مصطفی امین. - تهران: بنیاد بعثت. ۴۲۸ ص. - جلد اول. - وزیری (شمیز). ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۳۰۹-۱۶۳-۵

این کتاب به بحث در باب قواعد زبان عربی اختصاص دارد و متضمن هفتاد و سه درس است که برای فراگیرندگان زبان عربی و طلاب حوزه‌های علمیه تدوین شده است. برخی از مباحث کتاب عبارت‌اند از: «جمله»، «اجزای جمله»، «تقسیم فعل به اعتبار زمان آن‌ها»، «فاعل»، «مبتدا و خبر»، «جمله فعلیه و اسمیه»، «نصب فعل مضارع»، «جزم فعل مضارع»، «انواع اعراب»، «مبنی و معرب»، «جر اسم»،

«تقسیم جمع»، «اعراب جمع مونث سالم»، «ضمیر اعم از منفصل، متصل و مستتر» و «ظروف زمان و مکان» و نظایر آن.

چاپ اول

۵۲- پرسش‌های چهارگزینه‌ای استاندارد زبان عربی (سالهای اول، دوم و سوم نظام جدید) «کلیه رشته‌ها». عیسی متقی‌زاده، علی چراغی. - تهران: استادی. ۴۴۸ ص. - رجلی (شمیز). ۲۱۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۳۲-۳-۴

۵۳- راهنمای تجزیه و ترکیب عربی (همراه با نکات اساسی قواعد صرف و نحو).

عیسی متقی‌زاده. - تهران: سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی، انتشارات مدرسه. ۲۰۰ ص. - وزیری (شمیز). ۴۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۴۳۶-۴۵۴-X

چاپ اول

۵۴- قواعد عربی صرف و نحو به انضمام تمرینها و تستهای کنکور ۱۳۷۷ - ۱۳۷۶ و پاسخهای تشریحی. احمد رنجبر. - تهران: اساطیر. ۶۴۲ ص. - وزیری (شمیز). ۱۹۲۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۵۹۶۰-۳۸-X

۵۵- مجموعه طبقه‌بندی شده عربی کنکورهای سراسری، آزاد،

..... گردآورنده: درویشعلی ابراهیمی. تهران: کانون فرهنگی آموزش. ۳۹۲ ص. - رجلی (شمیز). ۱۶۰۰۰ ریال. - چاپ نهم / ۳۲۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۲۸-۵۲-۷

۵۶- میزان الصرف و منشعب. سراج‌الدین عثمان اودی، حمزه بدایونی‌هندی؛ به اهتمام: ابوالحسن عبدالمجید مرادزی‌خاشی. - زاهدان: صدیقی. ۱۴۴ ص. - وزیری (شمیز). ۲۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۵۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۹۱۷۰۷-۱-۵

زبانهای گونه‌گون

۲۹۹

چاپ اول

۵۷- زبان جهانی: تاریخچه، و

زبان شناسی تطبیقی اسپرانتو.
پیر ژانتون؛ مترجم: محمدجواد کمالی.
تهران: عطایی. - ۱۹۲ ص. - وزیری
(شمیز). - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ اول /
۲۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

L'Esperanto
شابک: ۹۶۴-۳۱۳-۰۲۵-۵

۵۸ فرهنگ جامع اسپرانتو -
فارسی.
بدیع صمیمی. - تهران: عطایی. -
۷۴۸ ص. - وزیری (گالینگور). -
۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰
نسخه.
عنوان به لاتین:

Plena Esperanto Persa Vortaro
شابک: ۹۶۴-۳۱۳-۴۵۵-۵

۵۹ فرهنگ زبان فارسی -
اسپرانتو: شامل متجاوز از
۴۰۰۰۰ واژه مفرد و مرکب و
اصطلاحات و امثال.
بدیع صمیمی. - تهران: عطایی. -
۷۵۸ ص. - وزیری (گالینگور). -
۳۰۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۲۰۰۰
نسخه.

عنوان به لاتین:
Persa Esperanto Vortaro
شابک: ۹۶۴-۳۱۳-۴۵۴-۷

نمایه عنوان

1100 Words You Need To
Know ۲۶
A Dictionary Of American
Idioms ۱۲
A Practical Course Of English
Phonetics And Phonology ۹
Advanced Reading
Comprehension ۳۱
David Copperfield ۳۷
English For The Students Of
International Law ۳۸
Ghost Stories ۳۹
Great Expectations ۴۰
Headway Elementary: Student's
Book ۴۱
Headway Elementary:
Workbook ۴۲
Intermediate Reading
Comprehension ۳۲
Learning To Speak Native
English ۴۳
Scientific English Readings ۴۴

Selected Texts: A Reference
Guide To The History Of Iran
(To A.D. 1500) ۴۵
Start With English ۴۶
Start With English: Workbook
۴۷

Three Men In A Boat ۴۸
آموزش عربی (۳) شامل: ترجمه متن،
توضیح قواعد همراه با تمرینهای
نمونه...
آموزش گام به گام زبان فارسی (۲)
دوره پیش دانشگاهی ۵
النحو الواضح فی قواعد اللغة
العربیة ۵۱
انگلیسی عمومی "گرامر" بر اساس
کتاب انگلیش سنتنس استرکچر ۱۳
پرسشهای چهارگزینه‌ای استاندارد
زبان عربی (سالهای اول، دوم و سوم
نظام جدید) "کلیه رشته‌ها" ۵۲
پرسشهای چهارگزینه‌ای استاندارد
زبان انگلیسی (سالهای اول، دوم و
سوم نظام جدید) "کلیه رشته‌ها" ۱۴
تستهای زبان انگلیسی

۱۵ English Tests
تمرین و آزمون زبان انگلیسی: ویژه
دانش آموزان پایه سوم راهنمایی ۱۶
جدیدترین آزمون و نمونه سوالات
انگلیسی ۲ دوره پیش دانشگاهی ۱۷
جدیدترین آزمون و نمونه سوالات
انگلیسی دوره پیش دانشگاهی ۱۸
جدیدترین آزمون و نمونه سوالات
انگلیسی زبان ۱: مخصوص سال اول
دبیرستان ۲۰
جدیدترین آزمون و نمونه سوالات
انگلیسی زبان ۲: مخصوص سال دوم
دبیرستان (نظام جدید) ۱۹
جدیدترین آزمون و نمونه سوالات
انگلیسی مخصوص سوم راهنمایی
۲۱

چومسکی ۱
خودآزمون هدفدار فارسی: سال اول
راهنمایی برای معلمان و دانش آموزان
۲
خودآزمون هدفدار فارسی: سال دوم
راهنمایی برای معلمان و دانش آموزان
۳
خودآموز گام به گام زبان انگلیسی (۲)
دوره پیش دانشگاهی "منطبق بر
آخرین تغییرات کتاب درسی (۲۲)
خودآموز گام به گام زبان انگلیسی (۲)
سال دوم نظام جدید ۲۳
دستور زبان انگلیسی کمبری ۲۴
راهنمای تجزیه و ترکیب عربی
(همراه با نکات اساسی قواعد صرف
و نحو) ۵۳
راهنمای زبان (۱) نظام جدی ۲۵
راهنمای کامل و گام به گام زبان

انگلیسی (۱): سال اول نظام جدید
"منطبق بر آخرین تغییرات کتاب
درسی" ۲۶
راهنمای کامل و گام به گام زبان
انگلیسی (۲): دوره پیش دانشگاهی
"منطبق بر آخرین تغییرات کتاب
درسی" ۲۷

زبان جهانی: تاریخچه، و زبان شناسی
تطبیقی اسپرانتو ۵۷
زبان فنی و تخصصی کامپیوتر
۳۳-۳۴
سوالات چهارگزینه‌ای و گرامر انگلیسی
از دبیرستان تا دانشگاه مخصوص:
دبیرستان - پیش دانشگاهی - کنکور
۲۸

غلط ننویسیم: فرهنگ دشواریهای
زبان فارسی ۸
فرهنگ جامع اسپرانتو - فارسی ۵۸
فرهنگ زبان فارسی - (اسپرانتو):
شامل متجاوز از ۴۰۰۰۰ واژه مفرد و
مرکب و اصطلاحات و امثال ۵۹
فرهنگ فرانسه - فارسی: حاوی
۴۰۰۰۰ لغت بسط و مرکب رایج ادبی
- علمی - فنی - پزشکی ۴۹
فرهنگ فشرده انگلیسی - انگلیسی،
انگلیسی - فارسی ۱۰
فرهنگ لغات دوره راهنمایی -
دبیرستان و پیش دانشگاه ۱۱
فعل بسیط فارسی و واژه‌سازی ۶
قواعد عربی صرف و نحو به انضمام
تمرینها و تستهای کنکور ۱۳۷۷ -
۱۳۷۶ و پاسخهای تشریح ۵۴
کنکور پیش دانشگاهی زبان فارسی ۱
و ۲ کلیه رشته‌ها (شامل شرح درس،
تست و راهنمای معلم) ۴
گام به گام با آموزش و پرسش زبان
فارسی ۱ و ۲ سال اول نظام جدید
متوسطه ۷

مجموعه جامع تست زبان
پیش دانشگاهی (۱) ۲۹
مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش زبان
پیش دانشگاهی ۳۰
مجموعه طبقه‌بندی شده عربی
کنکورهای سراسری، آزاد، ... ۵۵
مکالمات روزمره انگلیسی قابل
استفاده برای: دانش آموزان،
دانشجویان، مسافران عازم خارج
... ۳۵
میزان صرف و مشعب ۵۶

نمایه پدیدآور

Boatner, M.T. ۱۲
Border, Rosemary ۳۹
Bromberg, Merry ۳۶
Dichens, Charles ۳۷

Dickens, Charles ۴۰
Gates, J.E. ۱۲
Gordon, Mellwin ۳۶
Howe, D.H. ۴۶-۴۷
Jerome, Jerome K. ۴۸
Keshavarz, Mohammad Hoseyn ۹
Kharazmi, M.R. ۴۳
Makkai, Adam ۱۲
Mirhasani, A. ۴۴
Moshfeghi, Farhad ۲۸
Mousavi, Abbas ۱۲
Sadjadian, S.M. ۴۴
Soars, John ۴۱-۴۲
Soars, Liz ۴۱-۴۲
Vatandoust, Gholamreza ۴۵
Yazdani, M. ۴۴

آریانا، پور جواد ۱۵
ابراهیمی، درویشعلی، ۵۵
احمدی، منصور ۲۶-۲۷
افضلی شهری، محمد ۲۵
اکبری، رضا ۵۰
الداعی، فرهاد ۳۳-۳۴
امیرحسینی، ملک‌ابراهیم ۳۳-۳۴
امین، مصطفی ۵۱
اناری، شهاب ۲۹
اناری، شهرام ۲۹
اودی، سراج‌الدین عثمان ۵۶
بذاریونی‌هندی، حمزه ۵۶
بروخیم، باروخ ۴۹
تاجیک، پرویز ۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱
تلمن، عبدالصمد ۲۳
ثباتی، محمد ۲۵
چارم، علی ۵۱
جعفری، محمدرضا ۱۰
چراغی، علی ۵۲
خادم‌زاده، محمد مهدی ۱۳
رنجبر، احمد ۵۴
ژانتون، پیر ۵۷
سمعی، احمد ۱
شهاب ۳۵
صمیمی، بدیع ۵۸-۵۹
ضیاءدزفولی، مهشید ۵
طباطبایی، علاء‌الدین ۶
عبدالمجید مرادزهی‌خاشی،
ابوالحسن ۵۶
عنانی‌سراب، محمدرضا ۱۴
غلامپور، سهراب ۱۶
غلامعلی‌زاده، خسرو ۲۴
فرزام، عباس ۲۸
قاسم‌پور، حسین ۲۳
کلاتتری، بهروز ۱۱
کمالی، محمدجواد ۵۷
کمالی‌اصل، شیوا ۵
لایتز، جان ۱
متقی‌زاده، عیسی ۵۲-۵۳
مجلسی، فاطمه ۲۳

۴ محبی، نصرت‌الله
۳۰ مرادآبادی، بهروز
۷ معصومی، زهره
۲۲ مقیدی، صمد
۲۴ مورفی، ریچارد
۸ نجفی، ابوالحسن
۳۳-۳۴ نعمت‌اللهی، ویدا
۱۴ نیکوپور، جهانیش
۲۴ وحیدی، فرینوش
۲۳ وزیرنیا، سیما
۳۰ یوسف‌زاده، علیرضا

نمایه ناشر

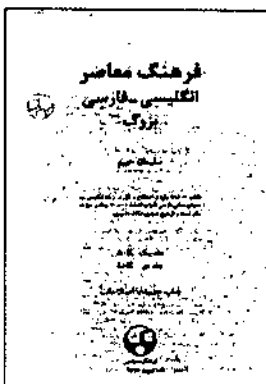
آریانا: تهران ۱۵
آزمون: تهران ۵۲-۲۳-۲۶-۲۷
آینده‌سازان: تهران ۱۱
احمدی: تهران ۱۲
اساطیر: تهران ۵۴
استادی: تهران ۱۴-۵۲
اشتیاق: تهران ۴۱-۴۲
اندیشه سازان: تهران ۲۹
باستان: تهران ۲۸
بنیاد بعثت: تهران ۵۱
پارسا: تهران ۴۶-۴۷
پرستو: تبریز ۷
تاجیک: تهران ۱۷-۱۸-۱۹-۲۰-۲۱
خورشید: تهران ۴۳
رهنما: تهران ۳۱-۳۲
زبانکده: تهران ۱۳-۴۴
سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی
آموزشی، انتشارات مدرسه: تهران
۵۳
سازمان مطالعه و تدوین کتب علوم
انسانی دانشگاهها (سمت): تهران
۹۳۸۴۵
شرکت انتشارات علمی و فرهنگی:
تهران ۱
شورا: تهران ۲۳
صدیقی: زاهدان ۵۶
صفی‌علی‌شاه: تهران ۴۹
عطایی: تهران ۵۷-۵۸-۵۹
غنجی: تهران ۲۵
فاخته: تهران ۱۰
کانون فرهنگی آموزش:
تهران ۳۰-۵۵
کتاب ماد: تهران ۲۴-۳۶
کتاب همراه: تهران ۱۶
مبتکران: تهران ۵۰
مجمع فنی تهران: تهران ۳۳-۳۴
مرکز نشر دانشگاهی: تهران ۶۸
معراجی: تهران ۳۵
نشر مرکز: تهران ۲۴-۳۶
وداد: تهران ۳۷-۳۹-۴۰-۴۸
هما: تهران ۴

واژه‌نامه‌های زبان
انگلیسی

۱- فرهنگ معاصر انگلیسی -
فارسی جیبی،
تدوین: واحد پژوهش فرهنگ معاصر -
تهران: فرهنگ معاصر - ۱۹۲ ص -
جیبی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ
سوم / ۱۰۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۵-۱۳-۷

چاپ اول

2- Farhang Moaser Larger
English - Persian
Dictionary.
Solyman Haim
تهران: فرهنگ
معاصر - ۱۰۵۶ ص - جلد اول -
رقعی (گالینگور) - (دوره) ۵۴۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
عنوان به فارسی:
فرهنگ معاصر انگلیسی - فارسی
بزرگ
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۵-۲۹-۳

این فرهنگ دوجلدی انگلیسی به
فارسی بر مبنای فرهنگ مرحوم
سلیمان حیم تدوین شده است.
فرهنگ حاضر دارای نظم الفبای
انگلیسی است و در برابر واژه‌ها تلفظ
به صورت فونتیک (آوانگاری)
بین‌المللی آورده شده، معادل‌های
فارسی با عدد از یکدیگر جدا شده،
املاهای برخی از واژه‌های فارسی
امروزی شده، برای برخی عبارات و
اصطلاحات شکل‌های تازه‌تری
انتخاب شده، همچنین برای نشان
دادن واژه‌های دشوار عربی و فارسی
این واژه‌ها اعراب‌گذاری شده، هویت
دستوری کلمات مشخص شده و برای
تشخیص کلمات «کهنه»،
«شاعرانه»، «عامیانه و محاوره‌ای»
استفاده شده است.

3- Farhang Moaser Larger
English - Persian
Dictionary.
Solyman Haim
تهران: فرهنگ
معاصر - ۱۰۲۰ ص - جلد دوم -

رقعی (گالینگور) - (دوره) ۵۴۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
عنوان به فارسی:
فرهنگ معاصر انگلیسی - فارسی
بزرگ
شابک: ۹۶۴-۵۵۴۵-۳۰-۷

چاپ اول

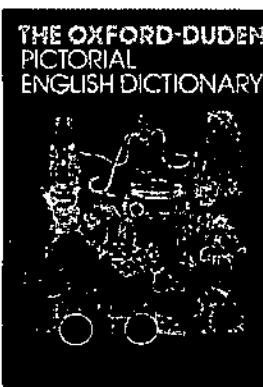
4- Mohtakeran Tiny
Dictionary.
Masoud Ariania
تهران: میتکران - ۴۴۸ ص - جیبی (شمیز)
- ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰
نسخه
عنوان به لاتین:
فرهنگ کوچک میتکران (لغات
مشکل)
شابک: ۹۶۴-۵۹۹۳-۶۴-۴

چاپ اول

5- The American Heritage
Dictionary.
تهران: شادگان - ۶۶۰ ص - جیبی
(شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول
/ ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۰۰۹۶-۳-۹

چاپ اول

6- The Oxford - Duden
Pictorial English
Dictionary.
تهران: دماوند - ۸۲۰ ص - رقی
(شمیز) - ۱۵۰۰۰ ریال - چاپ اول
/ ۳۰۰۰ نسخه

این فرهنگ، با بیش از ۲۸۰۰۰
تصویر، بر اساس فرهنگ آلمانی -
انگلیسی مصور آکسفورد - دودن،
تدوین و منتشر شده است. هر صفحه
به یک موضوع کلی اختصاص دارد که
در آن، به کمک تصاویر و شماره‌گذاری
و ارجاع شماره‌ها به توضیحات زیر یا
کنار تصاویر، نام انگلیسی تعداد
زیادی از اشیای موجود در هر تصویر
قابل شناسایی و یادگیری است. در
این فرهنگ ۲۸۴ تصویر و موضوع

کلی آمده و در هر تصویر، موضوعات
متعدد معرفی شده است. صفحات
پایانی به نمایه اسمی با ارجاع به
شماره صفحه اختصاص دارد.

دستور زبان انگلیسی

چاپ اول

۷- آزمون نوبین تمرینات و نمونه
سوالات انگلیسی مخصوص
زبان (۱) نظام جدید.
سهراب غلامپور - تهران: قلمرو -
۱۳۶ ص - وزیر (شمیز) - ۴۰۰۰
ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۴۵۷-۱۰-X

۸- تست و نمونه سوالات
انگلیسی نوبین: مخصوص دوم
راهنمایی And Improve Test
Your English =
سهراب غلامپور - تهران: قلمرو -
۱۳۶ ص - وزیر (شمیز) - ۴۰۰۰
ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۴۵۷-۰۲-۹

چاپ اول

۹- مجموعه سسوالات
چهارگزینه‌ای زبان انگلیسی
پیش‌دانشگاهی (۱) و (۲).
نیما نینوایی - تهران: ندای فرهنگ.
۱۷۰ ص - وزیر (شمیز) - ۶۵۰۰
ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۱۴۸۸-۶-۸

چاپ اول

۱۰- مجموعه طبقه‌بندی شده
آموزش زبان انگلیسی سوم
راهنمایی.
محمدرضا عزیزاللهی کرمانی -
تهران: کانون فرهنگی آموزش - ۱۹۲
ص - رحلی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۵۱۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۰۲۸-۰۹-۸

11- Combination 1.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۴۰
ص - رحلی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال -
چاپ چهارم / ۳۰۰۰ نسخه

12- Combination 2.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۳۰
ص - رحلی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه

چاپ اول

13- Combination 4.

هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۲۶
ص - رحلی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

14- Combination 6.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۲۴۶
ص - رحلی (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال -
چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه

15- English Grammar In
Use.
Raymond Murphy
تهران: زبانکده - ۳۵۰ ص - وزیر (شمیز)
- ۷۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰
نسخه

16- English Sentence
Structure.
Robert Krohn
تهران: معرفت - ۲۲۰
ص - وزیر (شمیز) - ۵۰۰۰
ریال - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه

چاپ اول

17- Grammar 2.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۱۶
ص - رحلی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

چاپ اول

18- Grammar 3.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۱۲
ص - رحلی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

چاپ اول

19- Grammar 4.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۹۸
ص - رحلی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

کاربرد زبان انگلیسی
معیار

۲۰- انگلیسی در سفر
On Trip = مکسالمات و
اصطلاحات روزمره انگلیسی.
حسن اشرف‌الکتابی - تهران:
استاندارد - ۲۴۸ ص - رقی (شمیز)
- ۷۰۰۰ ریال - چاپ پنجم / ۵۰۰۰
نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۱۴۴۰-۷-۲

چاپ اول

۲۱- راهنمای کامل
English For Computer Science.
پی. چارلز براون، نورمادی مولن:

Communicative Course In English	۴۳
Spectrum 1B: A	
Communicative Course In English	۴۴
Spectrum Workbook 1A: A	
Communicative Course In English	۴۵
Spectrum Workbook 1B: A	
Communicative Course In English	۴۶
Study Skills: For Students Of English As A Second Language	۴۷
The American Heritage Dictionary	۵
The Oxford - Duden	
Pictorial English Dictionary	۶
Workbook Basic	۴۸

آزمون نوین تمرینات و نمونه سوالات انگلیسی مخصوص زبان (۱) نظام جدید

انگلیسی در سفر English On Trip

مکالمات و اصطلاحات روزمره = انگلیسی

تست و نمونه سوالات انگلیسی نوین: مخصوص دوم راهنمایی Test

A And Improve Your English = راهنمای کامل

۲۱ Computer Science For

فرهنگ معاصر انگلیسی - فارسی جیبی

مجموعه سوالات چهارگزینه‌ای زبان انگلیسی پیش‌دانشگاهی (۱) و (۲)

مجموعه طبقه‌بندی شده آموزش زبان انگلیسی سوم راهنمایی

مکالمات روزمره انگلیسی ۲۲

David P. Rein, Sharon Abrams
تهران: شکوه‌اندیشه - ۶۴ ص.

چاپ اول

رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۳۰۰۰ ریال.
چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۰۱-۳-۷

47- Study Skills: For Students Of English As A Second Language.
Richard C. Yorkey - تهران: معرفت - ۲۵۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.

48- Workbook Basic.
تهران: آهنگ - ۶۰ ص. - رحلی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه.

نمایه عنوان

A Happy Day At The ZOO	۲۳
ADL, Prep/Cw.Hw	۲۴
ADL Term 1	۲۵
ADL Term 5	۲۶
ADL2: Student's Book	۲۷
Basic: Classwork	۲۸
College Level English: Level 5	۲۹
College Level English: Level 6	۳۰
Combination 1	۱۱
Combination 2	۱۲
Combination 4	۱۳
Combination 6	۱۴
English For Computer Science	۳۱
English Grammar In Use	۱۵
English Sentence Structure	۱۶
English Series: Book Ten	۳۲
Farhang Moaser Larger	
English - Persian Dictionary	۲۳
First Things First: Students Book An Integrated Course	۳۳
For Beginners	۳۴
Flexicourse	۱۷
Grammar 2	۱۸
Grammar 3	۱۹
Grammar 4	۲۵
Green House (C)	۲۶
Green House (D)	۲۷
Green House / A	۲۸
How Rahim Flew To Mashhad?	۲۹
International 3	۴۰
International 5	۴۱
Jasmine/OAK	۴۲
Mobtakeran Tiny Dictionary	
Short Stories Book 1	۴۳
Spectrum 1A: A	

نمایه پدیدآور

Abrams, Sharon	۴۶
Alexander, L.G.	۳۳
Arianian, Masoud	۴
Brown, P. Charles	۳۱
Doulati, Rahim	۲۳, ۳۸
Haim, Solymann	۲, ۳
Horri, Abbas	۳۲, ۳۹, ۴۰
Krohn, Robert	۱۶
Mullen, Norma D.	۳۱
Murphy, Raymond	۱۵
Rein, David P.	۴۶
Stevenson, Jane L.	۴۲
Stevenson, Robert M.	۴۲
Warshowsky, Diane	۳۳, ۴۴
Yorkey, Richard C.	۴۷
اشرف‌الکتابی، حسن	۲۰
اقبال، فرشید	۲۲
پراون، پی. چارلز	۲۱
عزیزاللهی کرمانی، محمدرضا	۱۰
عمرانی، علی	۲۱
غلامپور، سهراب	۲۸
منشوری، محمدرضا	۲۱
مولان، نورمادی	۲۱
مونی، اس.	۲۲

شابک: ۹۶۴-۶۳۶۴-۱۶-۰

39- International 3.
Abbas Horri - تهران: آروین - ۶۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۵۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۱۷-۲۶-۵

40- International 5.
Abbas Horri - تهران: آروین - ۷۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۱۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۱۷-۲۵-۷

چاپ اول

41- Jasmine/OAK.
تهران: آهنگ - ۵۶ ص. - رحلی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

42- Short Stories Book 1.
Jane L. Stevenson, Robert M. Stevenson - تهران: آهنگ - ۴۸ ص. - رقی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

43- Spectrum 1A: A Communicative Course In English.
Diane Warshowsky - تهران: شکوه‌اندیشه - ۹۶ ص. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۰۱-۰۰-۲

چاپ اول

44- Spectrum 1B: A Communicative Course In English.
Diane Warshowsky - تهران: شکوه‌اندیشه - ۹۶ ص. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۰۱-۲-۹

چاپ اول

45- Spectrum Workbook 1A: A Communicative Course In English.
تهران: شکوه‌اندیشه - ۶۴ ص. - رحلی (شمیز) - (دوره) ۱۳۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۰۱-۱-۰

46- Spectrum Workbook 1B: A Communicative Course In English.

تهران: آهنگ - ۱۵۶ ص. - رحلی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

31- English For Computer Science.
Norma D. Mullen, P. Charles Brown - تهران: پرهام - ۲۴۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۴۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

32- English Series: Book Ten.

Abbas Horri - تهران: آروین - ۷۲ ص. - رقی (شمیز) - ۱۵۰۰ ریال. - چاپ یازدهم / ۱۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۲۱۷-۲۷-۳

چاپ اول

33- First Things First: Students Book An Integrated Course For Beginners.
L.G. Alexander - تهران: معرفت - ۱۵۰ ص. - وزیری (شمیز) - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

34- Flexicourse.
تهران: آهنگ - ۶۴ ص. - رحلی (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال. - چاپ ششم / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

35- Green House (C).
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۰۶ ص. - رحلی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

36- Green House (D).
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۶۶ ص. - رحلی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

37- Green House / A.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۲۲ ص. - رحلی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

38- How Rahim Flew To Mashhad?

Rahim Doulati - تهران: زیتون - ۶۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه.

مترجم: محمدرضا منشوری، علی عمرانی - تهران: پرهام - ۲۲۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۷۲-۰۵-۰

۲۲- مکالمات روزمره انگلیسی.
فرشید اقبال، اس. مونی - تهران: اقبال - ۲۱۶ ص. - بیاضی (شمیز) - ۲۲۰۰ ریال. - چاپ سی و دوم / ۸۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

English Phrase Book
شابک: ۹۶۴-۴۰۶-۰۴۴-X

23- A Happy Day At The ZOO.

Rahim Doulati - تهران: زیتون - ۹۰ ص. - وزیری (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۳۶۴-۱۷-۹

24- ADL, Prep/Cw.Hw.

هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۲۷۴ ص. - رحلی (مقوایی) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه.

25- ADL Term 1.

هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۵۶ ص. - رحلی (شمیز) - ۲۷۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۵۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

26- ADL Term 5.
هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۴۸ ص. - رحلی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۳۵-۰۲-۶

27- ADL2: Student's Book.

هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۵۰ ص. - رحلی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال. - چاپ سوم / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۵۵۳۵-۰۱-۸

28- Basic: Classwork.

هیات‌مولفان - تهران: آهنگ - ۱۰۴ ص. - رحلی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

29- College Level English: Level 5.

تهران: آهنگ - ۱۷۲ ص. - رحلی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

30- College Level English: Level 6.

فلسفه و مباحث وابسته

چاپ اول

۱- حاصل اندیشه بشو؟
طوبی کرمانی - تهران: الحوراء -
۱۰۸ ص. - پالتویی (شمیز) - ۳۸۰۰
ریال - چاپ اول / ۴۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۱۶۲۴-۱-۰۰

بررسیهای تاریخی
فلسفه

چاپ اول

۲- راز فال ورق.
یوستاین گارد: مترجم: عباس مخبر.
تهران: نشر مرکز - ۴۰۰ ص. - رقی
(شمیز) - ۱۵۵۰۰ ریال - چاپ اول
/ ۴۰۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:
The Solitaire Mystery
شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۳۳۶-۹

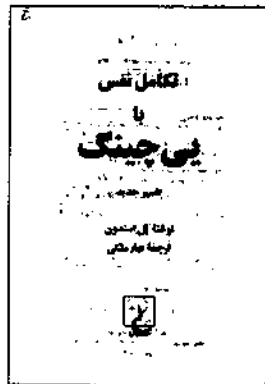
در این اثر، نویسنده با شگردی خاص
و به گونه‌ای تخیلی ماجرای دویت
ساله را در سفری دو هفته‌ای در قالب
رمانی پرفراز و نشیب و خیال‌انگیز
تصویر کرده است. شالوده رمان بر
مسائل چون عشق، زندگی و مرگ
استوار است.

پیرا روانشناسی و علوم
غریبه

چاپ اول

۳- تکامل نفس با یی چینگ:
تفسیر جدید.
پل استون: مترجم: بهار ملکی -
تهران: ققنوس - ۱۶۸ ص. - رقی
(شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول /
۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین:
Self - Development With The I Ching
شابک: ۹۶۴-۳۱۱-۰۷۶-۱

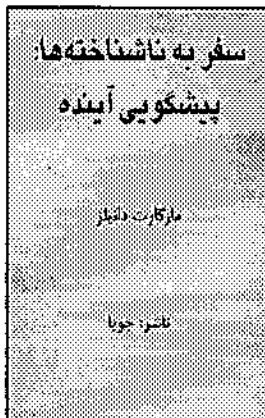
در کتاب حاضر مولف، ابتدا با مروری
بر مفهوم تغییر و تاریخچه، مذهب و
عملکرد «یی‌چینگ» به مقایسه یی
چینگ قدیم و جدید می‌پردازد. - یی
چینگ، کتاب باستانی چینی‌هاست
که در آن راه دست یابی به بعد پنهان
زندگی تبیین شده است.

۴- ستاره دنباله‌دار عشق:
سخنی تازه در زمینه شناخت
روان انسان.
الهه طباطبایی - تهران: خانه
فرهنگ - ۶۲۴ ص. - وزیری (شمیز).
۲۳۰۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰
نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۵۵۷-۰۱-۱

۵- ستاره‌شناسی و موفقیت در
ازدواج.
نورال: مترجم: شهین شکبیا -
تهران: آویژه - ۲۳۲ ص. - رقی
(شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ سوم /
۵۵۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۶۶۵۲-۰۰-۰-X

چاپ اول

۶- سفر به ناشناخته‌ها:
پیشگویی آینده.
مارگارت دانیلز: مترجم: ارغوان
جولایی - تهران: جویا - ۱۵۲ ص. -

وزیری (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال - چاپ

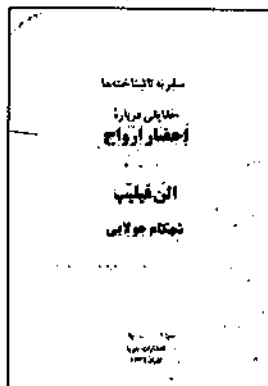
اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Charting The Future

شابک: ۹۶۴-۶۰۹۲-۰۸-X
در این کتاب، تاریخچه پیش‌گویی و
نظریات گوناگون انواع روش‌های تفال
و آینده‌بینی نقد و بررسی شده است.

چاپ اول

۷- سفر به ناشناخته‌ها: حقایق
درباره احضار ارواح.
الن فیلیپ: مترجم: شهنام جولایی -
تهران: جویا - ۱۲۸ ص. - وزیری
(شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ اول /
۳۰۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:
Spirit Summonings

شابک: ۹۶۴-۶۰۹۲-۲۰-۹

این کتاب کندوکاوی است در باره
«احضار ارواح» که در آن بسیاری از
جنبه‌های احضار یعنی ظهور
اکتوپلاسم، ظهور اشباح و اشیاء در
جلسات ظهور روح بررسی و رد شده
است. نویسنده بر آن است موضوع
احضار ارواح و ترفندهایی را که در
زمینه حضور جسمانی ارواح وجود دارد
نقد و بررسی کند.

۸- سفر به ناشناخته‌ها: دفتر
اول: آنسوی مرگ: دفتر دوم:
معمای اشباح (جلد سوم جهان
عجایب).
کریستیان هاموند: مترجم: ارغوان
جولایی - تهران: جویا - ۱۶۸ ص. -
وزیری (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ
دوم / ۳۰۰۰ نسخه
عنوان به لاتین:
voyage To The Unknowns

شابک: ۹۶۴-۶۰۹۲-۱۵-۲

روایاها و رازواره‌ها

چاپ اول

۹- تعبیر خواب (خواب و رویا)
تفسیر شیخ بهایی و ابن

سیرین.

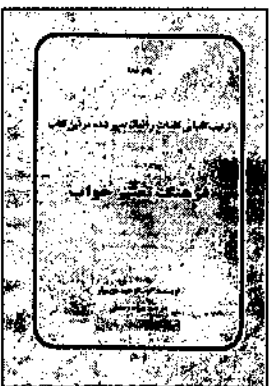
به اهتمام: محمود نوری - تهران:
علی - ۲۵۶ ص. - جیبی (شمیز) -
۳۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰
نسخه
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۷۰-۱-۸

در ابتدای این کتاب، براساس ابیاتی
از «شیخ بهاء‌الدین عاملی»، مطالبی
درباره تعبیر خواب بیان شده است.
موارد امکان خواب دیدن برحسب
حروف الفبا مرتب شده و در ذیل هر
کدام تعبیرات مختلف آمده است. در
تشریح موارد مذکور، عمدتاً احادیثی از
امام صادق (ع) بیان شده است.

چاپ اول

۱۰- فرهنگ تعبیر خواب.
گوستاو هیندمن میلر: مترجم: بهزاد
رحمتی - تهران: علم - ۵۶۴ ص. -
وزیری (گالینگور) - ۱۸۰۰۰ ریال -
چاپ اول / ۲۳۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۵۸۹۹-۷۷-۹

این فرهنگ بر اساس الفبای
انگلیسی مرتب شده است. در مقابل
کلمات انگلیسی ترجمه فارسی آن
آمده است. در ذیل هر تعبیر و معنی،
خوابی که در آن شیء یا مورد موضوع
اصلی بوده است بیان می‌شود.

روانشناسی

۱۵۰

۱- اصول، مفاهیم و آزمون‌های

کامل طبقه‌بندی شده درس روان‌شناسی سال چهارم رشته ادبیات و علوم انسانی ...

چاپ اول

حسین ترکی، شهاب‌الدین ادیبی - تهران: علوی - ۱۴۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۳۱۰-۰۵۸-۸

۱۲- پرسش و پاسخ گام به گام روانشناسی سال سوم نظام جدید متوسطه «رشته علوم انسانی».

تهیه کننده: لیلا صفاد - تهران: آزمون - ۱۱۲ ص. - وزیری (شمیز) - ۲۸۰۰ ریال - چاپ دوم / ۵۰۰۰ نسخه
شابک: ۹۶۴-۴۶۱-۱۷۹-۹

چاپ اول

۱۳- درسنامه جامع علوم پایه پزشکی: روان‌شناسی. منصور میرزایی، حمیدرضا حسنی؛ زیر نظر: بهروز بیرشک - تهران: حیان - ۳۴ ص. - جلد سیزدهم - وزیری (شمیز) - ۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۵۰۰ نسخه

ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۵۲-۲۴-۹

چاپ اول

مؤلف در این کتاب با بررسی انواع و تعاریف حس ششم به تجزیه و تحلیل مسائل مختلف علایم زبانی می‌پردازد. این کتاب به شکل خودآموز تدوین شده و نویسنده طی آن معتقد است خوانندگان را می‌توان از برخی خطرات آگاه ساخت.

ادراک حسی، حرکت، هیجانها و سائقه‌ها

۱۵۲

چاپ اول

۱۵- خودشناسی برای نوجوانان تجزیه و تحلیل مبادلات. الوین فرید، مارگریت فرید؛ مترجم: عظیمی (قاسم‌زاده) پروین - تهران: گیل - ۱۱۲ ص. - رحلی (شمیز) - ۹۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه

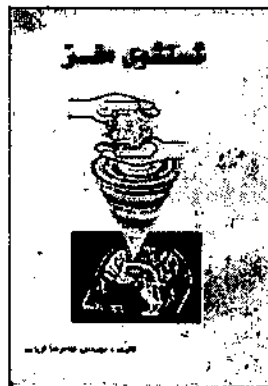
عنوان به لاتین: Ta For Kids
شابک: ۹۶۴-۹۰۴۱-۷-۳
نویسنده در این کتاب بر آن است ساز و کارهای دوستی شیوه نزدیک شدن به افراد و راه‌های حفظ دوستی را نشان دهد. وی با ارائه دستورالعمل‌ها

و تذکرات مختلف که عمدتاً در قالب نمایش‌نامه است دیدگاه‌های خود را آشکار می‌کند.

۱۶- ششستسوی مغز. غلامرضا اربابی - تهران: اربابی - ۱۰۸ ص. - رقعی (شمیز) - ۲۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۵۲-۲۳-۰

چاپ اول

در این اثر، مؤلف با بررسی ساختمان مغز، انواع مکانیسم‌های احساس را تجزیه و تحلیل کرده و در آن جنبه‌های دوگانه و متضاد زندگی انسان که پراساس «احساس» صورت می‌گیرد بررسی کرده است.

چاپ اول

۱۷- عشق، راه کم‌گذر. اسکات پک؛ مترجم: مهدی مجرذاده کرمانی - تهران: راه بین - ۲۸۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۹۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه

عنوان به لاتین: The Road Less Traveled
شابک: ۹۶۴-۶۲۷۶-۲۰-۲
این اثر که بر اساس تجارب نویسنده ترسیم شده است به مسائل بیمارانی اختصاص دارد که سعی داشته‌اند به درجات بالاتری از بلوغ برسند یا بر عکس از دست یافتن به آن خودداری کنند. نویسنده، عشق را اساس کار

روان‌درمانی و هر نوع رشد روحی و معنوی می‌داند. وی کوشیده است رابطه عشق با مذهب و نیروهای غیبی را بررسی و تبیین نماید. نگارنده میان «عاشق شدن» و

«عاشق بودن» تفاوت قائل است و عشق واقعی را غیر از شیفتگی، وابستگی و قربانی شدن می‌داند.

هوش، عقل و قوای ذهنی

۱۵۳

۱۸- چگونه حافظه‌ی خود را تقویت کنیم.

جیمز ویلند؛ مترجم: شمس‌الدین زرین‌کلک - تهران: مروارید - ۲۶۴ ص. - رقعی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ هفتم / ۴۴۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۰۲۶-۰۲-۸

چاپ اول

۱۹- فکر و خواب. غلامرضا اربابی - تهران: اربابی - ۱۴۴ ص. - رقعی (شمیز) - ۳۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۵۲-۲۵-۷

مؤلف در این اثر، بررسی ساختار انواع مکانیسم‌های احساس را تجزیه و تحلیل کرده و در آن جنبه‌های دوگانه و متضاد زندگی انسان که پراساس «احساس» صورت می‌گیرد بررسی کرده است.

۲۰- هوشمهر خود را بیازمایید IQ: برای گروه‌های سنی ۱۸ تا ۶۰ سال بدون معلومات تخصصی معین.

اچ. جی. آیزنک؛ مترجم: ناصر موفقیان - تهران: نشر نی - ۲۰۲ ص. - رقعی (شمیز) - ۷۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۳۰۰ نسخه

چاپ اول

عنوان به لاتین: Check Your Own IQ
شابک: ۹۶۴-۳۱۲-۳۵۱-۰
این اثر برای گروه‌های سنی ۱۸ تا ۶۰ سال فراهم آمده است. در مقدمه

عنوان به لاتین: Check Your Own IQ
شابک: ۹۶۴-۳۱۲-۳۵۱-۰
این اثر برای گروه‌های سنی ۱۸ تا ۶۰ سال فراهم آمده است. در مقدمه

کتاب، مؤلف به توضیحاتی در باره «چیستی هوش» و چگونگی اندازه‌گیری آن می‌پردازد. متن اثر شامل انواع تست‌های عددی، کلامی و دیداری است. در این اثر، مترجم سعی کرده است بر پایه ضوابط و روش‌های مورد استفاده نگارنده، تست‌های کلامی را به زبان فارسی برگرداند. تست‌های یاد شده پس از آزمایش‌های متعدد در هر حوزه مفهومی با رعایت دشواری تدریجی نسبت به تست‌های مشابه پیشین و متناسب با کیفیت آن‌ها در زبان مبدا طراحی شده است. در بخش اول آزمون‌ها ارائه شده و بخش دوم شامل پاسخ‌ها و توضیحات است.

روانشناسی ناخودآگاه و دگرگونی حالت ضمیر

۱۵۲

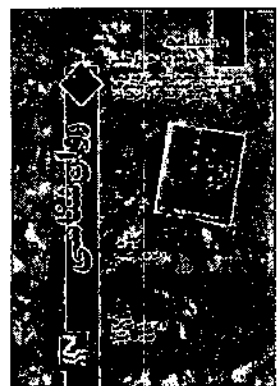
چاپ اول

۲۱- خواب و رویا. غلامرضا اربابی - تهران: اربابی - ۱۵۲ ص. - رقعی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰۰ نسخه. شابک: ۹۶۴-۶۲۵۲-۱۹-۲

این کتاب که به بررسی مقوله «خواب

و رویا» از دیدگاه فیزیولوژی و روان‌شناسی اختصاص دارد حاوی نظریات «پاولف» است و در آن، خوانندگان علاوه بر نظریات مختلف، علل و عوامل و اختلالات خواب و

عنوان به لاتین: Companion Textbook Of Medical Basic Sciences: Behavioral ...
شابک: ۹۶۴-۴۶۰-۱۵۶-۴

این مجموعه آموزشی با مشارکت جمعی از استادان دانشگاه‌های علوم پزشکی تدوین شده است. این کتاب سیزدهمین مجلد از مجموعه پانزده جلدی است که با عنوان «روان‌شناسی» به بررسی موضوعات همچون: رشد و مراحل روانی اجتماعی، آذکار، یادگیری، تعارض، انگیزش، حافظه، هیجان و فشار روانی اختصاص دارد.

۱۴- زبان حس ششم. غلامرضا اربابی - تهران: اربابی - ۶۲ ص. - رقعی (شمیز) - ۲۰۰۰

بیداری، با انواع خواب‌های مصنوعی مانند «هیپنوتیزم» آشنا می‌شوند.

چاپ اول

۲۲- سفر به ناشناخته‌ها: ماوراء ذهن بشر.

کارل استیونسون؛ مترجم: شهین نسروزی باستانی - تهران: جویا - ۱۶۸ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Beyond The Human's Mind
شابک: ۹۶۴-۶۰۹۲-۰۷-۱

این کتاب پژوهشی است درباره نیروهای ناشناخته‌ای که در ذهن بشر مخفی مانده است. کتاب در ۶ فصل با استفاده از تصاویر و عکس‌های متعدد درباره اسرار ذهن، تاثیر ذهن بر ذهن، اثر ذهن بر ماده، قدرت ادراک و قدرت غیبگویی تدوین شده است.

۲۳- هیپنوتیزم و کشف جنایت: کاربرد حیرت‌انگیز هیپنوتیزم در حل پیچیده‌ترین معماهای جنایی.

اوزن بلاک؛ مترجم: افشین موبدی - تهران: پیمان - ۲۷۲ ص. - رقی (شمیز) - ۶۸۰۰ ریال - چاپ چهارم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Hypnosis: A New Tool In Crime Detection
شابک: ۹۶۴-۵۹۸۱-۱۹-۰

روانشناسی افتراقی و روانشناسی رشد

چاپ اول

۲۴- روانشناسی نوجوانان. اسماعیل بیابانگرد - تهران: دفتر نشر فرهنگ اسلامی - ۳۰۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۸۷۵۰ ریال - چاپ اول / ۱۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۴۳۰-۴۶۷-۵
در این کتاب نگارنده کوشیده است

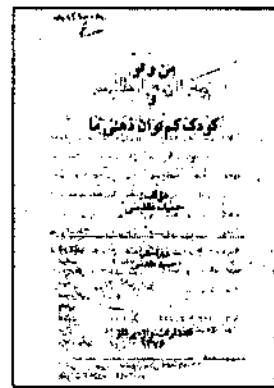
مسائل و مشکلات دوره نوجوانی - سیزده تا هجده سالگی - را به بررسی و تجزیه و تحلیل نماید. کتاب حاوی دو بخش است، بخش اول به اصول و مبانی رشد (نظریه‌های نوجوانی، رشد جسمانی، جنسی، هوشی و شناختی، اجتماعی شدن و رشد شخصیت) در نوجوانی اختصاص دارد و در بخش دوم مسائل مربوط به رشد از جمله رشد هویت، نقش‌های جنسی و هویت، استقلال، افت تحصیلی، انتخاب شغل تبیین شده است.

چاپ اول

۲۵- من و تو و کودک کم توان ذهنی ما.

مترجم: حمیده مقدسی؛ مقدمه: غلامعلی افروز - تهران: واژه پرداز - ۱۲۰ ص. - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۰۳۴۲-۶-۴

در این کتاب انواع عقب ماندگی ذهنی و علل آن از دو دیدگاه پزشکی و روان‌شناسی بررسی شده است. مولف ابتدا خوانندگان را با مراحل رشد اخلاقی، اجتماعی و روانی آشنا می‌سازد سپس عقب‌ماندگی ذهنی را از دیدگاه علل، عوامل، انواع و تاریخچه بررسی می‌کند و در پایان، طی چهار فصل انواع اختلالات، یعنی اختلالات رفتاری، اضطرابی، جسمانی و خواب را تجزیه و تحلیل می‌کند.

۲۶- هر روز به سوی تو می‌آیم: بحثی در خدانشناسی و خودشناسی.

جی. پی. وسوانی؛ مترجم: فریبا مقدم - تهران: اوحی - ۲۵۶ ص. - رقی (شمیز) - ۷۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Being The Day With God
شابک: ۹۶۴-۹۰۷۴۹-۷-۷-X

روانشناسی عملی

۲۷- پترس اما انجام یده. سوزان جفرسون؛ مترجم: شیرین قرشی - تهران: آبتین - ۲۲۰ ص. - رقی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Fear The Fear And Do It Any Way
شابک: ۹۶۴-۶۴۰۳-۰۳-۴

چاپ اول

۲۸- برندگان و بازندگان. سیدنی جی. هریس؛ مترجم: مینو پرنیانی، پروین مصطفوی؛ ویراستار: محمد رفیعی‌مهرآبادی - تهران: خجسته - ۱۲۸ ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۳۳-۰۴-X

چاپ اول

۲۹- کام به سوی کامیابی. رابرت جی. لاسدن؛ مترجم: محمد رفیعی‌مهرآبادی - تهران: خجسته - ۱۶۸ ص. - رقی (شمیز) - ۸۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Twenty - Three Steps To Success And Achievement
شابک: ۹۶۴-۶۲۳۳-۰۲-۳

چاپ اول

۳۰- راهنمای روح: سستی در باب جان. گردآورنده: ریچارد کارلسون، بنجامین شلد؛ مترجم: مهدی قراچه‌داغی - تهران: پیکان - ۲۱۰ ص. - رقی (شمیز) - ۶۸۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۲۳۹-۶۵-۴

چاپ اول

۳۱- غذای روح: داستانهایی کوتاه برای گشودن دل و فروزان

ساختن جان. جک کانفیلد، مارک ویکتور هانسن؛ مترجم: عباس چینی، شهلا ارزنگ؛ ویراستار: اصغر اندرودی - تهران: البرز - ۲۹۶ ص. - جلد دوم - رقی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۲۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: Chicken Soup For The Soul
شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۱۹-۱

۳۲- قانون توانگری. کاترین پاندر؛ مترجم: گیتی خوشدل - تهران: البرز - ۲۵۲ ص. - رقی (شمیز) - ۱۰۵۰۰ ریال - چاپ هفتم / ۵۰۰۰ نسخه.

عنوان به لاتین: The Dynamic Laws Of Prosperity
شابک: ۹۶۴-۴۴۲-۱۲۴-۸

۳۳- موفقیت نامحدود: اعتماد بنفس در ۱۰ روز. مجتبی حورایی - تهران: دکلمه گران - ۱۷۰ ص. - جلد اول - رقی (شمیز) - ۵۰۰۰ ریال - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۴۵۰-۵-۲

۳۴- موفقیت نامحدود: صمیمیت، نفوذ و تاثیرگذاری در ۱۰ دقیقه. مجتبی حورایی؛ ویراستار: فریبا نوری - تهران: دکلمه گران - ۱۲۸ ص. - جلد دوم - رقی (شمیز) - ۴۰۰۰ ریال - چاپ پنجم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۹۱۴۵۰-۶-۰

۳۵- نغمه عشق. جک کانفیلد، مارک ویکتور هانسن؛ مترجم: پروین قائمی - تهران: کتاب درنا - ۲۵۶ ص. - رقی (شمیز) - ۶۵۰۰ ریال - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۶۱۰۵-۰۷-۶

اخلاق جنسی و توالد

۳۶- آنچه باید همسران جوان بدانند. نانوم میخائیلویویچ خوداکوف؛ مترجم: بهروز میمتا - تهران: عطایی - ۱۹۲ ص. - رقی (شمیز) - ۶۰۰۰ ریال - چاپ پانزدهم / ۵۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۱۳-۴۵۲-۰

فلسفه شرق

چاپ اول

۳۷- آشنایی با مبانی درس

فلسفه اسلامی همراه با آزمونهای جامع و طبقه‌بندی شده چهارگزینه‌ای.

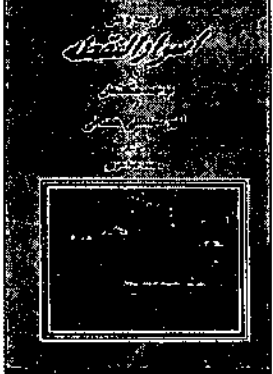
مهدی نصرآبادی؛ ویراستار: فرشاد ضیایی - تهران: علوی - ۱۵۴ ص. - وزیری (شمیز) - ۵۴۰۰ ریال - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۳۱۰-۰۴۶-۴

چاپ اول

۳۸- ترجمه و متن اسرارالقطه، یا، توحید مکاشفان. علی همدانی؛ مترجم: محمد خواجوی - تهران: مولی - ۱۵۲ ص. - رقی (شمیز) - ۸۵۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۹۶-۱۷-۱

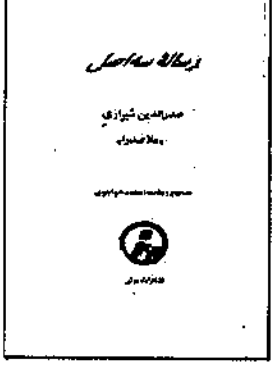

مقصود از نقطه در کتاب «اسرارالقطه» مرکز هستی و وجود است که جهان هستی همچون دایره‌ای برگرد آن حرکت می‌کند. این کتاب با زبان عربی تحریر شده و با ترجمه فارسی نیز همراه است. مباحث فلسفی و استدلالی این اثر در باره رمز و راز خلقت و کائنات است.

چاپ اول

۳۹- رساله سه اصل صدرالدین شیرازی «ملاصدرا». مصحح: محمد خواجوی - تهران: مولی - ۲۲۴ ص. - رقی (شمیز) - ۱۲۰۰۰ ریال - چاپ اول / ۱۵۰۰ نسخه.

شابک: ۹۶۴-۵۹۹۶-۱۹-۸

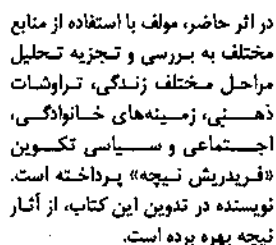
نمایه ناشر

۳۰	قراچه داغی، مهدی
۲۷	قرشی، شیرین
۳۰	کارلسون، ریچارد
۳۱-۳۵	کانفیلد، چک
۱	کرمانی، طویی
۲	گاردنر، یوستاین
۲۹	لامسدن، رابرت. جی.
۱۷	مجردزاده کرمانی، مهدی
۲	مخیر، عباس
۲۸	مصطفوی، پروین
۲۵	مقدسی، حمیده
۲۶	مقدم، فریبا
۳	ملکی، بهار
۲۰	موفقیان، ناصر
۲۳	مویدی، افشین
۱۳	میرزایی، منصور
۳۶	میمن، بهروز
۳۷	نصرآبادی، مهدی
۵	نوروال
۲۲	نوروزی باستانی، شهین
۳۴	نوری، فریبا
۹	نوری، محمود
۴۲	نیوهاوس، مارتین جی.
۲۶	وسوانی، جی. پی.
۱۸	وینلند، جیمز
۸	هاموند، کریستان
۳۱-۳۵	هانسن، مارک ویکتور
۲۸	هریس، سسلی. جی.

نمایہ ییدی اور

۲۰	آیزنگ، اچ.جی۔
۱۱	ادیبی، شہاب الدین
۱۴-۱۶-۱۹-۲۱	اربابی، غلامرضا
۳۱	ارژنگ، شہلا

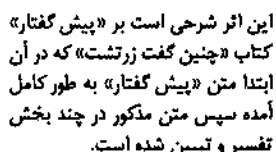
جواب اول

نمایه عنوان

آشنایی با مبانی درس فلسفه اسلامی
همراه با آزمونهای جامع و طبقه‌بندی
شده چهارگزینه‌ای ۳۷
آنچه باید همسران جوان بدانند ۳۶
اصول، مفاهیم و آزمون‌های کامل
طبقه‌بندی شده درس روان‌شناسی
سال چهارم رشته ادبیات و علوم
انسانی ... ۱۱
پترس اما انجام بده ۲۷
برندگان و بازندگان ۲۸
۲۳ گام به سوی کامیابی ۲۹
پروش و پاسخ گام به گام روانشناسی
سال سوم نظام جدید متوسطه "رشته
علوم انسانی" ۱۲
ترجمه و متن (اسرارالنقطه، یا، توحید
مکاشفه) ۲۸
تعبیر خواب (خواب و رویا) تفسیر شیخ

ألمانيا و أتریش

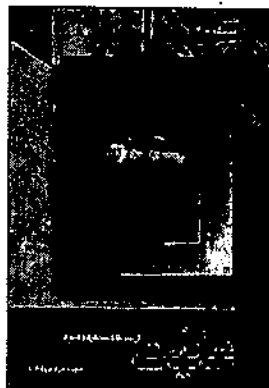
چاپ اول

ماکس هورکهايمر؛ مترجم:
محمدجعفر پوينده - تهران: نشر نى،
۱۶۰ ص. - رقى (شميز) - ۶۰۰۰
ريال. - چاپ اول / ۲۲۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۳۱۲-۳۳۸-۰

چاپ اول

۱- علیت از دیدگاه اشاعره و هیوم.
صدرالدین طاهری. - تهران: پژوهشگاه فرهنگ و اندیشه اسلامی. - ۳۹۶ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۰۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۶۶۱۰-۰۹-۹

در این اثر دیدگاه‌های «اشاعره» و «هیوم» و پیروان او و حسیون غربی و دیدگاه حکیمان اسلامی مقایسه و ارزیابی شده است. این کتاب دارای ۳ بخش عمده است. در بخش نخست، نظر «هیوم» و در بخش دوم «آرای اشاعره» بررسی شده و بخش سوم به تحلیل، مقایسه و نقد فنی آرای یاد شده اختصاص دارد.

فنون علوم غریبه برای
حصول کامیابی و سعادت

۲- چگونه موفق شویم: ۷۱ درس برای موفق زیستن.
ام.ار. کوپمایر: مترجم: مرتضی میرهاشمی. - تهران: منصوری. - ۲۴۰ ص. - رقی (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

How To Get Whatever You Want
شابک: ۹۶۴-۹۱۶۶-۰۹-۱۰

پیرا روانشناسی و علوم
غریبه

۳- ارتباط با ارواح (مدیومها).
آن کاردرک: مترجم: حسن سعد. - تهران: عطایی. - ۳۵۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۰۰۰ ریال. - چاپ هفتم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

Espiritisme Experimental
شابک: ۹۶۴-۳۱۳-۰۳-۴

۴- دندان ببر: تجاربی معنوی از سفر به جهانهای ناشناخته درون.
پال تویچل: مترجم: هوشنگ اهریور. - تهران: دنیای کتاب. - ۲۷۲ ص. - رقی (شمیز). - ۸۰۰۰ ریال. - چاپ دوم / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
The Tiger's Fang
شابک: ۹۶۴-۵۸۷۰-۴۳-۷

روانشناسی

چاپ اول

۵- راز محبت شامل: روانشناسی، خواب، زبان گله‌ها، اساس دوستی، ادعیه.
صابر کرمانی. - تهران: قصه پرداز. - ۱۸۴ ص. - وزیری (شمیز). - ۷۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.

چاپ اول

۶- معیارهای بهداشت روانی در خدمت «به» بهداشت روان.
به اهتمام: محمود شفیق‌زاده: تهیه و تنظیم: کمیته بهداشت دبستان و راهنمایی نمونه مردمی شهید صدوقی (منطقه یک). - تهران: واژه. - ۲۴ ص. - رقی (شمیز). - چاپ اول.
شابک: ۹۶۴-۵۶۰۷-۰۴-۳

این مجموعه، خلاصه‌ای است از مفاهیم مبانی، اصول و موارد کاربردی برای کسب آگاهی‌های مستند از بهداشت روانی، موفق. مجموعه حاضر را برای دوری از عوارض روانی و عارضه‌های روانی - تنی (سایکو سوماتیک) و اختلالات رفتاری، گردآورده است. مباحث یاد شده بر اساس معیارها و مفاهیم بهداشتی کمیته‌های بهداشت دبستان و راهنمایی ترسیم شده است.

۷- یونگ، خدایان و انسان مدرن.
آنتونیو مورنو: مترجم: داریوش مهرجویی. - تهران: نشر مرکز. - ۳۳۴ ص. - رقی (شمیز). - ۱۳۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Jung Gods And Modern Man
شابک: ۹۶۴-۳۰۵-۳۱۶-۳

چاپ اول

در این اثر، مولف بر آن است مفاهیم ناآگاه جمعی و فردی را به منظور شناخت اندیشه‌های یونگ در باب دین تبیین نماید. نگارنده ابتدا تحلیل انتقادی از آرای یونگ در باب: دین، اسطوره، روان نژندی و شر ارائه می‌نماید، سپس مطالب رساله خود را در زمینه برداشت نیچه در باب «خدا» و پدیده‌های اجتماعی و روان شناختی امروزی در دیدگاه او تشریح می‌کند.

روانشناسی ناخودآگاه و
دگرگونی حالت ضمیر

چاپ اول

۸- در جستجوی تعادل.
نارایان دات شریمالی: مترجم: ص.احمد خان بیگی: ویراستار: نازی شهیر، احمد بهروزی. - تهران: مسیر. - ۳۵۲ ص. - وزیری (شمیز). - ۱۲۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۱۶۸-۰۲-۶

چاپ اول

۹- دنیای خود هیپنوتیزم و بهبودی با تلقین.
عبدالله مجوزی. - تهران: حیان. - ۱۸۲ ص. - رقی (شمیز). - ۶۵۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
Self - Hypnosis And Improvement With Suggestion
شابک: ۹۶۴-۴۶۰-۲۳۳-۱

۱۰- راهنمای عملی خود هیپنوتیزم.

چاپ اول

ملوین پاورز: مترجم: گروه مولفان و مترجمان: مقدمه: رضا جمالیان. - قم: ظفر. - ۱۷۶ ص. - رقی (شمیز). - ۴۶۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:
A Practical Guide To Self - Hypnosis
شابک: ۹۶۴-۹۱۵۴۸-۰۰-۹

روانشناسی افتراقی و
روانشناسی رشد

چاپ اول

۱۱- بزرگسالان بی‌قرار همان کودکان بی‌قرارند.
پل وندل: مترجم: مینو پرنیانی. - تهران: یاسمن. - ۲۸۰ ص. - رقی (شمیز). - ۹۰۰۰ ریال. - چاپ اول / ۳۰۰۰ نسخه.
عنوان به لاتین:

The Hyperactive Child, Adolescent, And Adult
شابک: ۹۶۴-۶۶۵۸-۰۲-۳

چاپ اول

۱۲- بلوغ و دگرگونی‌های آن (آنچه هر پدر و مادر باید در مورد دختر نوجوان خود بداند).
فرزانه صمدی. - تهران: ایران نگین. - ۱۷۴ ص. - رقی (شمیز). - ۴۸۰۰ ریال. - چاپ اول / ۵۰۰۰ نسخه.
شابک: ۹۶۴-۹۱۷۸۴-۰۰-۶

مباحث این اثر مشتمل است بر: نوجوانی، بلوغ، مراقبت‌های دوران بلوغ دختران، رشد اجتماعی، دوستی و غزت نفس در دختران، نیازها و مسائل نوجوانان و نیز تعلیم و تربیت دختران نوجوان.

